. स. टाण

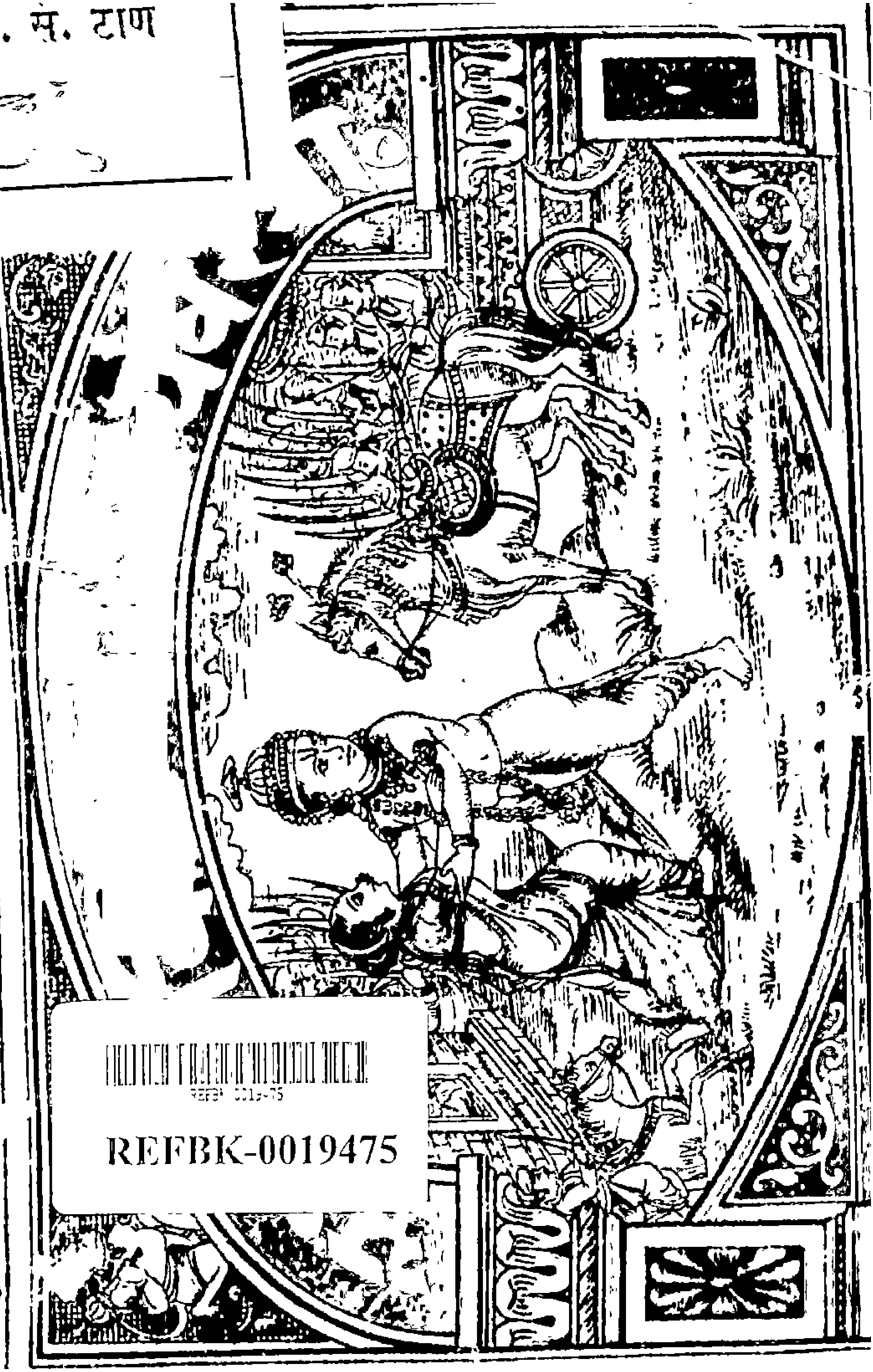

REFBK-0019475

सं·का०५
१६

REFBK-0019475

अध्याय २रा.
राजा
ब्राह्मण:

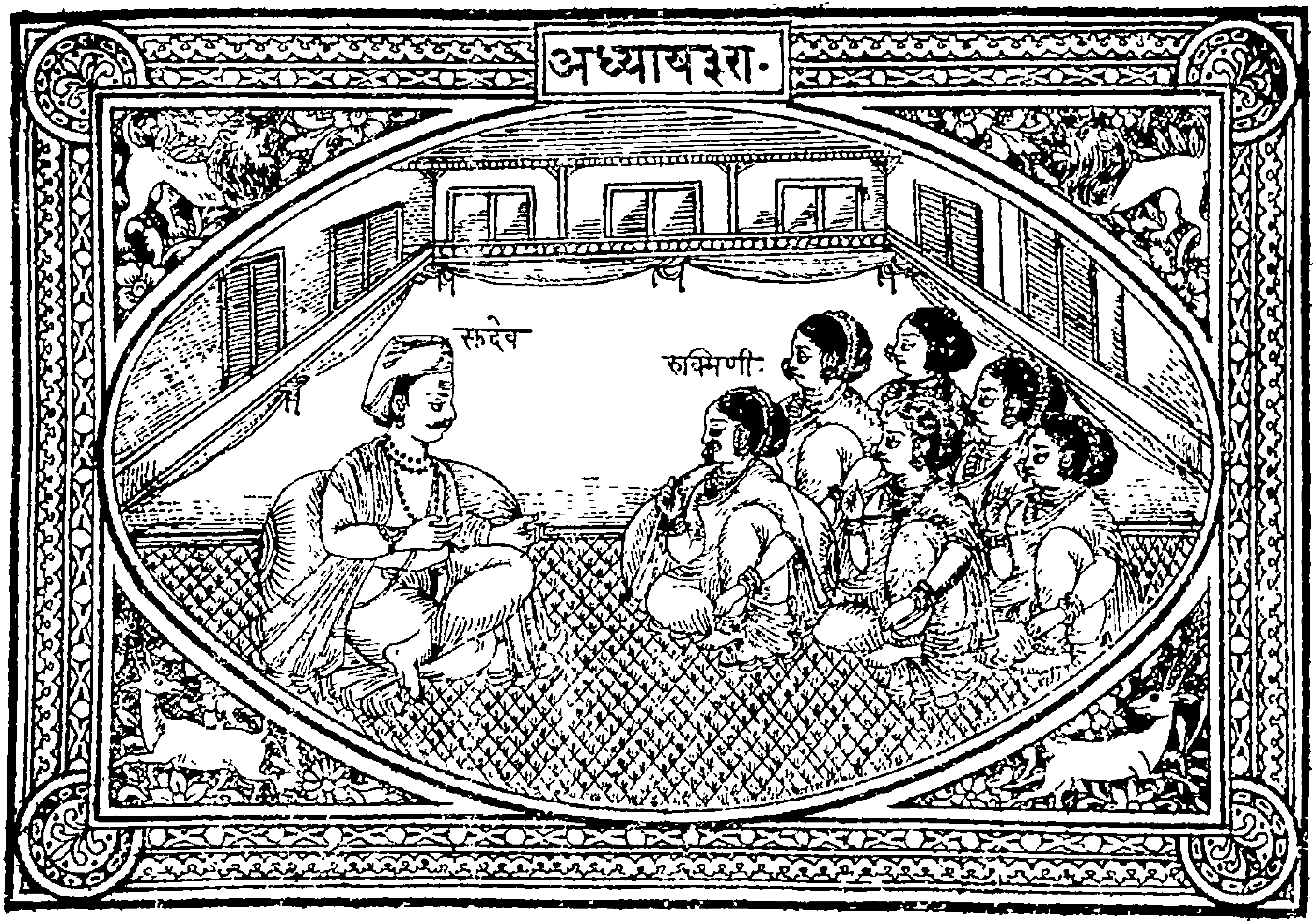
अध्याय३रा.
सुदेव
रुक्मिणी.

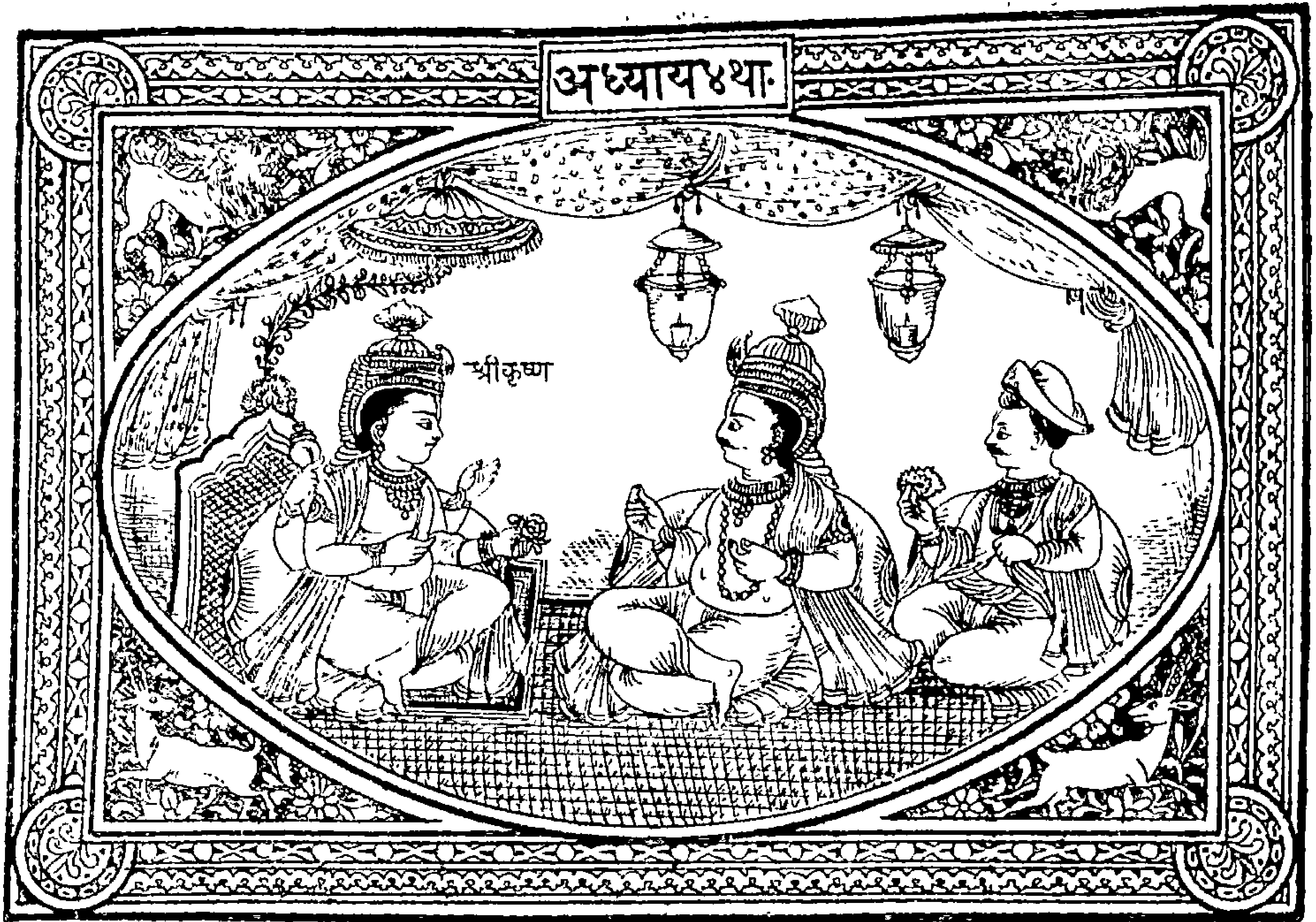
अध्याय ४था.
श्रीकृष्ण

अध्याय ५ वा

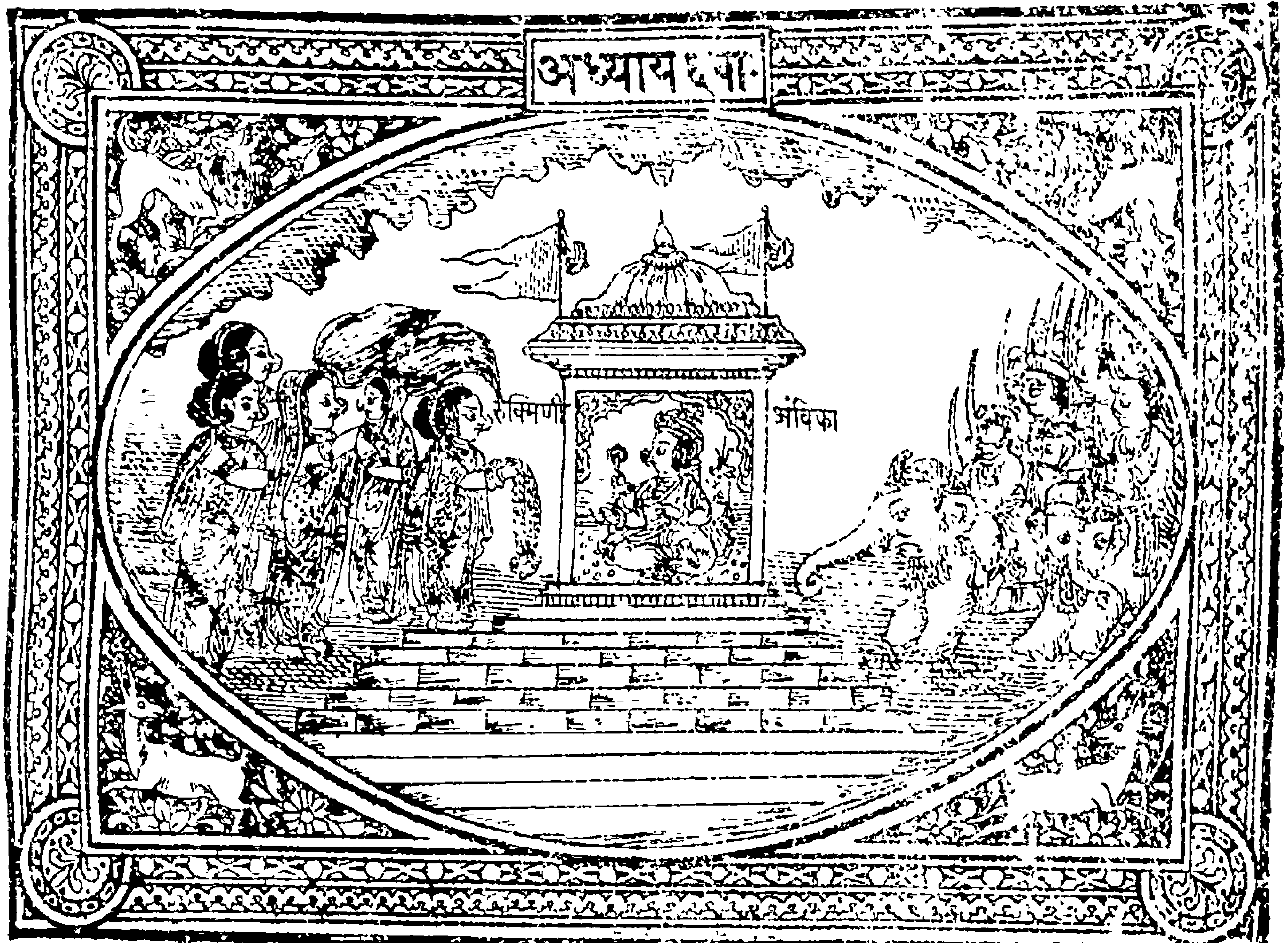
अध्याय ८ वा.
रुक्मिणी
अंबिका

अध्याय ७ वा.
रुक्मिणी
कृष्ण

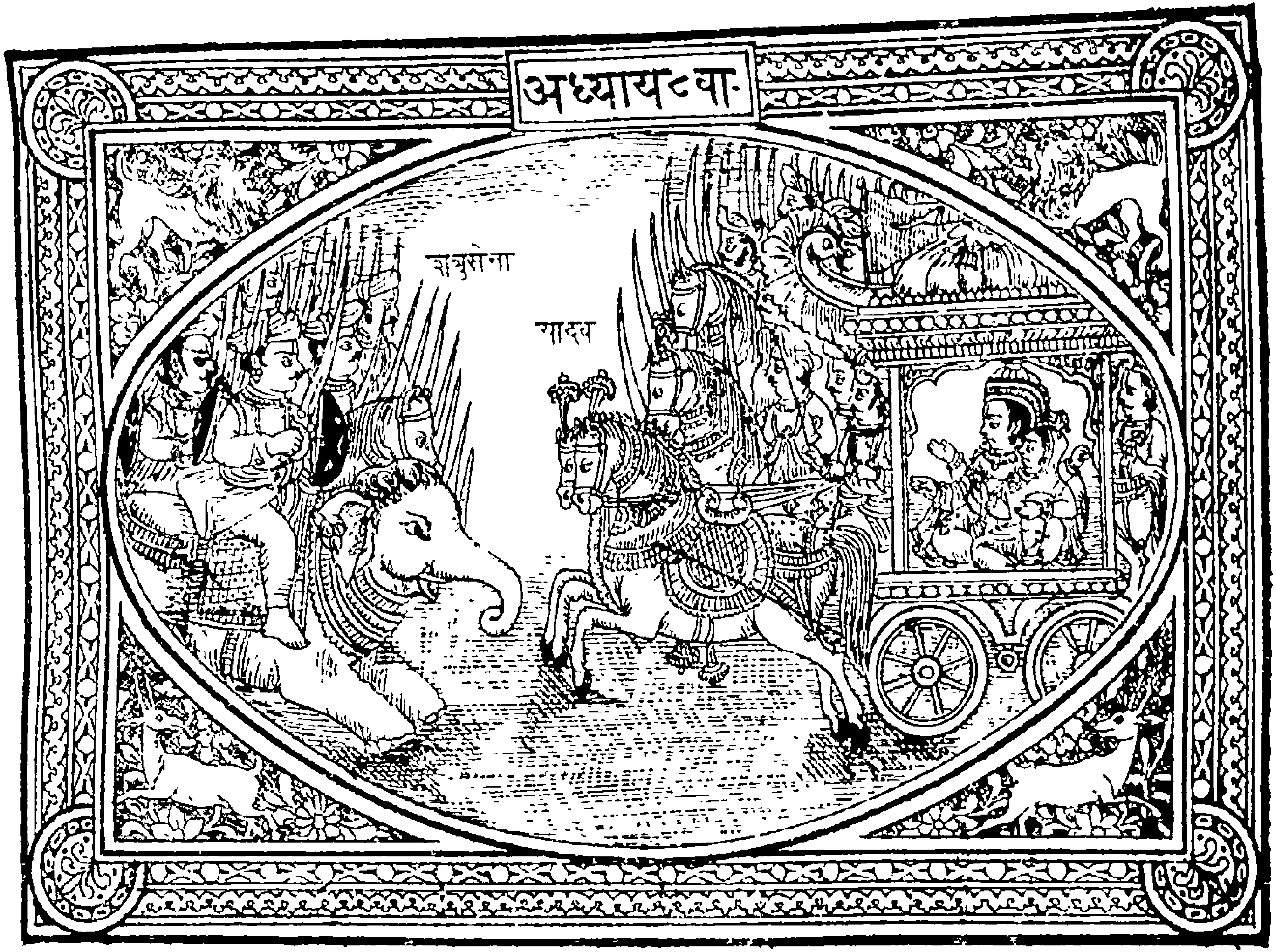
अध्याय ८ वा.
शत्रुसेना

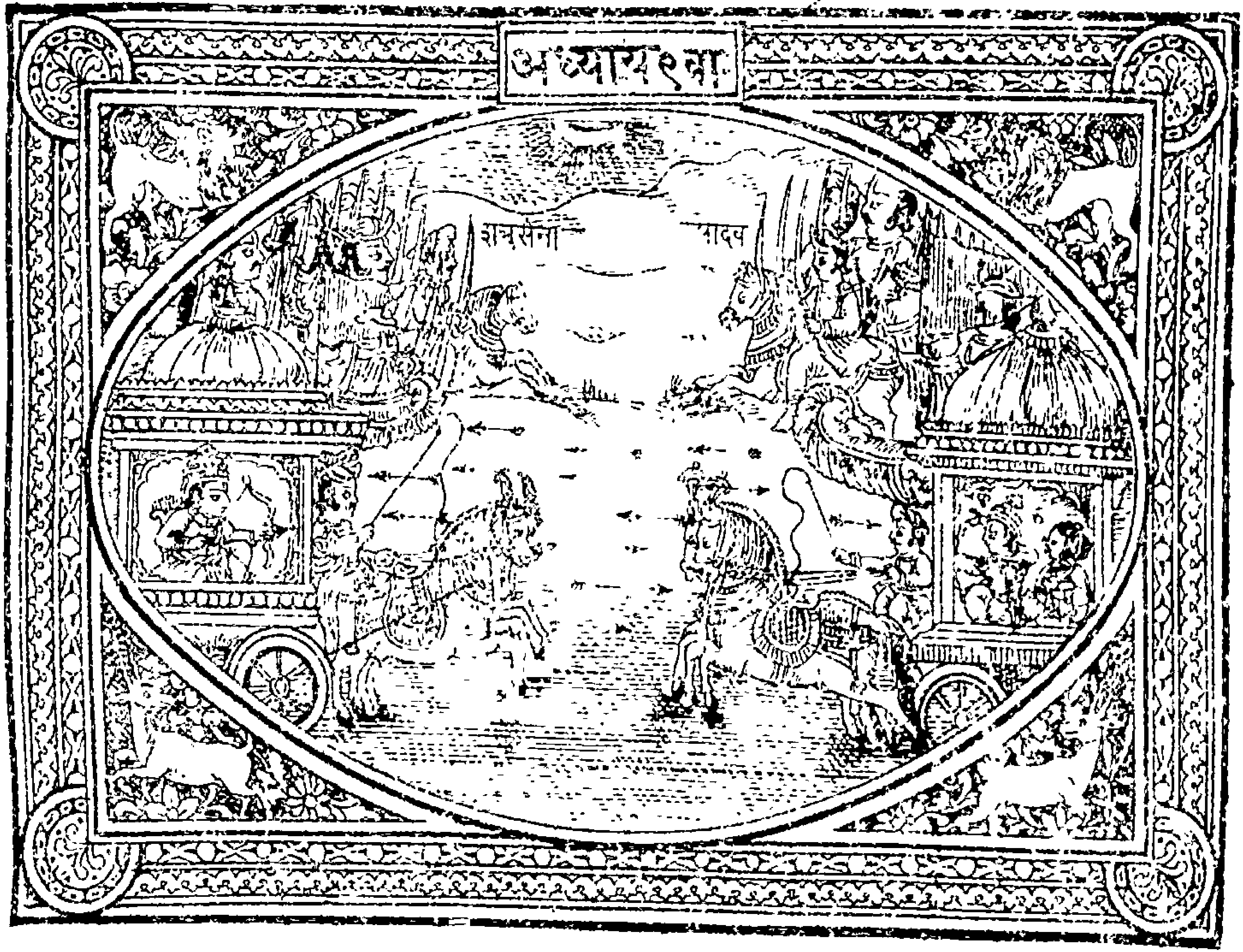
अध्याय १ ला
शत्रुसेना
यादव

अध्याय १०वा.

अध्याय ११वां
सात्यक
वक्रदंत

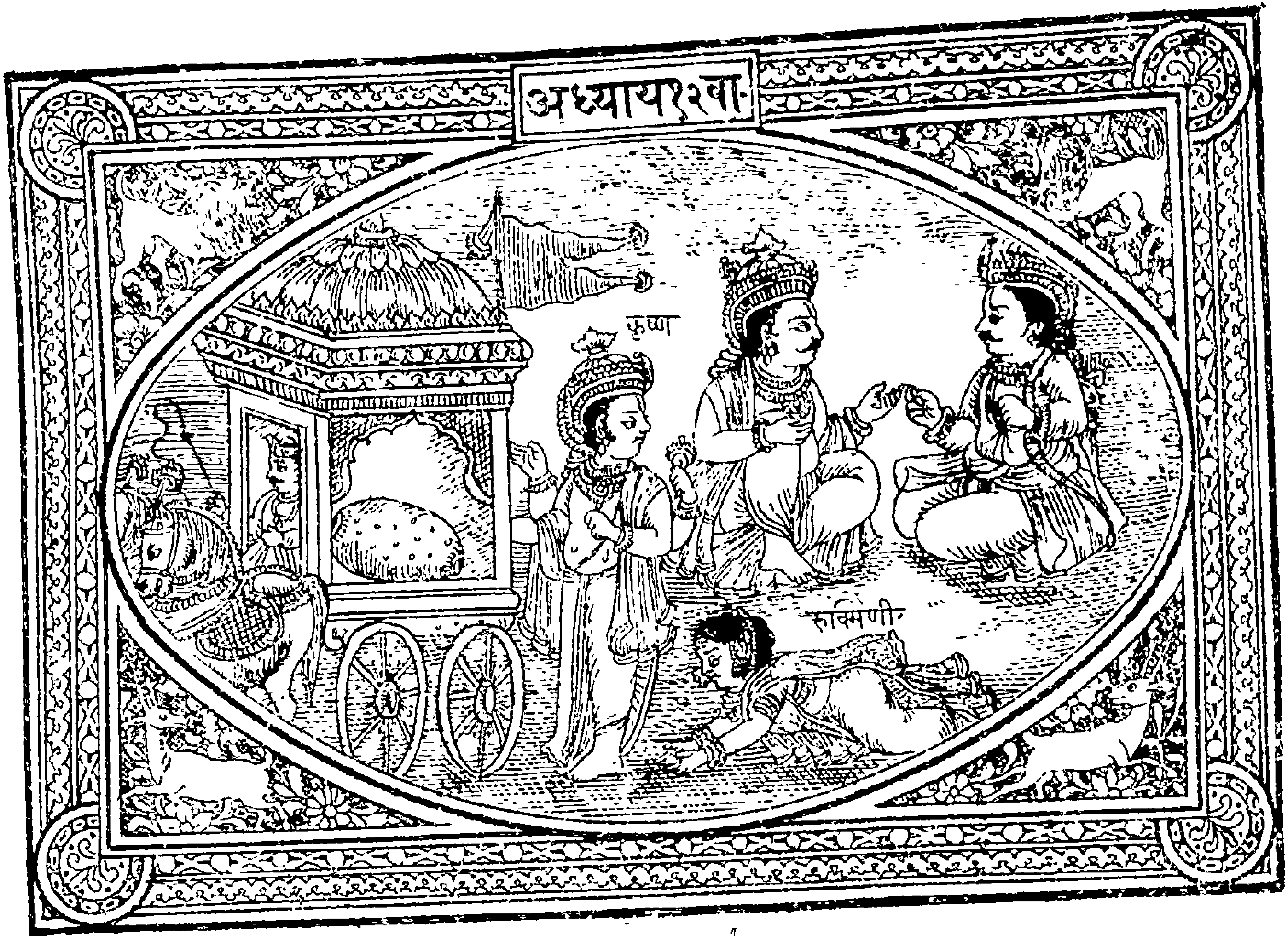

अध्याय२रा
कृष्ण
रुक्मिणी

अध्याय १२वा.
रुक्मिणी
बलराम

अध्याय१४वा.
वड्राडिणी

अ. १५

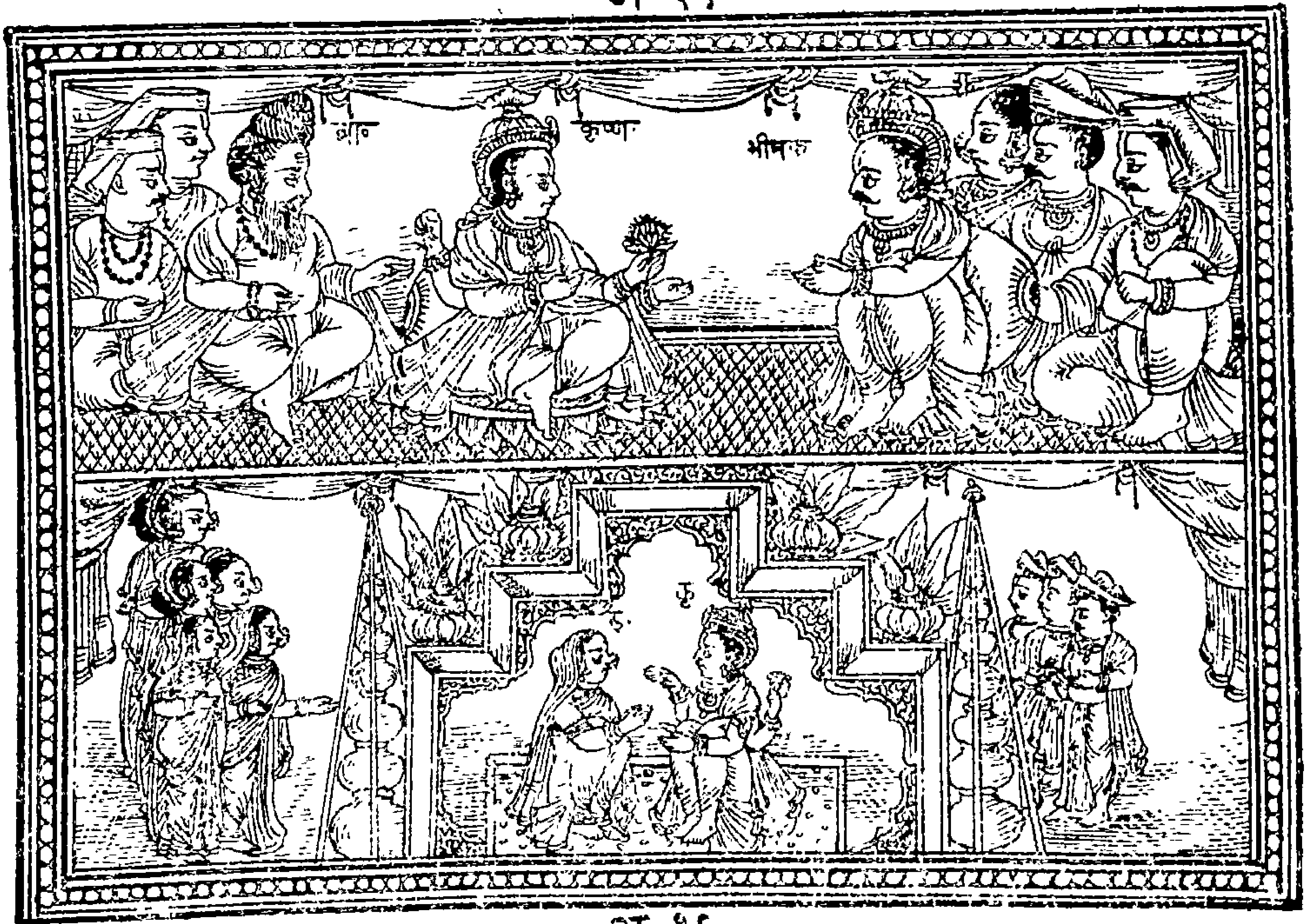

अ. १६

अ. १७

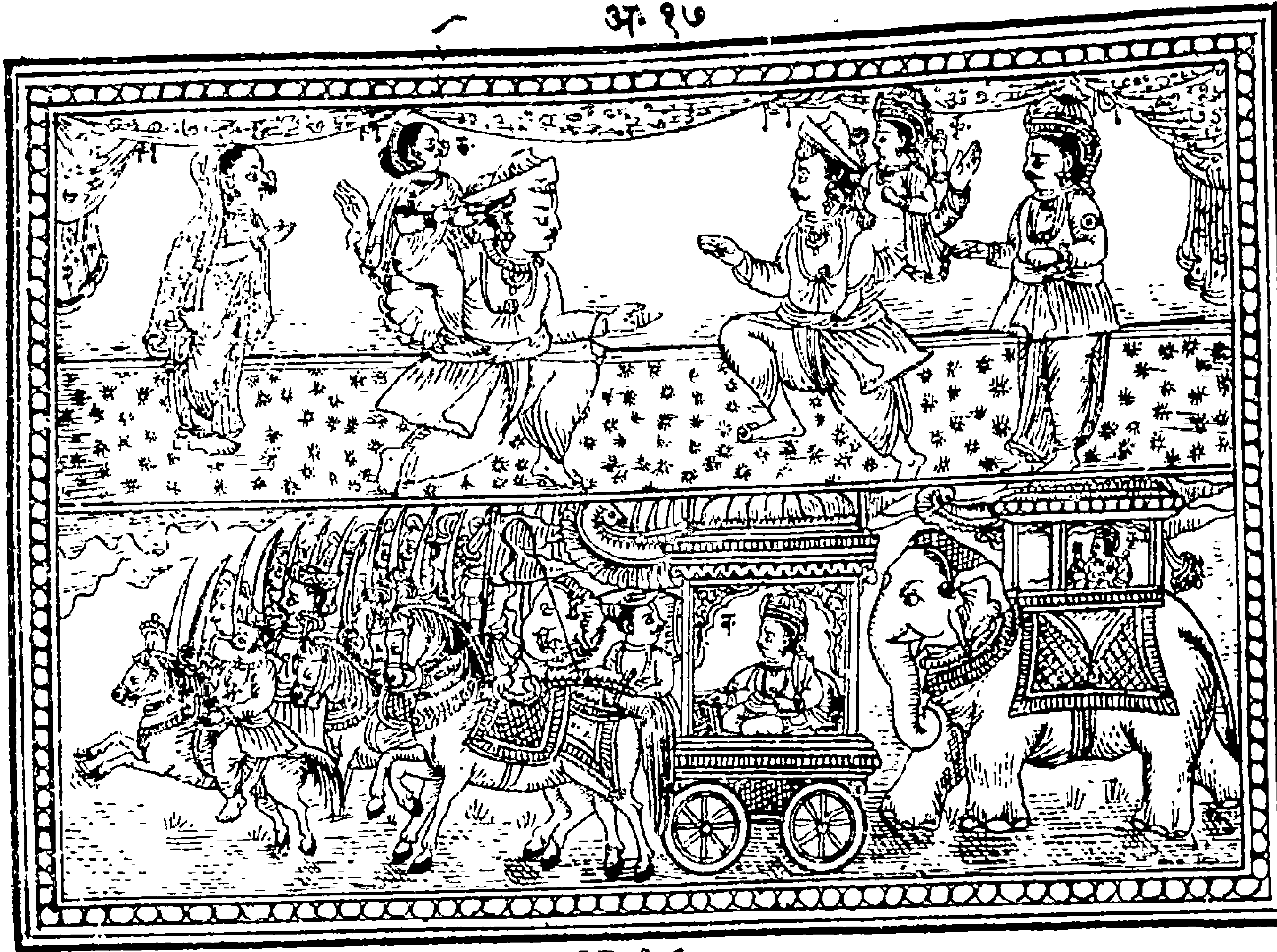

अ. १८

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यैनमः ॥ श्रीगुरुभ्योनमः॥ॐनमोजी
कृष्णनाथा ॥ गणेशसरस्वतीनामेंधरिता ॥ तूचितूंकुळदेवता ॥ कव
णाआतांमीप्रार्थू ॥ १ ॥ तूंचिअखिलअवघेजन ॥ सहजगुरुतूंजना
र्दन ॥ कृष्णकथेसीलावींमन ॥ निजात्मगुणगावया ॥२॥ एकतांकृ
ष्णकथा श्रवण ॥ तेणेंचित्तवृत्तीवेधलीजाण ॥ कर्माकर्मीअखंडपण॥
लागलेंध्यानभीमकीसीं ॥ ३ ॥ शुकयोगींद्राप्रती ॥ प्रश्नकरीप
रीक्षिती ॥ भीमकीहरणश्रीपती ॥ कानिमित्तींपैकेलें ॥ ४ ॥ कां
करितोसीह्मणसीप्रश्न ॥ तरीमीत्यक्तोकजाण ॥ वदेंकथामृतश्रव
ण ॥ तेंजीवनमजतुझें ॥५॥ विशेषेंकृष्णचरित्र ॥ तुझेनिशुद्धमुखेंप
वित्र ॥ श्रवणकरितांमाझेश्रोत्र ॥ अधिकाधिकसुकेले ॥६॥ इतर
कथानव्हेफुडी ॥ नित्यनूतनइचीगोडी ॥ सेवूंजाणतीआवडी ॥ ते
परात्परथडीपावले ॥ ७ ॥ देखोनिप्रश्नाचाआदर ॥ शुककथेसींझा

ळासादर ॥ कैसावचनबोलिलागंभीर ॥ कृपाअपाररायाची ॥८॥
ऐकबापापरीक्षिती ॥ तूंतंवसुखाचीसुखमूर्ती ॥ भीमकीपाणिग्रहण
स्थिती ॥ यथानिगुतीसांगेन ॥ ९ ॥ अगावसुदेवाचियेतपप्राप्ती ॥
श्रीकृष्णदेवकीउदरायेती ॥ कृष्णाचीजेकृष्णशक्ती ॥ जाहलीउतर
तीभूमंडळीं ॥ १० ॥ कनकासवेंजैसीकांती ॥ सूर्यासवेंजैसीदीप्ती ॥
तैसीअवतरलीकृष्णशक्ती ॥ विदर्भदेशींरुक्मिणी ॥ ११ ॥ जैसामू
र्तिमंतविवेक ॥ तैसाजाणराजाभीमक ॥ सत्वाथिलाअतिसात्विक ॥
निष्कलंकशोभत ॥ १२ ॥ श्रद्धापत्नीशुद्धमती ॥ झालीगर्भातेंधरि
ती ॥ तेथेंजन्मलीकृष्णशक्ती ॥ चिच्छक्तीरुक्मिणी ॥१३॥ नववि
धातेचीनवमास ॥ गर्भीभरलेपूर्णदिवस ॥ सांगाजन्मलीरूपस ॥ न
वनिधानरुक्मिणी ॥१४॥ पांचांविषयांचेशेवटीं ॥ सुबुद्धिउपजेगो
मटी ॥ तैसीपांचांहूनिधाकुटी ॥ जाहलीगोरटीरुक्मिणी ॥ १५ ॥

जैंहूनिजन्मलीकुशी ॥ तैंहूनिआवडेरायासीं ॥ अमान्यकरूनिपांचां
सी ॥ तेचिएकपढियंती ॥ १६ ॥ स्वरूपरूपेंअतिसुंदर ॥ लावण्य
गुणेंगुणगंभीर ॥ दिवसानुदिवसजाहलीथोर ॥ वरविचाररायासीं ॥
॥१७॥ तेथेंकीर्तिनामाब्राह्मण ॥ रायापाशींआलाजाण॥ तेणेंकेलें
कृष्णकीर्तन ॥ तेथेंतनमनवेधलें ॥ १८ ॥ बैसलीहोतीरायापाशीं ॥
सादरदेखोनिभीमकीशीं ॥ मगवर्णिलेंकृष्णरूपाशीं ॥ चित्स्वरूपा
शींसाकार ॥ १९ ॥ जोनिर्गुणनिर्विकार॥ जोनिष्कर्मनिरूपाचार ॥
तोचीजाहलाजीसाकार ॥ लीलाविग्रहश्रीकृष्ण॥२०॥ अतिसुरंगच
रणतळें ॥ उपमेकठिणरातोत्पलें ॥ बालसूर्याचेनिउजाळें॥तैसींकव
ळेंटांचांचीं ॥२१॥ ध्वजवज्रांकितरेखा ॥ चरणींचिंसामुद्रिकेंदेखा ॥
नवणवतीसहस्रमुखा ॥ ब्रह्मादिकांअलक्ष्य ॥२२॥ पिळूनइंद्रनीळकि
रळी ॥ वोतिलीकृष्णतनूसांवळी ॥ पाउलेंसुकुमारकोंवळीं ॥ घोंटी

निळीदोहींभागीं ॥ २३॥ सुनीळनभाचियाकळिका ॥ तैशाअंगुळि
कादेखा ॥ वरीनखेंत्याचंद्ररेखा ॥ चरणपीयूषालुब्धल्या ॥ २४ ॥
सांडूनकठिणत्वाचेंडिंभ ॥ सचेतनकरीमर्गजस्तंभ ॥ तैसेचरणजीचे
स्वयंभ ॥ श्रीकृष्णशरीरींशोभती ॥ २५ ॥ कृष्णआंगाजडलेपणें ॥
विजूशींचढलेंचौगुणें ॥ विसरलीअस्तमानाजाणें ॥ पीतांबरप
णेंकांसेशीं ॥ २६ ॥ कृष्णचरणींचींभूषणें ॥ वांकीनेंवेदांसी
आणिलेंउणें ॥ तेतंवधरूनिठेलेमौने ॥ कृष्णकीर्तनेंतेगर्जे ॥
॥ २७ ॥ सोहंभावाचेनिगजरें ॥ चरणींगर्जतीनेपुरें ॥ मुमुक्षूचें
मननिदसुरें ॥ त्यातेंचेइरेंकरीतसे ॥ २८ ॥ तोडरगर्जेकवणेंमानीं ॥
जन्ममरणहरिचरणीं ॥ नाहींउपासकालागोनी ॥ संकल्पविकल्पगे
लिया ॥ २९ ॥ अनंतरूपेंनाकळेवेदीं ॥ तेंआकळीजेंवीसद्बुद्धी ॥
तैशीमेखळामाजामधीं ॥ चिद्रत्नसंधीजडलीअसे ॥ ३० ॥ स्वपदा

पावलियापाठी॥ जेवींवृत्तीहोयउफराटी ॥ तैशीकिंकिणीक्षुद्रघंटी॥
अधोमुखमेखलेशीं ॥ ३१ ॥ अतिशयेंसीमाजूसाना ॥ होताअ
भिमानपंचानना ॥ देखोनिश्रीकृष्णमध्यरचना ॥ लाजोनिराना
तोगेला ॥ ३२ ॥ पहावयाकृष्णमध्यरचना ॥ चित्रींचीलेपेंजाह
लींजाणा ॥ सांडूनिआंगींच्याअभिमाना ॥ मेखळेखेवणास्वयेज
डिले ॥ ३३ ॥ नाभीशींनाभीनाभिता ॥ देऊनिस्थापिलाविधा
ता ॥ तथींचातोपारपहातां ॥ विधातापैंनेणेचि ॥ ३४ ॥ ह्मणोनि
पद्मनाभीनांवा ॥ उदरींत्रैलोक्याचाठावा ॥ जेवींसागरामाजीठेवा
॥ तरंगांचापैंकेला ॥ ३५ ॥ जैसीसागरींचीलहरीनव्हाळी ॥ तैसी
उदरींत्रिगुणत्रिवळी ॥ कर्माकर्मींरोमावळी ॥ बहिर्मुखेंवाढलिया
॥ ३६ ॥ नकळेहृदयींचेंमहिमान ॥ उपनिषदांपडलेंमौन ॥ तेथें
हीसंचरलेसज्जन ॥ देहाभिमानसांडोनी ॥३७॥ शून्यसांडोनिनिरा

वकाश ॥ तेचिकृष्णहृदयसावकाश ॥ संतींकेलारहिवास ॥ वृत्ति
शून्यहोउनी ॥३८॥ तयापदींजेसुलीन ॥ तेंचीजडितपदकजाण ॥
मुक्तमोतिलगसंपूर्ण ॥ गुणेविणलेइलासे ॥३९॥ज्ञानवैराग्य शक्ति
संपुटीं ॥ नुपजलींमुक्तमोतियेंगोमटीं ॥ तेचिएकावळीकंठीं ॥ श्री
कृष्णाचेशोभत ॥४०॥ जनविजनसमानकळा ॥ तेचीआपादवनमा
ळा ॥ शांतिनिजशांतिनिर्मळा ॥ रुळेगळांवैजयंती ॥ ४१ ॥ ओं
कारमातृकांसकट ॥ तोचिजाणावाकंबुकंठ ॥तेंचिवेदांचेंमूळपीठ ॥
तेथूनप्रगटेत्रिकांडी ॥ ४२ ॥ खाणोनिउपनिषदांचीखाणी ॥
अर्थकाढिलाशोधूनी ॥ तोचीकंठींकौस्तुभमणी ॥ निजकिरणींझ
ळकत॥४३॥गगनगजाचेशुंडादंड॥तैसेसरळबाहुदंड॥पराक्रमेंअति
प्रचंड ॥ अभयदानीउदित ॥ ४४ ॥ पंचभूतेंभिन्नभिन्न ॥ तैशाआं
गोळियाजाण ॥ तळहाततोअधिष्ठान ॥ पांचहीमिळतीएकमुष्टी ॥

॥ ४५ ॥ चहूंखाणींक्रियाशक्ती ॥ त्याचारीभुजाशोभती ॥ आयु
धेंवसविलींहातीं ॥ कवणेस्थितीपहापां ॥ ४६ ॥ अत्यंततेजेंतेजा
कार ॥द्वैतदळनींसतेजधार ॥ तेंचि धगधगीतचक्र ॥ अरिमर्दनीं
उद्भट ॥ ४७ ॥ घायें अभिमान करी चेंदा ॥तेचि झळकत पैं ग
दा ॥ निःशब्द उठवी शब्दा ॥ वेदानुवादापांचजन्य ॥ ४८ ॥ अ
भेदभक्त मज भेटती ॥ तेव्हांसुमनेंकैंचींमिळती ॥ तयांशींपूजेला
गींहोती ॥ हृदयकमळेंवाहतसे ॥ ४९ ॥ बाहुवटे कीर्तिमुखें ॥ चा
रीवेदजाहलेसुखें ॥ करींकंकणेंजडितमाणकें ॥ वार्तिकांतवेदांत ॥
॥ ५० ॥ यंत्र उभवोनीउपासका ॥ त्याचीअंगुलीमुद्रिका ॥ त्रि
कोणषट्कोणें कर्णिका ॥ जडितमाणिकाआंगमुक्त ॥ ५१ ॥ पूर्वो
त्तरमीमांसादोनी ॥ कुंडलेंजाहलींकृष्णकर्णीं ॥ तींउपनिषदार्थ
किरणीं ॥ झळकतातीसतेज ॥ ५२ ॥ एकह्मणतीसाकार ॥ ए

प०
कह्मणतीमकराकार ॥ परीसाकारनानिर्विकार ॥ श्रवणेंविकारमा
रु.स्व. वळती ॥ ५३ ॥ गाळोनियांमोक्षसुख ॥ तेथींच्यासुखाहूनिहरिख॥ १
४ तेंचिश्रीकृष्णाचेंमुख ॥ नित्यनिर्दोषमिरवत ॥ ५४ ॥ उपमेचंद्र
कळागहन ॥ तोतंवकृष्णपक्षींक्षीण ॥ उदयअस्तावीणसंपूर्ण ॥ व
दनेंदूकृष्णाचा ॥ ५५ ॥ उपमेरहितहनुवटी ॥ पाहतांप्रेमदुणावेपो
टीं ॥ त्रैलोक्यसौंदर्यएकवटी ॥ हरविताहेदृष्टिनिमासुरा ॥५६ ॥
जीवशिवएकाकार ॥ तैसेभिनलेदोन्हीअधर ॥ माजीदंतपंक्तीतेजा
कार ॥ चिदानंदेंझळकती ॥ ५७ ॥ नास्तिकादेऊनिनास्तिक ॥
उंचावलेंतेंनासिक ॥ पवनहिंडतांपावलादुःख ॥ कृष्णश्वासेंसुखी ४
जाहला ॥५८॥ विशाळडोळेचैतन्यपणें ॥ तेथेंविसावोंआलेपाहते
पाहणें॥आपआपणातदेखणें॥सबाह्याभ्यंतरसमदृष्टी॥ ५९ ॥ ज्ञानअ
ज्ञानांचींपातीं ॥ मिथ्यापणेंलवतहोतीं ॥ तेहीसारूनिमागुतीं ॥

सहजस्थितीपाहतअसे ॥ ६० ॥ अधिष्ठानविशाळभाळीं ॥ तैसी
शोभाकपाळीं ॥ सच्चिदानंदएकमेळीं ॥ तेचित्रिवळीललाटीं ॥
॥ ६१ ॥ गाळूनियांअहंपण ॥ सोहंकादिलेंशुद्धचंदन ॥ तेंहोकेलें
कृष्णार्पण ॥ निजभाळींमळवट ॥ ६२ ॥ सपूरगगनांकुरसरळ ॥
तैसेमस्तकींकेशकुरळ ॥ कृष्णमुखेंशींविन्मुखसबळ ॥ अधोगतीधा
विन्नले ॥ ६३ ॥ ह्मणोनिऐक्याचियेमुष्टीं ॥ आणूनिबांधिलेवीरगुंठीं ॥
सहजभावाचियेमुगुटीं ॥ मगदाटलेसुबुद्ध ॥ ६४ ॥ तयामुगुटात
ळवटीं ॥ मुक्तमयूरपिच्छांवेठीं ॥ कैसीशोभताहेगोमटी ॥ दृश्यदृष्टी
अतीत ॥ ६५ ॥ सलोकसरूपसमीपता ॥ तेंतंवसांडीपिसेंसर्वथा ॥
देखणेंपणेवीणडोळसता ॥ तेचिमाथांस्तबक ॥ ६६ ॥ अलंकारा
माजीआवडी ॥ तेथें कृष्णाचीअधिकगोडी ॥ तेचिसांगूंविसरलीफु
डी ॥ चुकीगाढीपडियेली ॥ ६७ ॥ सकळभूषणांमाजीभूषण ॥ बा

ह्मणाचादक्षिणचरण ॥ हृदयींवाहेनारायण ॥ श्रीवत्सलांछनगोविंद
॥ ६८ ॥ श्रीकृष्णाचीकृष्णमूर्ती॥लावण्यआलेंत्रिजगतीं॥बरविया
बरवाश्रीपती ॥ वाचाकितीअनुवादों॥६९ ॥जेंजेंअत्यंतसुंदरदिसे॥
॥ तेंतेंकृष्णाचेनिलेशें ॥ डोळियांतेणेंलाविलेंपिसें ॥ जडलींमोर
पिसेंहरिअंगीं ॥ ७० ॥ सौंदर्याचाअभिमान ॥ मदनाआंगीं
संपूर्ण ॥ तेणेंदेखोनियांश्रीकृष्ण ॥ स्वदेहासीवीटला ॥ ७१ ॥ मद
नेंकृष्णदेखिलासांग ॥ आंगजाळूनिझालाअनंग ॥ पोटायेऊ
नियांचांग ॥ उत्तमांगपावला ॥ ७२ ॥ बरवेपणें मीचमो
ठी ॥ हेंहोतेंलक्ष्मीचेपोटीं ॥ कृष्णदेखोनियांदृष्टीं ॥ तेहीउफराटी
जाहली ॥ ७३ ॥रूपाभाळोनियांकैसी ॥ रमाझालीपरमपिसी ॥
लक्ष्मीनावडेदेवासीं ॥ झालीदासीपायांची ॥ ७४ ॥ कृष्णदे
खिलाजियेदृष्टीं ॥ तेपरतोनीमागुतीनुठी ॥ अधिकाधिकघालीमि

५

ठी ॥ होयतल्लीनहरिरूपीं ॥७५॥ कृष्णपाहावयाच्यालोभा ॥ नय
नींनयनांसीनिघतीजिभा ॥ श्रवणींश्रवणासींवल्लभा ॥ अभिनवशो
भाकृष्णाची ॥७६॥ कृष्णरसजेसेवित ॥ तयांसीं फिकेंहोयअमृत ॥
अमरअमृतातेंसेवि ॥ तेहीचडफडितह रिरसा ॥७७॥ श्रियावाखा
णितांअमरेंद्र ॥ कृष्णइंद्राचाहीइंद्र ॥ क्षपावतीइंद्रचंद्र ॥ कृष्णनरें-
द्रअक्षयी ॥ ७८ ॥ असुरसुरांउत्थापिती ॥ तेगाऱ्हाणेंहरीशींदेती ॥
इंद्रचंद्रप्रजापती ॥ तेहीचरफडतीहरिपद ॥७९॥ तेवेळींकृष्णनाथ॥
कंसकेशियाकरीघात ॥ देवांनिजपदींस्थापित ॥ अमरनाथश्रीकृष्ण
॥८०॥कृष्णऐसात्रिशुद्धी ॥उदारनदेखोंस्वात्मबुद्धी ॥ सेवकांबैसवी
निजपदीं॥अक्षयसिद्धीदेऊनियां ॥८१॥ जेनेदीदेवकीयशोदेसी ॥ ते
गतीदीधलीपूतनेसी ॥ समानदेणेंअरिमित्रांसीं ॥ उदारतसींकाय
वानूं ॥८२॥ निजपदातेंश्रीकृष्णनाथ ॥ सद्भक्तांसीआपणदेत ॥ आ

पणहोयभक्तांकित ॥ राहेतिष्ठततयांपासी ॥ ८३ ॥ भक्तआज्ञामा
नीमोठी॥ सिंहसूकरहोयजगजेठी॥ प्रकटलाकोरडेकाष्ठीं ॥ वचनासा
ठींभक्ताच्या॥८४॥ऐसाधीरवीरउदारसुंदर॥ गुणागुणअतिगंभीर ॥
पृथ्वीवरीएकयदुवीर ॥ दुजानाहींसर्वथा ॥८५॥ कृष्णचरणींचाआ
राम ॥ पाहतांविसरलेक्रियाकर्म ॥ समाधीसींतेथेंविश्राम ॥ मनो
रमहरिपदीं ॥ ८६ ॥ कृष्णस्वरूपाचीप्राप्ती ॥ भीमकीसादरश्रवणा
र्थी ॥ हृदयींआविर्भवलीमूर्ती ॥ बाह्यस्फूर्तीमावळली ॥८७॥ आंग
जाहलेंरोमांचित ॥ नेत्रींबाष्पेंपैंदाटत ॥ शरीरचळचळांपैंकांपत ॥
पडेमूर्छीतधरणीये ॥ ८८ ॥ एकह्मणतीधराधरा ॥ एकपल्लवेंघालि
तीवारा ॥ एकह्मणतीहेसुंदरा ॥ कृष्णकीर्तीनेझडपिली ॥८९ ॥
भक्तीपाशींभावनाजाये ॥ तैसीधांविन्नलीधाये ॥ ह्मणीदृष्टीलागल
माये ॥ ह्मणोनींकडियेघेतली ॥९० ॥ रायासीकळलेंहेंचिन्ह॥ ईस

जाहलेंकृष्णश्रवण ॥ तेथेंचीवेधलेंअसेमन ॥ कृष्णार्पणहेकरावी॥
॥९१॥ मनींधरोनीहाचीभावो ॥ अंतःपुराआलारावो ॥ रुक्मिणी
सीकृष्णनाहो ॥ राणियेरावोपुसतसे ॥९२॥ मगबोललीशुद्धमती॥
हेंचिहोतेंमाझेचित्तीं ॥ कन्याअर्पावीश्रीपती ॥ पुण्यजगतींनसमाये
॥ ९३ ॥ वरमानलाआह्मांसी ॥ कन्यादानश्रीकृष्णासी ॥ तरीच
सार्थकताजन्मासी ॥ दोहींपक्षांसीउद्धार ॥ ९४ ॥ विकल्परुक्मिया
कृष्णद्वेषी ॥ वचननमानेचित्यासीं ॥ कायह्मणावेंवडिलांसी ॥ ग
वळीयासींसोयरीक ॥ ९५ ॥ कृष्णअगुणांचाअरूप ॥ कन्यासगुण
अतिरूप ॥ दोहींशींघटिताचाविकल्प ॥ शून्यसंकल्पसोयरीक
॥ ९६ ॥ रुक्मियाकृष्णानिंदाकरित ॥ वाग्देवतास्तुतिवदत ॥ निं
देशींवागेश्वरीभीत ॥ पापअद्भुतानिंदेचे ॥ ९७ ॥ एकाजनार्दनींवि
नवित ॥ निंदेमाजीस्तुतिहोत ॥ श्रोतींतथेंठेवूनचित्त ॥ कथानि

श्रितपरिसावी ॥ ९८ ॥ इतिश्रीमद्भागवतेमहापुराणेदशमस्कंधेहरि
वंशसंहितासंमते रुक्मिणीस्वयंवरेप्रथमःप्रसंगः ॥ १ ॥ श्रीगोपाल
कृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ कृष्णासीशरीरसंबंध ॥ हातंवबोलचिअबद्ध ॥
वडीलपणेंघेतलाछंद ॥ बुद्धिमंदह्मातारा ॥ १ ॥ कृष्णासीसोयरीक
नयेकामा ॥ हेंकायकळलेंनाहींतुह्मां ॥ सखामारिलाअहंमामा ॥ तो
कायआह्मांघडहोईल ॥ २ ॥ एकह्मणतीनंदाचा ॥ एकह्मणतीवसुदे
वाचा ॥ ठावनाहिंबापाचा ॥ अकुळीसाचाश्रीकृष्ण ॥ ३ ॥ मुळीं
चनाहिंजन्मपत्र ॥ कवणजाणेकुळगोत्र ॥ कृष्णनव्हेजीस्वतंत्र ॥ भ
क्तपरतंत्रसदांचा॥४॥कर्मपाहतांपरदारीं ॥ गोरसाचीकरीचोरी ॥
धरितांनधरवेनिर्धारीं॥चोरटाहरिचित्ताचा ॥५॥गाईपाठींधांवतां ॥
पळूंशिकलातोतत्वतां ॥ काळयवनापुढेंपळतां ॥ झालारक्षितामु
चुकुंदा ॥६॥ कृष्णवीरनव्हेगागाढा ॥ पळालाजरासंधापुढां ॥ भे
णेंसमुद्राचियाअगाडा ॥ माजीदुर्गवसविलें ॥७॥ केशिया मारिला
तंट्टु ॥ बैलमारिलाअरिष्टू ॥ इतकियासाठींवीरबाटू॥केवींसुभटूह्म

८ णावा ॥८॥ मारिलेंवत्सासुरवासरू ॥ बकासुर तेंपाखरूं ॥ किरडूं
मारिलें अघासुरू ॥ इतुकेनवीरेंकंविहोय ॥ ९ ॥ कृष्णासीउघड
नाहींवर्तणें ॥ सदांसंसारींलपणें ॥ त्याचींमीजाणेंविंदाणें ॥ लपतीं
स्थानेंतींऐका ॥ १० ॥ चढेवैकुंठींचेपाहाडीं ॥ क्षीरसागरींदतसेबु
डी ॥ शेषाचियेफणेंदडी ॥ मिषेंनिद्रेचेनिराहे॥११॥विघ्नदेखोनियां
थोर ॥ होयमत्स्यकींसूकर ॥ नातरीपाठीकरोनिनिबर ॥ रूपधरीक
मठाचें ॥१२॥ दैत्यदेखोनियांभारी ॥ खांबामाजीगुरगुरी॥बळेंका
ढिलियाबाहेरी ॥ नारसिंहहोऊनिठेला ॥१३॥ दैत्यदेखोनियांसब
ळ ॥ जाहलाभिकारीकेवळ ॥ बळीनेंकेलाद्वारपाळ ॥ गळांबां
धोनिद्वारासीं ॥१४॥सेवेंचिखुजटपणसांडिलें ॥ रूपआणिकचीमां ८
डिलें ॥ दैत्यफळकटकाढिलें ॥ मजूरजाहलेमायेचे ॥१५॥ राखतां
इंद्राचीगाय ॥ दैत्यमारिलेहोमाय ॥ रडेयेमायेयेमाय ॥ सांगुकायत

याचें ॥१६॥ थोरमांडिलेंसांकडें ॥ तैंमेळविलीमाकडें ॥ आतांचि
पाहारोकडें ॥ गोंवळियांपुढेंनाचतसे ॥१७॥ कृष्णाचीआणीकका
हाणी ॥ तोस्त्रीजाहलामोहिनी ॥ सुरांअसुरांठकवूनी॥महादेवमोहि
ला ॥१८॥ शेखींजाहलाह्माळसा ॥ वासुदेवकेलात्यानिवासा॥त्या
चेचिधर्मेंराहूकैसा ॥ रविचंद्राशींलागला ॥१९॥ कृष्णासींनाहींरूप
गुण॥ नदेखोंएकादेशींस्थान॥तयासींकैंचेंसिंहासन॥ वृत्तिशून्यवर्तत
से॥२०॥कृष्णासींनाहींदेहाभिमान ॥ कदांनेणेमानापमान॥तयाचे
गांठींकैंचेंधन ॥ भाजीचेंपानखातसे॥२१॥कृष्णाचाभावएक॥नव्हे
स्त्रीनानपुंसक ॥ पाहतांनिश्चयोएक ॥ निष्टंकनिर्धारें ॥२२॥ जया
शींमायादोनपाहीं॥दोघीवर्ततीदोनठायीं॥ "कदेहीएकविदेही ॥देव
कीहीयशोदा ॥ २३ ॥ एकीसबोधउपजविती ॥ दुजीवाढवीविषय
प्रीति ॥ दोघींसांडूनतळमळती ॥ धर्माप्रतीधांविन्नला ॥ २४ ॥ उ
२

च्छिष्टकाढीधर्मांघरीं ॥ ब्राह्मणाचीभीडथोरी ॥ लाथहाणीतलीउ
रावरी ॥ तेंपदमिरवीनिलाजरा ॥२५॥ तयाकृष्णासीसोयरीकक
रणें ॥ तेंदेहआह्मांविटंबणें ॥ सदांसंसारींलपणें ॥ लाजिरवाणेंलो
कात ॥ २६ ॥ तयाशींद्यावेंजीभावंड ॥ तेंआमुचेंकाळेंतोंड ॥ या
बोलासीह्मणालपाखंड ॥ तरीज्ञातेउदंडतुह्मापाशीं ॥ २७ ॥ कृष्ण
अतीतचहूंवाचा ॥ तेथेंवाग्निश्चयोघडेकैंचा ॥ शब्दनिश्चयोनव्हेसा
चा ॥ सत्यवाचाहेमाझी ॥ २८ ॥ बोलाभाकेजोसांपडे ॥ तयासी
वाग्निश्चयोघडे ॥ हेंतवअवघेंचिकुडें ॥ जाणतवेडेकांहोतां ॥ २९ ॥
कुळकर्माचाअंतू ॥ आपणासकटसकळांचाघातू ॥ करणेंअसेलजी
वांतू ॥ तरीकृष्णनाथूवरावा ॥ ३० ॥ जैसेंनिजतत्वनिर्मळ ॥ तैसा
रायाराहेंनिश्चळ ॥ कुळाभिमानीसबळ ॥ देहसंबंधमीजाणें ॥३१॥
जन्मकर्मकुळगोत्र ॥ उंचनीचवर्णविचित्र ॥ कर्माचेंजेंकर्मतंत्र ॥ जा

णतास्वतंत्रमीएकू ॥ ३२ ॥ शरीरसंबंधाचेंकारण ॥ घटितआहेमज
आधीन ॥ प्रकृतिपुरुषांपाणिग्रहण ॥ माझेनीजाणहोतसे ॥ ३३ ॥
वचनऐकाप्रबळ ॥ चैद्यदेशींचाभूपाळ ॥ महाअभिमानीशिशुपाळ ॥
सोयराकेवळतोआह्मां ॥ ३४ ॥ शरीरसंबंधाचेंघटित ॥ तयाशींच
आहेनिश्चित ॥ तुह्मीं बैसलेतिपंडित ॥ उचितानुचितविचारा ॥
॥ ३५ ॥ कर्मकांडींचेवेदपाठक ॥ बोलावूनज्योतिषीगणक ॥ वा-
ग्निश्चयाचेंवाग्जाळिक ॥ शास्त्रेंशाब्दिकसोडिलीं ॥ ३६ ॥ मेळा
पांचापंचकांचा ॥ शब्दनिश्चयोनव्हेसाचा ॥ अभिमानगर्जेवाचा ॥
सोयराआमुचाशिशुपाळ ॥ ३७ ॥ रुक्मिणीकायामनेंवाचा ॥ नि
श्चयकेलाश्रीकृष्णाचा ॥ बाहेरनिश्चयशब्दाचा ॥ शिशुपाळासीरु
क्मिया ॥ ३८ ॥ लग्नपत्रिकापाहतांडोळां ॥ एकनाडीजीशिशुपा
ळा ॥ कृष्णनेईलभीमकबाळा ॥ तयासीअवकळावरील ॥ ३९ ॥

वरशिशुपाळऐकतां ॥ दचकलीतेव्हांराजदुहिता ॥ जैसासिद्धांसीं
सिद्धिलाभहोतां ॥ उठीअवचिताअंतराय ॥ ४० ॥ कवणउपासं
गेदेवता ॥ कवणकवणाजावेंतीर्था ॥ कवणनवसनवसूंआतां ॥
कृष्णनाथप्राप्तीसी ॥ ४१ ॥ जैसासद्बुद्धीआडकामक्रोधू ॥ कांवि
वेकाआडगर्वमदू ॥ स्वधर्माआडआळसासिंधू ॥ तैसाबंधूरुक्मिया ॥
॥ ४२ ॥ जैसासविवेकवैरागी ॥ विघ्नेंजाणेनिजायवेगीं ॥ तैसाप्र-
यत्नकृष्णालागीं ॥ करीनस्वांगींमीदेखा ॥ ४३ ॥ कृष्णप्राप्तीचा
विचारू ॥ तेथंकरूंनयेदुजियाचासंचारू ॥ वृत्तिकरावीतदाकारू ॥
धैर्यधरूंआपुलेनी ॥ ४४ ॥ गुजसांगूंमायेपाशीं ॥ परीसाध्यनव्हे
तियेसीं ॥ रहूंनिघेलमोहेंसीं ॥ मिठीलोभेशींघालूनी ॥ ४५ ॥ मा
झियाआशेचियासाजणी ॥ दीनतृष्णेच्याब्राह्मणी ॥ मिळतीलस
द्वासनासुवासिनी ॥ मजवेढूनघेतील ॥४६॥ तेणेंहोईलथोरशब्दू ॥

ऐकेलअभिमानियांबंधू ॥ कृष्णप्राप्तीसीअवरोधू ॥ सबळक्रोधूउप
जेल ॥ ४७ ॥ ऐसेंविचारूनिजाण ॥ निजभावाचाब्राह्मण ॥ आप्त
पाचारिलासज्ञान ॥ अतिगहनविवेकी ॥४८॥ कृष्णप्राप्तीचासद्भा
वो ॥ यालागींतोसुदेवो ॥ कृष्णप्राप्तीसीधाडिलापहाहो ॥ निजप
त्रिकादेवोनी ॥ ४९ ॥ सातांश्लोकांचीव्युत्पत्ती ॥ उपावभावआ
र्तिकीर्ती ॥ विवेकनिश्चयोनिजभक्ती ॥ कृष्णासीविनंतीपाठविली
॥ ५० ॥ एकाजनार्दनींमन ॥ श्रोतींव्हावेंसावधान ॥ प्रेमपत्रिके
चेंलेखन ॥ अनुसंधानभीमकीचें ॥ ५१ ॥ इति श्रीमद्भागवते महा
पुराणे दशमस्कंधेहरिवंशसंहितासंमते रुक्मिणीस्वयंवरे द्वितीयः
प्रसंगः २ ॥ ॥ ॥ ॥

इति श्रीरुक्मिणीस्व० द्विती० प्र० स०

श्रीवासुदेवायनमः॥ आपुलेआर्तीचेंअंजन ॥ शुद्धसत्वाचेंपत्रजाण ॥
बुद्धिबोधेंकेलेंलेखन ॥ वर्णाक्षरींअक्षर ॥ १ ॥ मनोवेगाचापैंवारू ॥
त्यावरीबैसविलाद्विजवरू ॥ कृष्णापाशींसत्वरू ॥ समूळमूळ पाठवि
ला ॥ २ ॥ माझेपूर्वपुण्येंतूंद्विजवरू ॥ कृष्णप्राप्तीसीमजतूंगुरू ॥
म्हणवोनिकेलानमस्कारू ॥ वेगींयदुवीरूआणावया ॥ ३ ॥ स्वामी
चरणींठेविलामाथा ॥ द्वारकेसीजावेंजीतत्वतां ॥ प्राणवांचवाहो
आतां ॥ वेगींकृष्णनाथाआणावें ॥ ४ ॥ द्विजपावलाद्वारका ॥
वैकुंठकैलासाहूनअधिका ॥ जेथेंनिवासजगन्नायका ॥ विश्वव्याप
काश्रीकृष्णा ॥ ५ ॥ द्वारकाबाह्यप्रदेशीं ॥ आरामरमवीजीवशिवा
सी ॥ वसंतनिववीसदासुमनेंसीं ॥ तापकोणासीअसेना ॥ ६ ॥
प्रेमेंविकासलेंकमळशुद्ध ॥ रुंजीकरितीकृष्णषट्पद ॥ ऐकोनिगंधर्व
जाहलेस्तब्ध ॥ सामवेदमौनावले ॥ ७ ॥ प्रबोधपारवेघुमघुमिती ॥

तेणें वागीश्वरीच मकेचित्तीं ॥ विस्मितजाहलाबृहस्पती ॥ आश्चर्यमा
नितीसुरवर॥८॥डोलतीपैंद्राक्षांचेघड ॥ मुक्तपरिपाकेंअतिगोड ॥
सकळकामाचेंपुरेकोड ॥ गोडहीगोडतेगोडी ॥ ९ ॥ कोकिळाकृ
ष्णवर्णकूजती ॥ शब्दनिःशब्दमधुरवृत्ती ॥ तेणेंसनकादिकसुखपा
वती ॥ प्रजापतितटस्थ ॥ १० ॥ मयूरआनंदेंनाचत ॥ अप्सरानृ
त्यतेणेंतटस्थ ॥ तांडवविसरलेउमाकांत ॥ अतिअद्भुतहरिलीला
॥ ११ ॥ शुद्धहंसद्वारकावासी ॥ मुक्तमोतियेंचारात्यांसी ॥ तेंदेखो
नियांपरमहंसी ॥ निजमानसींलाळघोटी ॥ १२ ॥ शुकपिंगळेअनु
वादत ॥ तेणेंवेदांतदचकत ॥ अतिगुह्याचेगुह्यार्थ ॥ पक्षीबोलतद्वा
रकेचे ॥ १३ ॥ इतरनगरांचीउभवणी ॥ तिहींखणांवरीपांचखणी ॥
त्यांहीमाजीअतिदुणीं ॥ द्वारकापट्टणींतेंनाहीं ॥ १४ ॥ द्वारकापा
हतांवाडेकोडे ॥ विजूपिळूनघातलेसडे ॥ मुक्तपताकाचहूंकडे ॥

मशकत्यापुढेंसत्यलोक ॥१५॥ द्वारकेचीनवलपरी ॥ चिंतामणीची
चिंताहरी ॥ कल्पतरूचीकल्पनावारी ॥ परिसाचीनिवारीजडत्व
काळिमा ॥१६॥ ॥ दशेचंदैन्यदवडी ॥ अमृताचीसाळकाढी ॥
स्वानंदाचीउभवीगुढी ॥ नांदेंउघडीद्वारका ॥ १७ ॥ द्वारकेमाजी
शुद्धकेणें ॥ दोंअक्षरांचेंस्वेंरनाणें ॥ जैसेंघेणंतैसें देणें ॥ कोणासीउणें
असेना ॥ १८ ॥ वैकुंठींचियावैभवासी ॥ कृष्णेंआणिलेंद्वारकेसी ॥
देवतांठकपडलेंद्विजासी ॥ तेद्वारकाकैसीवर्णावी ॥ १९ ॥ द्विजा-
सीसत्वरतामोठी ॥ नगरनपाहवेचीदृष्टी ॥ भीतरींपातलाउठाउठी ॥
जेथेंजगजेठीश्रीकृष्ण ॥ २० ॥ म्हणउनीद्वारकावर्णन ॥ करावयाचें
हेंचिकारण ॥ द्विजेंदेखिलाश्रीकृष्ण ॥ विस्मितमनतयाचें ॥ २१ ॥
हेमासिंहासनींआदिमूर्ती ॥ बैसलाअसेसहजस्थिती ॥ द्विजासीदेखोन
श्रीपती ॥ भावचित्तींजाणिला ॥ २२ ॥ याचियाआगमनविधी ॥

थोरहोईलकार्यसिद्धी॥पावलीएकांताचीसंधी॥होयसद्बुद्धिब्राह्मण॥
॥ २३ ॥ सिंहासनाखालतीउडी ॥ घालूनिदोन्हीकरजोडी ॥ नम
नसाष्टांगपरवडी ॥ पूजीआवडीद्विजातें ॥ २४ ॥ अमरकरितीकृ
ष्णपूजा ॥ तेशिपापरिपूजीद्विजा ॥ ब्राह्मणदेवकृष्णराजा ॥ ब्राह्म
णपूजातोजाणे ॥ २५ ॥ ब्राह्मणासीमंगलदान ॥ देऊनिपीतांबर
सुमनचंदन ॥ सन्निधबैसोनिआपण ॥ दिलेंभोजनयथारुची॥२६॥
शय्याघालूनएकांतीं ॥ अरळसुमनांचीनिगुती ॥ विडियादेऊनिश्री
पती ॥ शयनकरवितीद्वीजातें ॥ २७ ॥ कृष्णबैसोनियांशेजारीं ॥
ब्राह्मणाचेचरणचुरी ॥ येरुह्मणेगाश्रीहरी ॥ करींधरीकृष्णातें ॥
॥ २८ ॥ ऐकेंस्वामीदेवाधिदेवा ॥ आह्मींकरावीतुझीसेवा ॥ तूंपू
जितासीभूदेवां ॥ ब्राह्मणदेवह्मणवूनियां ॥ २९ ॥ निजात्मभावें
उचितें ॥ हृदयींसाहिलेंलाथेतें ॥ तेंचिनव्हेहोआम्हुतें ॥ विपरीता

र्थफळलाअसे ॥ ३० ॥ तुझियापूजनेंपूज्यजाहलों ॥ तेणेंगर्वासीच
ढिम्नलों ॥ कृष्णसेवेसीनाडलों ॥ थोरवाढलोंअभिमानें ॥ ३१ ॥
तूंयज्ञपुरुषनारायण ॥तुजयाज्ञिकनदेतीअन्न ॥ वृथागेलेंत्यांचेंहवन॥
कर्मठपणकर्मांचें॥३२॥ सर्वांभूतींभगवद्भावो ॥ नुपजेतंवनभेटेदेवो ॥
तैसामीब्राह्मणनोहेंपहाहो ॥ जाणसीभावोहृदयींचा ॥३३ ॥ कृष्णें
पुसिलेंस्वागत ॥ वृत्तिआहेकींनिश्चित ॥ चित्तींचिंताज्याचेवर्तत ॥
तोदुश्चित्तसर्वदां ॥ ३४ ॥ जयाचीचिंतानिवर्तली ॥ तयाचीवृत्ती
सुचित्तजाहली ॥ त्यासीचस्वकर्मेंफळलीं ॥ निजात्मफळाचेनिफ
ळें ॥ ३५ ॥ असोनिइंद्राचीसंपत्ती ॥ तृप्तीनाहींजयाचेचित्तीं ॥ ते
अतिशयदुःखीहोती॥विटंबिजेतीसंसारीं॥ ३६ ॥असोनियांअकिंच
न ॥ जयाचीवृत्तीसमाधान ॥ तेणेंआजिमातेंजिंकिलेंजाण ॥ बंदी
जनमीतयांचा ॥ ३७ ॥ सर्वांभूतींभगवद्भावो ॥ त्यावरीस्वधर्मनिष्ठ

भूदेवो ॥ त्याचियापाउलापावलींपहाहो ॥ मीसर्वांगवाढवीं ॥३८॥
ऐसियानिष्ठेचेजेब्राह्मण ॥ तेमजसदांपूज्यजाण ॥ त्यांचेनमस्कारीं
मीचरण ॥ वारंवारमस्तकीं ॥ ३९ ॥ कृष्णदर्शनेंसमाधान ॥ ब्राह्म
णासीपडिलेंमौन ॥ विसरलाकार्याचीआठवण ॥ जाणोनिप्रश्नहरी
करी ॥ ४० ॥ कोठोनियेणेंझालेंस्वामी ॥ कवणग्रामकवणभूमी ॥
तुमचेदेशींचादेशस्वामी ॥ प्रजास्वधर्मीपाळीकीं ॥ ४१ ॥दुर्गममार्गे
अतिसंकटीं ॥ क्रमूनआलेतमाझेभेटी ॥ कवणइच्छाआहेपोटीं ॥ ते
गुह्यगोष्टीसांगावी ॥ ४२ ॥ आह्मीकेवळब्राह्मणभक्त ॥ आज्ञाकर
णेंहेंउचित ॥ कायअपेक्षिततुमचेंचित्त ॥ तेंनिश्चितमीकरीन ॥४३॥
कवणकार्याचियेविधी॥तुह्मीआलेतिकृपानिधी॥तेंझालीकार्यसिद्धी
॥जाणत्रिशुद्धीसर्वथा ॥४४॥ ऐकोनकृष्णमुखींचीगोष्टी॥द्विजेंबांधि
लीशकुनगांठी ॥ हर्षेंवोसंडिलापोटीं ॥ आनंदसृष्टींनसमाये॥४५॥ १४

वेदर्भदेशींचाराजाभीमक ॥ जैसावैराग्यामाजीविवेक ॥ भागवतध
र्मीअतिधार्मिक ॥ शुद्धसात्विकसत्वाचा ॥ ४६ ॥ त्याचीकन्याजी
चिद्रत्न ॥ लावण्यगुणेंगुणनिधान ॥ सकळभूषणांचेंभूषण ॥ तेंमंड
णतिहींलोकीं ॥ ४७ ॥ उदारधीरगुणगंभीर ॥ सज्ञानज्ञानेंअतिच
तुर ॥ तुझ्याठायींअतितत्पर ॥ कलत्रभावेंविनटली ॥ ४८ ॥ पि
त्यानेंतुह्मांसीदीधलीवधू ॥ ऐकूनिहासिन्नलागोविंदू ॥ हरिखेंनसां
भाळूस्वानंदू ॥ द्विजासीक्षेमदीधलें ॥ ४९ ॥ जेंहोतेंकृष्णाचेपोटीं ॥
तीपश्चिंजलांजिलीगोष्टी ॥ जीवींजीवापडलीमिठी ॥ पाठीथापटी
[illegible] ॥ ५० ॥ [illegible] ॥ [illegible] ॥
तेणेंशिशुपाळादिधलाशब्दू ॥ लग्नपरवांधरिलेंसे ॥ ५१ ॥ येचविष
यींयदुनायका ॥ आहेभीमकीचीपत्रिका ॥ तेवाचूनियांसविवेका ॥
कार्यसिद्धीकरावी ॥ ५२ ॥ मगकाढिलीपत्रिका ॥ कुंकुममंडितसु

रेखा॥धीरनधरवेचिहरिखा॥आवडीदेखाचुंबिली॥५३॥पत्रिकादे
खोनिकृष्णनाथ॥श्रवणार्थीआर्तभूत॥एकाजनार्दनाविनवीत॥पत्रि
कार्थपरिसावा॥५४॥इतिश्रीभागवतेमहापुराणेदशमस्कंधेहरिवंशसं
हितासंमतेरुक्मिणीस्वयंवरेपत्रिकावलोकनंनामतृतीयः प्रसंगः॥३॥

श्रीयशोदातनयायनमः ।। ओंनमोजीयदुवीरा ।। तूंनिर्विकारनोवरा।।
मजन्यावेंजीनिजमंदिरा ।। क्रोधादिअसुरांदमवूनियां ।।१।। मजवडी
ळमाझावंधू ।। जेणेंतुजशींविन्मुखबोधू ।। ज्याचेनिनीचांशींसंबंधू ।।
नमारूनवधूत्वांकरावी ।। २ ।। ऐकाभीमकीचीव्युत्पत्ती ।। पत्रिका
लिहिलीचवथेभक्ती ।। वाचितांचिभक्तपती ।। सहजस्थितीधांविन्न
ला ।। ३ ।। श्लोकः ।। ।। रुक्मिण्युवाच ।। श्रुत्वागुणान्भुवनसुंदर
शृण्वतांते निर्विश्यकर्णविवरैर्हरतोऽगतापम् ।। रूपंदृशांदृशिमतामखि
लार्थलाभंत्वय्यच्युताविशतिचित्तमपत्रपंमे ।। १ ।। टीका ।। ऐकेंत्रै
लोक्यसुंदरा ।। सकळसौंदर्यवैरागरा ।। तुझेनिसौंदर्यसुरवरां ।। सुंदर
त्वकेवींवर्णूं ।। ४ ।। तुझीसुधाकारकीर्ती ।। श्रवणेंश्रवणप्रकाशती ।।
त्रिविधतापअस्तपावती ।। जवींगभस्तींखद्योत ।। ५ ।। ऐशीयाची
स्वरूपप्राप्ती ।। चारीमुक्तीदासीहोती ।। सकळस्वार्थपायांलागती ।।

ज्याहेरवतीत्यांनिजलाभ ॥ ६ ॥ क्षयनाहींगानिश्चित ॥ यालागीं
नांवेंतूंअच्युत ॥ तुझियाठायींनिर्लज्जचित्त ॥ अतिसुरतकृष्णसुख
॥ ७ ॥ श्लोकः ॥ कात्वामुकुंदमहतीकुलशीलरूपविद्यावयोद्रविण
धामभिरात्मतुल्यम् ॥ धीरापतिंकुलवतीनवृणीतकन्याकालेनृसिंहन
रलोकमनोऽभिरामम् ॥ २ ॥ टीका ॥ मनविश्रांतीचानिजबोधू ॥
ह्मणवूनिनांवेंतूंमुकुंदू ॥ सकळसुखांचाआनंदकंदू ॥ तुजकोणवधूवरी
ना ॥ ८ ॥ कुळशीळसधनरूप ॥ विद्यावयसाअतिस्वरूप ॥ शांति
कांतितेअमूप ॥ करितीतपतुजलागीं ॥ ९ ॥ ऐशीलावण्यगुणसंप
ची ॥ धीरवतीआणिसती ॥ त्याहीतुजसमानपावती ॥ तेथंमीकिती
वराक ॥ १० ॥ ऐकेंनरवीरपंचानना ॥ प्राप्तकाळींपाणिग्रहणा ॥ १६
तुजकोणवरीनाअंगना ॥ मनमोहनाश्रीकृष्णा ॥ ११ ॥ह्मणसीसो
यराअतिकाळा ॥ कांबोलावितेसीविवाहमेळा ॥तरीपाणिग्रहणजी

शिशुपाळा ॥ तोकाळांतकाळमजलागीं ॥ १२ ॥ तेकाळींत्वांउपे
क्षावें ॥ हेंचिमागेंजिवेंभावें ॥ मजदीनातेंउद्धरावें ॥ धांवेंपावेंलग्नासी
॥ १३ ॥ श्लोकः ॥ तन्मेभवान्खलुवृतःपतिरंगजायामात्मार्पितश्च
भवतोऽत्रविभोविधेहि ॥ मावीरभागमभिमर्शतुचैद्यआराद्गोमायुवन्मृ
गपतेर्बलिमंबुजाक्ष ॥ ३ ॥ टीका ॥ मनेंवाचाआणिकाया ॥ निर्धा
रेंशीतुझीजाया ॥ मीझालेंअसेंयदुराया ॥ विवाहविधीयात्वांकीजे ॥
॥ १४ ॥ तूंतंवपरागाप्रकृती ॥ नावडेस्त्रियांचीसंगती ॥ उपेक्षिसी
माझीविनंती ॥ तुजथोरअपकीर्तीहोईल ॥ १५ ॥ मीतंवतुझेंअर्धांग ॥
केविंशिशुपाळशिवेमाझेंआंग ॥ तूंशिरावरीअसतांश्रीरंग ॥ मीवी
रविभागयदुवीरा ॥ १६ ॥ कृष्णकेसरीचीसंपत्ती ॥ चैद्यजंबुकजेकां
नेती ॥ कमळनयनाकमळापती ॥ थोरअपकीर्तीहोईल ॥ १७ ॥
॥ श्लोकः ॥ पूर्तेष्टदत्तनियमव्रतदेवविप्रगुर्वर्चनादिभिरलंभगवान्परे

शः ॥ आराधितोयदिगदाग्रजएत्यपाणिगृह्णातुमेनदमघोषसुतादयो
न्ये ॥ ४ ॥ टीका ॥ तरीचसाधेलहेंलग्न ॥ जरीम्यांकेलेंअसेलभगव
द्भजन ॥ ब्रह्मभावेंब्राह्मणपूजन ॥ देवार्चनहरीचें ॥ १८ ॥ इष्टजेंकां
यागादिक ॥ वापीकूपआरामदेख ॥ गोभूरत्नदानादिक ॥ त्याहून
अधिकअन्नदान ॥ १९ ॥ व्रतजेंकांएकादशी ॥ पूजाविधिजागरणें
शीं ॥ ब्राह्मणभोजनद्वादशीसी ॥ भगवंतासीवल्लभ ॥ २० ॥ स
कळधर्मांपैंचाधर्म॥गुरुतोचिपरब्रह्म ॥ ऐसाकेलाअसेलनेम ॥ पुरुषो
त्तमातरीपावें ॥ ॥ २१ ॥ व्रततपयज्ञदान ॥ त्याहूनअधिकहरीचें
ध्यान ॥ निमिषामाजीसमाधान ॥ आगमागमहोऊनिठाके ॥२२॥
ऐसेनिसाधनेंसाधिलाबोधू ॥ तरीगदुयाचाधाकुटाबंधू ॥ वेगींयेऊ
निगोविंदू ॥ पाणिग्रहणमजकरावें ॥ २३ ॥ परादिवाचानाहींसौ
रस ॥ यालागींनांवेंपरेश ॥ भीमकीलिखितेंहृषीकेश ॥ तटस्थहो

उनीपैंठेला ॥ २४ ॥ मजकृष्णेंनेलियापाठीं ॥ मागेंशिशुपाळा चियापाटीं ॥ बैसेलअवकळागोमटी ॥ दोघांगांठीएकची ॥ २५ ॥ ॥ श्लोकः ॥ ॥ श्वोभाविनित्वमजितोद्वहनेविदर्भान्गुप्तःसमेत्यपृतनापतिभिःपरीतः ॥ निर्मथ्यचैद्यमगधेशबलंप्रसह्यमांराक्षसेनविधिनोद्वहवीर्यशुल्काम् ॥ ५ ॥ टीका ॥ पत्रिकापहावीसावधान ॥ विलंबनकरावाव्यवधान ॥ प्रातःकाळींआहेलग्न ॥ ऐशियासमयींपावावें ॥ २६ ॥ देखोनिलिखिताचीतांतडी ॥ एकलायेऊनिघालिशीउडी ॥ तेव्हांमजह्मणशीलकुडी ॥ बुद्धीधडफुडीऐकावी ॥ २७ ॥ तुझियानिजबोधाचीसेना ॥ प्रत्यावृत्तिपाहोनिनयना ॥ स्वानुभवाचेनिभारजाणा ॥ सावधहोउनीत्वांजाणावें ॥ २८ ॥ स्वरूपतेचियामदगजा ॥ गुढारघालोंवेंजीकाजा ॥ प्राणापानजिणोनिपैजा ॥ तैसेंवारूपालाणीं ॥ २९ ॥ जिंकोनिजातीमनोरथ ॥ तैसेसंजोगावर

थ ॥ चक्रवाटातळींपर्वत ॥ पीठहोतकर्माचे ॥ ३० ॥ तुझियानिज
बोधाचेगाडे ॥ द्वैतदळनींजेनिजगाढे ॥ तेचियादवकरूनिपुढें ॥ स
बळबळेंशींत्वांयावें ॥ ३१ ॥ बाह्यदृष्टींजरीतूंयेशी ॥ तरीतर्केंपडेल
लोकांसी ॥ कळोंनदेतांदुजियासी ॥ गुप्तरूपेंशींप्रगटावें ॥ ३२ ॥
कृष्णासीशिकवितेसद्बुद्धी ॥ ह्मणालचतुरतुह्मींअनादी ॥ हृदयशू
न्यकृष्णत्रिशुद्धी ॥ वर्तणेंबुद्धीमाझेनी ॥ ३३ ॥ प्रबळबळेंशींसबळ ॥
ह्मणालकांबोलावितेबरळ ॥ मायामाहेरींप्रबळ ॥ स्थूळाथूळअ
रिवर्ग ॥ ३४ ॥ सखाजिवलगबंधुप्रबळ ॥ मागधअष्टधाप्रबळ ॥ मं
थोनिचैद्यादिखळ ॥ मजकेवळपणावें ॥ ३५ ॥ ह्मणशीलढालगजा
मोठी ॥ गोडबोलाचीप्रकृतिखोटी ॥ येवढीकांसोसूंआटाआटी ॥
ह्मणोनिगोष्टीनुपेक्षावी ॥ ३६ ॥ तूंतवअजिंकगाधडफुडा ॥ तुझेनि
नांवेंवाटीवमेडा ॥ मजपणावयाआळसदवंडा ॥ होइंगाढावीरवृत्ती

॥ ३७ ॥ ह्मणशीलयुद्धमांडेलकडाडी ॥ मीउठेनकाढाकाढी ॥ ना
हींलौकिकपरवडी ॥ कैंचीघडीघडवेट ॥३८॥ कैंचाअंतःपटजाण ॥
कवणह्मणेलसावधान ॥ मीतूंपणानाहींव्यवधान ॥ ह्मणशीलल
ग्नकैसेनी ॥ ३९ ॥ ऐसेनिलग्नलागलियापुढां ॥ रणींनाचेलमरणधें
डा ॥ वोवाळणीबाणप्रचंडा ॥ परस्परपडतील ॥४०॥ह्मणशीलवि
धीनेंनव्हेलग्न ॥ अविधीनेंकरीपाणिग्रहण ॥ याचविषयींविधान ॥
सावधानपरिसावें ॥ ४१ ॥ विवाहतरीबहुतांपरी ॥ पिशाचगांधर्व
आसुरी ॥ राजेवरितातीस्वयंवरीं ॥ पणमहाशूरींभेदुनी ॥ ४२ ॥
पाणिग्रहणब्राह्मणासीं ॥ खड्गलग्नक्षत्रियांसीं ॥ रणींजिंकोनिम
हाशूरांसी ॥ राक्षसविधींमजपर्णी ॥ ४३ ॥ जागृतीस्वप्नींसुषुप्तिका
ळा ॥ तुजवांचोनिनदेखेंडोळां ॥ ग्लानीलिहितांवेळोवेळां ॥ उबा
गगोपाळानमानावा ॥ ४४ ॥ आतांएकेंएकबोल ॥ तुझेंवीर्यमाझें

मोल ॥ अल्पवेंचोनिएकवेळ ॥ दासीकेवळमजकरीं ॥ ४५ ॥
॥ श्लोकः ॥ ॥ अंतःपुरांतरचरीमनिहत्यबंधूंस्त्वामुद्वहेकथमितिप्र
वदाम्युपायम् ॥ पूर्वेद्युरस्तिमहतीकुलदेवियात्रायस्यांबहिर्नववधूर्गिरि
जामुपेयात् ॥६॥ टीका ॥ ह्मणशीअंतःपुरामाजीतूंवधू ॥ काढितांआड
वेयेतीलबंधू ॥ त्यांचामजकरितांवधू ॥ दुःखसंबंधूहोईल ॥ ४६ ॥
याचियाविषयींजीउपाया ॥ ऐसेंसांगेनयादवराया ॥ वेगींयावेंअंबा
लया ॥ यात्रासमयींठाकुनी ॥ ४७ ॥ कुळींचाकुळधर्मभीमकराया ॥
नगराबाहेरअंबालया ॥ नववधून्यावीपूजावया ॥ जगदंबेशींयाकुळ
धर्मे ॥ ४८ ॥ तेचिसंधीजीकारण ॥ परस्परेंहेचिखुण ॥ तेथेंराहूनि
सावधान ॥ ओंपुण्येंकरावें ॥ ४९ ॥ ॥ श्लोकः ॥ यस्यांघ्रिपंकज
रजःस्नपनंमहांतोवांछंत्युमापतिरिवात्मतमोपहत्यै ॥ यर्ह्यंबुजाक्षनल
भेयभवत्प्रसादंजह्यामसून्व्रतकृशान्शतजन्मभिःस्यात् ॥७॥ टीका ॥

ह्मणसीऐश्वर्यैंथोरइंद्र ॥ रूपेंमदनकांचंद्र ॥ हेसांडूनिआग्रहथोर ॥
माझाचिकांकरित्येसी ॥ ५० ॥ ऐसेंनह्मणावेंसर्वेश्वरा ॥ कवणजाणे
याविचारा ॥ केवळनोव्हेसीतूंनोवरा ॥ जन्मोद्धारामजलागीं ॥५१॥
तुझियाचरणांचीमाती ॥ ब्रह्मादिदेवांनव्हेप्राप्ती ॥ आंगींयेऊनि
उमापती ॥ स्नानवांछितिपदरजीं ॥ ५२ ॥ महादेवतमोगुण ॥
त्यातमांशींउपशमन ॥ तुझियेचरणींचेंरजजाण ॥ लागलेंध्या
नशिवासी ॥ ५३ ॥ चरणरजालागींकेवळ ॥ ब्रह्माजाह
लापोटींचेंबाळ ॥ तोहीनपवेचरणकमळ ॥ नाभिकमळींस्थापिला
॥ ५४ ॥ त्याचिलाजेंजीगोपाळा ॥ चरणरजाआलागोकुळा ॥
तुवांठकविलात्याहीवेळा ॥ वत्सेंगोवळाजाहलासी ॥ ५५ ॥ हें
जाणोनिसदाशिव ॥ ध्यानमांडिलेंजिवेंभावें ॥ ऐशियाचीप्राप्ती
मींपावें ॥ तैंथोरदैवेंदैवाची ॥ ५६ ॥ योगयागतपेंतपती ॥ तरीनव्हे

तुझाप्राप्ती ॥ मीतंवधीटमोठीचिर्त्री ॥ आहेवांछितअर्धांग ॥५७॥
पत्रिकावाचितांदेख ॥ तुवांयावेंअवश्यक ॥ मजपणूननंदेशीसुख ॥
तरीपरमदुःखहोईल ॥ ५८ ॥ तुझीकृपानव्हतीफुडी ॥ कवणजिणि
याचीआवडी ॥ देहदंडाचीहे बेडी ॥ कोणकोरडीओढील॥ ५९॥
कृपानकरवेलयेथें॥तरीमारूनिजायआपुलेहातें ॥ मगपरलोकींतरी
तूतें ॥ सावकाशभोगीन ॥ ६० ॥ ऐसेंघडवितांजरीनघडे ॥ तरी
देहकरीनमीकोरडें ॥ व्रतेंतपेंअवघडें ॥ तवउद्देशेंकरीन ॥ ६१ ॥
प्राणसांडीनसर्वथा ॥ ह्मणशीलकाय येईलहाता ॥ तरीएकादोंपां
चांसातां ॥ जन्मशतांवरीन ॥ ६२ ॥ पत्रिकावाचितांचिजाण ॥
जाणवेलशहाणपण ॥ म्यांतोंवाहिलीसेआण ॥ तुजविणअन्यवरींना
॥ ६३ ॥ श्लोकः ॥ ब्राह्मण उवाच ॥ इत्येतेगुह्यसंदेशायदुदेवमया
ऽऽहृताः ॥ विमृश्यकर्तुंयच्चात्रक्रियतांतदनंतरम् ॥ टीका ॥ ८ ॥

द्विजह्मणेयदुनायका ॥ शेवेशीनिवेदिलीपत्रिका ॥ तेवाचूनसवि
वेका ॥ कार्यसिद्धीकरावी ॥ ६४ ॥ पत्रिकावाचितांचिगोपाळा ॥
पुढेंभीमकीदेखेडोळां ॥ बाह्यापसरूनिउतावळा ॥ उठेवहिलाआलिं
गना ॥ ६५ ॥ भीमकीभावार्थाचीकैसी ॥ चटपटलागलीदेवासी ॥
निद्रानलगेचीसेजेसीं ॥ उठीबसीकरीतसे ॥ ६६ ॥ नवलैवैदर्भीचा
भावो ॥ रात्रींवोसणावेदेवो ॥ भीमकीसांडूनकांदेहो ॥ आलोंपा
हाहोपर्णावया ॥ ६७ ॥ जयाहृदयींजैसाभावो ॥ तयासीतैसाभेटे
देवो ॥ भीमकीकृष्णमयपहाहो ॥ कृष्णदेवोतन्मय ॥ ६८ ॥ हृदयीं
नाहींसत्यभावो ॥ तंवकैसेनिपावेदेवो ॥ भीमकीभाग्याचीपाहाहो॥
उठिलादेवोसत्वर ॥ ६९ ॥ कृष्णसांगेद्विजाजवळी ॥ रात्रींचीअ
वस्थासकळी ॥ मगहांसोनियांवनमाळी ॥टाळियाटाळीपिटिलीसे
॥ ७० ॥ एकाविनवीजनार्दना ॥ कृष्णचालिलापाणिग्रहणा ॥

भक्तवचनासीअवगणना ॥ सर्वथाजाणदेवनकरी ॥ ७१ ॥

इतिश्रीमद्भागवतेमहापुराणेदशमस्कंधेहरिवंशसंहितासंमतेरुक्मिणी स्वयंवरे चतुर्थप्रसंगः ॥ ४ ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ सिद्धकरितांदळभार ॥ येथंलागेलउशीर ॥ मी एकलाएकांगवीर ॥ भीमकीघेउनयेईन ॥ १ ॥ जोदुजीयाचीवाट पाहे ॥ त्याचेंकार्यकांहींचनोहे ॥ यशकैसेनितोलाहे ॥ साह्यपाहेसां गातीं॥२॥विकल्परुक्मियामजद्वेषी ॥ तेणेंनिवारिलेंविवाहासी ॥ तरीविटंबूनत्याचियामुखासी ॥ रुक्मिणीसीआणीन॥ ३ ॥ चैद्या दिकपक्षपाती॥ त्यांसीरणींलावीनख्याती ॥ मीतंवकोपलियाश्रीप ती ॥ त्रिजगतींकोणराहे ॥ ४ ॥ जैशाकाष्ठद्वयाच्याअरणीं ॥ मंथून काढिजेजेवींअग्नी ॥ तेवींअरिवीरांतेंविभांडोनी ॥ पवित्ररुक्मिणी आणीन ॥५॥ माझियाकोपाचीभ्रकुटी ॥ रणाआणीनसकलसृष्टी ॥ त्यामजयुद्धाची आटाआटी॥ लग्नासाठींकेवढी ॥ ६ ॥ रुक्मिणीचिया लग्नांसी ॥ कवणदिवसकवणेमासीं ॥ कवणनक्षत्रद्विजासीं ॥ मधुसू दनेंपूसिलें॥ ७ ॥सारथीबोलावूनदारुकासी ॥ वेगींसंजोगींरथासी॥

जाणेअसेकौंडिण्यपुरासी ॥ दुजियासीकळोंनेदीं ॥ ८ ॥ जैसेतरीपु
रुषार्थ॥ तैशावारूनीजूपीरथ॥एकानांवेंसुनिश्चित॥ जेथेंकृष्णनाथआ
रूढे ॥ ९ ॥ शैब्यसुग्रीवबलाहक ॥ चौथामेघपुष्पदेख ॥ चारीवारू
अतिनेटक ॥ सारथीदारुकधुरेसी ॥ १० ॥ अनर्घ्यरत्नींरत्नखचित ॥
गरुडध्वजीलखलखित ॥ लोलपताकाडोलत ॥ रथशोभतअति
शोभा ॥ ११ ॥ शस्त्रास्त्रांचेसंभार ॥ रथींघालूनिअपार ॥ दारुकेंके
लानमस्कार ॥ जोडोनकरराहिला ॥ १२ ॥ रथींचढलानारायण ॥
तुरंगींबैसविलाब्राह्मण ॥ एकेदिवशींजनार्दन ॥ कौंडिण्यपुरापात
ला ॥ १३ ॥ नगरदेखिलेंश्रीपतीं ॥ जैसीमुमुक्षूचीसंपत्ती ॥ तेथेंरा
जाकौंडिण्यपती ॥ विधानस्थितीकरीतसे ॥ १४ ॥ भीमकवश्यजा ॥ २२
हलापुत्रासी ॥ जैसाविवेकमहामोहासी॥ कन्यानेमिली शिशुपाळा
सी ॥ जीवींकृष्णासीहेद्यावी ॥ १५ ॥ जरीअसेलआमुचेंभाग्य ॥

भीमकीभाग्याचीसभाग्य ॥ भावेंपावेलश्रीरंग ॥ येणेंउल्हासेंकरी
तसे ॥ १६ ॥ नगरश्रृंगारिलेंकोडें ॥ घातलेंकुंकुमाचेसडे ॥
तोरणेंपताकाचहूंकडे ॥ महोत्साहमांडिला ॥ १७ ॥ गंधाक्षताकुसु
ममाळा ॥ नागरीकलोकांसकळां॥वस्त्रंभूषणेंपाहतांडोळां॥ जनली
लाशोभत ॥ १८ ॥ घावघातलानिशाणीं ॥ मंगलतुरेंवेदध्वनीं ॥
हळदीलाविलीरुक्मिणीं ॥ मंगळस्नानकरविलें ॥ १९ ॥ पीतांबर
परिधान॥ लेइलीअलंकारभूषण॥ नोवरीचेंदुश्चित्तमन ॥ कृष्णाग
मनपाहातसे ॥ २० ॥ नांदीश्राद्धादिकविधान॥केलेंब्राह्मणाचेंपू
जन ॥ यथाविधिब्राह्मणसंतर्पण ॥ स्वस्तिवाचनविधींचें ॥ २१ ॥
चहुंवेदींचेब्राह्मण ॥ येऊनिपुरोहितआपण ॥ अथर्वणवेदेंकेलें
हवन ॥ ग्रहशांतिदानयथोचित ॥ २२ ॥ सोनेंरुपेंना
नावस्त्रें ॥ घृतेंसहिततिळपात्रें ॥ गोभूदानेंविचित्रें ॥ द्विजांनृपवरें

क.स्व. दीघलीं ॥ २३ ॥ दमघोषयाचिपरी ॥ महोत्साहआपुलेनगरीं ॥ प्र०
२३ पुत्रविवाहाचाकरी ॥ द्विजावरींयथोचित ॥ २४ ॥ वऱ्हाडनिघालें ५
बाहेरी ॥ हयगजपरिवारिलेभारी ॥ सुवर्णरथांचियाहारी ॥ वीर
अश्वांवरीआरूढले ॥ २५ ॥ चालतीपायांचेमोगर ॥ पातलेकौं
डिण्यपुरनगर ॥ आणीकवऱ्हाडीमहावीर ॥ चैद्यभारतेहीआले ॥
॥२६॥ रुक्मिणीकृष्णासिहोतीदिधली ॥ तेशिशुपाळादेऊंकेली ॥
तेसंधीपाहिजेसाधिली ॥ ह्मणोनिआलेपक्षपाती ॥ २७ ॥
शाल्वजरासंधासहित ॥ वक्रदंतविदूरथ ॥ पौंड्रकवीरअद्भुत ॥ सैन्य
भारेंशींपातले ॥ २८ ॥ वऱ्हाडीमीनलेतेकैसे ॥ मायामोहाचेहुडे
जैसे ॥ खद्योतसमुदायनिशिंवसे ॥ वीरतैसेवाढीव ॥ २९ ॥ कृष्णत २३
रणीचियाकिरणीं ॥ मावळतीलरणांगणीं ॥ भीष्मकीउल्हासेलकम
ळिणी ॥ कृष्णदिनमणीदेखोनी ॥ ३० ॥ जैसेगंधर्वनगरींचेहुडे ॥

तैसेशिशुपाळाचेवीरगाढे ॥ वऱ्हाडआलेंवाडेंकोडें ॥ भीमकापुढेंसां
गीतलें ॥ ३१ ॥ रावसामोरागेलात्यासी ॥ केलेंसीमांतपूजनासी॥
सन्मानुनीसमस्तांसी ॥ जानवशासीआणिलें ॥ ३२ ॥ रुक्मिणीह
रणासीउद्युक्त ॥ एकलागेलाकृष्णनाथ ॥ यादवसभेसीआली
मात ॥ जाहलाविस्मितबळिभद्र ॥३३॥ कालआलाहोताब्राह्मण॥
भीमकीचेंपत्रघेऊन ॥ प्रगटनकरीचकृष्ण ॥ निवारूंकोणीह्मण
वूनी ॥ ३४ ॥ यालागींगुप्तकेलीमात ॥ एकलागेलाकृष्णनाथ ॥
अतुर्बळीहाअनंत ॥ नाहींभीतकळिकाळा ॥ ३५ ॥ तोब्राह्मणनव्हे
चिनिश्चत ॥ मूर्तिमंतभीमकीचाभावार्थ ॥ भावेंनेलाकृष्णनाथ ॥
एकाएकीएकला ॥ ३६ ॥ वक्रदंतजरासंध ॥ शाल्वपौंड्रकउन्नद्ध ॥
चैद्यमीनलेसन्नद्ध ॥ होईलयुद्धदारुण ॥ ३७ ॥ कृष्णकराळकार्य
सिद्धी ॥ हेंतंवनचुकेत्रिशुद्धी ॥ ठाकूनजावेंयुद्धसंधी ॥ हेचिबुद्धी

६.स्व. सवैथा ॥ ३८ ॥ रथकुंजरपालाणा ॥ सन्नद्धकराचतुरंगसेन॥घाव अ०
घातलानिशाणा ॥ केलीगर्जनाबळिभद्रें ॥ ३९ ॥ सेनापतितोसा ५
२४ त्विक ॥ भारीबळरामनेटक ॥ यादववीरांसीहरिख ॥ अतिसुटंकप
ळभार ॥ ४० ॥सुखसंतोषआणिस्वानंद ॥ कैवल्यापाशींनिजबोध॥
तैसापावलाहलायुध ॥ यादववीरींहरिपाशीं ॥ ४१ ॥ नातरीशमद
मादिसंपत्ती ॥ बोधावेगळीनव्हेनिश्चिती ॥ तैसेकौंडिण्यपुरायेती॥
जेथंश्रीपतीउभाअसे ॥ ४२ ॥ येरीकडेराजकुमरी ॥ अवस्थालाग
लीसेभारी ॥ कांपांनयेचिश्रीहरी ॥ विचारकरीलिखिताचा ॥४३॥
कृष्णासीनाहींविषयगोडी ॥ म्यांपत्रिकालिहिलीकुडी ॥ भार्याहोई
नआवडी ॥ जाहलीअनावडीतेणेंकृष्णा ॥ ४४ ॥ आटालटाला २६
चिपैंथोर ॥ अभावभावेंअतिसुंदर ॥ दाटोनिरिघोंपाहेघर ॥ वशीकर
णमजकरील ॥ ४५ ॥ मगमीहोइनतिजआधीन ॥ जीवेंजिताकरी

ळदीन ॥ अमनाआणूनियांमन ॥ नाचवीलनिजछंदें ॥ ४६ ॥ का
र्यांकारणसमस्त ॥ तेंचिकरीलनिश्चित ॥ सुचित्तआणिदुश्चित्त ॥
आंदण्यादासीआणील ॥ ४७॥ तिचाविकल्पियाबंधू ॥ आंदणायेई
लकामक्रोधू ॥ तिचाबोळावागर्वमदू ॥ घरभेदूदाटेल ॥ ४८ ॥
माझनिआंगेंथाराबेल ॥ मजतेंनांवरूपकरील ॥ विषयगोडीवाढ
वील ॥ मुद्दलवेंचीलनिजज्ञान ॥ ४९ ॥ होईलनिर्द्वज्ञानिःशंक ॥
मजदेखोंनशकतीललोक ॥ ऐसेंजाणोनिनिष्टंक ॥ नयेचिदेखश्रीकृ
ष्ण ॥ ५० ॥ लिखितींचुकीपडलीमोठी ॥ पावेनशतजन्मांपाठीं॥
हेंदेखोनजगजेठी ॥ उठाउठीनपवेची ॥ ५१ ॥ नाहींवैराग्यक
डाडी ॥ भेटीनमागेंचिरोकडी ॥ माझियामुखरसाचीगोडी ॥
प्रतिबंधकमजझाली ॥ ५२ ॥ शिवादिचरणरजवांछित ॥ त्याम
जपाठविलेंलिखित ॥ आंगींउडीनघालीचयेथ ॥ आळसयुक्तभी

मकी ॥ ५३ ॥ लिखितासाठींमीसांपडें ॥ तरीकांसाधकशिणती अ०
गाढे ॥ भीमकीआहेकेवळवेढें ॥ येणेंनघडेमजतेथें ॥ ५४ ॥ कृष्णन ५
यावाएकभावो ॥ द्विजेंदेखिलादेवाधिदेवो ॥ विस्मयदाटलापहा
हो ॥ कार्यआठवोविसरला ॥ ५५ ॥ कृष्णदेखतांत्रिशुद्धी ॥
ब्राह्मणासीलागलीसमाधी ॥ हरपलीमनोबुद्धी ॥ लग्नशुद्धीकोणसांगे
॥ ५६ ॥ जेकृष्णासीमीनले ॥ तेपरतोनीनाहींआले ॥ मजआहे
वेडलागलें ॥ वाटपाहेंद्विजाची ॥ ५७ ॥ मायबापासीनेणत ॥
वधूनेंपाठविलेंलिखित ॥ हेंचिजाणोनिनिंदित ॥ येतयेतहरपला
॥ ५८ ॥ लग्नआडयेकराती ॥ कांपांनयेतीश्रीपती ॥ परात्परउ
परीवरती ॥ वाटपाहतउभीअसे ॥ ५९ ॥ डोळानलगेशेजेसीं ॥ २५
निद्रेमाजीदेखेकृष्णासी ॥ तेणेंस्वप्नसुषुप्तीसी ॥ जागृतीसीनाठवे
॥ ६० ॥ अन्ननखावेवेतत्वतां ॥ जेवितांदेखेकृष्णनाथा ॥ गोडी

लागलीअनंता ॥ नलागेआतांघडगोड ॥ ६१ ॥ करूंजातांउदक
पान ॥ घोटासवेंआठवेकृष्ण ॥ विसरलीभूकतहान ॥ लागलेंध्या
नहरीचें ॥ ६२ ॥ तोंडींलागलियाफोडी ॥ घेऊंविसरलीतेविडी ॥
कृष्णींलागलीसेगोडी ॥ अनावडीविषयांची ॥ ६३ ॥ आळविल्या
कानींनायके ॥ थापटिलीयातेंनवचके ॥ देहव्यापियेलायदुनाय
कें ॥ शरीरसुखेंविसरली ॥ ६४ ॥ पायठेवितांधरणीं ॥ कृष्णाआ
ठवीरुक्मिणी ॥ सर्वांगथरथरोनी ॥ रोमांचितहोऊनिठाके ॥६५॥
लीलाकमलघेतांहातीं ॥ कृष्णचरणआठवती ॥ नयनींअश्रु
लोटती ॥ कृष्णप्राप्तीलागींपिशी ॥ ६६ ॥ गोविंदेंहरिलेंगे
मानस ॥ जाहलीविषयभोगींउदास ॥ पाहेद्वारकेचीवास ॥
मनींआसकृष्णाची ॥ ६७ ॥ कांपांनयेचिगोविंद ॥
तरीमाझेंचिभाग्यमंद ॥ नाहींपूर्वपुण्यशुद्ध ॥ ह्मणउनीखेद

करीतसे ॥ ६८ ॥ मगह्मणेगाकटकटा ॥ कितीकरूंहोहाकाटा ॥ प्र०
रु.स्व. मरमरविधातयादुष्टा ॥ कायअदृष्टालिहिलेंअसे ॥ ६९ ॥ आजिचे ५
२६ निहेंकपाळ ॥ कृष्णप्राप्तीवीणनिष्फळ ॥ ह्मणूनियांभीमकबाळ
उकसांबुकसींस्फुंदत ॥ ७० ॥ मजनलगेविंजणवारा ॥ तेणेंहोतो
अधिकउबारा ॥ प्राणरिघोंपाहेपुरा ॥ शार्ङ्गधरावांचोनी ॥ ७१ ॥
आंगींनलावागेचंदन ॥ तेणेंअधिकचिहोयदीपन ॥ माझे निघोंपा
हतीप्राण ॥ कृष्णचरणनेदेखतां ॥ ७२ ॥ साह्यनव्हेचिगेअंबा ॥
विन्मुखजाहलीजगदंबा ॥ आतांकायसीलग्नशोभा ॥ प्राणउभासां
डीन ॥ ७३ ॥ शिवाभवानीरुद्राणी ॥ कांपांनपवतीचकोणी ॥ कां
विसरलीकुळस्वामिणी ॥ चक्रपाणीनपवेची ॥ ७४ ॥ नेत्रींअ
श्रूंचियाधारा ॥ दुःखेंकांपतसेथरथरां ॥ धरितांनधरवेचिधीरा ॥ २६
विकळसुंदराजातसे ॥ ७५ ॥ तंवलविन्नलाडावाडोळा ॥ बाहुस्फु

रतीवेळोवेळां ॥ हींतवचिन्हेंगेगोपाळा ॥ प्राप्तीकरपैंहोती ॥ ७६ ॥
कृष्णेंसांगितलेंद्विजासी ॥ वेगींजावेंभीमकीपासीं ॥ थोरचिंताहोत
सेतिसी ॥ उद्वेगेंसींअपार ॥ ७७ ॥ तिसीद्यावेंआश्वासन ॥ उदईक
आहेतुझेंलग्न ॥ तुवांअसावेंसमाधान ॥ पाणिग्रहणकरीनमी ॥७८॥
आठाभावांचीपरवडी ॥ उभवूनस्वानंदाचीगुढी ॥ द्विजधांविन्नला
लवडसवडी॥घातलीउडीत्वरित ॥ ७९ ॥ भीमकीकरीतसेचिंता ॥
द्विजेदेखिलाअवचिता ॥हरिखेंवोसंडलीचित्ता ॥ प्रसन्नतादेखोनी
॥८०॥ पहिलाब्राह्मणअतिदीन ॥ याचेंपालटलेंसेचिन्ह ॥ दिसत
आहेप्रसन्नवदन ॥ घेउनीकृष्णपैंआला ॥८१॥कृष्णदर्शनाचीप्राप्ती॥
द्विजपालटलादेहस्थिती ॥ आनंदमयजाहलीवृत्ती ॥लिखितासाठीं
द्विजाची ॥८२॥ जीवप्रयाणाचीमुहूर्तता ॥ भक्तीनवरत्नांचेंतारूंबुड
तां ॥ धैर्याचास्तंभपडतां ॥जाहलारासवतासुदेव॥८३॥मरेतयाअमृत

पान ॥ किंवाअवर्षणींवर्षेघन ॥ दुष्काळियाजेवींमिष्टान्न ॥ तेवींआ
गमनद्विजाचें ॥ ८४ ॥ मोहअंधारींमणिपडला ॥ तोयुक्तीच्याहा
तींचांचपिला ॥ नसांपडेतयादीपलाविला ॥ कृष्णगमनसुखाचा
॥ ८५ ॥ यावरीआलातोब्राह्मण ॥ कृष्णगमनभीष्मकीप्राण ॥
घेऊनआलाजीसंपूर्ण ॥ जीवदानींसुदेवो ॥ ८६ ॥ ब्राह्मणह्मणेना
भींआतां ॥ घेऊनआलोंअनंता ॥ देखिलागरुडध्वजझळकतां ॥
आनंदचित्तानसमाये ॥ ८७ ॥ आंगींचीउतटलीकांचोळी ॥ मुद्रि
कादाटलीअंगोळीं ॥ सर्वांगेंहरिखलीवेल्हाळी ॥ जीवेंवोंवाळीद्वि
जातें ॥ ८८ ॥ याचियाउपकाराउत्तीर्णता ॥ पाहतांनदेखोंसर्वथा ॥
जेणेंआणिलेंश्रीकृष्णनाथा ॥ त्यासीमीआतांकायदेऊं ॥ ८९ ॥
यालागींहोसद्गुरूसी ॥ उत्तीर्णतानाहींशिष्यासी ॥ कवणद्यावेंपदा
र्थासी ॥ हेंवेदांसीनबोलवे ॥ ९० ॥ चिंतामणिदेचिंतिल्याअर्था ॥

कल्पतरुविकल्पिलेंदेता ॥ सद्गुरुदेनिर्विकल्पता ॥ त्यासीउत्तीर्ण
ताकैसेनी ॥ ९१ ॥ जोचुकवीजन्ममरण ॥ त्या नव्हेचिउत्तीर्ण ॥
कोटिजन्मांचेंजन्ममरण॥चुकविलेंयेणेंगुरुनाथें ॥ २॥ देहउतराईहो
ऊंगुरूसी ॥ तंवनश्वरतयादेहासी ॥ नैश्वरअनैश्वर ी ॥ उत्तीर्णताकै
सीघडे ॥९३॥ जीवेंव्हावेंउतराई ॥ तंवतोसमूळ ध्यापाहीं॥जीवा
सीजीवपणनाहीं ॥ होईलकाइउतराई ॥ ९४ । गुरूसीउतराई
होतां ॥ नदेखोंकोणीपदार्था ॥ यालागींचर ठेविलामाथा ॥
मौनेंकरूनीरुक्मिणीनें ॥ ९५ ॥ मनींदसोनिस ारभावो ॥ अति
संतोषलासुदेवो॥तुझेनिधर्मेंआह्मांपहाहो॥कृष्णप्र ोसाचार॥ ९६ ॥
श्रीकृष्णआलापरिसोन ॥ भीमकीपावलीसमाध ॥ उल्हासयुक्त
जाहलेंमन ॥ हर्षेंत्रिभुवनकोंदलें ॥ ९७ ॥ करित अंबिकापूजन ॥
कृष्णकरीलभीमकीहरण ॥ एकाविनवीजनार्दन । श्रोतींअवधान

मजध्यावँ ॥९८॥ इतिश्रीमद्भागवतेमहापुराणेदशमस्कंधेहरिवंशसंहि
तासंमतेरुक्मिणीस्वयंवरेपंचमःप्रसंगः ॥५॥ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

इति पंचमप्रसंग समाप्तः ।

श्रीगणेशायनमः॥ भीमकीचाविवाहसंभ्रम ॥ पाहोंआलेकृष्णराम॥
हेंपरिसोनिभीमकोत्तम ॥ दर्शनासकांनउठिला ॥ १ ॥ भेरीनिशा
णमृदंग ॥ नानावाजंत्रेंअनेग ॥ पूजासामग्रीघेऊनिसांग ॥ समारं
भेंशींपैंआला ॥ २ ॥ कृष्णदेखोनिसावधान॥ केलेंसाष्टांगनमन॥
कृष्णेंदिधलेंआलिंगन ॥ विस्मितमनरायाचें ॥ ३ ॥ मूळेंवीणतूंआ
लासी ॥ परमसुखहेंआह्मांसी ॥ शब्देंवीणसोयशहोसी ॥ तूंजाणसों
ब्रह्मसूत्र ॥ ४ ॥ वरवरिष्ठकृष्णदेवो ॥ मनींधरूनीहाचिभावो ॥ मधु
पर्कविधीपाहाहो ॥ पूजाविधानकरीतसे ॥ ५ ॥ नानापरींचींउपाय
नें ॥ वस्त्रेंअलंकारभूषणें ॥ अंगिकारिलींश्रीकृष्णें ॥ जीवींचीखूण
जाणोनी ॥ ६ ॥ बळिभद्रादिप्रमुख॥ जेआलेयादवादिक ॥ त्यांची
पूजाकेलीदेख ॥ यथोचितविधानें ॥ ७ ॥ रावह्मणेश्रीहरी॥ आतां
चलावेंनगरांतरीं ॥ समारंभेंशींसहपरिवारीं ॥ चलावेंझडकरीकृपा

ळुवा ॥ ८ ॥जानवसानगराआंत ॥ देतांबोलिलाकृष्णनाथ ॥ विरो १०
धआह्मांमागधांत ॥ निकटवासकरूंनये ॥ ९ ॥ जवळीराहतांबोला ६
बोली ॥ शोभनामाजीहोईलकळी ॥ निकराजाईलरांडोळी ॥ आ
ह्मांआणीरुक्मिया ॥ १० ॥ यासाठींपावलेंदोनदूरी ॥ राहूंनगरा
बाहेरी ॥ ठावद्यावाअंबिकापुरीं ॥ ऐसेंश्रीहरीबोलिला ॥ ११ ॥ तं
वरावहांसिन्नलामनीं ॥ होयबुद्धिमंतशार्ङ्गपाणी ॥ ठावदिधलाअंबि
काभुवनीं ॥ घावनिशाणींघातला ॥ १२ ॥ राजाह्मणेचक्रपाणी ॥
मार्गेंनगराचेमधूनी ॥ कृष्णदर्शनाउचितराणी ॥ यालागोनिबुद्धि
केली ॥ १३ ॥ जाणोनियांतोभावो ॥ रथींचढलाश्रीकृष्णदेवो ॥
जवळींबैसविलारावो ॥ थोरउत्साहोमांडिला ॥ १४ ॥ लागलीवा २९
द्यांचीघाई ॥ चवरेंढळतीदोन्हींबाहीं ॥ बंदीजनगर्जतीपाहीं ॥ कृष्ण
कीर्तीहीकीर्तनें ॥ १५ ॥ छेदावयाहृदयबंध ॥ साधकांमाजीरिघेबो

घ ॥ तैसाप्रवेशलागोविंद ॥ नगरामाजीनिजबळें ॥ १६ ॥ नगरा
आलाश्रीकृष्ण ॥ नगरनागरिकजन ॥ उतावळेकृष्णदर्शन ॥करा
वयाधांविन्नले ॥ १७॥ कृष्णपहावयानरनारी ॥ मंडपघसणीहोतसे
भारी ॥ एकचढलेमाडियागोपुरीं॥ पहावयाश्रीहरीस्वानंदें ॥१८॥
कृष्णमुखकमळसुंदर ॥ जननयनतेचिभ्रमर ॥ तेथेंचिगुंतलेसाचार॥
कृष्णआमोदरसभावें॥ १९ ॥नयनद्वारेंप्राशनकरून ॥ हृदयींआणि
तीकृष्णध्यान ॥सबाह्यपावलीसमाधान॥ समदृष्टीकृष्णातें ॥ २० ॥
ऐसादेखोनश्रीपती ॥ कृष्णमयजाहलीवृत्ती ॥ लवोंविसरलीने
त्रपातीं॥कृष्णमूर्तीपाहतां ॥२१॥ घेऊननिजबोधाचीवेताटी॥विवेक
दृश्याचीमांदीलोटी॥तैसासात्विकजगजेठी॥जनसंकुळतावारित॥
॥२२॥मागेंपरमात्माकृष्णवीर॥करूनिनिजबोधाचाभार॥चालतसे
स्थिरस्थीर॥ आत्मस्थितीच्यापाउलीं ॥२३॥ बोलतीनरनारीसक

ळां ॥ कालमिरविलेंगेशिशुपाळा ॥ नदेखोंनोवरेपणाचीकळा ॥
नाहींजिव्हाळालग्नाचा ॥ २४ ॥ कृष्णनोवराभीमकीलागीं ॥
भीमकीहोयकृष्णाजोगी ॥ सृष्टींशोभतीहेहीदोघीं ॥ नदेखोंजगीं
तीसरें ॥ २५ ॥ आमुचेजन्मोजन्मींचेंसुकृत ॥ शुद्धपुण्यसुशोभित ॥
तेणंतरीकृष्णनाथ ॥ भीमकीकांतहोलग्नीं ॥ २६ ॥ ऐसेआशीर्वा
ददेती ॥ कृष्णरूपींवेधल्यावृत्ती ॥ प्रत्यावृत्तीहरिपाहती ॥ नाहीं
उपरतीजनांसी ॥ २७ ॥ कृष्णेंकेलामेळीकार ॥ भीमकेंकेलाआ
दरथोर ॥ सकळसैन्यापाहुणेरे ॥ यथोचितयादवांतें ॥ २८ ॥
भीमकेंदेखिलेंकृष्णासी ॥ दृष्टिजडलीत्यारूपासी ॥ साखरेवरून
नुठमाशी ॥ तवींरायासीजाहलें ॥ २९ ॥ भीमकेंपूजिलेंकृष्णासी ॥
विकल्पवाढलचैद्यासी ॥ यालागींसकळिकांरायांसी ॥ पूजा
विधीसीमांडिली ॥ ३० ॥ यथाकुलतथाशील ॥ जैसेंवीर्यतैसेंबळ ॥

तदनुसारेंराजेसकळ ॥ भीमकेंकेवळपूजियेले ॥ ३१ ॥ कृष्ण
आलामहाबळी ॥ ऐकोनाचिंतेचीकाजळी ॥ वाढिन्नलीहृदयकम
ळीं ॥ तोंडेंकाळींतेणेंझालीं ॥ ३२ ॥ कृष्णआणिहलायुध ॥
आलेऐकोनीचैद्यमागध ॥ दचकोनिह्मणतीविरोध ॥ थोरआह्मां
सीमांडेल ॥ ३३ ॥ परस्परेंआपणांत ॥ कुजबुजकरूंलागलेबहुत ॥
एकमेकांतेंखुणावित ॥ समस्तत्यांतमिळाले ॥ ३४ ॥ भीमकें
पूजिलेंकृष्णासी ॥ केलेंमधुपर्कविधीसी ॥ तोहीमीनलाआहेत्या
सी ॥ आहेचआह्मांसीसोयरिक ॥ ३५ ॥ लग्नलागलियापाठी ॥
कायसीयादवांचीगोष्टी ॥ कार्यकरूंदाटोदाटी ॥ आह्मीजगजेठी
असतां ॥ ३६ ॥ रुक्मियाआहेआह्मांकडे ॥ भीमकसात्विकतेंबा
पुडें ॥ ह्मातारपणींजाहलेंवेडें ॥ त्याचेंत्यापुढेंकायचाले ॥ ३७ ॥
वेगींविस्तारापैंफळ ॥ सन्नद्धझालेवीरसकळ ॥ तूर्यैंलागलींप्र

वळ ॥ घावनिशाणींघातला ॥ ३८ ॥ शुद्धमतीह्मणेरायासी ॥
तुह्मीविसरलेतिकुळधर्मासी ॥ कन्यान्यावीअंबिकेसी ॥ गौरीहरा
सीपूजावया ॥ ३९ ॥ तंवरायासीज्येष्ठकुमर ॥ कोपाचढिन्नला
थोर ॥ मिथ्याबायकांचाविचार ॥ केविंसाचारमानितां ॥ ४० ॥
श्लोक ॥ आत्मबुद्धिर्हितार्थायगुरुबुद्धिर्विशेषतः ॥ परबुद्धिर्विनाशा
यस्त्रीबुद्धिःप्रलयंगतः ॥ १ ॥ टीका ॥ आपुलीबुद्धितेहिताशीं ॥
गुरुबुद्धित्याहूनविशेषीं ॥ परबुद्धितेविनाशासी ॥ मूळप्रळयासींस्त्री
बुद्धी ॥ ४१ ॥ अंबालयींयादववीर ॥ उतरलेअसतीअकर्मकर ॥
हिरोनेनेतीलसुंदर ॥ लाजथोरहोईल ॥ ४२ ॥ ऐसेंबोलेरुक्मियापा
वीरां ॥ करूंनयेआणीकविचारा ॥ कार्यासाधावेंसत्वरा ॥ मगहोकां
भलतेंची ॥ ४३ ॥ राजाह्मणेकटकटा ॥ व्यर्थआलासीमाझियापो
टा ॥ नव्हेसीवीरवृत्तिलाठा ॥ अतिकरंटानपुंसक ॥ ४४ ॥ आजि

कळलीतुझीबुद्धी॥वाटीवनुसंधीहाडियासांधी ॥ हागीरभ्याडतूंत्रि
शुद्धी ॥ गाढायुद्धींनव्हेसी॥ ४५ ॥ वर्मीखोंचलारुक्मिया॥ कन्या
नेईनअंबालया ॥ ख्यातीलावीनयादवांतयां ॥ मजकोपलियाको
णसाहे ॥ ४६ ॥ ऐसेंहोतेंमाझेपोटीं ॥ लग्नलागलियापाठीं ॥ दोघें
वधुवरेंगोमटीं ॥ न्यावींभेटीजगदंबे ॥ ४७ ॥ ऐसानव्हेचीकुळधर्म ॥
लग्नापूर्वीलहानेम॥सिद्धीपाववीनसुगम ॥ पराक्रमपाहेंमाझा॥४८॥
ऐसेंसांगोनिरायासी॥ वेगींआलाचैद्यापाशीं॥गुजसांगतसेतयासी॥
विघ्नलग्नासीवोढवलें॥४९॥कृष्णाकडेआमुचापिता ॥ जीवेंभावेंति
कडेचमाता॥ कार्याकारणेंप्रपंचता ॥ मिथ्यादावितीआह्मांकडे ॥
॥ ५० ॥ ऐकाआमुच्याकुळधर्मासी ॥ नोवरीन्यावीअंबिकेसी ॥
सकळसैन्यसंभारेंसीं ॥ आलेंतुह्मांसीपाहिजे ॥ ५१ ॥ येरीकडेचौ
घेबंधू ॥ घेऊनीनिघालेजीवधू ॥ करूनीदळभारसन्नद्ध ॥ महावी

रउदितपैं ॥ ५२ ॥ भीतरींपरवडीआढावांची ॥ शस्त्रेंउघडींहा
तींत्यांचीं ॥ मागेंपरवडीधनुर्धरांचीं ॥ शितेंधनुष्यांचींवाहिलीं ॥
॥ ५३ ॥ तयांमागेंवीरघोडीं ॥ रथजोडियलेजोडी ॥ वीरबैसले
परवडीं ॥ शस्त्रेंउघडींझळकती ॥ ५४ ॥ तयांमागेंकुंजरथाट ॥
गळांसांखळियाएकवट ॥ खिळिलेचालतांगजघंट ॥ दुगअचाटसै
न्याचा ॥५५॥ भक्तजनांचियाकाजा ॥ जेवींकरितीआवरणपूजा ॥
तैसेंसैन्यरचिलेंवोजा ॥ कृष्णभाजारुक्मिणी ॥ ५६ ॥ नातरी
उपासनायंत्र ॥ तैसेंदिसेसैन्यसूत्र ॥ भीमकीमध्यपीठपवित्र ॥ कृष्ण
क्षेत्रनिजबीज ॥५७॥ जैसीसाधनचतुष्टयसंपत्ती ॥ परमात्म्यासन्मुखें
करितीवृत्ती ॥ तैसेचौघेबंधूघेऊनयेती ॥ कृष्णसन्मुखभीमकी ॥
॥ ५८ ॥ नातरीजैसेचारीवेद ॥ उपनिषदेंकरितीबोध ॥ वृत्तिस्व
येंदेखेनिजपद ॥ तैसेबंधूभीमकीसी ॥ ५९ ॥ नातरीचारीपुरुषार्थ

जैसे ॥ भक्तापाशींयेतीआपैसे ॥ चारीबंधूजाणतैसे ॥ भीमकीसरि
सेचालती ॥६०॥ विवेकवैराग्यांचेमेळीं॥ तैसारुक्मरथरुक्ममाळी॥
मागेंपुढेंसांभाळी ॥ पारिकेजवळीयेऊंनेदी ॥ ६१ ॥ स्वानंदआणि
अनुभवू ॥ जीवाहूनआवडतीबहू ॥ तैसेरुक्मकेलीरुक्मबाहू ॥
दोघेभाऊदोहींभागीं ॥ ६२ ॥ ऐसेभीमकीच्याचहूंभागीं ॥ चौघे
भाऊरंगलेरंगीं ॥ भीमकीसवेंचालतीवेगीं ॥ धन्यजगींरुक्मिणी
॥ ६३ ॥ वडीलबंधूचौघांहुनी ॥ जोकांअतिगर्वीअभिमानी ॥
तोसांडिलासत्यजुनी ॥ साधुजनींजेविंनिंदा ॥ ६४ ॥ कृष्ण
द्वेषियातोखरा ॥ मिळणींमिळालासेअसुरां ॥ ह्मणुनीत्यजिला
परबाहेरा ॥ नव्हेसोयिरानिजाचा ॥ ६५ ॥ भोगत्यजूनीवैरागी ॥
योगसाधनानिघेयोगी ॥ तैसीमायामाहेरसांडूनवेगीं ॥ चरणचाली
निघाली ॥ ६६ ॥ लोकप्रतिष्ठामहंती ॥ बैसावेंअश्वगजरथीं ॥ जेणें

रउदितपैं ॥ ५२ ॥ भीतरींपरवडीआढावांची ॥ शस्त्रेंउघडींहा
तींत्यांचीं ॥ मागेंपरवडीधनुर्धरांचीं ॥ शितेंधनुष्यांचींवाहिलीं ॥
॥ ५३ ॥ तयांमागेंवीरघोडीं ॥ रथजोडियलेजोडी ॥ वीरबैसले
परवडीं ॥ शस्त्रेंउघडींझळकती ॥ ५४ ॥ तयांमागेंकुंजरथाट ॥
गळांसांखळियाएकवट ॥ खिळिलेचालतांगजघंट ॥ दुगअचाटसै
न्याचा ॥५५॥ भक्तजनांचियाकाजा ॥ जेवींकरितीआवरणपूजा ॥
तैसेंसैन्यरचिलेंवोजा ॥ कृष्णभाजारुक्मिणी ॥ ५६ ॥ नातरी
उपासनायंत्र ॥ तैसेंदिसेसैन्यसूत्र ॥ भीमकीमध्यपीठपवित्र ॥ कृष्ण
क्षेत्रनिजबीज ॥५७॥ जैसीसाधनचतुष्टयसंपत्ती ॥ परमात्म्यासन्मुखें
करितीवृत्ती ॥ तैसेचौघेबंधूघेऊनयेती ॥ कृष्णसन्मुखभीमकी ॥
॥ ५८ ॥ नातरीजैसेचारीवेद ॥ उपनिषदेंकरितीबोध ॥ वृत्तिस्व
येंदेखेनिजपद ॥ तैसेबंधूभीमकीसी ॥ ५९ ॥ नातरीचारीपुरुषार्थ

जैसे ॥ भक्तापाशींयेतीआपैसे ॥ चारीबंधूजाणतैसे ॥ भीमकीसरि
सेचालती ॥६०॥ विवेकवैराग्यांचेमेळीं॥ तैसारुक्मरथरुक्ममाळी॥
मागेंपुढेंसांभाळी ॥ पारिकेजवळीयेऊंनेदी ॥ ६१ ॥ स्वानंदआणि
अनुभवू ॥ जीवाहूनआवडतीबहू ॥ तैसेरुक्मकेलीरुक्मबाहू ॥
दोघेभाऊदोहींभागीं ॥ ६२ ॥ ऐसेभीमकीच्याचहूंभागीं ॥ चौघे
भाऊरंगलेरंगीं ॥ भीमकीसवेंचालतीवेगीं ॥ धन्यजगींरुक्मिणी
॥ ६३ ॥ वडीलबंधूचौघांहुनी ॥ जोकांअतिगर्वीअभिमानी ॥
तोसांडिलासेत्यजुनी ॥ साधुजनींजेविंनिंदा ॥ ६४ ॥ कृष्ण
द्वेषियातोखरा ॥ मिळणींमिळालासेअसुरां ॥ ह्मणुनीत्यजिला
परबाहेरा ॥ नव्हेसोयिरानिजाचा ॥ ६५ ॥ भोगत्यजूनीवैरागी ॥
योगसाधनानिघेयोगी ॥ तैसीमायामाहेरसांडूनवेगीं ॥ चरणचाली
निघाली ॥ ६६ ॥ लोकप्रतिष्ठामहंती ॥ बैसावेंअश्वगजरथीं ॥ जेणें

होवकृष्णप्राप्ती ॥ भीमकीगतीतेजाणे ॥ ६७ ॥ परक्याठायींकृष्ण
ठाके ॥ हेंबोलणेंसमूळउटिकें॥ ऐसेंजाणोनिनिष्टंकें ॥ चरणींचमके
वैदर्भी ॥ ६८ ॥ कृष्णचरणींजडलेंमन ॥ यालागींवाचेपडलेंमौन ॥
दृढलागलेंअनुसंधान ॥ सहजस्थितीचालली ॥ ६९ ॥ आत्मसा
क्षात्कारवृत्ती ॥ अनिवारअहिंसादिकयेती ॥ तेवींभीमकीसवेंसम
स्तो ॥ सखियाधांवतीआनंदें ॥ ७० ॥ जेकांनिरपेक्षमानसीं ॥
सिद्धीतिष्ठतीसेवेशीं ॥ तैशासखियाभीमकीशी ॥ उपचारेंसींचाल
ती ॥ ७१ ॥ वडिलांमाजीवडिलपणीं ॥ निजशांतीचीस्वामिणी॥
वागवीतसेरुक्मिणी ॥ अग्रगणीसकळिकां ॥ ७२ ॥बोधपुत्राचीज
ननी॥ ब्रह्मवेत्त्यांचीब्राह्मणी॥ अकामकामाचियाकामिनी ॥ सवेंसु
वासिनीचालती॥ ७३ ॥ जैसाअनुहाताचागजर ॥ तैसींतुरेंवाजती
अपार ॥ नादेंकोंदलेंअंबर ॥ शब्दाकारनभझालें ॥ ७४॥ पहिलेउ

ठिलेघंटानाद ॥ मार्गींकिंकिणींचेशब्द ॥ मधूनशंखांचेअनुवाद ॥
वीणावेणूरुणझुणती ॥ ७५ ॥ नादेंउठिल्याझल्लरी ॥ मृदंगध्वनीत्यां
माझारी ॥ निशाणींदुमदुमिल्याभेरी ॥ नादभीतरींनसमाये ॥७६ ॥
कृष्णकीर्तीचियाकीर्तनीं ॥ चैघीजणीगातीगाणीं ॥ त्यांपुढेंनाच
तीनाचणीं ॥ चारीमुक्तीउदास ॥७७ ॥ कृष्णवर्णावयाश्रेष्ठ ॥ चौ
घेजणगर्जतीभाट ॥ अठरामागधअतिउद्भट ॥ वंशावळीवर्णिती
॥७८ ॥ कळावाढवितीशब्द ॥ साहीजणींशींविवाद ॥ युक्तीप्र
युक्तीचेबोध ॥ नानाशब्दछंदचि ॥ ७९ ॥ पातलीअंबिकेचेंरंगण॥
केलेंकरचरणक्षालन ॥ रुक्मिणीचेंसावधमन ॥ शुद्धाचमनति
नेंकेलें ॥८० ॥श्रद्धापूजेचेसंभार ॥ शुद्धसुमनांचेंपहार ॥ चिद्र
त्नांचेअलंकार ॥ चिदंबरपूजेसी ॥ ८१॥ देवालयाआलीहरिखें ॥
अंबापाहतांकृष्णचीदेखे ॥ येणेंरूपेंयदुनायकें ॥ पाणिग्रहणकरा

वें ॥ ८२ ॥ सावधहोऊनपाहेचित्ता ॥ ह्मणेहेआमुचीकुलदेवता ॥
आपुलेंरूपदावीअनंता ॥ होईलभर्तानिश्चित ॥ ८३ ॥ हरिखेंवो
आनंदलीपोटीं ॥ मगबांधिलीशकुनगांठी ॥ अतिउल्हासेंगोरटी ॥
पूजाविधीसींमांडिली ॥ ८४ ॥ षोडशोपचारींपूजा ॥ करितीजा
हलीभीमकात्मजा ॥ विधीसांगतीद्विजभाजा ॥ गरुडध्वजप्राप्ती
सी ॥ ८५ ॥ वस्त्रेंअलंकारभूषणें ॥ नानाउपचारबलिदानें ॥
दीपावलीनीरांजनें ॥ सावधानेंअर्पिलीं ॥ ८६ ॥ कृष्णधरूनियां
मानसीं ॥ भीमकीपूजीद्विजपत्न्यांसी ॥ जेंजेंबोलिलेंविधीसी ॥
तेंतेंत्यांसीदीधलें ॥ ८७ ॥ निंबेंनारिंगेंनारिकेळें ॥ अपूपलाडूअ
मृतफळें ॥ इक्षुदंडआंबेकेळें ॥ दिधलींवाणेंनारींसीं ॥ ८८ ॥ मुक्ता
फळेंसींआभरणें ॥ सौभाग्यद्रव्यकंठाभरणें ॥ हळदीजिरेंलवणघणे ॥
दिधलींवाणेंनारींसीं ॥ ८९ ॥ होतीनीलोत्पलांचीमाळा ॥ ते

घातलीजगदंबेच्यागळां ॥ वरदेईबोधनसांवळा ॥ उचितकाळाआ
जिच्या ॥ ९० ॥ ह्मणोनिविसर्जिलेंमौन ॥ करूंआरंभिलेंस्तवन ॥
नमनामागेंठेवूनमन ॥ सावधानस्तवनासी ॥ ९१ ॥ जयजयवोअव्य
क्तशक्ती ॥ जयजयवोअमूर्तमूर्ती ॥ जयजयवोविश्वस्फूर्ती ॥ चिच्छ
क्तीचिन्मात्रे ॥ ९२ ॥ जयजयवोजगदंबे ॥ जयजयवोआरंभस्तंभे॥
जयजयवोसौभाग्यशोभे ॥ स्वयंस्वयंभकुमारी॥९३॥जयजयवोअना
दि ॥ नाकळशीतूंमनोबुद्धी॥देवोदेवींइहींशब्दीं ॥ तूंत्रिशुद्धीनांदसी
॥ ९४॥ शिवातुझेनीशिवपण ॥ जीवातुझेनीजीवपण ॥ देवातुझेनी
देवपण ॥ निजकारणतूंमाये ॥९५ ॥ तुझेनीशब्दांदिकांशोभा ॥
तुझेनीनभत्वआलेंनभा ॥ तूंचिमूळप्रारंभा ॥ विश्वकदंबाजीवनतूं
॥ ९६ ॥ तुझीउघडलियादृष्टी ॥ नांदोंलागेलसकळसृष्टी ॥ तुवांउ
पेक्षिलियापाठीं ॥ देवाहीतुठीदेवपण ॥९७॥ ओंपुण्याहंसुमुहूर्तीं ॥

उज्ज्वळावणेंतुझेहातीं ॥ मंजनोवराश्रीपती ॥ समूळकीर्तीतूंमाये ॥ ॥९८॥ ऐसास्तुतिवादकरितां ॥ कंठींचीमाळआलीहाता ॥ येचि माळेंश्रीकृष्णनाथा ॥ वरीनआतांनिर्धारीं ॥ ९९ ॥ महाप्रसाद जोसर्वथा ॥ ह्मणोनिचरणींठेविलामाथा ॥ आशीर्वाददेतीसमस्ता॥ पतिव्रताद्विजपत्न्या॥ १०० ॥ येणेंउल्हासेंसुंदरा ॥ वरूंनिघेश्रीकृ ष्णवरा ॥ स्वानुभवाचासेवकखरा ॥ त्यातेंकराधरूनी ॥ १०१ ॥ भीमकीसौंदर्यअमूप ॥ जिचेनीजगानांवरूप ॥ तिचेलावण्याचेदीप॥ मुख्यस्वरूपकेवींवर्णू ॥ १०२ ॥ जीवेंसजूंनशकतीचतुरानन ॥ कृ ष्णप्रभावेंस्वरूपपूर्ण ॥ तिचियास्वरूपाचें वर्णन ॥ एकाजनार्दन करीतसे ॥ १०३ ॥ इतिश्रीमद्भागवतेमहापुराणेदशमस्कंधेहरिवं शसंहितासंमतेरुक्मिणीस्वयंवरेअंबिकापूजनंनामषष्ठःप्रसंगः ॥ ६ ॥

॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

श्रीरुक्मिणीकांतायनमः ॥ श्रीकृष्णभक्तीलागींदेखा ॥ नवविधाभ
क्तीशींआवांका ॥ तैशानवरत्नमुद्रिका ॥ भीमककन्यकालेइलीसे
॥ १ ॥सकळसौंदर्याचीखाणी ॥ बरवेपणतिजपासुनी ॥ स्वरूपरू
पाचीजननी ॥ वीरींरुक्मिणीदेखिली ॥ २ ॥ सुरवरपन्नगांच्या
ठायीं ॥ हिंडतांसौंदर्याविश्रांतीनाहीं ॥ ह्मणवुनीधाविन्नलेंलव
लाहीं ॥ भीमकीदेहींविश्रांती ॥ ३॥ भीमकीकृष्णासीआलिंगन॥
तेणेंसौंदर्यासमाधान ॥ तिहींलोकींचेंबरवेपण ॥ भीमकीपाशींधां
विन्नलें ॥ ४ ॥ जीचियासौंदर्यासी ॥ वेधलागलाश्रीकृष्णासी ॥
तीभीमकीवर्णावीकैसी ॥ सीमारूपासींनकरवे ॥५ ॥ नाहींस्रष्टयानें
स्रजिली ॥ कृष्णप्रभारेंरूपाआली ॥ बरवेपणेंसीगेचढली ॥ साका
रलीसौंदर्यें ॥ ६ ॥ गगनशून्यत्वाउबगलें ॥ कृष्णभेटीसीउदितजा
हलें ॥ भीमकीमस्तकासीआलें ॥ निरालंबेंशोभत ॥७॥ मस्तकीं

चेनीलकुंतल ॥ तेंचिनभअतिसुनीळें॥तळींमुखचंद्रमानिर्मळ ॥ भी
मकीमुखींउगवला ॥ ८ ॥ चंद्रक्षीणकृष्णपक्षीं ॥ ह्मणेहापूर्वीलमा
झाबंधुकीं ॥ ह्मणूनीकळवळलीभीमकी ॥ निजमुखींधरियेला ॥
॥ ९ ॥ भीमकीमुखनिष्कळंक ॥ क्षयातीतपूर्णशशांक ॥ कृष्णप्रा
प्तीसीसम्यक ॥ भीमकीमुखींउगवला ॥ १० ॥ चंद्रसंपूर्णपौर्णिमा
एकीं ॥ येरवींक्षयवृद्धीत्यालोकीं ॥ तोसदाभीमकीमुखीं ॥ निजा
त्मसुखींपरिपूर्ण ॥ ११ ॥ चंद्रमंडळामागेंपुढें ॥ जैसेतारागणांचे
वेढे ॥ तैशींमोतींलगतानवडें ॥ दोहींकडेतळपती ॥ १२ ॥ श्रीकृ
ष्णवेधेंवेधलीखरी ॥ ह्मणवूनोविसरलीतेभोंवरी ॥ भोंवरीकृष्णमा
येकरी ॥ येअवसरींतेनाहीं ॥ १३ ॥ भोंवरीनसतांपक्षपाती ॥ पंखे
दोहींकडेझळकती ॥ भोंवरीयाभागींमिरवती॥ भेटीहोईलनिजकर्णीं
॥ १४ ॥ भीमकीथोरकपाळाची ॥ कृष्णदैवेंतेंदैवाची ॥ निढळीं

प्रभाश्यामेची ॥ तोचिकस्तूरीमळवट॥ १५ ॥च द्रबिंबींश्यामरेखा॥
तैसा भाळींमळवट्टदेखा ॥ भोंवयारेखिल्याकृ णरेखा ॥ अतिसु
रेखा०पंकटा ॥ १६ ॥ कृ गपहावयाजगजेठी ॥ भोंवईसांडिली
व्यंकटी ॥ कृष्णामीनलिय। दिठी ॥ सहजगांठेसुटेल ॥ १७ ॥
श्रीकृष्णरंगेंसुरंग ॥ अहेवप गतिचेंअभंग ॥ तेंचिकुंकुमेंपंचांग ॥
मुखचंद्रींचंद्रमा ॥ १८ ॥ नभींइंद्रधनुष्यरेखा ॥ तैसाभांगींशेंदुर
देखा ॥ भुलवावयायदुनायका ॥ मोहिनीमुखापूजियेलें ॥ १९ ॥
नातेसरस्वतीवेगीं ॥ आली कृष्णभेटीलागीं ॥ जीवशिवहांसलि
यादोहींभागीं ॥ मुक्तीलागींतटस्थ ॥२०॥ जैसींनक्षत्रेंनभमंडळीं ॥
तैसीमुक्तमोतियांचीजाळी ॥ लेइलीसेभीमकबाळी ॥ तेणेंवे
ल्हाळीशोभत॥२१॥त्याहीवरीभक्तिफरारा॥झळकतसेनवरत्नांचाख
रा ॥ खुणावीतसेसुरनरां। भजायदुवीरानित्यभावें ॥ २२ ॥ दृश्य

देखतांशिणलेनयन ॥ धणीचेंघ्यावयाकृष्णदर्शन ॥ एकत्रहोऊनिदे
खणेपण ॥ भीमकीलोचनापैंआलें ॥ २३ ॥ पहावयाघनसांवळा ॥
कृष्णश्यामताआलीबुबुळां ॥ आसावलीदोहींडोळां ॥ सबाह्यदेखणें
समदृष्टी ॥२४ ॥ कृष्णदेखावयानिधान ॥ नयनींसूदलेंअंजन ॥
सोगयाचेंझळंबपण ॥ कटाक्षबाणपिसारे ॥ २५ ॥ भीमकीकटाक्षा
चपाघाई ॥ मदनपडलाठायींच्याठायीं ॥ सुरनरांचापाडकायी ॥
निधडापाहींश्रीकृष्ण ॥ २६ ॥ मुखामुखशोभाविक ॥ श्लेष्मागम
नेंशिणलेंनाक ॥ भीमकीमुखायेऊनिदेख ॥ नाकांबिकपैंचढलें ॥
॥ २७ ॥ कृष्णसुवासआवडी ॥ तेणेंनासिकासीआलीगोडी ॥ दो
हींनाकपुडयांबुडीं ॥ दिधलीबुडीवसंतें ॥ २८ ॥ अधरदोन्हीझाले
सादर ॥बिंबीफळरंगाकार॥ तेंतंवपरिपाकेंनश्वर॥ हेअनैश्वरहरिरंगें॥
॥ २९ ॥ भीमकीअधरामृतगोडी ॥ श्रीकृष्णचीजाणफुडी ॥ एका

एकींघालूनउडी ॥ नेईलरोकडीप्रत्यक्ष ॥ ३० ॥ मुखामाजीदंतपं
क्ती ॥ जैशाओंकारामाजीश्रुती ॥ चौकींचेचारीझळकती ॥ सोऽहं
अस्मिसोलिंव ॥ ३१ ॥ अधरातळींहनुवटी ॥ गोरेपणेंअसेगोमटी ॥
तेथेंहीश्यामप्रभाउठी ॥ कृष्णवर्णकोंदलें ॥ ३२ ॥ वनिताअधरींसु
वर्णफांसा ॥ पडोनमुक्तआलेंनासा ॥ भुलवावयाकृष्णपरेशा ॥ उ
पावकेसादेखिला ॥ ३३ ॥ भीमकीनाकींचेंसुपाणी ॥ सहजदेखेशा
रंगपाणी ॥ अधोमुखअधिष्ठानीं ॥ वोळकंबनहरिलागीं ॥ ३४ ॥
हळदोमीनलीहेमकळा ॥ तेणेंउटिलेंमुखकमळा ॥ तेजझळकेगंड
स्थळा ॥ सूर्यकळालाजल्या ॥ ३५ ॥ भीमकीमुखकमळसुंदर ॥
कृष्णनयनेंहेचिभ्रमर ॥ आमोदभावाचेंशेजार ॥ निजमंदिरहरीचें
॥ ३६ ॥ कृष्णमणीअहेवतंतु ॥ कंठींधरिलानतुटतु ॥ दिसोंनेदीलो
कांतु ॥ केलाएकांतूनिजकंठीं ॥ ३७ ॥ फिटलाचिंतेचादचकू ॥

ह्मणोनीनघालीचितांकू ॥ कृष्णपदींचापदांकू ॥ तेंचिपदकूहृदयीं
चें ॥ ३८ ॥ पृथ्वीनवखंडेंखंडिली ॥ जडजाडयत्वाउबगली ॥
भीमकीचेअंगींरिघाली ॥ सुनीळझालीकांचोळी ॥ ३९ ॥ पावा
वयाकृष्णदेवो ॥ सांडिलासवतीमत्सरभावो ॥ आलिंगावयाकृष्ण
रावो ॥ धरापाहाहोधांविन्नली ॥ ४० ॥ एकाअंगींभिन्नपणीं ॥
जीवशिववाढिन्नलेदोनी ॥ तेणेंझालीघनस्तनी ॥ कुचकामिनी
कुचभारें ॥ ४१ ॥ विद्याअविद्यापाखेंदोनी ॥ आच्छादिलेदोहीं
कडोनी ॥ दाटलीत्रिगुणांचीकसणी ॥ कृष्णावांचोनीकोणसोडी
॥ ४२ ॥ भीमकीकृष्णाआलिंगन ॥ तेणेंजीवशिवांसमाधान ॥
यालागींदोनीउचंबळलेजाण ॥ कृष्णस्पर्शनवांछिती ॥ ४३ ॥
मुक्तनांवमुक्ताफळा ॥ नेणतीमुक्तीचाजिव्हाळा ॥ ह्मणोनपडली
भीमकीगळां ॥ भेटीगोपाळामाळघाली ॥ ४४ ॥ पूर्वीक्षीरसिंधूची

बाळा ॥ नेसलीक्षीरोदकपाटोळा ॥ तोंतोपाहावयाघनसांवळा ॥
कांसेलागलाक्षीराब्धी ॥ ४५ ॥ माझीकन्याहेगोरटी ॥ ह्मणीको
णाचीलागेलदृष्टी ॥ ह्मणोनिघालितसेकंठीं ॥ रत्नमाळाक्षीराब्धी
॥ ४६ ॥ प्रकृतिपुरुषांपडलीमिठी ॥ तैसेंबिरडेंकांचोळियेदाटी ॥
कृष्णसोडीलजगजेठी ॥ आयांबायांनसुटेची ॥ ४७ ॥ शमदमा
दिसाहासुभेंटें ॥ हस्तकडगेबाह्यवटें ॥ करींकंकणेंउद्भटें ॥ कृष्णनिष्ठें
रुणझुणती॥ ॥४८॥क्षणोक्षणींदिशाउजळे॥तैसींजडितदशांगुळें ॥द
शावतारांचियेलीळें॥जडितकेलेंमुद्रिकां॥४९॥ पाहतांतळहातीं
च्यारंगा॥उणेंआणिलेंसंध्यारागा॥करीचरणसेवाश्रीरंगा॥ तळवात
ळहातीसदां ॥ ५० ॥ आद्यनियांहेमकळा ॥ आटणीआटिल्याबारा
सोळा ॥ वोतींवकेलीकटिमेखळा ॥ मध्येंघननीळाजडियेल्या ॥
॥ ५१ ॥ दोहींकडेमुक्तखग ॥ तेणेंशोभतमध्यभाग ॥ भीमकीभा

ग्याचीसभाग्य ॥ तेणेंश्रीरंगवेधिला ॥ ५२ ॥ चरणींगर्जतीनूपुरें ॥
वांकीआंदुवाचेनिगजरें ॥ झालेंकामासींचेइरें ॥ धनुष्यपुरेंवाहिलें
॥ ५३ ॥ कृष्णधरूनियांचित्तीं ॥ चालतसेहंसगती ॥ चैद्यमाग
धपाहती ॥ मदनेंख्यातीथोरकेली ॥ ५४ ॥ माझीअभिलाषितीजननी ॥ ह्मणोनिविंधिलेकामबाणीं ॥ वीरपडिलेधरणीं ॥ काम
बाणींमूर्छित ॥ ५५ ॥ कामेंहरितल्यादृष्टि ॥ धनुष्येंगळालींपैं
मुष्टीं ॥ भीमकीराखावीगोरटी ॥ हेंहीपोटींविसरले ॥ ५६ ॥ रथीं
चेउलंडलेथोरथोर ॥ अश्वांखालतेपडिलेवीर ॥ गजींचेकलंडलेम
हाशूर ॥ रितेकुंजरगळदंडी ॥ ५७ ॥ भीमकीपाहातसेसभोंवतें ॥
तंववीरभेदलेमन्मथें ॥ कृष्णत्रिशुद्धीनाहींजेथें ॥ जेणेंकामातेंजिं
किलें ॥ ५८ ॥ रमारमणींएकांतीं ॥ मीनल्याकामनुपजेचित्तीं ॥
यालागींनामेंतोश्रीपती ॥ भावनिश्चितीभीमकी ॥ ५९ ॥ काम

बाणींनव्हेच्युत ।। यालागींनावेंतोअच्युत।। भोगभोगूनभोगातीत।।
कृष्णनाथनिर्धारें ।। ६० ।। कृष्णपाहावयालोभेंउठी ।। आलेआ
डवेकेशसलोभदृष्टीं ।। धरूनऐक्याचियेमुष्टीं ।। सुमनेंवीरगुंठीबां
धिली ।। ६१ ।। कृष्णापाहावयाभावएक ।।तोतंवअर्काचाहीआदि
अर्क ।। नयनींनयनाप्रकाशक ।। यदुनायककेवींदिसे ।। ६२ ।।
निजभावेंपाहेगोरटी ।। तंवघनश्यामपाहेदृष्टीं ।। लाजावृत्तीझाली
उफराटी ।। तंवजगजेठीपावला ।। ६३ ।। उपरमोनियांपाहेसुं
दरी ।। तंवअंगआंदळलाश्रीहरी ।। प्रेमेंसप्रेमघाचरी ।। करींधरी
निजमाळा ।। ६४ ।। वीराभिमानियाझालाहस्त ।। मध्या
न्हींआलागभस्त ।। सुमुहूर्तअभिजित ।। समयोवर्ततलग्नाचा ।।
।। ६५ ।। काळसावधानसांगत ।। सूर्यलग्नघटिकापाहत ।। वियोग
अंतःपटसोडित ।। भावार्थह्मणतओंपुण्या ।। ६६ ।। भीमकीपाहे

कृष्णवदन ॥ नयनींगुंतलेनयन ॥ दोहींचाएकझालाप्राण ॥ पा
णिग्रहणजीवशिवां ॥ ६७ ॥ ऐसियाभावाचेनिवाडे ॥ माळाघाली
वाडेकोडे ॥ वीरमूर्छेंल्यापिलेगाढे ॥ आडवापुढेंकोणीनये ॥ ६८ ॥
यापरीशारंगपाणी ॥ रथींवाहोनियांरुक्मिणी ॥ निघताझालातत्क्ष
णीं ॥ परीप्रगटचोकोणीनदेखे ॥ ६९ ॥ एकाएकींवनमाळी ॥ रथीं
वाहोनिभीमकबाळी ॥ आलायादवांजवळी ॥ पिटिलीटाळीसक
ळिकीं ॥ ७० ॥ त्राहाटिल्यानिशाणभेरी ॥ गगनगर्जेमंगळतुरीं ॥
देवपुष्पेंवर्षतीअंबरीं ॥ जयजयकारप्रवर्तला ॥ ७१ ॥ यादवगर्जती
महावीर ॥ सिंहनादकरितीथोर ॥ भीमकीआनंदेंनिर्भर ॥ वरिला
वरश्रीकृष्ण ॥ ७२ ॥ हर्षेंनाचतनारद ॥ आतांहोईलद्वंद्वयुद्ध ॥
यादवआणिमागध ॥ झोंडधरणींभिडतील ॥ ७३ ॥ रथलोटती
रथावरी ॥ कुंजरआदळतीकुंजरीं ॥ स्वारआदळतीअश्वांवरी ॥

महावीरींमहावीर ॥ ७४ ॥ शस्त्रेंसुटतीलगाढीं ॥ वीरभिडतीलक
डोविकडी ॥ डोळेभरीपाहीनगोडी ॥ शेंडीतडार्डीनारदाची ॥
॥ ७५ ॥ थोरहरिखेंपिटिलीटाळी ॥ साल्यामेहुण्यांहोईलकळी ॥
कृष्णकरीलरांडोळी ॥ तेमीनव्हाळीपाहीन ॥ ७६ ॥ एकाजना
र्दनह्मणे ॥ रुक्मिणीहरणकेलेंकृष्णें ॥ वीरखवळतीलधांवणें
युद्धसत्राणेंहोईल ॥ ७७ ॥ रसाळकथाआहेपुढां ॥ रणींनाचेलरण
धेंडा ॥ वोवाळणीबाणप्रचंडां ॥ परस्परेंपडतील ॥ ७८ ॥ एका
युद्धाचीकुसरी ॥ युद्धमांडिलेंकवणेपरी ॥ क्रोधेंझुंजतांझुंझारी ॥
मुक्तीचारीकामाच्या ॥ ७९ ॥ इतिश्रीमद्भागवतेमहापुराणेदशम
स्कंधेहरिवंशसंहितासंमतेरुक्मिणीस्वयंवरे भीमकीहरणनाम सप्तमः
प्रसंगः ॥ ॥

॥ श्रीगोपालकृष्णार्पणमस्तु ॥

श्रीकृष्णायनमः ॥ ऐकायुद्धाचीकुसरी ॥ युद्धमांडिलेंकवणपरी ॥
क्रोधेंझुंजतीझुंजारी ॥ मुक्तीचारीकामाचिया ॥ १ ॥ रिघोनियांजं
बुकांभीतरीं ॥ आपुलाभागनेतोकेसरी ॥ तैसीवेढिलीमहावीरीं ॥
नेलीनोवरीश्रीकृष्णें ॥ २॥ सांगातिणीजिवेंभावें ॥ जडल्याहोत्या
भीमकीसवें ॥ त्यात्यजूनिकृष्णदेवें ॥ नेलीनिजभावेंभीमकी ॥ ३ ॥
आंदण्याअविद्येच्यादासी ॥ मोहोममतेच्यासखियांसी ॥ सांडूनिने
लेंभीमकीसी ॥ उकसाबुकसींस्फुंदती ॥ ४ ॥ सुडावीतनेलीवधू ॥
लाजिन्नलाअभिमानियाबंधू ॥ अपूर्णकामेंउपजेक्रोधू ॥ तैसामाग
धूधांविन्नला ॥ ५ ॥ कोणीनेलेंगेनोवरीसी ॥ येरीह्मणतीलाजना
हींतुह्मांसी ॥ राखोंआलेतिभीमकीसी ॥ शेखींआह्मांसीपूसतां ॥ ४१
॥ ६ ॥ जळोतुमचेंदादुलपण ॥ नपुंसकाहूनिहीन ॥ वृथागेलेंआंग
वण ॥ कायवदनदावितां ॥ ७ ॥ श्लोकः ॥ स्यंदनेगरुडकेतुमंडिते

कुट्टिमेचतनयाधिरोपिता ॥ केनचिन्नवतमालकांतिवच्छ्यामलेन
पुरुषेणनीयते ॥ १ ॥ टीका ॥ गरुडध्वजझळकेज्यासी ॥ तोडरग
जेंचरणांसी ॥ विजूखिळिलीमेखलेसी ॥ तैसाकासेसोपीतांबर॥८॥
टिळकरेखिलापिंवळा ॥ मुगुटकुंडलेंवनमाळा ॥ डोळससुंदरघनसां
वळा ॥ भीमकबाळातेणेंनेली ॥ ९ ॥ मागधह्मणेगेलीवाढीव ॥ धै
र्यगांभीर्यवैभव ॥ यशकीर्तीचीराणीव ॥ नेलीसर्वयादववीरीं ॥ १०॥
धिक्धिक्पणझालेंजीवाचें ॥ आतांयेथोनिपरतणेंकैचें ॥ गोवळींय
शनेलेंआमुचें ॥ ह्मणोनीकवचेंबांधिलीं ॥ ११ ॥ पाठीचीहिरोनी
नेलीभाज ॥ याहूनथोरकोणतीलाज ॥ करणेंनिर्वाणीचेंझुंज ॥ ह्म
णोनिपैजघेतसे ॥ १२ ॥ वीरवळेंघलेअश्वांवरी ॥ नाचतीतिहीं
पायांवरी ॥ होहोमामाजीजीकारीं ॥ दावास्वारींदाविला ॥ १३ ॥
पुढेंपायांचेमोगर ॥ आढाऊचालतीगंभीर ॥ शेलेसंबलेकोतकर ॥

धनुर्धरपायांचे ॥ १४ ॥ रथजोडिलेएकवट ॥ वरीवीरचढलेउ
द्भट ॥ घडघडलेचक्रवाट ॥ रजेंअंबरकोंदलें ॥ १५ ॥ घोडियाबा
णलीमोहाळी ॥ कंगळटापराघावळी ॥ पाखराझळकतीतेजाळी ॥
आरसेतळींलाविले ॥ १६ ॥ दोहींबाहींकुंजरथाट ॥ मदगलित
गजघंट ॥ दांतींलोहबंधतिखट ॥ वीरउद्भटवळंघले ॥ १७ ॥
एकचढलेउंटांवरी ॥ एकचढलेअश्वांवरी ॥ एकचढलेखेचरीं ॥ वीरभा
रीगर्जती ॥१८॥ शस्त्रेंझळकतातीकैसीं ॥ प्रळयकाळींचीविजूजैशी ॥
मेघगर्जतीआकाशीं ॥ तैसागजांसींगजगर्जू ॥ १९ ॥ आह्मींप्रचंड
धनुर्वाडे ॥ रणकर्कशरणींगाडे ॥ नोवरीघेऊनआह्मांपुढें ॥ कोणी
कडेपळतील ॥ २० ॥ निशाणेंत्राहाटिल्याभेरी ॥ खाखाइल्यार
णमोहरी ॥ सिंहनादकेलावीरीं ॥ उपराउपरीधांविन्नले ॥ २१ ॥
शस्त्रास्त्रींसन्नद्धदळ ॥ मीनलेमहावीरसकळ ॥ धांविन्नलेउतावेळ ॥

यादवदळठाकलें ॥ २२ ॥ अवघेमिळोनदीधलीहाक ॥ कृष्णादा
खवींपांमुख ॥ भीमकीपावलीहेंसुख ॥ ह्मणेदेखमानसीं ॥ २३ ॥
सांडींसांडींभीमकीचासंग ॥ अवढींबांधिजेशीलचांग ॥ आलाको
पिष्ठांचालाग ॥ पडेलपांगदुजयाचा ॥ २४ ॥ एकलाएकटाहोता
सी ॥ तैंतूंकोणानाटोपसी ॥ स्त्रीलोभेंअडकलासी ॥ सांपडला
सीवैरियां ॥ २५ ॥ तूंहृदयशून्यअविवेकी ॥ दुजियातेंनमानिसी
शेखीं ॥ तुजजेमीनलेविवेकी ॥ तेत्वांवृत्तिशून्यपैंकेले ॥ २६ ॥ अ
विचारीतूंएकाएकीं ॥ चोरिलीपरात्परभीमकी ॥ तेतंवनजिरेइहलो
कीं ॥ वीरींकामुकेंवाहिली ॥ २७ ॥ अविद्याचोरिलीचंद्रावळी ॥ वि
द्याराधातेगोवळी ॥ तैसीनेऊंपाहसीभीमकबाळी ॥ असुरींफळीमांडि
ली ॥ २८ ॥ नकरितांरेयावागाढा ॥ सवेगींजाऊंपाहसीपुढां ॥
पळोंनकोरेपरतभेडा ॥ होइंगाढावीरवृत्ती ॥ २९ ॥ गौगोरसमंथनक

रितां ॥ चोरिशीसारांशनवनीता ॥ तैसीचं ऊंपाहसीराजदुहिता॥
बहुतांझुंजतांतेंनये ॥ ३० ॥ यापरीतूंगोवळा नाण ॥ आतांकरींश
हाणपण ॥ भीमकीसांडूनवांचवींप्राण ॥ जीवदानतुजदिधलें ॥३१॥
जैसेअहंकाराचेदुर्ग ॥ तैसेंआलेंचतुरंग ॥ भीतरींवीरअनेग ॥ काम
क्रोधादिखवळले ॥ ३२ ॥महामोहाचेमेहुडे । तैसेंसैन्यआलेंपुढें ॥
कृष्णनिजबोधाचेनिजगडे॥ यादवगाढेपरतले ॥ ३३ ॥ भीमकी
ऐशानेणोंकिती ॥ कृष्णेंवरिल्याअनंतशक्ती ॥ तुह्मांमशकाचापाड
किती॥ वेगेंदळपतीपरतला ॥३४ ॥ पळतांजन्मगेलेंतुमचें ॥ बो
लबोलतांनाकउंचे ॥आतांचिजाणवेलसाचें॥ बहुबोलाचेंफळकाय
॥ ३५॥ सत्रावेळपळालेती ॥ निर्लज्जमागुतीआलेती ॥ रणीं
तुह्मांलावीनख्याती ॥ धनुष्येंहातींवाहिलीं ॥ ३६ ॥ दोहींसैन्याझा
लीभेटी॥ वोढिल्याधनुष्याच्यामुष्टी ॥ होतबाणांचीपैंवृष्टी ॥ कूर्मपृ

ष्ठीकांपतसे ॥ ३७ ॥ तडकफुटलाएकसरें ॥ भिंडीमाळांचेपा
गोरे ॥ वीरगर्जतीहुंकारें ॥ रणतुरेंलागलीं ॥ ३८ ॥ पायींचेलोट
लेपायींच्यावरी ॥ अश्वस्वारस्वारांवरी ॥ वीरअडखळलेवीरीं ॥ परस्प
रेंहाणिती ॥ ३९ ॥ गजआदळलेगजासी ॥ महावंतमहावंतांसी ॥
शस्त्रेंओढवितीशस्त्रेंसीं ॥ घायींघायासींनिवारण ॥ ४० ॥ वोडणेंआ
दळतीवोडणा ॥ बाणसुटतीसणसणा ॥ खड्गेंवाजतीखणखणां ॥ का
ळकंदनामांडिलें ॥ ४१ ॥धीरवीरराहेसाहे ॥ मागेंनठेवितीपाय ॥
माथांवाजतीघाय ॥ रुधिरवाहेभडभडां ॥ ४२ ॥ शस्त्रेंसुटतीहातीं
चीं ॥ कट्यारकाढितीम्यानाची ॥ उदरेंफोडितीगजांचीं ॥ वीरपा
यांचेचवताळती ॥ ४३ ॥ वोडणउचलोनियांठायीं ॥ वारुतोडि
लेपायीं ॥ वीरपाडोनियांभुई ॥ आढाउपायींभीडती ॥ ४४ ॥ भा
तडीचेसरलेशर ॥ शरधनुष्यदंडींमहावीर ॥ झोडूनपाडितीअपार ॥

घोरांदरमांडिलें ॥ ४५ ॥ लाथाहाणोनियांगजातें ॥ झोडधरणीम
हावंतांतें ॥ तळींआणोंनियांत्यांतें ॥ घायींआंतडींकाढिती ॥४६॥
घायींपाडितीगजांतें ॥ उपडूनिघेतीगजदंतांतें ॥ धावोनिहाणितीर
थांतें ॥ एकेचिघायींशतचूर्ण ॥ ४७ ॥ घायींपातलेमहावीर ॥ वोढि
तीअंत्रमाळांचेभार ॥ तरीधांवतीसमोर ॥ थोरथोरांपाडिती ॥४८॥
कृष्णाबळेंयादवगाढे ॥ रणींलोटलियापुढें ॥ देखोनिमागधधनु
र्वाडे ॥ कोपेंवेंगाडेउठावले ॥ ४९ ॥ हांकदिधलीमहावीरीं ॥ बाण
सुटलेएकसरीं ॥ यादवसैन्याचामहागिरी ॥ शरधारींझाकोळला ॥
॥ ५० ॥ आमुचेबाणांचेंलाघव ॥ आजिफावलेतीयादव ॥ धांवापा
वाचलासर्व ॥ आलेगोरवूंआह्मांसी ॥ ५१ ॥ देखोनिवैरियांचावरव
ळा ॥ कांपिन्नलीभीमकबाळा ॥ नाशहोईलदोहींकुळां ॥ बोलक
पाळालागेल ॥ ५२ ॥ दीरभावेपडतीलरणीं ॥ सासुऱ्याहोईलटे

हणीं ॥ कैंचीआणिलीहेवैरिणी ॥ घडकोणीनबोलती॥ ५३ ॥सखे
वंधूपडतीलरणीं ॥ दुःखेंफुटेलजननी ॥ माहेरतुटेलयेथुनी ॥ मुखकें
सेनीदाखवावें ॥ ५४ ॥ कृष्णपावलियापुढें ॥ कैसेंमांडलेंसांकडें ॥
कठिणवोढलेंदोहींकडे ॥ कपाळकुडेंमाझेंची ॥ ५५ ॥ थोरवोढवलें
दुस्तर ॥ तुटलेंसासुरमाहेर ॥ कृष्णावेगळानदिसेथार ॥ पाहिलेंवक्र
हरीचें ॥ ५६ ॥ देखोनिहांसिन्नलावनमाळी ॥ भिऊंनकोवोवेल्हा
ळी ॥ यादवउठावलेमहाबळी ॥ रणकंदळीकरितील ॥ ५७ ॥ तुझे
दीरभावेरणीं ॥ शत्रुभेदितीलबाणीं ॥ घडमुंडांकितधरणी ॥ अधक्ष
णींकरतील॥५८॥यादवदळींथोरथोर॥परतलेजीवमहावीर॥परिसा
नांवेंसादर ॥ सविस्तरसांगेन॥५९॥वीरांमाजीमुख्यहलायुध ॥ अक्रू
रकृतवर्माआणिगद ॥ सारणसात्विकसन्नद्ध ॥ चक्रदेवमहावीर ॥
॥ ६० ॥ सात्यकीआणिदंतश्वफल्क ॥ महाबाहूवीरकंक ॥ इतुके

मुख्यकारणींदेख ॥ वीरअनेकयदुभारीं ॥ ६१ ॥ हरिवंशींयादववीर ॥
सांगितलेजीअपार ॥ तितुकानकरवेविस्तार ॥ ग्रंथअपारवाढेल ॥
॥ ६२ ॥ दोन्हींपंचकेंआणिकएक ॥ इतुकेयेथेंवीरनायक ॥ येरयेरां
सींसाह्यदेख ॥ मुख्यचालकबळिभद्र ॥ ६३ ॥ अवघियांश्रीकृष्णाचें
बळ ॥ कृष्णबळेंअतिप्रबळ ॥ यादवउठावलेसकळ ॥ सन्नद्धदळक
रूनियां ॥ ६४ ॥ परदळींअतिदारुण ॥ वीरआलेकोणकोण ॥ ज
यांसीगाढीआंगवण ॥ तेराजेजाणसांगिजेती ॥ ६५ ॥ जरेपासुनी
जन्मलामोहो ॥ तैसाजरासंधपाहाहो ॥ वेगेंउठावलामहाबाहो ॥
सैन्यसमुदायलोटला ॥ ६६ ॥ जरासंधासवेंप्रबळ ॥ राजेचाललेस
कळ ॥ कोणकोणआलेभूपाळ ॥ नांवेंसकळपरियेसा ॥ ६७ ॥
शाल्वपौंड्रकविदूरथ ॥ बळेंप्रबळवक्रदंत ॥ यावीरांचायावाअद्भुत ॥
वेगनधरितपावले ॥ ६८ ॥ गवेषणअंगवंग ॥ कौशिककारूष

कलिंग ॥ हेहीराजेजीअनेग ॥ बळेंचांगउठावले ॥ ६९ ॥
सकळांमुख्यजरासंध ॥ सबळबळेंसींमागध ॥ अवघेझालेसन्नद्ध ॥
दारुणयुद्धमांडिलें ॥ ७० ॥ चढिलाबळिभद्रासीरणमद ॥ देरं नि
वोलिलावीरगद ॥ वीर्यशौर्यअतिविनोद ॥ गोत्रसंबंधयुद्धाचा ॥
॥ ७१ ॥ दैवेंजोडिलेंयुद्धसंपत्तीसी ॥ एकलाचीतूंनेऊंपाहसी ॥
स्वार्थीऐसाकैसाहोसी ॥ वांटाआह्मांसीपाहिजे ॥ ७२ ॥ वीरविभा
गतवप्रसिद्ध ॥ माझावांटाजरासंधू ॥ सात्यकीआमुचाधाकुटाबंधू ॥
वक्रदंतत्यासीदिधला ॥ ७३ ॥ पौंड्रकदिधलाकृतवर्म्यासी ॥ विदू
रथदिधलाअक्रूरासी ॥ येरअवघेदिधलेतुह्मांसी ॥ गोत्रजांसीसमजा
विंजे ॥ ७४ ॥ कोणीविकल्पधरीलचित्तीं ॥ संबंधनाहींअर्थाअर्थी ॥
वांटाकेलाअतिनिगुती ॥ वीरवृत्तींनांदावें ॥ ७५ ॥ दायादएकादे
आपुले ॥ रणींदेखालसंगलेंभंगलें ॥ त्यांसीपाहिजेसांभाळिलें ॥

धनजोडिलेंत्यानांव ॥ ७६ ॥ हांसूआलेंबळिभद्रासी ॥ टाळीपिटि
ळीटाळीसीं ॥ रणचतुरतूंयोद्धाहोसी ॥ ह्मणोनिपोटासींधरियेला ॥
॥ ७७ ॥ एकाजनार्दनींसन्नद्ध ॥ मीनलेगदहलायुध ॥ कोपेंखवळ
लाजरासंध ॥ दारुणयुद्धमांडिलें ॥ ७८ ॥ इतिश्रीमद्भागवतेमहापु
राणेदशमस्कंधेहरिवंशसंहितासंमते रुक्मिणीस्वयंवरेयुद्धप्रारंभोनाम
अष्टमःप्रसंगः ॥ ८ ॥ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ येऊनीजरासंधाप्रती ॥ वीरप्रतिज्ञाबोलती ॥
धनुष्येंवाहिलींहातीं ॥ रणींख्यातीलावूंआह्मी ॥ १ ॥ आमुच्या
बाणांचीप्रौढी ॥ केवींसाहतीलबापुडीं ॥ नेणतीयुद्धाचीपरवडी ॥
रणनिरवडीमाराची ॥ २ ॥ यादवांचेंबळतेंकिती ॥ आह्मांसन्मुख
केवींराहती ॥ नोवरीसांडूनियांपळती ॥ महारथीलोटले ॥ ३ ॥
आचांगळीअधिकशब्द ॥ ऐकूनउठलावीरगद ॥ कोपेंखवळलाह
लायुध ॥ रणमदेंचालिला ॥ ४ ॥ रागेंपेटलाप्रबळ ॥ घेतलेंनागर
मुसळ ॥ नेत्रींहुनीनिघतीज्वाळ ॥ परदळखवळलें ॥ ५ ॥ सैन्य
आटीहलायुध ॥ देखोनिचालिलाजरासंध ॥ त्यावरीउठलावीर
गद ॥ द्वंद्वयुद्धमांडिलें ॥ ६ ॥ महावीरबळिभद्र ॥ ह्मणोनीचालि
लादंतवक्र ॥ त्यावरीउठावलासात्यकीवीर ॥ येरयेरांपडखळले
॥ ७ ॥ दोघांझालीदृष्टादृष्टी ॥ घडघडिल्याचक्रवाटी ॥ वोढल्या

धनुष्यांच्यामुष्टी ॥ दोघेहटीमहावीर ।८ ॥ रागेंपौंड्रिकपातला॥
त्यावरीकृतवर्मालोटला ॥ रथासीरथ गटला ॥ गुणसुटलाधनुष्या
चा ॥ ९ ॥ बाणवोहूनियांवोढी ॥ तवर्मासवेगसोडी ॥ पौंड्रि
काचाध्वजतोडी ॥ पताकापाडीम तळीं ॥ १० ॥ ध्वजतोडि
लादेखोना ॥ वेगेंविंधिलासहाबाणीं ॥ हातींचेंधनुष्यतोडूनी ॥
पाडिलाधरणींकृतवर्मा ॥ ११ ॥ कृत र्मावीरअंगें ॥ रथावरीचढ
लावेगें ॥धनष्यवाहूनियांरागें ॥ बाण निकवर्षला ॥ १२ ॥ पौं
ड्रिकबाणांतेंतोडित ॥ बाणामागें सोडित ॥ लक्ष्यलक्षूनीभे
दित ॥ वीरविख्यातकृतवर्मा ॥ १ ॥ हातींघेऊनतीनबाण ॥
धगधगितअतिदारुण ॥ पौंड्रिकातुझाघेइनप्राण ॥ वेगींवंदानपा
हेंमाझें ॥ १४ ॥ पौंड्रिकनिवारणकरी ॥ परीतेअनिवारभारी ॥
एकसारथीयातेंमारी ॥ दोनउदरींआदळले ॥ १५ ॥ बाणभेदि

लेसपिच्छेंसीं ॥ पौंड्रिकपाडिलाधरणीसीं ॥ मूर्च्छनादाटलीत्या
कैसी ॥ देहभावासीविसरला ॥ १६ ॥ पौंड्रिकपाडिलामूर्छित ॥
तंवधांविन्नलाविदूरथ ॥ त्यातेंअक्रूरत्वरित ॥ पाचारितरणभूमीं ॥
॥ १७ ॥ अक्रूरवीरअतिगाढा ॥ रथआडवारथापुढां ॥ घालोंउठि
ला गगावेढा ॥ बळेंमें डावाहिला ॥ १८ ॥ झंनांवतंवअक्रू ॥ दारुणयोद्धा
न व्हेसिक्रूर ॥ तुजकोणगणीलवीर ॥ णींधीरनधरवे ॥ १९ ॥
जयासीनाहींवीरवृत्ती ॥ तयासीअक्रूरग ह्मणती ॥ तुजसी युद्धतेंकिती ॥
बाणशितींलाविल ॥ २० ॥ तुझि पाहृदयाचीक्रूरता ॥ समूळ
बाणेंछेदिनआतां ॥ पाहेंमाझीअक्रूरता ॥ मदगांवैंताझाडीन ॥
॥ २१ ॥ सुटलेदो घांचेहीबाण ॥ अतिझणत्कारेंवाजतीगुण ॥ बाणीं
गगनझालेंपूर्ण ॥ सूर्यकिरणेंझांकुळती ॥ २२ ॥ मेघामाजीविद्युतळप
ती ॥ तैशाभाळींझळकताती ॥ बाणबाणातेंआदळती ॥ तिडक्याउठती

ां ॥ २३ ॥ षड्डिकारसाहीबाण ॥ अक्रूरावरघालीदारुण ॥
र्ँकारलक्ष्यसाधून ॥ बाणींबाणनिवारिले ॥२४॥ तिखटऊ
भाली ॥ सर्वेचिविदूरथघाली ॥ घायँकरूनजीवभुली ॥
लींविंधीत ॥ २५ ॥ काढिलानिजबोधाचाकुऱ्हाडा ॥ गु
नीलोटलापुढां ॥ भालीसहितताडिलामेंढा ॥ गाढाधनुर्ध
र ॥ २६ ॥ घेऊनसक्रोधाचाभाला ॥रथावरूनतोउडाला॥
निजशांतींविंधला ॥ भालातोडिलामाझारी ॥ २७ ॥ गुप्त
सनासुरी ॥ हाणांधांविन्नलाउरावरी ॥ स्वानुभवाचीभाली
वीरेंनिर्धारींविंधिली ॥ २८ ॥ भाळींआदळलीसत्राणें ॥
झणाणिलातेणें ॥ सुरीउडविलीकोणेंमानें ॥ गेलीगगनादि
॥२९ ॥ बाणअव्यक्तकाढिला ॥ गुणींअवगुणातेंजोडिला ॥
ानाडींओढिला ॥ उडविलाहोविदूरथ ॥ ३० ॥ बापअक्रूर

वीरराणा ॥ कोणींसोडिलेंनेणबाणा ॥ रथासकटउडविलागगना ॥
रणप्रदक्षिणाकरविली ॥ ३१ ॥ बाणभेदिलेजिव्हारीं ॥ विदूरथ
पाडिलाधरणीवरी ॥ डोळांलागलीअर्धचंद्री ॥ जेवींखेचरीयोगि
यां ॥ ३२ ॥श्वफल्कसात्यकीचक्रदेव ॥ कंकसारणादिकयादव ॥
यांवरीउठावलेराजेसर्व ॥ अंगवंगादिकलिंग ॥ ३३ ॥ बाणसणस
णासुटती॥खड्गेंखणखणावाजती ॥ रथरथांसीआदळती ॥वीरगर्जती
सिंहनादें ॥ ३४ ॥ रणीं उडविलालोहधुरोळा ॥ तेणेंचालेंनशकेवा
रा ॥ रणमदचढलाअसेवीरां ॥ येरयेरांहांकिती ॥ ३५ ॥ बाणबा
णांतेंआदळती ॥ घायींठिणकियाउसळती ॥ तेणेंपिसारेपेटघेती ॥
बाणजळतीअंतराळीं ॥ ३६ ॥ कारूषेंघेऊनिबाणनव ॥ वेगींविंधि
लाचक्रदेव॥बाणासरसीघेऊनिधांव॥रथावरुनीआसुडिला ॥ ३७॥
वक्रदेवेंलवडसवडी॥कारुषिकावरीघातलीउडी ॥ येरूसांपडलारथ

 बुडीं ॥ बुद्धीगाढीतेणेंकेली ॥ ३८ ॥ अंगचुकवूनवेगेंसीं ॥ चक्रदेव
 धरिलाकेशीं ॥ थडकहाणोनउराशीं ॥ कारुषिकासीपाडिलें ॥
॥ ३९ ॥ गजारूढवीरविख्यात ॥ अंगरायेंपेलिलाहस्त ॥ चक्रदे
वाचामोडिलारथ ॥ वीराखस्थकरीतसे ॥ ४० ॥ अंगयोद्धामहाब
ळी ॥ रथरगडीगजातळीं ॥ यादवसैनिकमंडळीं ॥ रणींरांगोळीक
रूंआला ॥ ४१ ॥ यादवांमाजीकंकबळी ॥ रागेंकरीतउठिलाहो
ळी ॥ अंगासीहाणोनीकपाळीं ॥ गजासहितमारिला ॥ ४२ ॥
कलिंगसैन्यावरीदेख ॥ रागेंउठिलासात्यक ॥ वीरमारिलेअनेक ॥
रणींसैनिकपाडिले ॥ ४३ ॥ कोपआलाकलिंगासी ॥ सात्यकी
विंधिलाबाणेंसीं ॥ एकचिबाणेंतोडूनत्यासी ॥ कलिंगासीपाचा
रिलें ॥ ४४ ॥गुणींलावूनिकुऱ्हाडा ॥ मुकुटपाडूनितोडिलामेंढा ॥
धनुष्यघेऊनिउठावेगाढा ॥ कलिंगगाढाकोपला ॥ ४५ ॥रथविंधि

लामकरतोंडी ॥ सर्वेंचिदोन्हीचाकेंफोडी ॥ पडलीसात्यकीचीमुर
कुंडी ॥ बाणवितंडीविंधिला ॥ ४६ ॥ सात्यकीवीरजगजेठी ॥ पड
तपडतसर्वेंचिउठी ॥ गदाघेऊनियांमुष्टी ॥ कलिंगदृष्टींसूदला ॥
॥ ४७ ॥ सव्यअपसव्यभोंवंडीगदा ॥ नधरतपातलातोयोद्धा ॥
कलिंगेंतोडिलीतेगदा ॥ सात्यकीक्रोधाचढिन्नला ॥ ४८ ॥ घेऊ
निरथाचापैंआंख ॥ वेगेंधाविन्नलासन्मुख ॥ कोपेंहाणोंआलासात्य
क ॥ येरेंमस्तकचुकविला ॥ ४९ ॥रथाखालींघातलीउडी ॥ आंग
चुकविलेंरथाबुडीं ॥ कलिंगाचारथमोडी ॥ चारीघोडींमारिलीं ॥
॥ ५० ॥ वंगराजारणप्रवीण ॥ कोपेंचालिलाघेऊनिबाण ॥ त्याव
रीउठावलासारण ॥ युद्धदारुणतेथेंझालें ॥ ५१ ॥ भोंवताबाणांचा
वळसा ॥ सैन्यपाडिलेंधारसा ॥ बाणभेदिलेसपिच्छा ॥ वंगत्रा
सापावला ॥ ५२ ॥ सारणेंथोरकेलामारू ॥ सारथीआणिमारि

ळेवारू ॥ बाणीं भेदिले रहंवरू ॥ आणि दळभारू झोडिला ॥ ५३ ॥
विरथ केला वंगराजा ॥ सवेंचि चढे पट्टगजा ॥ धनुष्य वाहोनियां वो
जा ॥ बाण पैजा घेतल्या ॥ ५४ ॥ बाण सोडिले सारणावरी ॥ सा
रण बाणांतें निवारी ॥ गजें रथ केला चूरी ॥ दांत उरीं लाविले ॥५५॥
रथाखालीं घातली उडी ॥ गज धरिला शुंडादंडीं ॥ सारण सोंडेतें मुरडी ॥
गजा बुडीं निघाला ॥ ५६ ॥ गज मारावया एकसरें ॥ सारण ग
जातळीं फिरे ॥ वंग वर्षताहे शस्त्रें ॥ सारण बाहेर निघों नेदी ॥ ५७ ॥
सारण कोंडिला महावीर ॥ यादवदळीं हाहाकार ॥ ऐकोन पातला ब
ळिभद्र ॥ वृक्ष थोर उपडिला ॥ ५८ ॥ राहें साहें म्हणे वंगातें ॥ तेणें विं
धिला बाणें सातें ॥ मुसळ घेऊन डावे हातें ॥ त्या बाणातें निवारिलें ॥
॥ ५९ ॥ दक्षिण हातीं होता वृक्ष ॥ एकेचि घायीं कपाळमोक्ष ॥ गज
निमाला निःशेष देख ॥ अधोमुख पडियेला ॥ ६० ॥ आडवा धांविन्न

लाकेशिक ॥ राजेउठावलेमुख्य ॥ झालाबळिभद्रासन्मुख ॥ दोघेदे
खबवळले ॥ ६१ ॥ केशिकावरीहलायुध ॥ मारापडिलासुबद्ध ॥
येरीकडेराजेसन्नद्ध ॥ यादवांवरीउठावले ॥ ६२ ॥ केशिकराजाअ
तुर्बळी ॥ राममारिलानिजहलीं ॥ गवेषणराजानिजकल्लोळीं ॥
घेईलसमफळीयादवांसीं ॥ ६३ ॥ तेव्हांराममाजवीलरणनदी ॥
तेथेंचहूंपुरुषार्थांमोक्षसिद्धी ॥ कृष्णदृष्टीचियाप्रबोधीं ॥ सायुज्यपदीं
निजयोद्धे ॥ ६४ ॥ श्रीकृष्णाचियादृष्टीपुढां ॥ रणायेतांसायुज्यचढे ॥
निघडियावीरांभाग्यचोखडें ॥ सायुज्यलोकडेंसाधिती ॥ ६५ ॥
द्वंद्वयुद्धअतितुंबळ ॥ रणींमाजेलरणकल्लोळ ॥ एकाजनार्दनींरसाळ ॥
कथाकलिमलनाशिनी ॥ ६६ ॥ इतिश्रीमद्भागवतेमहापुराणेदश
मस्कंधहरिवंशसंहितासंमतेरुक्मिणीस्वयंवरे नवमःप्रसंगः ॥
॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ राजेचालिलेमुगुटांचे ॥ थोरबळगवेषणाचें ॥
सैन्यपातलेंमागधाचें ॥ युद्धत्याचेंदारुण ॥ १ ॥ वेगींधनुष्यींवाहि
लागुण ॥ शितींलावूनियांबाण ॥ शस्त्रेंझळकतीदारुण ॥ रणकंदन
करूंआले ॥ २ ॥ राजेचालिलेप्रबळ ॥ यादवउठावलेसकळ ॥ दु
मदुमलींदोन्हींदळें ॥ एकमेळेंमिसळले ॥ ३ ॥ गगनकोंदलेंतिहीं
बाणीं ॥ तळींखवळलीधरणी ॥ मागेंपायनठेवितीकोणी ॥ वीरर
णींखवळले ॥४॥ वीरवीरांतेंहाणित ॥ लोहधुरोळाउसळत ॥ वा
ऱ्यावाटनचलेतेथ ॥ वीरअद्भुतमातले ॥ ५ ॥ शस्त्रेंसहिततोडितीक
र ॥ मुगुटेंसहितपाडितीशिर ॥ गजांसहितमारितीवीर ॥ सपि-
च्छितीरभेदिले ॥ ६ ॥ चरणतोडिलेगजांचे ॥ राजेपाडिलेबोदां
चे ॥ खुरछेदिलेअश्वांचे ॥ अंकरथांचेभेदिले ॥ ७ ॥ राजे
निवटिलेअनेक ॥ त्यांवरीउठावलाश्वफल्क ॥ वाणींत्रा

सूनियांदेख ॥ एकेंएकखिळियेले ॥ ८ ॥ वीरभिडिन्नले
पडिपाडें ॥ यादवांचेंबळगाढें ॥ गवेषणचालिलापुढें ॥ गुणींकु
न्हांडेलाविले ॥ ९ ॥ श्वफल्कविंधिलापांचबाणीं ॥ रथछेदूनपाडि
लाधरणीं ॥ कंकसात्यकीहेदोन्ही ॥ वीसबाणींविंधिले ॥ १० ॥
बाणअनिवारनिर्व्यंग ॥ भेदिलेंवीरांचेंअष्टांग ॥ गवेषणयोद्धाचांग॥
नकळेपांगदुजयाचा ॥ ११ ॥ चक्रदेवचालिलारागें ॥ एकेबाणेंविं
धिलावेगें ॥ रथासहितघातलामागें ॥ रणभूमींसांडविली ॥ १२ ॥
देखोनिचालिलाअतिदंत ॥ कोपेंखवळलाअद्भुत ॥ दहावीसपांच
सात ॥ बाणशतवरूषला ॥ १३ ॥ बाणेंनिवारिलेबाण ॥ हांसिन्न
लागवेषण ॥ येरकोपलेदारुण ॥ आठबाणसोडिले ॥ १४ ॥ दारु
णबाणआलेआठ ॥ अनिवारअतिउद्भट ॥ रथसारथीकेलापीठ ॥
शिरींचामुगुटपाडिला ॥ १५ ॥ एकखडतरलाबाण ॥ गगनागेला

गवेषण ॥ क्रमूनियांग्रहगण ॥ ध्रुवमंडळींउडविला ॥ १६ ॥ घाया
सरसीआलीभवंडी ॥ पडतपडतआवरलीमुरकुंडी ॥ रणांगणींघात
लीउडी ॥ मूर्च्छागाढीसांवरिली ॥ १७ ॥ गवेषणआणिकेरथा ॥
चढोनिपातलाअवचिता ॥ पाचारूनअतिदंता ॥ होयविंधितासा
हाबाणीं ॥ १८ ॥ बाणसुटलेकडाडी ॥ पडलीडोळियांझां
पडी ॥ काढोंविसरलावोढी ॥ थोरहडबडीअतिदंता ॥१९॥दोनभेद
लेभुजांवरी ॥ एकउरींएकशिरीं ॥ दोनीरुतलेदोहींकरीं ॥ धरणीव
रीपाडिला ॥ २० ॥ घायेंलोळविलामहाबळी ॥ अधोमुखमहीत
ळीं ॥ झांटीसुटलीमोकळी ॥ भातेतळींरिचविले॥२१॥हांकदेऊनी
गवेषण ॥ रणांगणींउभाआपण ॥ त्यावरीचालिलासारण ॥बाणदा
रुणघेउनी ॥२२॥ बाणविंधितचपळ ॥ धनुष्यतोडिलेंतत्काळ ॥ दु

जेंधनुष्यघेउताविळ ॥ तेंहीसबळतोडिलें ॥२३ ॥ एकखडतरलाबा
ण ॥ तोहीकेलानिवारण॥बाणें बाणतोडिलेजाण॥ हाकदेउनोउभा
असे ॥ २४ ॥ तिजेंधनुष्यावाहिलागुण ॥ तेंहीतोडिलेंविंधोनिबा
ण ॥ जेंजेंधनुष्यघेईगवेषण ॥ तेंतेंसारणतोडित ॥ २५ ॥ सारणेंथो
रकेलीख्याती ॥ धनुष्यघेऊंनेदीहातीं ॥ देखोनकोपलाभूपती ॥
मेंढानिगुतोवाहिला ॥ २६ ॥ सारणेंविंधिलासारथी ॥ ध्वजस्तं
भपाडिलाक्षितीं ॥ येरेंविंधिलाबाणसातीं ॥ दोहींहातींखोंचला
॥ २७ ॥ सारणविकळपाडिलारथीं ॥ वीरमूर्च्छितपाडिलेक्षितीं ॥
गवेषणेंलाविलीख्याती ॥ भद्रजातीखवळला ॥ २८ ॥ मगमिस
ळलादळभारीं ॥ करीतअसेमहामारी ॥ वीरखिळिलेजेंशरीं ॥
शरधारींवर्षतीते ॥ २९ ॥ येरीकडेकेशिकवीर ॥ वर्षतबाणांचामहा
पूर ॥ बाणींत्रासिलाबळिभद्र ॥ दळभारवेढिला ॥ ३० ॥ खड्ग

तोमरगदापरिघ ॥ वीरहाणितातीसंघ ॥ रामसाधकअतिचांग ॥
घायअंगालागोंनेदी ॥ ३१ ॥हलभवंडीचहूंकडां ॥ वीरपाडिलेद
डदडां ॥ नांगरेंकेलाजीववेडा ॥ केशिकगाढाहांकिला ॥ ३२ ॥
बाणींविंधिलाप्रबळें ॥ तिखटसोडिलींशरजाळें ॥ बाणतोडोनी
पाडिले ॥ निजबळेंलोटला ॥ ३३ ॥ नांगरउचलूनियांवाडें ॥
नेहूनपायठेविलापुढें ॥ घायींचूरकेलींहाडें ॥ अशुद्धउडेआकाशीं ॥
॥ ३४ ॥ सैन्यावरीलोटलादेखा ॥ ठायींपाडिलेंसेनानायका ॥
धरितांनधरवेचितबका ॥ वीरांअनेकांमारिलें ॥ ३५ ॥ रथभूमी
सीआफळी ॥ गजशुंडादंडींपिळी ॥ शिरेंखेळतांचेंडूफळी ॥ रण
कंदोळीमांडिली ॥ ३६ ॥ धाकघेतलाझुंजारीं ॥ केशिकसैन्यपळा
लेंदूरी॥ बळिभद्रपेटलामहामारी ॥ युद्धवीरींमांडिलें ॥ ३७ ॥
जरासंधदेखिलादूरी ॥ रामचंद्ररथावरी ॥ रथपेलिलाझडकरी ॥

उपराउपरीहाकिला ॥ ३८ ॥ वेगींधनुष्याचढविलागुण ॥ रामें
काढिलेनिर्वाणबाण ॥ गदैंघातलीआपुलीआण ॥ रणविंदानपाहें
माझें ॥ ३९ ॥ धीरधरींअर्धघडी ॥ पाहेंयुद्धाचीनिरवडी ॥ जरासं
धातेंबाणप्रौढी ॥ गर्वझाडीकरीन॥ ४० ॥ गदूनिजगाढामहावीर॥
योद्धारणरंगींचतुर ॥ बळिभद्रासीकेलास्थिर ॥ रहंवरथांबविला
॥ ४१ ॥ येरीकडेयादवभारा ॥ गवेषणपेटलामारा ॥ बाणेंविंधिलें
महावीरां ॥ मुख्यधनुर्धरखोंचले ॥ ४२ ॥ विकळदेखोनिदळभार॥
मागधवीरींकेलामार॥आटमविन्नलाजोथोर॥हाहाकारउठिन्नला ॥
॥ ४३॥ निजसैन्यासीमहावीर ॥ दुरोनीदेखेबळिभद्र ॥ कोपेंखव
ळलाअतिदुर्धर ॥ रहंवरलोटिला ॥ ४४ ॥ परसैन्यदेखोनिदृष्टीं ॥
वेगेंचालिलाजगजेठी ॥ घडघडिल्याचक्रवाटी ॥ उठाउठींपातला
॥ ४५ ॥ देखोनिशत्रूचाखटाटोप ॥ बळिभद्रासीनधरवेकोप ॥

बाहुस्फुरणेंआलाकंप ॥ वेगेंसाटोपउठिन्नला ॥ ४६॥ रथाखालींघा
तलीउडी ॥ शेषफडीदडपलीबुडीं ॥ वराहाचीदाढतडाडी ॥ कूर्म
गाढीपाठकेली ॥ ४७ ॥ वीरखिळूनियांबाणीं ॥ गवेषणगर्जेरणां
गणीं ॥ आलाबळिभद्रावरीधांवोनी ॥ निर्वाणबाणींविंधित ॥४८॥
बाणविंधिलासबळ ॥ येरेंपरजिलेंमुसळ ॥ साधकबळिभद्रप्रबळ ॥
बाणजाळतोडिलें ॥ ४९ ॥ नांगरउचलूनियांबळें ॥ नधरतपात
लातयेवेळे ॥ रथसांडिलातत्काळें ॥ वेगेंपळेगवेषण ॥ ५० ॥सवें
चिपरतावयापाहत ॥ पायींघातलानांगरदांत ॥ गवेषणपाडिला
तेथ ॥ भूमीदांतआदळले ॥ ५१ ॥ उठताझालात्वरित ॥ बळिभद्रं
दीधलीलाथ ॥ येरूअशुद्धातेंवमित ॥ पडिलामूर्च्छितअचेतन॥५२॥
सांडूनियांधनुष्यबाण ॥ सैनिकधाविन्नलाआपण॥ रथींघालोनियां
गवेषण ॥ घेऊनप्राणपळाला ॥५३ ॥ देखोनिबळिभद्राचेंबळ ॥

राजेचालिलेसकळ ॥ पुढेंकरूनियांगजदळ ॥ एकवेळलोटले ॥
॥५४॥ आलेंदेखोनिपरदळ ॥ करीतहरुषाचागोंधळ ॥ झेलितनां
गरमुसळ ॥ वेगेंसबळलोटला ॥ ५५ ॥ गजाहाणीतसेमुसळें ॥ घा
यींकिलकिलतीएकवेळे ॥ विदारिलींकुंभस्थळें ॥ गजकलेवरेंपा
डिलीं ॥ ५६ ॥ नांगरहाणोनिरथांवरी ॥ शतसहस्रांकरीचुरी ॥
पळतेगजापायींधरी ॥ आसडूनिमारीभूमीसी ॥ ५७ ॥ चळपचौता
ळतीघोडीं ॥ नांगरघालोनीत्यांतेंवोढी ॥ घायेंमुसळाचेनिपाडीं ॥
वीरझोडीमांडिली ॥ ५८ ॥ वीरवरुषतातीशरां ॥ जैशामेघवर्षतीप
र्जन्यधारा ॥ रणींचालतांबळिभद्रा ॥ वीरथरथरांकांपती ॥ ५९ ॥
पायींचेरगडिलेपायीं ॥ अश्वगजपाडिलेभुई॥ रथेंरथमोडिलेपाहीं ॥
सन्मुखघायींकोणराहे ॥ ६० ॥ पृथ्वीतेंचिउखळजाण ॥ नांगरेंवीर
घालीवैरण ॥ मुसळघायेंकरीचूर्ण ॥ रणकंदनमांडिलें ॥ ६१ ॥ सा

त्यकीदंतवक्रयुद्ध ॥ गदेंगोविलाजरासंध ॥ मोकळापडिलाहलायु
ध ॥ वऱ्हाडीसुबुद्धकोंडावया ॥ ६२ ॥ वीरींघेतलारणकाहो ॥
देखोनिधांविन्नलाशाल्वो ॥ मिळोनिवीरांचासमुदावो ॥ महाबी
होखवळला ॥ ६३ ॥ धांवतांदेखोनिशाल्ववीर ॥ आडवाआलाअ
क्रूर ॥ राहेंसाहेंह्मणेस्थिर ॥ धरींधीरसंग्रामीं ॥ ६४ ॥ तंवबळिभद्र
पातलारागें ॥ अक्रूरातेंह्मणेउगें ॥ मजपाचारितांअगें ॥ तूंकांसंगें
आलासी ॥ ६५ ॥ रणींझुंजारविकळजाय ॥ तरीदुजयानेंव्हावें
साह्य ॥ शाल्वबापुडेंतेंकाय ॥ कौतुकपाहेंपैंमाझें ॥ ६६ ॥ मगचा
लिलाशाल्वावरी ॥बळिभद्रवेढिलावीरीं॥ बहुतउठिलेमहामारी ॥
शरधारींवर्षती ॥ ६७ ॥ बापबळिरामजगजेठी ॥ नांगरेंबाणकरीपि
ठी ॥ अंगालागूनेदीचिरटी ॥ शाल्वदृष्टींसूदला ॥ ६८ ॥ बाणीं
विंधिलाअमित ॥ रामबाणातेंनगणित ॥ वेगेंउसळलाअद्भुत ॥

आलानधरतआंगासीं ॥ ६९ ॥ रथतोडिलामकरतोंडी ॥ शाल्वें
वेगींघातलीउडी ॥ सांपडलातोरथाबुडीं ॥ वोढाकाढोनिष्टला ॥
॥ ७० ॥ रथआपटिलाभूमंडळीं ॥ वीरसांपडलारथातळीं ॥
घायेंकेलीरांगोळी ॥ निधापाताळींऊठिला ॥ ७१ ॥ तेवेळींशा
ल्वेंचुकविलेंआंग ॥ घायासरिसाउडालासवेग ॥ मागुताआवेशध
रूनियांचांग ॥ रणींअव्यंगउभाअसे ॥ ७२ ॥ शाल्वघेऊनियांगदा ॥ हृदयींहाणितहलायुधा ॥ गगनाउसळेतोयोद्धा ॥ घायवसुधा
तळींगेला ॥ ७३ ॥ शाल्वरथींजंवचढे ॥ तंवमुसळघोपिलेंरोकडें ॥
घायेंउडतीअशुद्धांचेसडे ॥ मूर्छितपडेअवनीये ॥ ७४ ॥ मगमिस
ळलामागधांत ॥ घायेंशतसहस्रांमारित ॥ अशुद्धभडभडांवहात ॥
नांगरेंअंतपुरविला ॥ ७५ ॥ बळिभद्रेंकेलीमहामारी ॥ वीरझो
डिलेनांगरीं ॥ तेथेंवीरवीरांतेंपरस्परीं ॥ ऐशियापरीबोलती ॥ ७६ ॥

हतियारांसींदुकाळपडला ॥ त्यांसीनांगरसांपडला ॥ सैन्यनांग
रावयाआला ॥ वीरकाशियाकाढिती ॥ ७७ ॥ नांगरघालूनियां
बुडीं ॥ थोरथोरउचलिल्यापेढी ॥ रथगजखुंटमोडी ॥ पाळ्या
तोडीवीरांच्या ॥ ७८ ॥ अतिरथीजेउद्भट ॥ समूळखुडियेलेखुंट ॥
बळिभद्रहाकुळंबट ॥ केलीचोखटरणभूमी ॥ ७९ ॥ महावीरांघा
लितांघावो ॥ अशुद्धेंडवरिलाबलदेवो ॥ तेणेंशोभतमहाबाहो ॥
रणभैरवडुहुत ॥ ८० ॥ रणमदेंझालामत्त॥ नांगरघेऊनियांनाचत ॥
वीरदेखोनियांधांवत ॥ पुरलाअंतसैन्याचा ॥८१॥ घायेंमारितमहा
वीर ॥ भडभडांवाहेरुधिर ॥ लोटलाअशुद्धाचापूर॥नदीदुस्तरचालि
ली ॥ ८२ ॥ नदीवाहतांदुथडी ॥ झाल्याप्रेतांच्यादरडी ॥ वोढ
णेंकमठपृष्ठीगाढी ॥ गरजकुरवंडीमहाग्राह ॥८३॥ बाबरझोंटियाके
शजाळ ॥ तेचिनदीमाजीशेवाळ ॥ मगरसुसरमहाविशाळ ॥ शिरें

विक्राळवीरांचीं ॥ ८४ ॥ वाणतरतीसपिच्छेंसीं ॥ तेचिमत्स्यरण
नदीसी ॥ धनुष्येंवाहतीशितेंसीं ॥ वक्रगतीसींतेसर्प ॥ ८५ ॥ पड
लेगजांचेअलंकार ॥ घंटाघागरियानूपुर ॥ तेचिनदीमाजीदुर्धर ॥
व्हानथोरकिरकिरती ॥ ८६ ॥ रथध्वजेंसींवाहत ॥ तेंचितारूंशि
डेंसहित ॥ वीरांमोक्षभरिलेंभरित ॥ तारूंतेथेंश्रीकृष्ण ॥ ८७ ॥
घायासरसेंशिरपडे ॥ स्वर्गापर्यंततेंउडे ॥ स्वर्गभोगत्यानावडे ॥ कृ
ष्णाकडेतेंपरते ॥८८॥ कृष्णदृष्टींदेहत्याग ॥ तुच्छकरूनीसांडिती
स्वर्ग ॥ जिंकिलाजन्ममरणाचापांग ॥ सुखअव्यंगपावलें ॥ ८९ ॥
घायींउडालेंशिरकमळ ॥ टाकूनगेलेंध्रुवमंडळ ॥ पदनपवेचीअढळ ॥
उतावीळपरतलें ॥ ९० ॥ देहअर्पितांश्रीकृष्णासी ॥ चारीमुक्ती
होतीदासी ॥ ह्मणोनिआलेंकृष्णचरणासीं ॥ निजसुखासीपावलें ॥
॥ ९१ ॥ घायींउडालेंशिरएक ॥ टाकूनगेलेंसत्यलोक ॥ ब्रह्मसद

ननावडेदेख ॥ कृष्णसदनापरतलें ॥ ९२ ॥ देखोनिश्रीकृष्णाचेंमु
ख ॥ धिःकारिलासत्यलोक ॥ ब्रह्मसदनवांछितीमूर्ख ॥ परमसुख
हरिचरणीं ॥ ९३ ॥ घायासरिसेंशिरउडे ॥ वैकुंठपर्यंततेंचढे ॥ एक
देशीगतिनावडे ॥ हरीकडेमुरडलें ॥ ९४ ॥ सांडूनियांकृष्णनाथा ॥
आह्मीनघेऊंसलोकता ॥ हरिचरणींठेविलामाथा ॥ नघेऊंसर्वथावै
कुंठ ॥ ९५ ॥ शिरउडालेंअंतराळीं ॥ अहंकारमुगुटपडलातळीं ॥
शिरनउतरेचीभूतळीं ॥ हरीजवळीपावलें ॥ ९६ ॥ जेथेंअ
भिमानतुटला ॥ तेथेंचित्यासहरिभेटला ॥ युद्धमिषेंलाभजाह
ला ॥ वीरांफावलानिजमोक्ष ॥ ९७ ॥ अत्यंतप्रळयींचाचि
द्घन ॥ वर्षताहेसंकर्षण ॥ वीरांचाअभिमानमर्दून ॥ लिंगदेहबंध
नछेदिलें ॥ ९८ ॥ अधिकारियांमोक्षभावो ॥ द्यावयालागींकृष्ण
देवो ॥ मिषभीमकीचाविवाहो ॥ रणींनिर्वाहोमोक्षाचा ॥ ९९ ॥ नि

पडयावीरांजाहलीमुक्ती ॥ देहलोभियांकवणगती ॥ रणसांडोनि यांजेपळती ॥ तेविन्मुखहोतीकृष्णासी ॥ १०० ॥ अश्वगजजेरणा आले ॥ तेहीश्रीकृष्णेंउद्धरिले ॥ युद्धसांडोनिपळाले ॥ तेपावलेअ धोगती ॥ १ ॥ यापरीतोबळिभद्र ॥ कृपेनेंकोपलादुर्धर ॥ ब्रह्म सायुज्येंकरूनमार ॥ वीरेंवीरआटिले ॥२॥ एकाजनार्दनींकौतुक ॥ कथारहस्यसुखदायक ॥ पुढीलकथाअलोलिक ॥ समाधिसुख संग्रामीं ॥ १०३ ॥ इतिश्रीमद्भागवतेमहापुराणेदशमस्कंधेहरिवंशसं हितासंमते रुक्मिणीस्वयंवरेचैद्यमागधपराजयोनामदशमःप्रसंगः ॥ ॥ १० ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥

इति श्रीरुक्मिणीस्व० दश० प्र० स०

श्रीगणेशायनमः ॥ येरीकडेवक्रदंत ॥ सात्विकातेंपाचारित ॥
कोपेंखवळलाअद्भुत ॥ टाकूनबोलतयेरयेरां ॥ १ ॥ केवळसा
त्विकतूंपैंगा ॥ तापसियांमाजीतूंहोसीदांडगा ॥ नसाहवेयुद्धवेगा ॥
पळोनमागांजाशील ॥ २ ॥ सात्विकासीयुद्धघडे ॥ हेंतंवबोलणें
चिकुडें ॥ केवळसात्विकतेंबापुडें ॥ युद्धापुढेंकेंविराहे ॥ ३ ॥
अरेमीसात्विकासींनभेटतां ॥ वक्रदंतासींश्लाघ्यता ॥ तुझीतोडी
नेरवक्रता ॥ सात्विकतापाहेंमाझी ॥ ४ ॥ सात्विकाशरणन
रिघतांसाचें ॥ तोंवरीतुह्मांसत्यत्वकेचें ॥ लेइलेतिअभिमानाचीं
कवचें ॥ लक्ष्यसाचेंभेदीन ॥ ५ ॥ लागतांसात्विकाचाघावो ॥
परतोनिजावयानाहींठावो ॥ आलीवाटभुलवीनपाहाहो ॥ महाबा
होखवळला ॥६॥ घायेंवीणघेईनप्राण ॥ तुझीमाताकरीलरुदन ॥ ति
चेंदेखोंनशकसीवदन॥देहबंधनछेदितां॥७॥ वक्रदंतकोपलागाढा॥

वाहिलारजतमांचामेंढा ॥ ममताभालीतडतडां ॥ कोपावेगाढांव
धित ॥ ८ ॥ बापसात्विकनिजगडा ॥ बोधकवचेंलेइलागाढा ॥
निजबळेंचालिलापुढां ॥ भालीतडतडांतोडिल्या ॥ ९ ॥ लक्ष्य
अंतुल्यापरवडी ॥ गुणधनुष्याचेंशीततोडी ॥ खुंटलीविषयबाणाची
वोढी ॥ धनुष्यलडबडीनुसतेंची ॥ १० ॥ धनुष्यतुटलियापाठीं ॥
कामकोतसवेगउठी ॥ सत्वेंसात्विकजगजेठी ॥ लक्ष्यदृष्टींसाधि
लें ॥ ११ ॥ काढिलाकामांतकबाण ॥ धगधगितअतिदारुण ॥
कामकोतेंकेलेंचूर्ण ॥ बाणेंसंपूर्णसात्विकें ॥ १२ ॥ घेऊनिक्रोधा
चापरिघ ॥ अविचारीटाकिलाअव्यंग ॥ शांतिबाणींविंधिलाचां
ग ॥ घायेंपरिघउडविला ॥ १३ ॥ घेऊनलोभाचीपैंगदा ॥
भुलवूनिकरितांहृदयभेदा ॥ वैराग्यबाणेंविंधिलासांधा ॥ तोडोनि
गदासोडिली ॥ १४ ॥ गदातुटलियावरी ॥ मोहओडणआदळे

उरीं ॥ गुप्तशस्त्रघेऊनिकरीं ॥ हृदयावरीहाणोंआला॥१५॥दृढसात्वि
काचेनुसंधानें ॥ विवेकतेजेंतिखटबाणें ॥ विंधोनिउडविलींओ
डणें ॥ वक्रदंतमागेंसारिला ॥ १६ ॥ घेऊनीवासनेचेंवज्र ॥ वेगें
धाविन्नलादंतवक्र ॥ भेदावयाजिव्हार ॥ सोहंकारचालिला ॥१७॥
सात्विकेंथोरधरिलाधीर ॥ अव्ययतेजेंतिखटतीर ॥ विंधोनिवज्र
केलेंचूर ॥ घायींअंबरगर्जिन्नलें ॥ १८ ॥ वज्रछेदिलेंवीरनायकें ॥
वक्रदंतचालिलारोखें ॥ चहूंमुक्तींचींवाघनखें ॥ हृदयींतिखेंहाणो
आला ॥ १९ ॥ सात्विकउठिलाआंगें ॥ शस्त्रसंधानतोडिलेंवेगें ॥
लातामारोनिघातलामागें ॥ मोडिलींरागेंवाघनखें॥२०॥मगसात्वि
केंदीधलीहांक॥वक्रदंतेंघेतलाधाक ॥ देहलोभाभेणेंदेख॥अधोमुखप
ळाला॥२१॥पळतांभुललातोवाट॥पडिलाअभिमानाचामुगुट॥सा
त्विकझुंजारचोखट ॥ पळत्यापाठींनलागेची ॥ २२ ॥ जरासंधआ

णिगद ॥ दोघांचढलारणमद ॥ क्रोधेंझालेसक्रोध ॥ वीरउन्नद्धलो
टले ॥ २३ ॥ मेरुमांदारझगटले ॥ तैसेरथासींरथतगटले ॥ दोघेम
हामारींपेटले ॥ विरुद्धबोलेंबोलती ॥२४॥ सन्मुखदेखोनियांगद॥
हांसिन्नलाजरासंध ॥ मजसींपुरोंनशकेगोविंद ॥ बुद्धिमंदतूंकैंचा ॥
॥ २५ ॥ विपायेंजरीऐसेंघडे ॥ जैंअंधारींसूर्यबुडे ॥ उडुगणस्वयेंभिं
तींचढे ॥ तरीयुद्धनघडेतुजमजसीं ॥ २६॥ मशकाचेनिचरणप्रहारें॥
महामेरूउभाचिचिरे ॥ इंद्रासींभिडिजेउंदिरें ॥ तैंतुजमजसमोरसंग्रा
म ॥ २७ ॥ घटामाजीसिंहसांपडे ॥ जांभाईमाजीआकाशबुडे ॥वा
गुरेमाजीवाराअडे ॥ तैंतुजमजघडेसंग्राम ॥ २८ ॥ मुरकुटसगळास
मुद्रसोखी ॥ गजघालिजेमुंगीचेमुखीं॥ आकाशपडळकाढिजेटांकीं॥
तैंतुजमजघडेसंग्राम ॥ २९ ॥ चित्रींचादेखोनियांसर्प ॥ गरुडाअंगीं
सुटेमहाकंप ॥ तैसाचतुझाहासाटोप ॥ खटाटोपघडेयुद्धीं ॥ ३० ॥

सूर्यातेंखद्योतरणांगणीं ॥ भिडोंशकतीझोंडधरणी ॥ तरीतुजमजला
गोनी ॥ पडिपाडरणींअसेना ॥ ३१॥ नवग्रहांचेंबळघटासीं ॥ परी
नभिडवेपाषाणासीं ॥ तेवींतूंयादवांमाजीयोद्धाहोसी ॥ तरीमजसी
नभिडवे ॥ ३२ ॥ ससाचढोनसिंहाचेमाथां ॥ जरीनाचवीलनिजस
त्ता ॥ तरीतुजमजसीसमता ॥ युद्धींसर्वथाघडेना ॥३३॥ वांझेचापुत्र
महारोगी ॥ संध्यारागकरूनीभोगी ॥ कांसवघृतासीआरोगी ॥ नि
र्जरारोगीव्हावया ॥ ३४ ॥ तैसाप्रकारआजिझाला ॥ यादववीरांदु
काळपडला ॥ यालागींगदयेथेंधाडिला ॥ नावाजिलापुरुषार्थी ॥
॥ ३५ ॥ गदूनावाचेरेशब्दीं ॥ तुझासंग्रहकीजेवैद्यीं ॥ पोतडीं
घालोनकाखेखांदीं ॥ दारोदारींहिंडविती ॥ ३६ ॥ रोगियांमा
जीतूंसबळ ॥ तुजयुद्धींकैंचेरेबळ ॥ धर्मवाटदिधलीपळ ॥ सांडीस्थ
ळयुद्धाचें ॥ ३७ ॥ हांसूनिबोलिलावीरमद्द ॥ तुझाजरेनेंसांधिला

रेसांधू ॥संधानबैसवींसुबद्ध ॥ फाडशुद्धवुजकरूंआलों ॥ ३८ ॥
शस्त्रघालीनमीगदू ॥ काढीनअभिमानाचारेंदू ॥ तोडीनजरामरण
कंदू ॥ हृदयशुद्धकरीन ॥३९॥ ऐकोनिखवळलामागध ॥ झालाक
वचेंसींसन्नद्ध ॥ कितीकरशीलअनुवाद ॥ होईंसावधचावटा॥४० ॥
वोढीकाढोनीसत्राणें ॥ गदविंधिलाआठबाणें ॥ येरूधनुर्विद्याजा
णे ॥ बाणतत्क्षणींतोडिले ॥ ४१ ॥ गदेंओढोनियांकानाडी ॥
धगधगितबाणसोडी ॥ पाडीजरासंधाझांपडी ॥ निवारणझणी
नकरवे ॥ ४२ ॥ जरेनेंसांधिलाजोसांधू ॥ तोसांधापाहूनिविंधी
गदू ॥ वर्मीखोंचलाजरासंधू ॥ रणमदूउतरला ॥ ४३ ॥ बाण
खोंचलाअतिनिगुती ॥ विकळगेलादोंहींहातीं ॥ धनुष्यगळूनपडि
लेंक्षितीं ॥ गदेंस्यातीलाविली ॥ ४४ ॥ मागधासींपडलेंठ
क ॥ तटस्थगेलामुहूर्तएक ॥ पोटींधरिलाजीधाक ॥ तुटलेंतुकयु

द्धाचें ॥ ४५ ॥जरासंधमागेंपाहे ॥ रणींकोणीचनदेखेसाह्य ॥ बळि
भद्रेंझोडिलेराय ॥ हुंबतघायेंपडियेले ॥ ४६ ॥ मुळींचझाला
अपशकुन ॥ पडिलेहातींचेधनुष्यबाण ॥ सिद्धीनपवेचिआग
वण ॥ रणांगणसांडिलें ॥ ४७ ॥ काळसाह्यश्रीकृष्णासी ॥
यशआलेंयादवांशीं ॥ पाठीदेऊनगदासी ॥ निघेवेगेंसींजरासंध
॥ ४८ ॥ जरासंधमोडल्यापाठीं ॥ पळतीराजेदेखतांदृष्टी ॥ तिहिं
सांडिलीयुद्धगोष्टी ॥ उठाउठीपळाले ॥ ४९ ॥ यादवांयशआलें
गाढें ॥ पळतांनपाहेमागेंपुढें ॥ रथगजसांडोनिघोडे ॥ वीरगाढेप
ळाले ॥ ५० ॥ पळतांपडतातीवेंगडी ॥ योद्धेनव्हेंआह्मींवऱ्हा
डी ॥ बळिभद्रेंनिजपरवडी ॥ रणलुगडींवोपियेलीं ॥ ५१ ॥
नवरीचावडीलभावो ॥ तेणेंकेलाजीगौरवो ॥ पाठीतांबडयाक
रोनिपाहाहो ॥ रावोरायेंबोळविले ॥ ५२ ॥ निजप्राप्तीसीवि

न्मुख ॥ युद्धीं झाला पराङ्मुख ॥ राजे नर वीर अनेक ॥ पळतां दुःख
पावले ॥ ५३ ॥ देहलोभियें बापुडीं ॥ पायीं मयते चीवेंगडी ॥
विस्मरणाची खरस तोंडीं ॥ जरें मुरकुंडी घातली ॥ ५४ ॥ अ
त्यंत प्रळय करितां देख ॥ संकर्षणें दिधली हांक ॥ पोटीं घेऊनियां
धाक ॥ एकाएक पळाले ॥ ५५ ॥ सांडिलीं पुरुषार्थांचीं लु
गडीं ॥ केवळ नागवीं उघडीं ॥ विन्मुख पडती उबडीं ॥ मेलीं मडीं
होऊनि ठेलीं ॥ ५६ ॥ चहूं पुरुषार्थीं न होय वाट ॥ केवळ नरस्तुतीं
चे भाट ॥ करिती युक्तीची खटपट ॥ भिकें पोट भरूं आले ॥ ५७ ॥
एकल टिकें करूनि खत ॥ धरणें धरूं ऐसें बोलत ॥ आह्मांसी विन्मुख
जगन्नाथ ॥ जीवघात करूं नका ॥ ५८ ॥ नवविधा सांडूनि लुग
डीं वेगीं ॥ प्रपंच राखळाविती आंगीं ॥ लक्ष चुको न झाले योगी ॥
भिके लागीं हिंडावया ॥ ५९ ॥ एक मरणाचे निधाकें ॥ काखेलो

माचेंचौंडुकें ॥ प्रपंचगोंधळाचेहरिखें ॥ उदोह्मणुनीनाचती ॥
॥ ६० ॥ ए कींधाकघेतलाभारी ॥ धनलोभेंकांपवितीटिरी ॥
अधर्मटोलेवाज ां शिरीं ॥ मुखींउच्चारीनकारा ॥ ६१ ॥ काम
खंडेरायापुढें । एककुतरेंझालेंगाढें ॥ कोणीआलियादारा
पुढें ॥ वसवसून ठती ॥ ६२ ॥ एकझालेकापडी ॥ सलोभ
लोभेंरंगविलीं डीं ॥ धरूनिजीविकेचीगोडी ॥ तीर्थपरवडीसां
गती ॥ ६३ ॥ ळतांनपळेवनिश्चित ॥ ह्मणोनिबैसलेध्यानस्थ ॥
पूजालोकांचीवां छित ॥ भोगींचित्तठेवोनियां ॥ ६४ ॥ दांतीं
तृणतोडितीपाहीं ॥ एकह्मणतीआह्मीगाई ॥ पशुझालोंमनुष्य
देहीं ॥ अयद्ध्यप ाहींभक्षितों ॥ ६५ ॥ केवळदेहलोभासाठीं ॥
मोक्षश्रियेसीपाठि ळीतुटी ॥ युद्धींपळालियापाठीं ॥ आपदामोठी
वीरांसी ॥ ६६ ॥ यादववीरजगजेठी ॥ नलागतपळत्याचेपाठी ॥

भेडावलीनपाहतीचदृष्टीं ॥ उठाउठींपळाले ॥ ६७ ॥ रणींजिं
किलेमहाशूर ॥ तुरंवाजतीअपार ॥ विजयीजाहलेयादववीर ॥
जयजयकारप्रवर्तला ॥ ६८ ॥ वीरसांगतीयुद्धगोष्टी ॥ सोडि
ल्याकवचांच्यागांठी ॥ उल्हासभीमकीच्यापोटीं ॥ हरिखसृष्टीं
नसमाये ॥ ६९ ॥ आपुलेनपडतीरणीं ॥ बंधुआलेनाहींतकोणी॥
राजेगेलेजीपळूनी ॥ भीमकीमनींहरिखली ॥७०॥ पुढेंहोईलविनो
दकथा ॥ युद्धरुक्मियाकृष्णनाथा ॥ तयाविनोदाचियाअर्था ॥
संतींपरमार्थांपरिसावें ॥ ७१ ॥ कृष्णरुक्मियासन्नद्ध ॥ दोघां
होईलद्वंद्वयुद्ध ॥ मेहुणेपणाचाविनोद ॥ अतिविनोदनिकराचा ॥
॥ ७२ ॥ पुढीलकथाअतिगहन ॥ रसाळआहेनिरूपण ॥ एका
विनवीजनार्दन ॥ सावधानचित्तींपरिसावें ॥ ७३ ॥ इतिश्रीमद्भ ग

वतेमहापुराणेदशमस्कंधे हरिवंशसंहितासंमतेरुक्मिणीस्वयंवरे यादवविजयोनामएकादशःप्रसंगः ॥ ११ ॥ ॥ श्रीगोपालकृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥

इति श्रीरुक्मिणीस्व० एका० प्र० स०

श्रीगणेशायनमः ॥ निजमंडपींशिशुपाळ ॥ करीतहोतागदारोळ ॥
भीमकीघेऊनगेलागोपाळ ॥ ऐकोनविकळपडियेला ॥ १ ॥ पांडु
रवर्णझालेडोळे ॥ मुखांतूनलाळगळे ॥ सेवकधरितीआंगबळें ॥
गात्रेंविकळपडियेलीं ॥ २ ॥ भीमकीअप्राप्तीचेबाण ॥ हृदयींला
गलेदारुण ॥ घायेंवीणघेतलाप्राण ॥ अकालमरणवोढवलें ॥ ३ ॥
वोखटवाणेंदिसेमुख ॥ नाडीतुटल्यानिःशेषदेख ॥ कृष्णधाकाची
धुकधुक ॥ हृदयामाजीउरलीअसे ॥ ४ ॥ बोंबउठलीमंडपद्वारीं ॥
मिळालियानरनारी ॥ मातायेऊनरुदनकरी ॥ कपाळकरींपिटी
त ॥ ५ ॥ सिद्धिनपवेचिशोभन ॥ वायांगेलेंवरमायपण ॥ अंबिका
क्षोभलीजाण ॥ वराचेप्राणवांचोतकां ॥ ६ ॥ थोरओढवलेंवोदुःख ॥
नदेखोंचिसुनमुख ॥ बुडालेंसोहळ्याचेंसुख ॥ हरिखेंविखकालवि
लें ॥ ७ ॥ अगेहारुक्मियादुर्बुद्धी ॥ नपाहेचलग्नशुद्धी ॥ मृत्युपंच

काचेसंधी ॥ लग्नसंधिमांडिली ॥ ८ ॥ कृष्णज्योतिषीहोनिका ॥
वशनोहेपांचांपंचकां ॥ काळसाधिलानेटका ॥ समयोदेखातोजा
णे ॥ ९ ॥ तेणेंचिसाधिलीगेवेळ ॥ साधोनगेलीभीमकबाळ ॥
आम्हुचेंचीकरंटेंकपाळ ॥ आतांशिशुपाळवांचवा ॥ १० ॥ विलाप
करूनिअनेक ॥ शिंपिलेंशिशुपाळाचेंमुख ॥ वाराघालितीएक ॥
झालानावेकसावध ॥ ११ ॥ उठूनिबसलाएकसरें ॥ श्वासघातला
पैंथोर ॥ दुःखहृदयींचेंनावरे ॥ नेत्रद्वारींजळचालिलें ॥ १२ ॥ शि
शुपाळाआलेंरुदन ॥ नधरतचाललेंस्फुंदन ॥ धीरेंआवरूनियांजा
णे ॥ शहाणपणमांडिलें ॥ १३ ॥ नोवरीनेलीसुंदर ॥ पडिलेंसम
र्थांसीवैर ॥ कृष्णनेटकाझुंजार ॥ आणिबळिभद्रमहाबळी ॥ १४ ॥
हेचिदोघेनावरती ॥ येरयादवनेणोंकिती ॥ ऐसेंविचारूनिचित्तीं ॥
कायवीरांप्रतीबोलिला ॥ १५ ॥ सैन्यपाळाणापाळाणा ॥ घाव

घालारेनिशाणा ॥ रथसंजोगोनिआणा ॥ रणांगणाजाऊंवेगीं ॥
॥ १६ ॥ सन्नद्धकरूनियांदळ ॥ रथींचढलाशिशुपाळ ॥ नगरद्वा
राआलेसकळ ॥ पुढेंघायाळभेटले ॥ १७ ॥ घायींतुटलेजीसबळ ॥
अशुद्धेंझालेजींबंबाळ ॥ बाणींभेदलेंकपाळ ॥ वीरविकळपडताती॥
॥ १८ ॥ वीरींघेतलेंघायबरें ॥ ह्मणतीपळारेपळारे ॥ मारिलेजाल
बळिभद्रें ॥ साह्यदुसरेंकोणीनये ॥ १९ ॥ एकींघेतलाभेदरा ॥ एक
कांपतीथरथरां ॥ मारूंनकोबाबळिभद्रा ॥ दासडिंगराआह्मीतुझे ॥
॥ २० ॥ एकांचेतुटलेहात ॥ एकींविचकिलेदांत ॥ एकेंकण्हतकुंथ
त ॥ तवकादेतपैंएक ॥२१॥ घाईंजर्जरबहुत ॥ एकहुंबतहुंबत॥एका
एकाचींलोंबतीआंतें ॥घायींकातेंअडकलीं ॥२२॥ एकरडतपडत ॥
एकअत्यंतचडफडित॥एकपाणीजीमागत॥खुणाहातेंदाउनी ॥२३॥
मस्तकफुटोनिवाहेरुधिर ॥ एकाचेंअर्धतुटलेंशिर ॥ एकाचघा

काचेसंधी ॥ लग्नसंधिमांडिली ॥ ८ ॥ कृष्णज्योतिर्षीहोनिका ॥
वशनोहेपांचांपंचकां ॥ काळसाधिलानेटका ॥ समयोदेखातोजा
णे ॥ ९ ॥ तेणेंचिसाधिलीगेवेळ ॥ साधोनगेलीभीमकबाळ ॥
आम्हुचेंचीकरंटेंकपाळ ॥ आतांशिशुपाळवांचवा ॥ १० ॥ विलाप
करूनिअनेक ॥ शिंपिलेंशिशुपाळाचेंमुख ॥ वाराघालितीएक ॥
झालानावेकसावध ॥ ११ ॥ उठूनिबसलाएकसरें ॥ श्वासघातला
पैंथोर ॥ दुःखहृदयींचेंनावरे ॥ नेत्रद्वारींजळचालिलें ॥ १२ ॥ शि
शुपाळाआलेंरुदन ॥ नधरतचाललेंस्फुंदन ॥ धीरेंआवरूनियांजा
णें ॥ शहाणपणमांडिलें ॥ १३ ॥ नोवरीनेलीसुंदर ॥ पडिलेंसम
र्थांसीवैर ॥ कृष्णनेटकाझुंजार ॥ आणिबळिभद्रमहाबळी ॥ १४ ॥
हेचिदोघेनावरती ॥ येरयादवनेणोंकिती ॥ ऐसेंविचारूनिचित्तीं ॥
कायवीरांप्रतीबोलिला ॥ १५ ॥ सैन्यपाळाणापाळाणा ॥ धाव

घालारेनिशाणा ॥ रथसंजोगोनिआणा ॥ रणांगणाजाऊंवेगीं ॥
॥ १६ ॥ सन्नद्धकरूनियांदळ ॥ रथींचढलाशिशुपाळ ॥ नगरद्वा
राआलेसकळ ॥ पुढेंघायाळभेटले ॥ १७ ॥ घायींतुटलेजीसबळ ॥
अशुद्धेंझालेंजींबंबाळ ॥ बाणींभेदलेंकपाळ ॥ वीरविकळपडताती॥
॥ १८ ॥ वीरींघेतलेंघायबरें ॥ ह्मणतीपळारेपळारे ॥ मारिलेजाल
बळिभद्रें ॥ साह्यदुसरेंकोणीनये ॥ १९ ॥ एकींघेतलाभेदरा ॥ एक
कांपतीथरथरां ॥ मारूनकोबाबळिभद्रा ॥ दासडिंगराआह्मीतुझे ॥
॥ २० ॥ एकांचेतुटलेहात ॥ एकींविचकिलेदांत ॥ एकेंकण्हतकुंथ
त ॥ तवकादेतपैंएक ॥२१॥ घाईंजर्जरबहुत ॥ एकहुंबतहुंबत ॥एका
एकाचींलोंबतीआंतें ॥घायींकातेंअडकलीं ॥२२॥ एकरडतपडत ॥
एकअत्यंतचडफडित॥एकपाणीजीमागत॥खुणाहातेंदाउनी ॥२३॥
मस्तकफुटोनिवाहेरुधिर ॥ एकाचेंअर्धतुटलेंशिर ॥ एकाचघा

यींबुडालेतीर ॥ तेणेंवीरतळमळती ॥ २४ ॥ भलेगौरविलेवऱ्हा
डी ॥ स्थितींगेलींलेणींलुगडीं ॥ एकनागवींउघडीं ॥ मेलींमडीं
 वोढिलीं ॥ २५ ॥ घायाळाघालोनिवाढणी ॥ धनुष्यदंडाच्या
अडणी ॥ उचलोनियांचौघींजणीं ॥ वीरश्रेणीआटिल्या ॥ २६ ॥
एकमार्गींझालेंपुरें ॥ एकाचेंआणिलेंखटारें ॥ वीरआटिलेजी
वीरें ॥ बळिभद्रेंमारिले ॥ २७ ॥ रायखोंचलेमुगुटांचे ॥ अत्यंत
प्राणविकळत्यांचे ॥ सेवकउचलितीपायांचे ॥ ढाळेमोरकुंचेवा
रिती ॥ २८ ॥ देखोनिदचकलाशिशुपाळ ॥ धाकिन्नलेंत्या
चेंदळ ॥ राजेमारिलेसबळ ॥ प्रबळबळयादवांचें ॥ २९ ॥
युद्धींझालेंपराङ्मुख ॥ राजेभंगिलेअनेक ॥ आलेजरासंधादिक ॥
मोडलेकटकघेउनी ॥ ३० ॥ भेटलाशिशुपाळसन्मुख ॥ अ
त्यंतकोमाइलेंमुख ॥ बुडालेंसोहळ्याचेंसुख ॥ हृदयींदुःखभो

मकीचं ॥ ३१ ॥ दुःखेंसुखकाळवंडलें ॥ दोन्हीवोठजीवा
ळले ॥ लाजेंनबोलवेंबोलें ॥ तेंदेखिलेंजरासंधें ॥ ३२ ॥ मग
ह्मणेपुरुषपंचानना ॥ व्यर्थखेदकांकरिसीमना ॥ प्राप्तअप्राप्तीची
गणना ॥ आधीनकोणापैंनाहीं ॥ ३३ ॥ संसारह्मणजेखांबसू
त्र ॥ चौऱ्यायशींलक्षपुतळ्याविचित्र ॥ त्यांचासूत्रधारीईश्वर ॥
त्याचियाइच्छेंवर्तिजे ॥ ३४ ॥ आपणराहोनियांदूरी ॥ हाल
वीप्राचीनाचीदोरी॥भूतेंतदनुसारसारीं॥निजव्यापारींवर्तती ॥३५॥
तेथेंसुखदुःखनिजतंत्र ॥ मांडूनिठेविलेस्वतंत्र ॥ तेतेतयेगतीपा
त्र ॥ अहोरात्रहोताती ॥ ३६ ॥ येथेंयशआलियाचेंसुख ॥
अथवाअपेशाचेंदुःख ॥ अहंपणींमानितीमूर्ख ॥ कर्तादेखतोनव्हे ॥
॥ ३७ ॥ येथेंकर्ताजोमीह्मणे ॥ तोपडेसुखदुःखानागवणें ॥
जन्ममरणासीअवंतणें ॥ दीधलेंतेणेंसर्वथा ॥ ३८ ॥ अहंकर्ते

ष्यपणाचाभावो ॥ तेणेंचिसुखदुःखाचाठावो ॥ जन्ममरणाचा
निर्वाहो ॥ तेणेंचिपहाहोहोतसे ॥ ३९ ॥ यालागींअहंकर्त
व्यता ॥ नधरावीगासर्वथा ॥ भीमकीअप्राप्तीचीव्यथा ॥ दुर्म
मतायेऊंनेदीं ॥ ४० ॥ म्यांचिपाहेंपांकेवळ ॥ तेवीसअक्षौहि
णीदळ ॥ युद्धकेलेंसत्रावेळ ॥ एकवेळजयोआला ॥ ४१ ॥
भंगझाल्याचेंदुःख ॥ यशआलियाचेंसुख ॥ नमानुनीयांदेख ॥
यथासुखेंवर्तावें ॥ ४२ ॥ एवंसुखदुःखजेंआहे ॥ तेंकाळाधी
नपाहें ॥ तोकाळज्यासीसाह्यहोय ॥ तोचिलाहेयशातें ॥ ४३ ॥
आजितुजयुद्धासीजातां ॥ यशनयेगासर्वथा ॥ काळसाह्यकृष्णना
था ॥ झालातत्वतांनिजबळें ॥ ४४ ॥ काळसाह्यझालेपणीं ॥ ६७
प्राप्तझालीपैंरुक्मिणी ॥ मजसहितराजेरणांगणीं ॥ तृणप्रायकरू
निजिंकिले ॥ ४५ ॥ तोजंवकाळसाह्यनाहीं ॥ तंववरीयुद्धकरि

शीलकाई ॥ वीरझोडिजेतीलघायीं ॥ योद्धेठायींपडतील ॥ ४६॥
जंवअनुकूळनाहींकाळ ॥ तोंवरीकायकरिशीलबळ ॥ सिद्धीनपवे
सकळ ॥ श्रमकेवळपावशील ॥ ४७ ॥ यालागींधीरधरींशहा
णपणीं ॥ जंवहोयकाळसाह्याचीमांडणी ॥ मगयादवजिंकूनअर्ध
क्षणीं ॥ केवींरणींराहती ॥ ४८ ॥ यापरीराजमित्रजरासंध॥
करीतशिशुपाळासीबोध ॥ मगसांडोनियुद्धक्रोध ॥ निजनगरासी
निघाला ॥ ४९ ॥ शिशुपाळासीयुद्धअंत ॥ जीवचिघेताकृष्ण
नाथ ॥ आजिचाचुकलाजीअनर्थ ॥ हितमानितदमघोष ॥
॥ ५० ॥ माताह्मणेजरासंधासी ॥ उत्तीर्णनव्हेंउपकारासी ॥ तु
वांवांचविलेंशिशुपाळासी ॥ पुत्रदानासीतूंदाता ॥ ५१ ॥ ऐ
सेंमानूनियांसुख ॥ परतलादमघोषदेख ॥ घेऊनिसोयरेसेवक ॥
एकएकपरतले ॥ ५२ ॥ युद्धींयादवांनींमारितां ॥ राजेउर

लेजेझुंजतां ॥ तेहीमानूनियांहिता ॥ मागेंसर्वथानिघाले ॥५३॥
घायींजर्जरनेणोंकिती ॥ नागवेसैन्यसंपत्ती ॥ आपुलालियानगरा
प्रती ॥ वेगेंभूपतीनिघाले ॥ ५४ ॥ मागेंपरतलाशिशुपाळ ॥ राजे
चालिलेसकळ ॥ रुक्मियाकोपलाप्रबळ ॥ सन्नद्धदळतेणेंकेलें
॥ ५५ ॥ समरंगणींहोयविन्मुख ॥ तेंव्हांचित्याचेंकाळेंमुख ॥ कवण
वांचल्याचेंसुख ॥ घेऊनिविखमरावें ॥ ५६ ॥ जरासंघाशिशुपाळा
देखत ॥ सकळराजेहीएकत ॥ तंवउभाराहोनिभीमकसुत ॥ थोरग
र्जतापैंझाला ॥ ५७ ॥ तुह्मींसांडिलेंपुरुषार्था ॥ मीतंवनेऊंनेदीं
राजदुहिता ॥ रणींजिंकोनकृष्णनाथा ॥ भीमकीआतांआणीन ॥
॥५८॥ कृष्णविभांडोनिबाणीं ॥ हिरोनिनाणीचरुक्मिणी ॥ तरी
स्वधर्मसांडिजेब्राह्मणीं ॥ मजलागोनितोदोष ॥ ५९ ॥ जेकरिती
साधुनिन्दा ॥ त्यापापाच्यामजआपदा ॥ रणींनजिंकितांगोविंदा॥

रीमीनुसतापरतेन ॥ ६०॥ वीद्याघेऊनगर्वांय ो ॥ विकल्पूनगु
सिंनिंदिती ॥ तींपापेंमजहोती ॥ जरीमीश्रीप नजिंकें ॥ ६१ ॥
वळपूज्यमातापिता ॥ त्यांसीपुत्रहाणेलाथा ॥ ांपापेंमजचीहोत
तां ॥ जरीश्रीकृष्णनाथानजिंकें ॥६२॥ देखो साधुसज्जनांसी॥
षआरोपितीत्यांसी ॥ तींतींपापेंमजपासीं॥ज मीकृष्णासीनजिं
॥ ६३ ॥ कृष्णनजिंकितांरणीं ॥ घेऊननयेतां क्मिणी ॥पुरीनप्र
शेंकौंडिणी ॥ मुखपरतोनीदाखवींना ॥ ६४ ॥ ऐसीवाहूनियां
ाण ॥ कवचेंलेइलाआपण ॥ वेगेंघेऊनधनुष्य ण ॥ आंगवणप
माझी ॥ ६५ ॥ कृष्णअज्ञानाचेंनादी ॥ त्यार हृदयींनाहींबुद्धी॥
णूंपाहेराक्षसविधीं॥तोमीसिद्धीजाऊंनेदीं ॥६६ कृष्णगर्वितएकले
णीं॥दुजियातेंदृष्टीनाणी ॥हिरोननेलिमाझीर्बा णी॥ तोमीबाणीं
डीन ॥६७॥ दांतखातसेकरकरां ॥ धूम्रनिघ नेत्रद्वारा ॥ रागें

६९ कांपतसेथरथरां॥रहंवराचढियेला॥६८॥रथींबैसलामदगर्वित ॥ वेगें सारथ्यातेंह्मणत॥चपळचौतालोंदेरथ॥कृष्णनाथजेथेंअसे॥६९॥ आजिकृष्णासीसन्नद्ध॥करणेंअसेद्वंद्वयुद्ध॥अगर्वींधरितोगर्वमद॥बुद्धिमंद श्रीकृष्ण॥७०॥आजिमाझ्यातिखटबाणीं॥कृष्णखिळीनरणांगणीं ॥ चोरूनिनेतोमाझीबहिणी ॥ कैसेनरुक्मिणीजिरेल ॥ ७१ ॥ सैन्य अवलोकिलेंदृष्टीं॥ वीरचालिलेजगजेठी॥अश्वगजरथांचियाथाटीं ॥ शस्त्रेंमुष्टींझळकती ॥७२॥चातुरंगसैन्यसकळ ॥ एकअक्षोहिणीदळ ॥ सन्नद्धकरूनियांसकळ ॥ संख्याकेवळपरियेसा ॥ ७३ ॥ दोनलक्ष अठरासहस्र ॥ आणि सातशेंअधिकवीर ॥ संख्याअक्षौहिणीप्रकार॥ केलानिर्धारमनाचा ॥ ७४ ॥ कितीगजकितीरथ ॥ अश्वपदाती समस्त ॥ विभागसंख्यासुनिश्चित ॥ पुराणोक्तसांगेन ॥ ७५ ॥ ६९ एकवीससहस्रआठशत ॥ सत्तरीसंख्याजीरथ ॥ तितुकेचिगजभार

उन्नत ॥ सैन्याआंतचालती ॥ ७६ ॥ एकलक्षसहस्रनव ॥
तीनशतेंपन्नासअश्व ॥ पायांचेवीरअभिनव ॥ सांगेनसर्वपरियेसा ॥
॥ ७७ ॥ पांसष्टसहस्रसातशतें ॥ एकदशकअधिकतेथें ॥ वीर
पायांचेभिडते ॥ युद्धींपुरतेनिजगडे ॥ ७८ ॥ इतुकीसैन्याची
मिळणी ॥ तयानांवअक्षौहिणी ॥ संख्याबोलिलीपुराणीं ॥ म
हामुनीश्रीव्यासें ॥ ७९ ॥ ऐसेंनिजसैन्यअद्भुत ॥ त्यामाजी
रुक्मियाविराजित ॥ साह्यआलेराजेदक्षिणाइत ॥ वीरगर्जती
महाबळी ॥ ८० ॥ रणींजिंकोनिजरासंध ॥ मिळालेगदहलायुध॥
अवघेकरितातीविनोद ॥ थोरआल्हादपैंत्याचा ॥८१॥ यादवमिळो
निथोरथोर ॥ करितीपरतावयाचाविचार ॥ येतांदेखोनिपारिका
भार ॥ मगसामोरेलोटले ॥ ८२ ॥ दोन्हीसैन्यांझालामेळु ॥
घायींउठलाहलकल्लोळू ॥ वाजंत्र्यांचाध्वनीप्रबळू ॥ रणवेताळूरव

ळला ॥ ८३ ॥ कोपेंचालिलारुक्मियावीरू ॥ दाटोनीआला
यादवभारू ॥ तेथेंनदिसेशारंगधरू ॥ रथसत्वरूपेलिला ॥ ८४ ॥
एकाएकींएकलाचक्रपाणी ॥ दुरोनिदेखिलानयनीं ॥ एकरथीं
कृष्णआणिरुक्मिणी ॥ देखोनिमनींप्रज्वाळला ॥८५॥ सांडोनिगो
त्रजकुटुंबासी ॥ जेवींवैरागीनिघेयोगासी ॥ तेवींसैन्यसांडोनियाद
वांसी ॥ एकेरथेसींधांविन्नला ॥८६॥ धनुष्यमांडूनमांडणीं ॥ गुणवाहि
लातत्क्षणीं ॥ बाणलावूनियांगुणीं ॥ वोढीकाढोनीचालिला ॥८७॥
कृष्णदेवाचाआदिदेवो ॥ ईश्वरनियंतानेणप्रभावो ॥ कुमतीधरोनि
यांमदगर्वो ॥ कायपहाहोबोलत ॥ ८८ ॥ कृष्णासीह्मणेराहें
साहें ॥ माझाबाणआलापाहें ॥ चोरीकरूनपळशीलकाय ॥ कोण
मायराखील ॥ ८९ ॥ जगामाजीतूंचोरटाहोसी ॥ चोरीदिसूं
नदेशीलोकांसी ॥ आजिमीपावलोंरागासी ॥ केउताजाशील

निजचोरा ॥ १० ॥ उद्देशदेवांइंद्रादिकीं ॥ होमकीजेअग्निमुखीं ॥
तेंअवघेंतूंखाशीशेखीं ॥ अग्निमुखींकांहींनुरे ॥ ११ ॥ देवह्मणती
आह्मासीपावलें ॥ त्यांसीठकवूनीहव्यत्वांनेलें ॥ तेंकाउळेंमतयेथें
नचाले ॥ सांडींवहिलेंभीमकीसी ॥ १२ ॥ जन्मोनियांयादव
वंशीं ॥ कुळगोत्रासीनाशकरिसी ॥ बुडविलेंनामरूपाशीं ॥ जाती
तुजपाशींपैंनाहीं ॥ १३ ॥ भोगअवघेभोगशी ॥ आणितूंयोगिया
ह्मणविशी ॥ मूळमायातेतुजपाशीं ॥ वेषधरिशीकपटाचा ॥ १४ ॥
तुझियाकपाळाचीझाडणी ॥ करावयाआलोंमीगुणीं ॥ झाडणी
करीनरणांगणीं ॥ झणींपळोनीजाशील ॥ १५ ॥ सांडींसांडीं
रमाझीबहिणी ॥ नाहींतरीखोंचीनतिखटबाणीं ॥ निजबाणलावू
निगुणीं ॥ चक्रपाणीधांविन्नला ॥ १६ ॥ शाङ्र्गटणत्कारूनिहरी ॥
सहाबाणघेतलेकरीं ॥ तीनसोडूनमाझारीं ॥ धनुष्यकरींचेंछेदिलें ॥

॥ १७ ॥ सवेंचिसोडिलेंआठबाणांसी ॥ चारीचहूंवारूंसी ॥
सारथीपाडूनधरणीसी ॥ ध्वजस्तंभछेदिला ॥ १८ ॥ रुक्मिया
कोपाचढिन्नलाभारी ॥ पंचबाणघेतलेकरीं ॥ रागेंसोडिलेकृष्णा
वरी ॥ बळेंनिर्धारींविंधित ॥ १९ ॥ कृष्णधनुवाडानिजगडी ॥
अचुकसंधानपरवडी ॥ पांचहीबाणबाणेंतोडी ॥ धनुष्यपाडी
छेदुनी ॥ १०० ॥ आणीकधनुष्यघेतलेंवेगें ॥ सन्मुखविंधों
आलारागें ॥ तेंहीतोडिलेंश्रीरंगें ॥ आणिकआंगेंघेतलें ॥ १ ॥
बाणलावोनियांवोढी ॥ तेंहीकृष्णसवेंचितोडी ॥ जेंजेंधनुष्यरुक्मिया
काढी ॥ तेंतेंतोडीश्रीकृष्ण ॥ २ ॥ धनुष्यघेतलेंघावटाळुनी ॥
अग्निअस्त्रलाविलेंगुणीं ॥ धूम्रकोंदलादिशाव्यापुनी ॥ ज्वाळागग
नींनसमाती ॥ ३ ॥ पर्जन्यास्त्रसोडीहरी ॥ मेघवर्षतीमुसळ
धारीं ॥ अग्निशांतिक्षणामाझारीं ॥ वेगेंश्रीहरीनेंपैंकेली ॥ ४ ॥

येरेंवायव्यास्त्रलाविलेंगुणीं ॥ झंझामारुतसुटलारणीं ॥ वाऱ्यानें
जाऊंपाहेअवनी ॥ कानटाळींबैसलीं ॥ ५ ॥ पर्वतास्त्रसोडी
श्रीकृष्ण ॥ वारासांडिलाबुझोन ॥ येरेंवज्रास्त्रसोडून ॥ गिरी
तोडूनसांडिले ॥ ६ ॥ रुक्मियाकोपलाथोर ॥ कृष्णासीह्मणेस्थीर
स्थीर ॥ गुणींलाविलेंरुद्रास्त्र ॥ महारुद्रप्रगटला ॥ ७ ॥ दाढा
विक्राळतिखटा ॥ माथांमोकळियाजटा ॥ काळिमाआलीसेकंठा ॥
मिशापिंगटाआरक्त ॥ ८ ॥ श्रीकृष्णअस्त्रविद्याचतुर ॥ अस्त्रींयोजि
लाभस्मासुर ॥ बाणदेखोनिपळेरुद्र ॥ थाकेंथोरकांपतसे ॥ ९ ॥
रुक्मियाआणिकशास्त्रविचारी ॥ तंवकृष्णेंधनुष्यछेदिलेंकरीं ॥
सरलीकोदंडसामुग्री ॥ रथावरिकांहींनाहीं ॥ ११० ॥
सरलीधनुष्याचीप्रौढी ॥ परिघघेऊनघालीउडी ॥ कृष्णविंधो
नीपरिघतोडी ॥ अवघीपरवडीवांयांची ॥ ११ ॥ परिघखुंट

लियापाठीं ॥ रागेंपट्टिशघेऊनियांउठी ॥ नधरतपातलाउठा
उठी ॥ कृष्णदृष्टींसूदला ॥ १२ ॥ कृष्णेंविंधिलेंतीनबाणां ॥
पट्टिशउडविलागगना ॥ सर्वेचिशूळघेउनिजाणा ॥ हाणोंकृष्णा
पैंआला ॥ १३ ॥ दांतखातसेकरकरां ॥ शूळभवंडीतसेगरगरां ॥
साहेंह्मणेशार्ङ्गधरा ॥ घायेंपुराकरीन ॥ १४ ॥ कृष्णेंबाणसो
डिलेपाहीं ॥ शूळतोडिलातिहींठायीं ॥ सर्वेचिपाडिलाभुई ॥
तिहींठायींतीनखंडें ॥ १५ ॥ शूळवायांगेलाथोर ॥ रुक्मियादोनीचुरी
कर ॥ सर्वेचिघेऊनितोमर ॥ कृष्णासमोर धांविन्नला ॥ १६ ॥
साहेंम्हणेकृष्णनाथा ॥ तोमरहाणोंपाहेंमाथां ॥ माझारींविंधि
लायेतयेतां ॥ घायेंमागुतासारिला ॥ १७ ॥ बाणआदळि
लाथोर ॥ छेदूनपाडिलातोमर ॥ रुक्मिया ह्मणेमरमर ॥ शक्तिथोर
काढिली ॥ १८ ॥ शक्तिघेऊनियांहातीं ॥ ह्मणेकृष्णातुझापाड

किती ॥ रणींलावीनरेख्याती ॥ भद्रजातीलोटला ॥ १९ ॥
कृष्णजेजेबाणसोडी ॥ शक्तिहस्तेंरुक्मियातोडी ॥ रथतोडिला
मकरतोंडी ॥ शक्तिभवंडीहाणावया ॥ १२० ॥ कृष्णेंबाण
सोडिलातिधारा ॥ रुक्मियासीलागलापिसारा ॥ मागेंसारि
लाहातबारा ॥ शक्तिअंबराउडविली ॥ २१ ॥ रुक्मियाची
क्षीणशक्ती ॥ साह्यआलेदक्षिणपती ॥ तिहींहांकारिलाश्री
पती ॥ सैन्यसंपत्तिअनिवार ॥ २२ ॥ कृष्णेंदकाझुंझार ॥
बाणींत्रासिलामहावीर ॥ आठबाणींखोंचलाधुर ॥ हाहाःकारउ
ठियेला ॥ २३ ॥ बाणसोडिलेनिर्व्यंग ॥ घायींनिवटिलेंचा
तुरंग ॥ त्याच्यासैन्याझालाभंग ॥ रणींश्रीरंगखवळला ॥ २४ ॥
बाणवरुषेशार्ङ्गधर ॥ सैन्याझालाथोरमार ॥ कोपेंखवळलारु
क्मियावीर ॥ साटोपदुर्धरमांडिला ॥२५॥ कृष्णमारीनहेंनिर्धारी ॥

वोडणखांडेंघेतलेंकरीं ॥ पतंगजैसादीपकावरी ॥तैशापरीधांविन्नला
॥ २६ ॥ रुक्मियामहावीरनेटक ॥ वोडणखगांचासाधक ॥ सर
कथरकदावीचवक ॥ अतिनिःशंकनिजगडा ॥ २७ ॥ वोडणढ
कलूनीआदळित ॥ खगतोलोनिपेलित ॥ उद्धाळदेऊनीउसळत ॥
हातमिरवितखगांचा ॥ २८ ॥ कृष्णजेजेबाणसोडी ॥ खगधारीं
तितुकेतोडी ॥ चारीमारावयाघोडीं ॥ रथाबुडींरिघोंआला ॥२९॥
दारुकसारथीनिजगढा ॥ रथाचाकरूंपाहेरगडा ॥ कृष्णेंविंधिला
कुऱ्हाडा ॥ रथाबुडींयेऊंनेदी ॥ १३० ॥ बाणआदळलासत्राणें ॥
आडवेंवोडणधरिलेंतेणें ॥ वोडणभेदूनियांबाणें ॥ शिरींचामुगुटपा
डिला ॥ ३१ ॥ कोपआलारुक्मियासी ॥ वेगेंधांविन्नलामोकळे
केशीं ॥ हातघांसोनिभूमीसी ॥ हातींवशीखगातें ॥ ३२ ॥ कृष्णा
सीह्मणेदेखदेख ॥ घायींछेदीनरेमस्तक ॥ विकटदेऊनियांहांक ॥ वे

गींसन्मुखप्रगटला ॥ ३३ ॥ कृष्णेंविंधिलेतिखटबाण ॥ तिळप्राय
केलेंवोडण ॥ खर्गछेदूनियांजाण ॥ अणुप्रमाणतेंहीकेलें ॥ ३४ ॥
बाणवर्षलाघनदाट ॥ रुक्मियाभुलविलाआलीवाट ॥ रथलोटूनि
यांघडघडाट ॥ मौर्व्याकंठबांधिला ॥३५॥ धनुष्यघालूनियांगळां॥
वोढोनिआणिलारथातळा ॥ कांपिन्नलीभीमकबाळा ॥ घनसांव
ळादेखतअसे ॥ ३६ ॥ दाटूनआणिलाजीक्रोधा ॥ झळपळितका
ढिलीगदा ॥ याच्याकरीनशिरच्छेदा ॥ येरीथरथरांकांपतसे॥३७॥
कांहींनबोलवेसर्वथा॥ह्मणोनिचरणावरीठेविलामाथा ॥ कृपाळुवाज
गन्नाथा ॥ यासीसर्वथानमारावें ॥ ३८ ॥ कृष्णह्मणेपरतीसर ॥
येणोंनिंदाकेलीथोर ॥ याचेंछेदीनमीशिर ॥ ह्मणोनिशस्त्रउचलिलें ॥
॥ ३९ ॥ तिखटदेखोनशस्त्रधारा ॥ चरणनसोडीचसुंदरा ॥ मृदुमंजु
ळउत्तरा ॥ गदाधराविनवीतसे ॥ १४० ॥ सुरांअसुरांतूंदुर्धर ॥

योगियांमाजीयोगेश्वर॥विश्वनियंताईश्वर॥वेदांपारनकळेची ॥४१॥
ऐशियाशींतुजयुद्धीं ॥ आकळूंपाहेअहंबुद्धी ॥ पितावगणूनतूंतेंनिं
दी ॥ होयअपराधीसर्वथा ॥ ४२ ॥ हाअभिमानियामारिशीरणीं ॥
मायप्राणसोडीलतत्क्षणीं ॥ होईललौकिकींटेहणी ॥ माहेरयेथूनि
तुटेल ॥ ४३ ॥ जेथुनिउठेनिंदाक्रोधू ॥ त्यालिंगदेहासींकरींछेदू ॥
मारूंनकोजेष्ठबंधू ॥ लोकविरुद्धनकरावें ॥ ४४ ॥ धरिलियाकृ
ष्णाचीकास ॥ द्यावादोहींपक्षींउल्हास ॥ नांदवावेंसावकाश ॥ येथें
तेथेंसमत्वें ॥ ४५ ॥ नधरतचाललेंस्फुंदन ॥ नेत्रींलोटलेंजीवन ॥
झालेंकृष्णपदक्षालन ॥ जगज्जीवनहांसिन्नला ॥ ४६ ॥ देखूनिबो
लाचीचातुरी ॥ मगउचलिलीदोहींकरीं॥ आलिंगिलीप्रीतीथोरी॥
बंधुनमारींसर्वथा ॥ ४७ ॥ मस्तकवपनाआणापाणी ॥ नाहींआड
नाविहीररणीं ॥ घालावाटेचेंवाटवणीं ॥ विनोदेमहुणीमांडिला ॥

॥ ४८ ॥ अर्धखांडअर्धमिशी ॥ पांचपाटकाढिलेशिरासीं ॥ विरूपें
करूनिरुक्मियासी ॥ गळारथासींबांधिला ॥ ४९ ॥ रुक्मिणीसी
ह्मणेश्रीकृष्ण ॥ पाहेंबंधूचेंवदन ॥ वेगेंकरींनिंबलोण ॥ सकळजन
हांसती ॥१५०॥ रुक्मियाचेंविरूपकरण ॥ यापरीकरीश्रीकृष्ण ॥
बळिरामयेउनीआपण ॥ बंधमोचनकरीलत्यासी ॥ ५१ ॥ परिउ
पहासमिषेंबोध ॥ रुक्मिणीसीकरीहलायुध ॥ एकाजनार्दनींवि
नोद ॥ परमानंदप्रगटेल ॥ ५२ ॥ इतिश्रीमद्भागवतेमहापुराणेदश
मस्कंधेहरिवंशसंहितासंमते रुक्मिणीस्वयंवरेरुक्मिपराभवोनामद्वा
दशःप्रसंगः ॥ १२ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

इति श्रीरुक्मिणीस्व० द्वाद० प्र० स०

श्रीगणेशायनमः ॥ येरीकडेदळभार ॥ देखोनिचालिलायादव
वीर ॥ लोटलेयेरयेरांसमोर ॥ घायेंनिष्ठुरहाणिती ॥ १ ॥
दक्षिणराजेनिजभारीं ॥ युद्धपाहतीराहोनदूरी ॥ रुक्मियाक्षी
णकेलाहरी ॥ कृष्णावरीउठावले ॥ २ ॥ उरलेंरुक्मिया
चेंदळ ॥ यादववीरींत्रासिलेंप्रबळ ॥ वर्षोनियांबाणजाळ ॥
वीरसकळभेदिले ॥ ३ ॥ यादवांच्यातिखटबाणीं ॥ निधडेवीरपडि
लेरणीं ॥ धडमुंडांकितधरणी ॥ अर्धक्षणींतिहींकेली ॥ ४ ॥
कृष्णेरुक्मियाबांधिला ॥ उरल्यासैन्यापळसूटला ॥ जयोयादवां
सीआला ॥ मगपरतलाबळिभद्र ॥ ५ ॥ गजकरीरवंदळी ॥ सरोव
रामाजीकमळीं॥तैशीमर्दूनशत्रुफळी॥ कृष्णाजवळीतोआला ॥६ ॥
रुक्मियाचेंविरूपकरण ॥ देखताझालासंकर्षण॥ कृपेनेंद्रवलेंअंतःक
रण॥ दीनवदनदेखोनी॥७॥सोडोनियांगळबंधन ॥ कृष्णासीह्मणेहे

बुद्धीकोण ॥ सोयरियासीविरूपकरण ॥ तेंनिंद्यजाणआह्मांसी॥८॥
शरीरसंबंधासीविरूपबांधु ॥ हातंववधाहूनिअधिकवधू ॥ तुवांथोरके
लाअपराधूं ॥ सुहृदसंबंधुलाजविला ॥९॥ याचावधतूंकरितासी ॥
तरीहापावतानिजसुखासीं ॥ मानेदेऊनसोडींयासी ॥ सोयरिकेसी
श्लाघ्यता ॥ १० ॥ क्षत्रियसांपडेरणसांकडीं ॥ त्यासीद्यावीं
लेणींलुगडीं ॥ युद्धींखांडमिशीबोडी ॥ हेपरवडीत्वांकेली ॥ ११ ॥
सर्वेचिह्मणेरुक्मिणीसी ॥ दोषनठेवावाकृष्णासी ॥ जोजोकर्मकरील
जैसीं ॥ फळेंतैसींतोपावे ॥ १२ ॥ कृष्णनिजतत्वतत्वतां ॥
कर्मकरूनअकर्ता ॥ बंधुवैरूप्याचादाता ॥ नव्हेसर्वथाश्रीकृष्ण ॥
॥ १३ ॥ तुझ्याबंधूचेंवैरूप्य ॥ तेंत्याचेंत्यासफळलेंपाप ॥ हेंचि
जाणभोगाचेंनिजरूप ॥ सांडींकोपसर्वथा ॥ १४ ॥ येथेंकर्ता
तोचिभोक्ता ॥ बोलनठेविंकृष्णनाथा ॥ ऐसीकर्ममर्यादातत्वतां ॥

हृदयींव्यथानधरावी ॥ १५ ॥ सर्वेंचिह्मणेश्रीकृष्णासी ॥ रणीं
विटंबूनयेशूरासी ॥ बोललागलाक्षत्रियधर्मासी ॥ हृषीकेशीहें
अनुचित ॥ १६ ॥ दंडायोग्यजरीअपराधू ॥ तरीनदंडावासोयरा
बंधू ॥ दंडापरिसअधिकबाधू ॥ नमारूनवधूत्वांकेला ॥ १७ ॥
इतरांपासूनअन्यायझाला ॥ तोआपणपाहिजेक्षमाकेला ॥ शेखीं
त्वांसोयरादंडिला ॥ बोललागलानिजधर्मा ॥ १८ ॥ जो
आवडीनेंविषप्याला ॥ तोआपआपणामारकझाला ॥ त्याअन्या
यादंडनाहींवहिला ॥ घातकेलानिजकर्में ॥ १९ ॥ यालागींप्रवर्ते
जोअधर्मेंसीं ॥ तेणेंचिकर्मेंदंडिलेंत्यासी ॥ मेलेंचितूंकांमारूं
पाहसी ॥ रुक्मियासीजाऊंदे ॥ २० ॥ मेलियासीचमा
रणें ॥ तेंआह्मांसीचलाजिरवाणें ॥ विनोदनकरावामेहुणे
पणें ॥ सोडूनदेणेंसर्वथा ॥ २१ ॥ सर्वेंचिह्मणेरुक्मि

णीसी ॥ कठिणकर्मक्षत्रियांसी ॥ उल्लंघननकरवेआह्मांसी ॥
निजधर्मासीसर्वथा ॥ २२ ॥ विधात्यानेंनेमिलानेम ॥ क्षत्रियाचें
घोरकर्म ॥ दारुणमांडिलियासंग्राम ॥ औपपरनह्मणावा ॥ २३ ॥
समरंगणींसन्नद्धू ॥ सन्मुखआलियापिताबंधू ॥ रणांगणींकरितांव
धू ॥ नाहींबाधूक्षत्रियां ॥ २४ ॥ ऐसेंजाणूनरुक्मिणी ॥ खेदनकरीं
वोमनीं ॥ सर्वेंचिह्मणेशारंगपाणी ॥ विरुद्धकरणीत्वांकेली ॥२५॥
राज्यलोभेंश्रीमदांध ॥ त्यासीउपजेकामक्रोध ॥ तेणेंलोभेंहोऊनि
यांमंद ॥ थोरविरुद्धआचरती ॥२६ ॥ आपुलेंराज्यजातां ॥ कीं पु
ढिलांचेंराज्यघेतां ॥ तेणेंस्वार्थेंक्रोधचित्ता ॥ उठेसर्वथाअनिवार ॥
॥ २७ ॥ नातरीवृत्तिभूमीउच्छेदू ॥ होतांसज्ञानहोयमंदू ॥ तो ही
करूंलागेविरोधू ॥ निंदानुवादूद्वेषाचा ॥ २८ ॥ अथवाधनाग म
नागमनीं ॥ प्रबळलोभउपजेमनीं ॥ वेदविक्रयकरिजेब्राह्मणीं ॥ ध

नालागींकलियुगीं ॥ २९ ॥ धनालागींवेदाध्ययन ॥ धनालागीं
पुराणपठण ॥ धनालागींव्याकरण ॥ शास्त्रश्रवणवेदांत ॥ ३० ॥
धनालागींघेतीदान ॥ धनालागींहोतीसज्ञान ॥ धनालागींनीचसे
वन ॥ उपसर्पणहीनाचें ॥ ३१ ॥ धनालागींदेहविक्रिती ॥ धना
लागींदांभिकभक्ती ॥ धनकामनाकर्मेंकरिती ॥ नानावृत्तीधने
च्छा ॥ ३२ ॥ त्याधनासीहोयअवरोधू ॥ तेव्हांसज्ञानियासीउपजे
क्रोधू ॥ विवेक्रियाहोयबुद्धिमंदू ॥ प्रबळविरोधूधनवंता ॥ ३३ ॥आ
णीकएकथोरकारण ॥ जेव्हांहोयदाराहरण ॥ नविचारितीआत्मम
रण ॥ वेंचितीप्राणस्त्रीलोभें ॥ ३४ ॥ अथवाहोतांमानहानी ॥ विवे
कीहोयअभिमानी ॥ निंदाद्वेषउपजेमनीं ॥ मानालागोनीसर्वथा ॥
॥ ३५ ॥ कांआंगींचेनिशौर्यतेजें ॥ येरयेरांनिंदितीराजे ॥
वीर्यशौर्याचेनिमाजें ॥ अतिउन्मत्तहोउनी ॥ ३६ ॥ अणुमात्र

स्वार्थाचाअवरोधू ॥ होतांसमस्तांउपजेक्रोधू ॥ स्वार्थाला
गोनिनिरोधू ॥ पडेसंबंधूद्वेषाचा ॥ ३७ ॥ इतुकींकारणेंस
र्वथा ॥ तुजतंवनाहींतकृष्णनाथा ॥ यारुक्मियाचीविरूपता ॥
कवणेस्वार्थातुवांकेली ॥ ३८ ॥ तूंपरिपूर्णआत्माराम ॥ तुज
सर्वथानाहींकाम ॥ तरीकांकेलेंनिंद्यकर्म ॥ क्षत्रियधर्महानव्हे ॥
॥ ३९ ॥ सर्वेचिह्मणेरुक्मिणीसी ॥ पावोनियांकृष्णचरणासीं ॥
विषमबुद्धीतुजपाशीं ॥ निजमानसींनधरावी ॥ ४० ॥ सुहृद
दुर्हृदउदासीन ॥ ऐसेंत्रिविधनकरींवोमन ॥ सर्वांभूतींसदापूर्ण ॥
पाहेश्रीकृष्णसर्वदा ॥ ४१ ॥ अभद्रव्हावेंशिशुपाळासी ॥ कल्या
णरुक्मियावांछिसी ॥ हेविषतातुजपाशीं ॥ कृष्णसुखासींप्रति
बद्ध ॥ ४२ ॥ ह्मणसीशिशुपाळकृष्णद्वेषी ॥ सर्वदाअभद्रपाहिजे
त्यासी ॥ मगतेचिदशारुक्मियासी ॥ तोहीकृष्णातेंद्वेषित ॥

॥ ४३ ॥ हासर्वभूतात्माहृषीकेशी ॥ ऐशिजेयाद्वेषितीजेकृष्णासी ॥
तैशियादुष्टांसोयरियांसी॥भद्रवांछिसीतेंअभद्र॥४४॥ऐशियासर्वभूत
द्वेषियासी ॥ दंडमुंडनतेंकल्याणत्यासीं ॥ तेंतूंअकल्याणमानिशी ॥
चतुरन्हेसीनिजबोधें ॥ ४५ ॥ कृष्णज्ञानियाचतुर ॥ विनोद
रूपेंकेलाउपकार ॥ रुक्मियाचानरकघोर ॥ यमप्रहारचुकविला ॥
॥ ४६ ॥ कृष्णयुद्धींरुक्मियासी ॥ दंडनकरितांखांडमिशांसी ॥
तरीहाहोतारौरववासी ॥ अधःपातासीपैंजाता ॥ ४७ ॥
कृष्णसोयरियास्नेहाळू ॥ वपनरूपेंअतिकृपाळू ॥ केलेंनिजकरें
निर्मळू ॥ फेडिलाविटाळूद्वेषाचा ॥ ४८ ॥ यालागींकृष्णेंकेलेंतें
भद्र ॥ तूंकांमानितेसीअभद्र ॥ कृष्णज्ञानियांचानरेंद्र ॥ वेदां
पारनकळेची ॥ ४९ ॥ दुर्घटमोहपैंप्राणिया ॥ कृष्णेंकेलीअसेकृष्ण
माया॥ब्रह्मादिकांनयेआया॥देवमायादेहबुद्धी ।५०। तयेदेहबुद्धीचेंल

त्रिविधत्रिगुणनकरींमन ॥ देहाभिमान
क्षण ॥ सुहृद्दुर्हृदउदासीन ॥ नैश्वर्यदेहतंवजाणती ॥ देहनिमाळियाप्र
नुपजवीं ॥ ५१ ॥ येरांद्वेषितीउपेक्षा ॥ ५२ ॥
त्युमानिती ॥ देहसंबंधाअतिप्रीति ॥ हेंचिनेणो
नानाअळंकारींकनक ॥ तैसासर्वांभूतींआत्माएक ॥ अनेकांघटींजे
नियांमूर्ख ॥ एकासीअनेकह्मणताती ॥ ५३ ॥ तैसाविश्वात्माविश्वव्याप
वींअनेक ॥ प्रतिबिंबोनिभासेअर्क ॥ आकाशएकलेंएकनिर्मळ ॥
क ॥ दिसेअनेकदेहयोगें ॥ ५४ ॥ नव्हेकेवळनि
मठींचौकोनघटींवर्तुळ ॥ विकारयोगेंभासप्रबळ ॥ एकाअनेकत्वा
जवाच्य ॥ ५५ ॥ तैसापरमात्माश्रीहरी ॥ देहसंचारीदेहयोगें ॥ ५६ ॥
तेंधरी ॥ नानाआकारविकारी ॥ आत्मानित्यअविनाश ॥ घटभंगेंघटा ७२
येथेंदेहासीचजन्मनाश ॥ देहाचेंजन्मकारण ॥
काश ॥ सहजस्थितीजेवींविरे ॥ ५७ ॥

महाभूतेंगुणप्रमाण ॥ अविद्येनेंकेलेंज्ञाण ॥ जन्ममरीयालागीं
॥ ५८ ॥ अविद्येनेंनवलकेलें ॥ मिथ्यादेहींसत्यत्वदाविलें ॥
तेंचिअभिमानेंघेतलें ॥ प्रेमबांधिलेंदेहबुद्धी ॥ ५९ ॥ जयासी
देहाभिमानथोरू ॥ तयासीकल्पनाअनिवारू ॥ तेणेंचिदृढमूळ
संसारू ॥ येरझारूनखुंटे ॥ ६० ॥ आतांएकेंवोसुंदरी ॥ परमा
त्माअलिप्तचराचरीं ॥ संयोगवियोगाचियेपरी ॥ नधरींसंसारीं
सर्वथा ॥ ६१ ॥ आत्मसंयोगाविणेंसहसा ॥ स्वयेंसंसारचा
लेकैसा ॥ विकल्पनधरींवोऐसा ॥ तेहीदशासांगेन ॥ ६२ ॥
जैसारविअलिप्तआकाशीं ॥ दृष्टिरूपानिजप्रकाशी ॥ तैसापरमा
त्माहृषीकेशी ॥ संसारासीद्योतक ॥ ६३ ॥ नातरीजैसाखां
बसूत्री ॥ अचेतनपुतळ्यानाचवीयंत्रीं ॥ एकाजैत्यएकाहारी ॥
देईपरीअलिप्त ॥ ६४ ॥ पुतळ्यांचेनिझालेपणें ॥ नाहींसूत्रधा

रियाजन्मणें ॥ तयांचेनिमाळेपणें ॥ नाहींमरणेंसर्वथा ॥ ६५ ॥
ऐसाअलिप्तकृष्णप्रसिद्धू ॥ तयासीदंडमुंडनअपराधू ॥ लावितेसी
तूंनववधू ॥ नव्हेशुद्धभावतुझा ॥ ६६ ॥ कृष्णचालकवे
गळेपणीं ॥ तरीव्यापकत्वाआलीहानी ॥ ऐसें नह्मणवेवोरुक्मिणी॥
तेहीकहाणीऐकपां ॥ ६७ ॥ जैसेंगगनआपणावरी ॥ शीतउष्णप
र्जन्यधरी ॥ परीअलिप्ततिहींविकारीं ॥ तैसाश्रीहरिकर्मांसी ॥
॥ ६८ ॥ गगनसर्वत्रतत्वतां ॥ तयासीचिखलाऊंजातां ॥
चिखलेंमाखिजेलाविता ॥ गगनसर्वथाअलिप्त ॥ ६९ ॥ तैसें
चिजाणकृष्णनाथा ॥ भोगभोगोनिअभोक्ता ॥ कर्मकरोनीअक
र्ता ॥ अलिप्ततानिजबोधें ॥ ७० ॥ कृष्णाअंगींलावितांकर्म ॥
तोचित्यासीहोयअधर्म ॥ हेंचिकोणानकळेवर्म ॥ कृष्णनिष्कर्म
सर्वथा ॥ ७१ ॥ यालागींतूंऐसेंजाण ॥ आत्माअविनाशीप

रिपूर्ण ॥ देहासीचजन्ममरण ॥ जीवींहेस्लूणराखावी ॥ ७२ ॥
लोकापवादबरळा ॥ नाशमानितीकेवळा ॥ चंद्रींचतुटतीचंद्रक
ळा ॥ ह्मणतीनासलाअमावास्यसी ॥ ७३ ॥ चंद्रींचंद्रयथास्थिती॥
जैशाकळातुटतीवाढती॥ तैसाआत्मासहजस्थितीं ॥नाशउत्पत्तीदेहा
सी ॥ ७४ ॥ जैशीवांझेचीसंतती ॥ तैशीसंसारउत्पत्ती ॥ भ्रांतीस
त्यत्वेंमानिती ॥ मिथ्याप्रतीतीप्रबुद्धां ॥ ७५ ॥ स्वप्नींदेखेआत्मम
रण ॥ चितींघालुनिदेहदहन ॥ जागृतीउदयींमिथ्यास्वप्न ॥ जन्मम
रणत्यानाहीं ॥ ७६ ॥ तैसाचिजाणसंसारक्रम ॥ यालागींभीमकी
सोडींभ्रम॥ कृष्णपावलीसीपुरुषोत्तम॥ मिथ्याभ्रमकरूंनको ॥७७॥
स्वप्नींसोयरियाझालेंदुःख ॥ सत्यमानितीतेतंवमूर्ख ॥ बंधुवैरूप्याचें
असुख ॥ सोडींनिःशेषवेल्हाळे॥ ७८ ॥ कृष्णनपावतांचिआधी ॥
शोकमोहजीवासीबाधी ॥ कृष्णपावलियाआधिव्याधी ॥ जाती

त्रिशुद्धीसर्वथा ॥ ७९ ॥ कृष्णपावलियापाठी ॥ मोहममतातुझे
पोटीं ॥ कृष्णनोळखसीवोगोरटी ॥ आत्मदृष्टीतुजनाहीं ॥ ८० ॥
आत्मदृष्टीचेंलक्षण ॥ दृश्यद्रष्टाआणिदर्शन ॥ तिहींहोऊनियांअका
रण ॥ परिपूर्णश्रीकृष्ण ॥ ८१ ॥ तेथेंकैंचेंध्येयध्यान॥ ध्याताध्येय
झालेंशून्य ॥ तुटलाबोलखुंटलेंमौन ॥ चैतन्यघनश्रीकृष्ण ॥ ८२ ॥
उरलेंचिन्मात्रस्फुरण ॥ तेंहीमायिकतूंजाण ॥ हेंतुझ्यांतनाहींल
क्षण ॥ ऐसाश्रीकृष्णजाणावा ॥ ८३ ॥ ऐकोनिबळिरामाचेंवचन ॥
होतीकृष्णरूपींसद्वय ॥ कृष्णमयझालेंमन ॥ तेणेंस्फुंदनचालिलें ॥
॥ ८६ ॥ कृष्णभावझालाचित्ता ॥ गेलीदेहबुद्धितत्वतां ॥ चरणाव
रीठेविलामाथा ॥ तिन्हीअवस्थासांडुनी ॥ ८५ ॥ वाचाझालीस
द्गद ॥ निःशेषखुंटलाअनुवाद ॥ सुखेंकोंदलापरमानंद॥ पूर्णबोधभी
मकीसी ॥ ८६ ॥ नाठवतीभावींदीर ॥ वृत्तीझालीतदाकार ॥ ब्रह्म

रूपचराचर ॥ देखेसुंदरनिजबोधें ॥ ८७ ॥ देखोनिभीमकीचीनिज वृत्ती ॥ हरिखनमायेरेवतीपती ॥ उचलोनियांदोहींहातीं ॥ अति प्रीतीमानली ॥ ८८ ॥ कृष्णबळिभद्ररुक्मिणी ॥ तिघेंमीनलीं पूर्णपणीं ॥ परमानंदरणांगणीं ॥ भावेंरुक्मिणीभोगित ॥ ८९ ॥ कृष्णरुक्मिणीहलायुद्ध ॥ तिघांझालाएकचिबोध ॥ एकाजनार्दनीं आनंद ॥ परमानंदप्रगटला ॥ ९० ॥ इति श्रीमद्भागवते महापुराणेदशमस्कंधे हरिवंशसंहितासंमतेरुक्मिणीस्वयंवरेरुक्मिणीप्रबोधे रुक्मिबंधनमुक्तिर्नामत्रयोदशःप्रसंगः ॥ १३ ॥

इति श्रीरुक्मि०स्व० त्रयोद० प्र० स०

श्रीगणेशायनमः ॥ यापरीकृष्णपत्नी ॥ रामेंप्रबोधिलीवचनीं ॥ रु
क्मियादिधलासोडोनी ॥ विरूपपणींसलज्ज ॥ १ ॥ दीनहीनगेली
कळा ॥ वीर्यशौर्यमुकलाबळा ॥ केवींमुखदाखवूंभूपाळा ॥ भीमक
बाळानसुटेची ॥ २ ॥ पित्यानेंह्मणितलेंनपुंसक ॥ त्यावचनाचेंमो
ठेंदुःख ॥ दावितांविरूपतेचेंमुख ॥सकळलोकहांसती॥३॥प्रतिज्ञाक
रूनिबाहिलीआण ॥ रणींविभांडोनश्रीकृष्ण ॥ भीमकीआणीनमी
जाण ॥ तोहीपणसिद्धिनपवेची ॥ ४ ॥ यालागींनवचेंकौडिण्यपु
रा ॥ लाजांराहिलाबाहेरा ॥ उभवोनीभोजकटनगरा ॥ वस्तीसी
थारातेथेंकेला ॥ ५ ॥ रुक्मियासोडिल्याउपरी ॥ यादवांच्यादळ
भारीं ॥ लागल्यानिशाणभेरी ॥ जयजयकारींगर्जती ॥ ६ ॥ याप
रीतयेरणांगणीं ॥ जिणोनिमहावीरश्रेणी ॥ कृष्णेंआणिलीरुक्मि
णी ॥ अतिविंदाणीलाघवी ॥ ७॥ कृष्णनिघालावेगेंसीं ॥ आ

ळाप्रभासक्षेत्रासी ॥ तेथेंपूजोनीसोमनाथासी ॥ दुसरेचौपाशींदिध
लीं ॥ ८ ॥ पाहोनिसावकाशवाडी ॥ कटकउतरलेंनिरवडी ॥ हा
टचोहाटपरवडी ॥ घडामोडीवस्तूंची ॥ ९ ॥ राजेप्रजादेशदेशिक ॥
नगरनागरिकलोक॥उपायनेंजींअनेक ॥ येतीसन्मुखघेउनी॥१० ॥
जिंकोनिसकळिकरायांसी ॥ विरूपकरूनिरुक्मियासी ॥ कृष्णेंने
लेंनोवरिसी॥भीमकासीश्रुतझालें ॥ ११ ऐकोनिझालेंअत्यंतसुख ॥
जीवींनसमायेहरिख ॥मजतुष्टलाआदिपुरुषएक॥भाग्यचोखभीमकी
चें ॥ १२ ॥मजपासूनिदोघांसीजन्म॥परीदोघांचेंभिन्नकर्म॥भीमकी
पावलीपुरुषोत्तम॥विरूपकरणरुक्मिया॥१३ ॥रुक्मियानिंदीकृष्णा
सी॥तेणेंकर्मेंवैरूप्यत्यासी॥भीमकीभावार्थेंकृष्णचरणासी ॥ अर्धांगा
सीतेपावली ॥१४॥आपलाभावार्थचिजाण॥कृष्णप्राप्तीसीकारण ॥
यावेगळेंशहाणपण ॥ केवळजाणदंभार्थ ॥ १५ ॥यालागींनिजभावें

सीं ॥ शरणजावें श्रीकृष्णासी ॥ भीमकीअर्पूनियांत्यासी ॥ हृषीके
शीसीभजावें ॥ १६ ॥ पाचारूनशुद्धमतीसी ॥ वृत्तांतसांगितलाति
येसी ॥ येरीह्मणेराहवा श्रीकृष्णासी ॥ कन्यादानासीविधिकरूं ॥ १७ ॥
कन्यादानाचेनिमिषें ॥ कृष्णपूजूंसावकाशें ॥ पांचांपंचकांचेंफिटे
लपिसें ॥ अनायासेंमननिवे ॥ १८ ॥ भीमकनिघालावेगेंसीं ॥
आलाप्रभासक्षेत्रासी ॥ लोटांगणश्रीकृष्णासि ॥ निजभावेंसीघालित
॥ १९ ॥ त्राहींत्राहींजीदातारा ॥ नेत्रींअश्रूंचियाधारा ॥ कृपा
उपजलीकृष्णवीरा ॥ वेगेंसामोराधांविन्नला ॥ २० ॥ उचलो
नियांवेगेंसी ॥ हृदयींधरीहृषीकेशी ॥ येरेंमिठीघातलीकमरे
सी ॥ भावार्थेंसीमिसळला ॥ २१ ॥ जीवींच्याजीवाझा
लीभेटी ॥ काहींकेलियानसुटेमिठी ॥ बापकृपाळूजग
जेठी ॥ पूर्णदृष्टींपाहिला ॥ २२ ॥ सच्चिदानंदींझालातृप्त ॥ सबाह्य

देखेकृष्णनाथ ॥ फिटलाआर्तींचामनोरथ ॥ कृतकृत्यार्थपैंझाला॥
॥ २३ ॥ मगह्मणेजयजयाजीचक्रपाणी ॥ माझेभाग्येंहेरुक्मिणी ॥
विनटलीतुझ्याचरणीं ॥ कुलतारिणीचिद्गंगा ॥ २४ ॥ शुद्धकरी
तदोन्हीकुळ ॥ जेवींप्रवाहगंगाजळ ॥ तेवींजन्मलीहेबाळ ॥ सक
ळकुळाउद्धारी ॥ २५ ॥ श्रद्धाशांतीनिवृत्तिभक्ती ॥ तेहीभीमकी
निजमूर्ती ॥ तुजवोपिलीश्रीपती ॥ परीएकविनंतीपरिसावी ॥
॥ २६ ॥ वीर्यशौर्यैंभीमकीहरण ॥ करितांनलगेअर्धक्षण ॥ आतां
विधियुक्तकन्यादान ॥ पाणिग्रहणकरावें ॥ २७ ॥ हेचिविनं
तीगरुडध्वजा ॥ चारीदिवसमाझीपूजा ॥ अंगिकारावीअधोक्षजा ॥
दासमीतुझानिजभावें ॥ २८ ॥ ऐकाश्रीकृष्णावदान ॥ भक्ताआ
धीनहोयआपण ॥ भीमकीचेंपाणिग्रहण ॥ भावेंजाणकरीतसे ॥२९॥
होतेंश्रीकृष्णाचेमनीं ॥ संभ्रमेंपणारुक्मिणी ॥ देवकीसुभद्रादि

आणोनी ॥ महोत्साहकरावा ॥ ३० ॥ हंचिभीमकीच्याचित्तीं ॥
सोहळ्यानेंवरावाश्रीपती ॥हळदीलावीनआपुलेहातीं ॥ बहुल्या
प्रतीबैसोनी ॥३१॥ दोघांसींहीप्रीतिकर॥भीमकबोलिलानृपवर॥
कृष्णासीमानलेंउत्तर ॥ हर्षेंनिर्भरभीमकी ॥ ३२ ॥ कृष्णह्मणेज्ये
ष्ठमाझा ॥ दादाजींसविनंतीकराजा ॥ रामनमस्कारीराजा ॥
चरणवोजाधरियेले ॥ ३३ ॥ कृष्णासीह्मणेबळिभद्र ॥ होसीका
र्यार्थीअतिचतुर ॥ रामेंउठविलानृपवर ॥ अतिसन्मानपैंकेला ॥
॥ ३४ ॥ राजाह्मणेश्रीहरी ॥ माझाआश्रमपवित्रकरीं ॥ आ
पुल्यादासातेंउद्धरीं ॥ कौंडिण्यपुरींत्वांयावें ॥ ३५ ॥ भीमकी
ह्मणेताता॥भाग्यैंपावलासीअनंता॥मागेंसरोंनयेसर्वथा॥गृहममता
सांडावी ॥ ३६ ॥ सर्वसामग्रीजिवेंभावेंसीं ॥ आवडींआणावी
कृष्णापाशीं ॥ भावेंपूजिल्याहृषीकेशी ॥ सकळकुळासींउद्धार

॥ ३७ ॥ वचनेंमानिलाबळिदेवो ॥ ऐकोनिवद्‍लादेवाधिदेवो ॥ पाणिग्रहणमूळमाधवो ॥ मुळींचाठावोलग्नासी ॥ ३८ ॥ भीमकह्मणेकळलेंबीज ॥ कृष्णपूजनेंआमुचेंकाज ॥ धन्यधन्यमाझीआत्मजा॥ श्रीकृष्णनिजपावली ॥ ३९ ॥ इच्यावचनाचेंमहिमान ॥ पाहतां बुडोनगेलेंमन ॥ वचनेंपळविलाअभिमान ॥ मीतूंपणउडविलें ॥ ॥ ४० ॥ बापमाझेंभाग्यथोर ॥ कृष्णपरब्रह्मसाचार ॥भीमकीयोगें चराचर ॥ ब्रह्माकारपैंझालें ॥ ४१ ॥ अवचटवंशींचा कोणी ॥ जो विनटलाकृष्णचरणीं ॥ तोचिसकळकुळातेंतारुनी ॥ परब्रह्मभुवनींनांदवी ॥ ४२ ॥ ऐशासुखाचेनिहरिखें ॥ राजाबोलिलानिज मुखें ॥ वचनभीमकेंचिकौतुकें ॥ आवश्यकमानिलें ॥ ४३ ॥ सेवक पाठविलेनगरासी ॥ वैभवसामग्रीवेगेंसी ॥ नगरनागरिकवासी ॥ मूळमाधवासीआणावे ॥ ४४ ॥ सवेंचिविनवीकृष्णासी ॥ मूळपाठ

वाद्यावरकेसी ॥ देवकीआणिवसुदेवासी॥सोहळ्यासींआणावें॥४५॥
भावजाणोनिमानसीं ॥ संतोषलाहृषीकेशी ॥ मूळपाठविलेंद्वारके
शीं ॥ सोहळ्यासींआणावया ॥ ४६ ॥ पाचारूनिविश्वकर्म्यासीं ॥
आज्ञादिधलीमंडपासी ॥ मूळमाधवींविशेषीं ॥ शोभाचौकासीआ
णावी ॥ ४७ ॥ मूळमाधवींअद्यापवरी ॥ वृक्षमात्रमंडपाकारी ॥ कृ
ष्णआज्ञापैंतरुवरीं ॥ अजूनवरीपाळिजे॥ ४८ ॥ मूळमाधवाआला
हरी ॥ शोभादेखोनिसाजिरी ॥ संतोषलाश्रीहरी ॥ निजपरिवारीं
उतरला ॥ ४९ ॥ तीर्थस्नानकेलेंसहजीं ॥ मूळमाधवामाधवपूजी॥
पूजाविधिसांगिजेद्विजीं ॥ पुण्यपुंजींऋषीश्वरीं ॥ ५० ॥ भीमकी
दिधलीभीमकापाशीं ॥ थोरउल्हासझालात्याशी॥कन्यानेलीनिज
मंडपासी ॥ हृषीकेशीपासून ॥ ५१ ॥ कौंडिण्यपुरींचीआइती ॥
सकळसामग्रीसंपत्ती ॥ घेऊनआलीशुद्धमती ॥ भावेंश्रीपतीपूजाव

या ॥५२॥ कृष्णरुक्मिणीचें देख ॥ पाहावयाविवाहसुख ॥ नगरना
गरिकलोक ॥ आलेसकळिकउल्हासें ॥ ५३ ॥ थोरउल्हासश्रीकृ
ष्णासी ॥ मूळेंपाठविलींरायांसी ॥ करुसंजयकैकयांसी ॥ सोयरि
यांसीनिजलग्ना ॥ ५४ ॥ कृष्ण विवाहमनोहर ॥ पाहोंआलेजीसुर
वर ॥ शिवशांभवयक्षकिन्नर ॥ वैष्णववीरनारदादि ॥ ५५ ॥ वऱ्हाड
निघालेंद्वारकेबाहेर ॥ गणेशचढलाउंदिरावर ॥ अग्रपूजेचाअधि
कार ॥ निर्विघ्नकरलग्नासी ॥ ५६ ॥ सिंहेंपसरिलेंजाभाडें ॥ दुर्गा
येउनीत्यावरीचढे ॥ मुक्तकेशखांडेंउघडें ॥ तेहीपुढेंनिघाली॥५७॥
वेगेंआल्याअष्टमातृका ॥ एकीचढल्यावृश्चिका ॥ वाराहीतेसूकरमु
खा ॥ वऱ्हाडदेखानिघालें ॥ ५८ ॥ नेणतीवऱ्हाडिणीचर्बटा ॥
स्थूलउदरदांतथोटा ॥ उंदिराचढोनीलुटलुटां ॥ ढरपोटाकांआ
ला ॥ ५९ ॥ विक्राळसिंहाचेंजाभाडें ॥ वाइलेंहातींउघडेंखांडें ॥

कोणीपाचारिलेंवऱ्हाडें ॥ अवघ्यांपुढेंनिघाली ॥ ६० ॥ रोडकेंआं
गचढेवृश्चिका ॥ कोणेंबोळाविलीहेचंडिका ॥ फजीतीचेंवऱ्हाडदे
खा ॥ सूकरमुखाकांआली ॥ ६१ ॥ ऐसियांसीनेतांवऱ्हाडें ॥ त्या
हीहांसतीरोकडे ॥ यांसीराहवामागिलेकडे ॥ वऱ्हाडपुढेंचालों
द्या ॥ ६२ ॥ मिळोनीपांचांपंचकांचामेळा ॥ निंदूलागल्यात्याब
रळा ॥ कोपलागणमातृकांचामेळा ॥ तत्काळकाळारुसलिया ॥
॥ ६३ ॥ गणेशेंविघ्नकेलेंगाढें ॥ ठायींठायींमोडतीगाडे ॥ रथीं
चेपांगुळलेघोडे ॥ वऱ्हाडपुढेंचालेना ॥ ६४ ॥ कोपलियामहा
मातृका ॥ शीतज्वरसोडिलादेखा ॥ दुर्गासोडीविषूचिका ॥ हगि
ओकिदेखासुटली ॥ ६५ ॥ ओकाओकीवऱ्हाडणी ॥ एकीह्मण
तीपाणीपाणी ॥ उठलीमाशांचीगोंगाणी ॥ सांडिलीपोहाणीघा
लिती ॥ ६६ ॥ कृष्णासीलग्नाचीअतिगोडी ॥ कांनयेतीचद्वारके

चेवऱ्हाडी ॥ मार्गीं कांहीं पडली आढी ॥ दूत तांतडी पाठविले ॥६७॥
दूत सांगती श्रीहरी ॥ वऱ्हाडिणींसी लागली शाहारी ॥ खटखटांवा
जती दांतोरी ॥ रथीं कुंजरीं न बैसवे ॥ ६८ ॥ बहुतां झाली विषूचि
का ॥ गाडे मोडले निःशेष देखा ॥ तुटले रथांचे आंख एका ॥ घोडे देखा पां
गुळले ॥ ६९ ॥ कृष्ण ह्मणे अबला मूर्खा ॥ उपहासिलें विनायका ॥
क्षोभविल्या महामातृका ॥ दुर्गा देखा कोपली ॥७०॥ कृष्णें स्तविलें विना
यका ॥ दिधलें साखरेचिया मोदकां ॥ सुख झालें गणनायका ॥ विघ्नें देखा
निवारिलीं ॥७१॥ सुखशेवया कुंकुमरेखा ॥ कृष्णें पूजिली अंबिका ॥
सन्मानूनी महामातृका ॥ मंडपीं देखा स्थापिल्या ॥ ७२ ॥ वऱ्हाड
पावलें गजरें ॥ वाजती नाना परींचीं तुरें ॥ नरनारी अलंकारें ॥ केले
साजिरे रथगज ॥ ७३ ॥ श्रीकृष्णाची निजजननी ॥ देवकी बैसली
सुखासनीं ॥ करवली सुभद्रा बहिणी ॥ गजारोहणीं मिरवली ॥७४॥

ज्येष्ठबंधूचीजिराणी ॥ रेवतीकृष्णाचीवहिनी ॥ यादवांच्यावऱ्हा
डिणी ॥ अनर्घ्यलेणींलेइल्या ॥ ७५ ॥ उग्रसेनवसुदेवासमान ॥
दोघांएकसारखाचीमान ॥ वऱ्हाडदाटलेंसंपूर्ण ॥ भेरीनिशाणेंगर्जे
ती ॥ ७६ ॥ दोहींमंडपींझालीप्रतिष्ठा ॥ होमदिधलाहव्यवा
टा ॥ द्विजपूजिलेवरवियांनिष्ठां ॥ वस्त्रेंज्येष्ठांअर्पिलीं ॥ ७७ ॥
आइतीकेलीशुद्धमती ॥ भीमकेंआणिलीशेवंती ॥ नोवराअभ्यंत
रींश्रीपती ॥ यादवपंक्तीबैसले ॥ ७८ ॥ समाधिसुखतेंचि
आसन ॥ मुक्तचौकेमंडपजाण ॥ बैसावयाश्रीकृष्ण ॥ भीमकेंविंदा
णमांडिलें ॥ ७९ ॥ चारपुरुषार्थांचीचवाई ॥ तेंआसनत्यावरीपा
हीं ॥ पूजावयानिजजांवई ॥ भीमकीठायींतिष्ठत ॥ ८० ॥ ह्मणती
आचार्यसावधान ॥ शब्दसांडूनधरामौन ॥ वरवरिष्ठश्रीकृष्ण ॥
फलसंपूर्णत्याहातीं ॥ ८१ ॥ पहातांश्रीकृष्णाचेंरूपडें ॥ अनंतरूपें

कृष्णचहूंकडे ॥ विस्मयेंभीमकझालेंवेडें ॥ मागेंपुढेंहरिदेखे ॥८२ ॥
अनंतरूपेंयादवपती ॥ कैसेनिमीपूजूंश्रीपती ॥ पूज्यपूजकतावृत्ती ॥
हेहीस्थितिनाठवे ॥ ८३ ॥ केवळप्रपंचतेंवऱ्हाड ॥ परीभीमका
चेंभाग्यवाढ ॥ पुरतपरमार्थाचेंकोड ॥वऱ्हाडगोडत्याझालें ॥ ८४॥
उदकघालीशुद्धमती ॥ चरणप्रक्षाळीनृपती ॥ तीर्थचरणतीर्थमाग
ती ॥ कृष्णपदप्राप्तीदुर्लभ ॥ ८५ ॥ कृष्णकपाळापावेकोण ॥ ते
थेंहीसप्रेमचंदन ॥ भीमकेंअर्पिलेंशुद्धसुमन ॥ कृष्णभजननिजभा
वें ॥ ८६ ॥ शुद्धसत्वाचेंविरजांबर ॥ चिद्रत्नांचेअलंकार ॥ भीमकें
अर्पूनियांअपार ॥ कृष्णवरपूजियेला ॥ ८७ ॥ भीमकगौरवीऱ्या
हियांसी ॥ व्याहीरूपेंदेखेकृष्णासी ॥ भूतमात्रींहृषीकेशी ॥ निज
वृत्तीसींठसावला ॥ ८८ ॥वृद्धपरंपराऐसीआहे ॥वरचरणउटीवधूमा
ये ॥ शुद्धमतीयेऊनिलवलाहें ॥ वदनपाहेकृष्णाचें ॥ ८९ ॥ मुगुट

कुंडलेंकौस्तुभमाळा ॥ झळकतपीतांबरमेखळा ॥ देखोनियांघनसां
वळा ॥ दोहींडोळांनिवाली ॥ ९० ॥ झणींलागेलबाह्यदृष्टी ॥
ह्मणोनिघेतलीइटीमिठी ॥ निंबलोणउठाउठी ॥ करीगोरटीनि
जभावें ॥ ९१ ॥ कृष्णचरणांलागींलावितांहळदी ॥ अहंभावें
सींठकलीबुद्धी ॥ लाजविसरलीत्रिशुद्धी॥मीतूंउपाधीनाठवे ॥९२॥
ज्याचेचरणींचेरजःकण ॥ शिववरिंचीआपण ॥ वंदितातीसांड्र
निगुण ॥ तेकृष्णचरणपावली ॥ ९३ ॥ अक्षयवाणेंकरीआर
ती ॥ कृष्णप्रभादीपदीप्ती ॥ कृष्णींलागलियापरमप्रीति ॥
चित्तवृत्तीतद्रूप ॥ ९४ ॥ चिच्छक्तीनसोडीचिन्मात्रा ॥ तेवींकृ
ष्णाधाकुटीसुभद्रा ॥ माणिकेंमौक्तिकेंरत्नहारां ॥ दिव्यांबरांदी
धलीं ॥ ९५ ॥ शुद्धमतीह्मणेदेवकीशीं ॥ धन्यधन्यतुमचीकुशी ॥
जेथंजन्मलाहृषीकेशी ॥ ह्मणोनिपायांसीलागली ॥ ९६ ॥ मग

पूजिलीयथाविधीसीं ॥ वस्त्रेंभूषणेंअर्पिलींतिशीं ॥ जगन्निवासज
न्मलाकुशीं ॥ मान्यसकळांसीयालागीं ॥ ९७ ॥ एवंभीमकआ
णिशुद्धमती ॥ विनीतहोऊनिसर्वांप्रती ॥ वस्त्रेंभूषणेंअर्पिती ॥ सो
यराश्रीपतिजोडिला ॥ ९८ ॥ सावधानआचार्यह्मणती ॥ झा
लीरुखवताचीआइती ॥ संतोषलीशुद्धमती ॥ भावेंश्रीपतिप्रार्थि
ला ॥ ९९ ॥ कृष्णपरमात्मामध्यमूर्ती ॥ आवरणपूजायादवपंक्ती॥
लाविल्यास्वप्रकाशवाती ॥ शुद्धमतीसावध ॥ १०० ॥ तळींत्रिगु
णाचीआडणी ॥ त्यावरीताटांचीमांडणी ॥ वाढितातीनवजणी ॥
रुखवतस्रावणीजाणोनि॥१॥ ऐकारुखवताचीस्थिती ॥ वाढितसेशु
द्धमती ॥ जेजेधालेकृष्णपंक्ती ॥ क्षुधापुढतीत्यांनलागे॥ २ ॥ झळ
कतीभावार्थाचींताटें ॥जडितचतुर्विधचोखटें ॥ स्वानंदरसेंभरिलीं
ताटें ॥ वोतूंकोठेंनेणती ॥ ३ ॥ खाणिवाखुडिवातोडिवा ॥ त्रि

गुणगुणांचासोलिवा ॥ शाकावाढितीस्वानुभावा ॥ हावभावफोड
णिया ॥ ४ ॥ एकेंपचलींगोडपणें ॥ एकेंसप्रेमलवणें ॥ एकेंनुसतीं
अलवणें ॥ बरवेपणेंमिरवती ॥ ५ ॥ एकेंसबाह्यअंबटें ॥ एकेंअ
धिकचीतुरटें ॥ एकेंबहुबीजेंकडवटें ॥ एकेंतिखटेंतोंडलीं ॥ ६ ॥
एकेंहिरवींकरकरितें ॥ एकेंपरिपक्वेंनिश्चितें ॥ एकेंजारसेंकचक
चितें ॥ एकेंस्नेहदेठेंसूदलीं ॥ ७ ॥ वाळल्याअनुतापेंकाचरी ॥ वै
राग्यतळणेंअतिअरुवरी ॥ राजसावाढिल्याकोशिंबिरी ॥ नाना
कुसरीराइतीं ॥८॥ मुखींघालितांअतितिखटीं॥नाकींतोंडींधूरउठी॥
कुसमुसुनीकपाळपिटी ॥ दुसरेनगोष्टीनकरवे ॥ ९ ॥ एकेंवाळोन
कोरडीं ॥ तोंडींघालितांअतिकुडकुडीं ॥ त्यांचीअनारिसीगोडी ॥
बहुपरवडीस्वादाची ॥११०॥ वळवटाचीनवलपरी ॥ एकपोकळेअ
भ्यंतरीं ॥ एकेंवर्तुळेंसाजिरीं ॥ सुमनाकारीपैंएक ॥ ११ ॥ परवडी

दावीयादवराया ॥ सूक्ष्मतंतूच्याशेवया ॥ मांडोनिदेतांसगळिया ॥
अतिसोज्वळसतारा ॥ १२ ॥ शेवयावळिल्याअतिकुसरी ॥ असार
वळणमांडिलेंदूरी ॥ घोळिल्याक्षीरसाखरीं ॥ चवीजेवणारींजाणि
जे ॥ १३ ॥ अत्यंतलाडेंवळलेलाडू ॥ विवेकतिळयांचेजोडू ॥ सुर
सरसेंरसाळगोडू ॥ चवीनिवाडूहरिजाणे ॥ १४ ॥ पापडभाजिले
वैराग्याआंगीं ॥ तेणेंतेफुगलेसर्वांगीं ॥ह्मणोनिठेलेमागल्याभागीं॥
नखेंसवेगींपीठहोती ॥ १५॥ उकलतांतेनउकलती॥आंतच्याआंत
गुंडाळती ॥ तापल्यातेलींतळिजेती ॥कुडीआइतीकुरडिया॥१६॥
भीमकीप्रियव्हावीश्रीपती ॥ सांडगीयांनकरीचशुद्धमती ॥ जाणेवृ
द्धाचाररीती ॥ परमप्रीतीवधुवरांची ॥ १७ ॥ त्रिगुणत्रिकुटकाच
वीकाई ॥ भोंकरेंसारलींठायीं च्याठायीं ॥ कृष्णरंगेंरंगलींपाहीं ॥ ९०
आलेंठायींठेविलें ॥१८॥पुरणेंपरिपूर्णपोळिया ॥ सबाह्यगोडगुळव

रिया ॥ क्षीरसागरच्चियाक्षीरधारिया॥ इड्डरियासकुमार ॥१९॥सफे
तफेणियापदरोपदरीं ॥ शुद्धशर्कराभरलीभरीं ॥ अमृतफळेंठेविलीं
वरी॥ अभेदधारगियावाढिल्या ॥१२०॥ नुसधीगोडियेचीघडली॥
तैसीखांडवीवाढिली ॥ गगनगर्भींचीकाढिली ॥ घडीघातलीमां
डियांची॥२१॥ स्नेहेदेठींहूनसुटलीं ॥अत्यंतपरिपाकेंउतटलीं॥वनि
ताहातींहूनसुटलीं॥फळेंघातिलींशिकरिणी ॥२२॥ अत्यंतसूक्ष्मआ
णियाळें॥तांदुळांवेळियेलेंसोज्वळें॥सोहंभावाचेंओगराळें।भावबळें
भरियेलें ॥ २३ ॥ खालींनपडतांशीत ॥ नमाखतांवृत्तीचाहात ॥
ओगराळांभरिलाभात ॥ नफुटतवाढियेला ॥ २४ ॥ अन्नावरिष्ठव
रान्न ॥ विवेककोंडाकाढून ॥ अवघ्यावरीवाढिलेंजाण ॥ वरीवरान्न
स्वादिष्ठ ॥ २५ ॥ लेह्यपेयचोष्यखाद्य ॥ भक्ष्यभोज्यादिप्रसिद्ध ॥
षड्रसांचेजेस्वाद ॥ केलेविविधउपचार ॥ २६ ॥ जिव्हेंचाह्नजेंघे

इजे । लेह्यत्यानांवह्मणिजे ॥ घटघट्टूनप्राशनकीजे ॥ पेयबोलिजे
तयासी ॥ २७ ॥ रसाचोखूनघेइजे ॥ वाकसथुंकोनीसांडिजे ॥ चो
ष्यत्यानांवबोलिजे ॥ खूणजाणिजेरसाची ॥ २८ ॥ अग्निंउदकल
वणेंविण ॥ जेंजेंखावयायोग्यजाण ॥ खाद्यह्मणतीविचक्षण ॥ केलें
लक्षणसूपशास्त्रीं ॥ २९ ॥ क्षीरभातयानांवअन्न ॥ भोज्ययातेंह्मण
तीजाण ॥ रोटीपोळीआणिपक्वान्न ॥ भक्षणजाणयानांव ॥ १३०॥
ऐसीषड्सांची गोडी ॥ तारीं वाढिल्यापरवडी ॥ चाखोंजातीजेगो
डी ॥ निजआवडीचेनिमुखें ॥ ३१॥ कृष्णस्वादांसीजाणताजाण॥
अवधियांआणिलेंगोडपण ॥ यालागींवाढिलेंवरीलवण ॥ अपूर्ण
तेंपूर्ण करावया ॥ ३२ ॥ नाहींश्रद्धेचीजयांभूक ॥ आंगींअश्रद्धेचें ९१
असुख ॥ गोडतेंचिह्मणतीविख ॥ थुंकोनदेखसांडिती ॥ ३३ ॥
कृष्णपंक्तीचीआवडी ॥ श्रद्धाक्षुधाजयागाढी ॥ ग्रासोग्रासींअधि

कगोडी ॥ हेपरवडीत्याळागीं ॥ ३४ ॥ कृष्णपंक्तीनाहींउणें ॥
जेवितांजेवितेजाणतीखुणें ॥ रुचलेपणेंवाढितीजाणें ॥ सावधपणें
शुद्धमती ॥ ३५ ॥ कृष्णदेखोनियांडोळां ॥ जीवाजीवनदेतीचप
ळा ॥ चतुर्विधसुपरिमळा ॥ येळावाळाउदादि ॥ ३६ ॥ चतुर्विध
चारीमुक्ती ॥ शुद्धमतीपुढेंरावती ॥ जेंजेंपाहिजेज्याज्यापंक्ती ॥ तें
तेंदेइजेतेठायीं ॥ ३७ ॥ पहिलेंवाढिलेंनवजणीं ॥ पूर्णकरितीचौ
घीजणी ॥ एकाजनार्दनभोजनीं ॥ अतृप्तकोणाराहूंनेदी ॥ १३८॥
इतिश्रीमद्भागवतेमहापुराणेदशमस्कंधे हरिवंशसंहितासंमते रुक्मि
णीस्वयंवरेरुखवतवर्णनंनामचतुर्दशःप्रसंगः ॥ १४ ॥ ॥

इति श्रीरुक्मिणीस्व. चतुर्द. प्र. स.

श्रीगणेशायनमः ॥ शुद्धमतीनेंसगळे ॥ नफोडितांरांधिलेकोहळे ॥
चवीआलेसोहंमेळें ॥ स्वादगोपाळेंजाणिजे ॥ १ ॥ धालेपणाचेंढें
कर ॥ स्वानंदेंदेतीजेवणार ॥ गोडीनित्यनवीअपार ॥ कृष्णदा
तारजेपंक्ती ॥२ ॥ स्वादघेतीजेवणारे ॥ जेवितांकोणीनह्मणेपुरे ॥
गोडीघेतलीशार्ङ्गधरें ॥ भाग्यउदारेंशुद्धमती ॥३ ॥ सावधशुद्धम
तीवाढी ॥ यादवांचीतृप्तीझालीगाढी ॥ ब्राह्मणांचीशेंडीतडतडी ॥
धोत्रंबुडींढिळाविती ॥४ ॥ भीमककरीतसेविनंती ॥ अवघ्यां
झालीपरमतृप्ती ॥ उष्टावणालागींश्रीपती ॥ ठायींठेवितीनिजमुद्रा
॥ ५ ॥ देखोनआनंदलीशुद्धमती ॥ भीमकीभाग्यवानकिती ॥
कृष्णमुद्राचढलीहातीं ॥ शेषप्राप्तीनिजभावें ॥६ ॥ कृष्णपंक्ती
जेअन्नजेविले ॥ तेसंसाराआंचवले ॥ कृष्णरंगेंसुरंगझाले ॥ विडे
घेतलेसकळिकीं ॥ ७॥ कृष्णदेखोनियांडोळां ॥ भीमकीच्याम

स्यासकळा ॥ विस्मितराहिल्यावेल्हाळा ॥ आणिकडोळांनावडे ॥
॥ ८ ॥ कृष्णउच्छिष्टघेउनीहातीं ॥ वेगेंनिघेशुद्धमती ॥ संतोषोनि
यांश्रीपती ॥ प्रसाददेतीनिजमाळा ॥ ९ ॥ कृष्णप्रसादसुमनमा
ळा ॥ शुद्धमतीघालीगळां ॥ लाजविसरोनवेल्हाळा ॥ चरणकम
ळालागली ॥ १० ॥ कृष्णासरुखवतशेवंती ॥ देतांनकळेदिवसरा
ती ॥ ज्योतिषीरायातेंह्मणती ॥ उदयापासीहोऊंआली ॥ ११ ॥
वेगींमंडपासींचला ॥ घडवटेंआधींघाला ॥उशीरनलावाजीफळा ॥
यादवांसकळांसांगिजे ॥ १२ ॥ नमस्कारूनियांश्रीपती ॥ मंडपा
आलीशुद्धमती ॥ उष्टावणभीमकीहातीं ॥ परमप्रीतीदीधलें॥१३ ॥
कृष्णप्रसादधरिलामाथां ॥ भीमकीझालीरोमांचिता ॥ चित्तविस
रलेंचित्ता ॥ सावधानताकृष्णशेषें ॥ १४ ॥ जंवजंवकृष्णशेषसेवी॥
तंवतंवसमाधिसुखवांकुल्यादावी ॥ बापभाग्याचीपदवी ॥ स्वर्गींदे

वींवाखाणिजे ॥ १५ ॥ कृष्णमुद्राहृदयींधरी ॥ अभिवंदूनियांशि
रीं ॥ मगघातलीकराग्रीं ॥ लोणउतरीशुद्धमती ॥ १६ ॥ चढोनी
परेचियेउपरी ॥ सद्गुरुसावधानकरी ॥ घटिकाप्रतिष्ठिलीअंतरीं ॥
जीवनावरीसंख्येच्या ॥ १७ ॥ घडी झंगटातेंहाणित ॥ झंगटतेणेंना
देंगजंत ॥ काळगेलारेगेलाह्मणत ॥ वेळव्यर्थजाऊंनदीजे ॥ १८ ॥
अक्षरनिमिषपळेंपळ ॥ घटिकाभरतांनलागेवेळ ॥ लोकव्यापारेंब
रळ ॥ गेलाकाळनेणती ॥ १९ ॥ सद्गुरुसांगेभरलीघडी ॥उगेंचप
हातीवऱ्हाडी ॥ ज्यासींनिजकार्याचीतांतडी ॥ घडियाघडीतेसाधि
ती ॥ २० ॥ आळशीलोकनिद्रापर ॥ निजमंडपींकृष्णसादर ॥
विस्तारविफळसंभार ॥ नानाप्रकारमेचूचें ॥ २१ ॥ शून्यसांडुनी
विरजांबर ॥ चिद्रत्नाचेअलंकार ॥ पदकींनिळामनोहर ॥ जोशृं
गारहृदयींचा ॥ २२ ॥ अहंकाराचेंबीजभरडी ॥ मोहममतेचाकोंडा

काढी ॥ सोलींवडालीचीपरवडी ॥ भरलीदुरडीश्रद्धेची २३ ॥ १०
विवेकचाळणियाचाळी ॥ कणीकआणिलीतेजाळी ॥निवडूनस्वा १५
दाचीनव्हाळी ॥ ठेविलीमुळींनिजगोडी ॥ २४ ॥ देठींहुनीसुटलीं
फळें ॥ अत्यंतपरिपाकेंनिर्मळें ॥ घमघमीतसुपरिमळें ॥ सफळफळें
रुक्मिणी ॥ २५ ॥ अंतरपाटिंयेभीमकबाळा ॥ गुणेंवीणसुमनमा
ळा ॥ अंगेंगुंफीघनसांवळा ॥ हारगळांआणिजाळी ॥२६ ॥ सौभा
ग्यद्रव्येंठेविलींआधीं ॥ घनीपणेंघणेहळदी ॥ जिरेंमेळविलेंत्याम
धीं ॥ जेवींसबुद्धीविवेक ॥ २७ ॥ गांठीसांडिल्यासोडुनी ॥ घेतला
सूक्ष्मतंतुकाढोनी ॥ श्रीकृष्णवोवीकृष्णमणी ॥ तेरुक्मिणीभव्यगळ
सरी ॥ २८ ॥ सांडोनिकठिणत्वाचेंबंड ॥ केवळरसाचेंप्रचंड ॥ कृ
ष्णेंकृष्णवर्णइक्षुदंड ॥ अतिउदंडआणिले ॥ २९ ॥ बीजेंवीणकाढि १६
लींफळें ॥ एकत्वचेवीणसाळें ॥ चमत्काराचींनिर्मळें ॥ कृष्णफ

ळेंविस्तारी ॥३० ॥ फळविस्तारलेंप्रबळ ॥ यादवशृंगारलेसकळ॥
भेरीत्राहाटिल्यापायदळ ॥ निशाणेंढोललागले ॥ ३१ ॥ अनर्घ्यें
लुगडींआणिलेणीं ॥ लेऊनिनिघाल्यावऱ्हाडिणी ॥ चारीबारासो
ळाजणी ॥ चौघीजणीतयांपुढें ॥ ३२ ॥ जीवाशिवावडिलमान ॥
तैसेवसुदेवउग्रसेन ॥ संतोषवूनसंकर्षण ॥ करीपरिपूर्णयाचकां॥३३॥
एकादिधलेंकांहींएक ॥ एकादिधलेंअनंतसुख ॥ चिद्रत्नेंअलौकि
क ॥ देऊनियाचकसुखीकेले॥३४॥फळचालिलेंगजरें॥ढळतीरत्न
दंडचवरें ॥ झळकतीछत्रेंपालवछत्रें ॥ दशविधतुरेंवाजती ॥ ३५ ॥
जैसीश्रद्धाआणिशांती ॥ तैसीचसुभद्राआणिरेवती ॥ मुख्यपणेंमा
जीमिरवती ॥ घेतल्याबुंथीमायेच्या ॥ ३६ ॥ नानापरीच्याघेतल्या
बुंथी ॥ तरीअंतरशोभाबाह्यफांकती ॥ अलंकारींच्यानिजवृत्ती ॥
त्यांतझांकितीझांकल्या ॥ ३७ ॥ समीपफळआलेंदेखा ॥ ऐसेंजा

णवलेंभीमका ॥ सावधानअतिनेटका ॥ भावेंबैठकाघातल्या ॥
॥ ३८ ॥ सामोरायेऊनिआपण ॥ वसुदेवादिउग्रसेन ॥ नमस्का
रूनिसंकर्षण ॥ भीतरींजाणआणिलें ॥ ३९ ॥ विचित्रघातलींआ
सनें ॥ सकुमारमृदुपणें ॥ गाद्यापडगाद्याटेंकणें ॥ वोठंगणेंमृदो
लिया ॥ ४० ॥ भीतरींआलियावऱ्हाडिणी ॥ शोभतीजैशादिव्य
योगिनी ॥ फळमांडिलेंविस्तारोनी ॥ भावेंरुक्मिणीहरुषली ॥
॥ ४१ ॥ पीठस्थापिलेंकुसरी ॥ शृंगारोनियांनोवरी ॥ वेगेंआणि
लीबाहेरी ॥ मंत्रोच्चारींद्विजवरीं ॥ ४२ ॥ पाहतांभीमकीचेंरूपडें ॥
अरूपरूपेंतेजगाढें ॥ मंडपामाजीउजेडपडे ॥ आणिकेकडेपाहोंने
दी ॥ ४३ ॥ नामरूपाचेनिप्रकाशें ॥ अवघीभीमकीचभासे ॥ दे
खोनिजीवभुललेकैसे ॥ डोळियांपिसेंलाविलें ॥ ४४ ॥ उभवूनी
स्वरूपरूपठसा ॥ भुलविलेंआदिपुरुषा ॥ एकाएकींधांविन्नलाकै

सा ॥ कृष्णपिसाइणेंकेला ॥ ४५ ॥ कृष्णशहाणपणेंअतिगाढा ॥
तोहीभीमकीनेंकेलावेडा ॥ वोहूननेलाआपुल्याकडां ॥ दुजेंपडि
पाडाइसीनाहीं ॥ ४६ ॥ भीमकीलावण्याचीराशी ॥ कृष्णरूपा
भाळलीकैसी ॥ सांडूनजातीकुळासी ॥ कृष्णस्वरूपासींविनटली॥
॥ ४७ ॥ भीमकीकृष्णयोग्यसहजें ॥ कृष्णरूपइसींचसाजे ॥ या
सारिखेंनदेखोंदुजें ॥ बोलोंलाजिजेबोलतां ॥ ४८ ॥ पाहतांभी
मकीचीरूपरेखा ॥ ठकपडिलेंसकळिकां ॥ कृष्णपारखीगेनिका ॥
जोडानेटकामेळविला ॥ ४९ ॥ गोरेपणेंअतिसुंदर ॥ विशाळन
यनभाळथोर ॥ अंगेंसर्वांगेंसुकुमार ॥ मनोहरउभारा ॥ ५० ॥ कृ
ष्णसाधावयानिधान ॥ नेत्रींसूदलेंअंजन ॥ पाहतांभीमकीचेंवद
न ॥ विकल्पमनकरूंनेणे ॥ ५१ ॥ भुवयासुरेखसरळनासिक ॥
गंडस्थळींतेजअधिक ॥ नाकींचेंमोतींजडितमाणिक ॥ तेणेंश्रीमु

स्वशोभतसे ॥ ५२ ॥ सरळबाहुसुपोष ॥ कोंपरमनगटेंगळस ॥
पांचाअंगोळियांविन्यास ॥ सकळान्यासमुद्रिका ॥ ५३ ॥ सुरंग
तळवेआणितळहात ॥ अधरबिंबअतिआरक्त ॥ बोलींमधुरतातळ
पत ॥ तेणंझळकतदंतपंक्ती ॥ ५४ ॥ कटिप्रदेशेंशोभतजघन ॥
माजअतिशयेंसींसान ॥ घोटीकळावयासुलक्षण ॥ बरवेंपणपाउ
ला ॥ ५५ ॥ मांथांमोतिलगजाळी ॥ झळकेफरातळींहांसळी ॥
मिरवीभांगटिळाकपाळीं ॥ तेजझळाळीतानवडां ॥ ५६ ॥ नेस
लीक्षीरोदकपाटोळा ॥ त्यावरीरत्नांचीमेखळा ॥ सुनीळकांचोळी
वेल्हाळा ॥ लेइलीआंगींमोतिलग ॥ ५७ ॥ गंगातीरींचींचक्रवा
कें ॥ तेवींकुचद्वयसुरेखें ॥ हृदयींघननीळझळके ॥ शोभापदकेंदा
विजे ॥ ५८ ॥ नाकींचेंझळकतसुपाणी ॥ तेणंशोभतसेरुक्मिणी ॥
शोभाआलीबाहुभूषणीं ॥ रत्नकंकणींकळाविया ॥ ५९ ॥ चरणीं

गर्जतीनूपुरा ॥ भुलोनमदनआलाउदरा ॥ तोहीभुलवीशार्ङ्गधरा॥
कृष्णनवरावराया ॥ ६० ॥ नाहींलग्नासींव्यवधान ॥ वेगींकरा
फळार्पण ॥ उठोनवसुदेवआपण ॥ करीपूजनभीमकीचें ॥ ६१ ॥
पहिलेंकरावेंगणेशपूजन ॥ तंवगणेशवंदीकृष्णचरण ॥ कृष्णदर्शनेंस
माधान ॥ गजवदनतुष्टला ॥ ६२ ॥ कृष्णपुरोहितनिष्काम ॥
नकरिताकलशपूजेचाकाम ॥ नवरीचेउपाध्येसकाम ॥पुरुषार्थपरम
दीधला ॥६३॥ वस्त्रेंअर्पुनीसुंदरी ॥ वेगींनेलीअभ्यंतरीं॥मायावसनें
त्यागकरी॥अंगिकारीश्रीकृष्णवास॥६४॥फेडूनमायेचींवसनें ॥ लेइ
लीकृष्णमयलेणें ॥ भीमकीशोभलीतेणें॥लिंबलोणजिवेंभावें॥६५॥
सर्वांचिआणिलीबाहेरी ॥ डोळांनपाहेसुंदरी ॥दृष्टिजातांहेचाचरी॥
आधारधरीधैर्याचा ॥ ६६ ॥ कृष्णींविनटलीवाडेंकोडें ॥ तेकवणा
चेदृष्टीनपडे ॥ भाग्यवसुदेवाचेंगाढें ॥ तयापुढंबैसविली ॥ ६७ ॥

स्व. कृष्णेंपाठविलेंफळ ॥ निःशेषआणिलेंसकळ ॥ मस्तकींधरीभीमक प०
२७ बाळ ॥ जन्मसफळयेणेंफळा ॥ ६८ ॥ फळवाढिलेंप्रबळ ॥ झाले १५
व-हाडीसफळ ॥ हाताआलेंकृष्णफळ ॥ ह्मणेप्रेमळजाणती ॥६९॥
भीमकासीह्मणेपुरोहित ॥ वरासीमूळनिघात्वरित ॥ यादवपरतले
समस्त ॥ गुणवर्णितभीमकीचे ॥ ७० ॥ व-हाडीसांगतीगोष्टी ॥
सगुणगुणाचीगोमटी ॥ भीमकीऐसीनाहींसृष्टीं ॥ कृष्णजगजेठीपा
रखी ॥ ७१ ॥ यासीमायाह्मणेवेडा ॥ परिहादेखणाचोखडा ॥ कै
सामेळविलाजोडा ॥ निजपरिपाडासमत्वें ॥ ७२ ॥आद्यकुमारी
येउनीजाण॥कृष्णासीतेलावीआपण ॥ बांधोनिदृश्याचेंकंकण ॥
जीवेंजीवह्मणतसे ॥ ७३ ॥ तिचीकरावयाबोळवण ॥ कृष्णआंगीं
आंगवण ॥ येरांनकळेमहिमान ॥ जुनाटजाणवृत्तीतिची ॥ ७४ ॥ ९७
लग्नसाधावयाचक्रपाणी ॥ भीमकहांकीव-हाडिणी ॥ शुद्धमतीस

हितसुवासिनी ॥ चालेनिशाणीगर्जत ॥ ७५ ॥ नानावाजंत्रांच्या
ध्वनी ॥ नादनसमायेगगनीं ॥ मधुरशब्दांचियाकिंकिणी ॥ गोडप
णेंगर्जती ॥ ७६ ॥ घेउनीपूजेचेसंभार ॥ ठाकिलेंविवाहमंडपद्वार ॥
भीमकेंकेलाआदर ॥ वेगींवरआणावा ॥७७॥ सहजेंनेट्टगदांडगा ॥
फेडीवेढीनाहींश्रीरंगा ॥ सभेबैसविलासमचौरंगा ॥ नयनभृंगाआ
ल्हादू ॥ ७८ ॥ दृष्टिजडलीकृष्णरूपासी ॥ परतोनिनयेदृश्यापा
शीं ॥ पारणेंहोतसेडोळ्यांसी ॥ कृष्णसुखासीभोगिती ॥ ७९ ॥ कृ
ष्णदेखोनिधालेनेत्र ॥ देतातितृप्तीचेढेंकर ॥ तरीभुकेलेअपार ॥
वारंवारहरिपाहती ॥ ८० ॥ शुद्धमतीनेंआपण ॥ कृष्णासीआणिलें
तेलवण ॥ सुखसेवयांचेलाहृजाण ॥ तेंगोडपणजाणेहरि ॥ ८१ ॥
सोलींवविवेकाचेंतिळवें ॥ स्थूळनासूक्ष्मअतिबरवें ॥ चांघाबांधिलें

अतिस्वभावें ॥ निजभावेंवि‍र ारीं ॥ ८२ ॥ सोडोनिचावींकचारें॥
निजबीजकाढिलेंबाहेरें ॥ च रोळियांचेलाडूसाजिरे ॥ श्रद्धासाख
रेंवळियेले ॥ ८३ ॥ आणो नेसडलीखसखस ॥ धुवोनसांडिलीघ
सघस ॥ लाडूवळिलेसावक श ॥ अतिसुरसश्रीरंगा ॥ ८४ ॥ अष्ट
दळकमळाचेंबीज ॥ फोडू सोलूनकाढिलेंनिज ॥ लाडूवळिले
सहज ॥ दाखवीवोजशुद्धमत ॥ ८५ ॥ वरिवरीवैराग्याचेकांटे ॥
भीतरींअमृताचेसांठे ॥ फण सफोडूनिचोखटे ॥ काढीगोमटेंनिज
बीज ॥ ८६ ॥ त्याचीअवि तचीगोडी ॥ लाडूवळिलेआवडीं ॥
शुद्धमतीदावीपरवडी ॥ प्री गाढीहरिचरणीं ॥ ८७ ॥ वरिवरीदि
सतीसाजिरें॥ आंतपाहतां ांबटबोरें ॥ त्यांच्याआंठोळियाफोडून
निर्धारें ॥ काढिलेंसाजिरें जबीज ॥ ८८ ॥ घालूनसत्तेचागुळ
गोडू ॥ त्याबीजाचेवळलेत ाडू ॥ कृष्णकरूंजाणेनिवाडू ॥ पडिपा

दूस्वादाचा ॥ ८९ ॥ कृष्णालागींतेलवणें ॥ आणिलींकडकडी
तकडकणें ॥ फुटलेंतुटलेंद्वंद्वपणें ॥ रजोगुणेंतळियेलें ॥ ९० ॥ वा
कुडेंकानवलेंतेलवणें ॥ कृष्णासिआणिलेंकवणेगुणें ॥ मुरडीमुरडि
लेअनुसंधानें ॥ गोडपणेंअंतरीं ॥ ९१ ॥ शुद्धमतीनेंआपण ॥ कृष्णा
सीवाहिलेंतेलवण ॥ वस्त्रअलंकारसंपूर्ण ॥ परिपूर्णस्वानंदें ॥ ९२ ॥
तेलवणाचाविस्तार ॥ कितीवाढवावाप्रकार ॥ झालाल्यासीउशी
र ॥ वरसत्वरचालोंद्या ॥ ९३ ॥ शुद्धसत्वाचाश्वेतवारू ॥ त्यावरी
चढिन्नलाकृष्णवरू ॥ झालावाद्यांचागजरू॥ मंत्रोच्चारुद्विजांचा ॥
॥ ९४ ॥ आठहीभावहोउनीगाढे॥वारूधरिलादोहींकडे॥छंदेंचाल
तीकृष्णापुढें ॥ आणिकेकडेनचालती ॥९५॥ निजबोधाचेंआतप
त्र ॥ शिरींतन्मयाचेंछत्र ॥ पहावयाकृष्णवक्र ॥ यतीसत्वरनरनारी
॥ ९६ ॥ मदेंगर्जतीअतिगंभीर ॥ अनुभवस्वानंदाचेथोर ॥दोहींबा

हींकुंजर ॥ सालंकारपताकी ॥ ९७ ॥ कृष्णचरणअतिसाजिरे ॥
तैशींअतिशुभ्रचामरें॥ रत्नदंडींसहजाकारें॥मनोहरेंढळताती॥९८॥
कृष्णेंसोडिल्यात्यागदेउनी ॥ अष्टमहासिद्धीनाचणी ॥ नाचताती
चपळपणीं ॥ देखोनिजनींभुलीजे ॥ ९९॥ सिद्धीनाचतांदेखतीजे
थें ॥ जनमीनलेत्यांभोंवते ॥ पाहोनिविसरलेकृष्णातें ॥ नाचणीं
तेभूलले ॥ १०० ॥ चैतन्यबुकाघालीवनमाळी ॥ ज्यासीलागप
रिमळी ॥ देतखुणेच्याअंजळी ॥ पसेदानयाचकां ॥ १ ॥ कृष्णरंगें
सुरंगविडे ॥ वांटितातीवाडेंकोडें ॥ जोराहीमागिलेकडे ॥ त्यासी
नचढेतोरंग ॥ २ ॥ ऋग्वेदादिसामगायन ॥ गर्जतीवेदबंदीजन ॥
त्याशब्दाचीनिजखुण ॥ सत्यश्रीकृष्णजाणत ॥ ३ ॥ सत्वेंसात्वि ९९
कजगजेठी ॥ घेऊनविवेकाचीवेताटी ॥ दृश्यगर्दबलामागेंलोटी ॥
कृष्णदृष्टीपहावया ॥ ४ ॥ कृष्णआवडेअतिप्रीती ॥ तैं वैष्णवरंगी

नाचती ॥ सांडूनिअहंसोहंवृत्ती ॥ नृत्यकरितीनिजबोधें ॥ ५ ॥ कृ
ष्णासवेंस्वामिणी ॥ शांतिक्षमादयाउन्मनी ॥ आल्यासुखासनींवै
सोनी ॥ वरासनींसुभद्रा ॥ ६॥ निर्धारूनियांतत्त्वतां ॥ निजबोधा
च्याअक्षता ॥ घालितातीकृष्णमाथां ॥ लक्ष्यसर्वथानचुकती ॥७॥
उग्रसेनवसुदेवो ॥ वाहनींचढलेयादवो ॥ अवघ्यांपुढेंचळिदेवो ॥म
होत्साहोकरीतसे ॥ ८ ॥ सोयरेकृष्णाचेनिजभावीं ॥ भक्तयोगीज्ञा
नीअनुभवी ॥ तयांसीवाहनेंबरवीं ॥ कृष्णदेवेंदीधलीं ॥ ९ ॥ एका
सलोकतेचावारू॥एकासीसमीपतारहंवरू॥एकासीस्वरूपताकुंजरू॥
महाथोरूभद्रजाती ॥११०॥ एकासीदिधलेंअमोल ॥ सायुज्यता
वरडोल ॥ त्याचाअनुभवसखोल॥ निजात्मबोलहरिजाणें॥११॥
तयासीसर्वथाश्रीहरी॥आपणावेगळेंक्षणभरी ॥ कोठेंजाऊंनेदीदूरी ॥

सरोवरींनिजभावें ॥ १२ ॥ व-हाडराखावयानिगुती ॥ गुणावता
रगुणमूर्ती ॥ करणेंमारणेंधरणेंस्थिती ॥ तिघांहातींभरभारू ॥१३॥
तयांतिघांमागितलेकडां ॥ कृष्णपुरुषअतिगाढा ॥ दोहींपक्षींदेख
णाफुडा ॥ भारव-हाडात्यामाथीं ॥ १४ ॥ व-हाडाचीघडमोडी ॥
कृष्णाआंगींनलगेवोढी ॥ अवघेपरबाहिरेंदवडी ॥ ऐसीपरवडीर
चियेली ॥ १५ ॥ विचारितांनिजनिवाडी ॥ कृष्णावीणअर्धघडी॥
इकडीलतिकडेनव्हेकाडी ॥ वृथावेडींवळंघती ॥ १६ ॥ भरूनिर
जतमाचेंऔषध ॥ करूनिअग्नियंत्रसन्नद्ध ॥ कृष्णापुढेंअतिविनो
द ॥ एकप्रबुद्धदाविती ॥ १७ ॥ अग्निलावूनठायींठायीं ॥ ममता
जाळितीहवयी ॥ गगनाउसळलीपाहीं ॥ धूपोनठायींनिमाली ॥
॥ १८ ॥ महायंत्रींसुमनमाळा ॥ अग्निपुष्पेंभासतीडोळां ॥ फुलेंह्म
णतीअबळा ॥ पाहतांडोळांतेराख ॥ १९ ॥ अतिलोभाचीचिचुंद

री ॥ अग्निलावूनटाकिलीदूरी ॥ पेटल्यापडतीजनावरी ॥ उरींशि
रींजाळिती ॥ १२० ॥ देऊनिउपशमअनळा ॥ जाळितीक्रोधाचा
भुइनळा ॥ भडभडांनिघतीज्वाळा ॥ तोहीनिमालातत्काळ ॥ २१ ॥
हातींधरूनकृष्णलीला ॥ जाळितीकामाचाहातनळा ॥ धरूंनेणे
त्याबरळा ॥ जीवींजिव्हाळापोळित ॥ २२ ॥ पाहतांअत्यंतक
ठिण ॥ तन्मात्रअग्निदेऊनिजाण ॥ सांडितीअहंकाराचावाण ॥
पळेजीवदचकोनी ॥ २३ ॥ मदमत्सरधूम्रमेळें ॥ एकाचेझांकले
जीडोळे ॥ देहबुद्धीभेडेंसकळें ॥ विषयबळेंपळालीं ॥ २४ ॥
स्वानुभवाचेमहाथोर ॥ उठावलेजीकुंजर ॥ रगडूनिअहंका
राचेधूर ॥ निरंतरडुल्लती ॥ २५ ॥ सर्वेचिनिजतेजचंद्रज्यो
ती ॥ उजळलीजीअवचितीं ॥ प्रकटलीपरमदीप्ती ॥ तेहीस्थितीप
रियेसा ॥ २६ ॥ निःशेषअंधारनाहींजेथ ॥ कृष्णचांदणीयाहूनअ

तीत ॥ तेजप्रगटलेंअद्भुत ॥ संतोषतश्रीकृष्ण ॥ २७ ॥ पहोपदीं
नानात्याग ॥ करितचाललेश्रीरंग ॥ वोवाळण्याअनेक ॥ दोहींभा
गींपडतातीं ॥ २८ ॥ कौतुकदावावयाश्रीपती ॥ कपटमहामोहाचा
हस्ती ॥ आणूनिपुढेंउभाकरिती ॥ भद्रजातीमातला ॥ २९ ॥ नेण
तीत्याचीलटकीकळा ॥ देखोनिभयउपजलेंसकळां ॥ कोणपुरेया
च्याबळा ॥ चळचळांकांपती ॥ १३० ॥ महामदेंझालामस्त ॥ अ
हंकारेंअतिगर्जत ॥ अवासवजीधांवत ॥ लोकांआंतनिजबळें ॥
॥ ३१ ॥ भ्याडापाठींअधिकलागे ॥ तेतंवसरतीमागेंमागें ॥ अंध
कूपापडतीवेगें ॥ मागुतेनिघोंनेदीतो ॥ ३२ ॥ भेडेंलटकींचरगडी ॥
तेणेंचडफडतीचवापुडीं ॥ एकींद्याभेणेंझोंपडी ॥ जिवेंभावेंधरिये
ली ॥ ३३ ॥ ऐसाजनांसीलाविलाधाक ॥ तंवकृष्णेंखुणाविलासेव
क ॥ लाताहाणोनियांदेख ॥ कपटवेषमोडिला ॥ ३४ ॥ धारणा

घायेंकपटझोडीं ॥ भवगजहेगोष्टीकुडी ॥ ऐसीदेखणीदृष्टिज्याची
चोखडी ॥ भवभयओढीत्यानाहीं ॥ ३५॥ चतुर्विधप्रसिद्धदासी ॥
शकुनालागींहृषीकेशी ॥ उभ्यापरिपूर्णफलशेंसीं ॥ महाद्वारासींति
ष्ठत ॥ ३६ ॥ कृष्णभांडारतेअनंत ॥ श्रीकृष्णासर्वेचालत ॥ पाहो
नियांशुद्धभावार्थ ॥ उचितपदार्थहरादेतसे ॥ ३७ ॥ श्रद्धाशांतिवि
रक्ती ॥ याहीदासीअंतींतिष्ठती ॥ श्रीकृष्णवासातेंवांछिती ॥ जा
णेश्रीपतीमनोगम ॥ ३८ ॥ जेंजेंकांहींत्यामागत ॥ तेंतेंकृष्णनाथ
देत ॥ याहूनिअधिकदेणारसमर्थ ॥ महाद्वारांतप्रवेशला॥ ३९ ॥अं
तरींप्रवेशलाकृष्णवरू ॥ सकळांस्वानंदझालाथोरू ॥ अवघेकरिती
जयजयकारू ॥ बैसकारूझालेतदां ॥ १४०॥ सिद्धसामग्रीमधुपर्का
सी ॥ विष्टरदिधलाहृषीकेशी ॥ साम्यतेचियाचौरंगासी ॥ श्रीकृ
ष्णासीबैसविलें ॥ ४१ ॥ सांडूनिफळाशासमस्त ॥ अर्घ्यअर्पिलें

सफळित ॥ सुरनरकौतुकपाहत ॥ सिद्धसमस्ततेथंआले ॥ ४२ ॥
पाद्यालागींआणितीतीर्थ ॥ त्रिगुणत्रिवेणीअतीत ॥ चैतन्यप्रभा
हेशोभत ॥ यथोचितमनकर्णिका ॥ ४३ ॥ उदकघालीशुद्धमती ॥
चरणप्रक्षाळीनृपती ॥ जेथोनितीर्थांचीउत्पत्ती ॥ तेपूजितीश्री
चरण ॥ ४४ ॥ चरणप्रक्षालनाठेविलेंअंबू ॥ तंवपातलातीर्थक
दंबू ॥ आह्मांसीलाभद्यावाएकथेंबू ॥ चरणांबुश्रीहरीचा ॥ ४५ ॥
मूळमाधवींजाऊनिपाहें ॥ कदंबतीर्थअद्यापिआहे ॥ भाग्यवंत
तेथंनोहे ॥ कृष्णपायींतेंतीर्थ ॥ ४६ ॥ शुद्धमतीनेंआपण ॥
कृष्णासीदिधलेंआचमन ॥ तीनवेळांनकरीजाण ॥ सर्वापोशन
एकवेळां ॥ ४७ ॥ ब्रह्मपदींचाअधिष्ठात्रा ॥ त्यासीदेतीब्रह्मसू
त्रा ॥ मानदेतोवेदशास्त्रां ॥ श्रुतिव्यवहारातोरक्षी ॥ ४८ ॥ १०२
चंदनपुष्पेंटिळेमाळा ॥ भावेंपूजिलाघनसांवळा ॥ आनंदभी

मकभूपाळा ॥ परब्रह्मडोळांदेखतां ॥ ४९ ॥ हस्तमात्राकर्णमा
त्रा ॥ कृष्णासिवोपिल्याविचित्रा ॥ बाहुभूषणींजडितमुद्रा ॥
पीतांबराअर्पिलें ॥ १५० ॥ दधिमधुएकत्रता ॥ करींघातलेंअ
च्युता ॥ मेहुणेह्मणतीकृष्णनाथा ॥ लाजसर्वथानधरावी ॥ ५१ ॥
गोकुळींचोरूनिदधिखातां ॥ तुह्मांसीलाजनाहींसर्वथा ॥ आह्मीं
निजभावेंअर्पितां ॥ कांलाजतांनिजचोरा ॥ ५२ ॥ सलज्जहांसे
शुद्धमती ॥ वऱ्हाडीवऱ्हाडिणीहांसती ॥ निष्कर्मासीकर्मप्राप्ती ॥
जनवदतीविपरीत ॥ ५३ ॥ भीमकह्मणेप्रतिगृह्यतां ॥ प्रतिगृह्णा
मिह्मणेअच्युता ॥ ठकपडिलेंनृपनाथा ॥ मगतत्वतांविचारी ॥
॥ ५४ ॥ खूणबोललेकृष्णस्वामी ॥ दानदेतोंएकआह्मी ॥ हाही
भावसांडूनितुह्मी ॥ मगप्रतिगृण्हामिसर्वंची ॥ ५५ ॥ संकल्पसो
डितांतात्काळ ॥ दधिमधुसेवीगोपाळ ॥ भीमकाचेंजन्मसफळ ॥
सकळकुळउद्धरिलें ॥ ५६ ॥ देउनीकृष्णासीआचमन ॥ सर्वेचिके

लेंकरक्षालन ॥ गुरुह्मणतीसावधान ॥ नाहींव्यवधानलग्नासी ॥
॥ ५७ ॥ कृष्णचरणजेथेंपडे ॥ घातलेतेथंपूर्णपायघडे ॥ कृष्णचा
लविलापुढें ॥ वाडेंकोडेंलग्नासी ॥ ५८ ॥ भीमकीभावार्थेंआइती॥
पर्णावयानिजपती ॥ गौरीहरानिजस्थिती ॥ उपचारप्रीतीपूजी
तसे ॥ ५९ ॥ कृष्णासीअंत्रपाटपुढें ॥ बोलतांबोलणेंहेंकुडें ॥
श्रोतेह्मणतीनशुचीझाडें ॥ लग्ननिवाडेंलागोंघा ॥ १६० ॥ आ
धींचकृष्णकथासखोल ॥ त्यावरीतुझेरसाळबोल ॥ जाणतीसप्रेमा
चीबोल ॥ यतातीडोलसुखाचे ॥ ६१ ॥ एकोनश्रोतयांचेंवचन॥
आनंदलाजनार्दन ॥ मनेंकरूनिलोटांगण ॥ वंदिलेचरणनिज
भावें ॥ ६२ ॥ येरीकडेघटिकापूर्ण ॥ ह्मणतीसावधानसावधा
न ॥ नाहींउरलेंव्यवधान ॥ हरिचिंतनकरावें ॥ १६३ ॥ इति
श्रीमद्भागवते महापुराणेदशमस्कंधेहरिवंशसंहितासंमतेरुक्मिणी
स्वयंवरे लग्नअतिकालसमयोनाम पंचदशःप्रसंगः ॥ १५ ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ अंतरपटआहेज्यासी ॥ वेगेंसावधकरात्यासी ॥
पळअक्षरनिमिषोनिमिषीं ॥ हरिचरणासीचिंतावें ॥ १ ॥ सद्गुरुह्मण
तीसावधान ॥ घटिकाहोऊंआलीपूर्ण ॥ वचनींद्यावेंप्रतिवचन ॥
सावधानपरिसावें ॥ २ ॥ सांडाचौघींचीकळकळ ॥ महामौन्येंसींर
हानिश्चळ ॥ लग्नघटिकाभरेचपळ ॥ अतिसबळवेगेंसीं ॥ ३ ॥ अं
गींधरूनिजाणपण ॥ वचनानदेतीप्रतिवचन ॥ तेणेंचिवचनेंत्यासी
दूषण ॥ सावधानपणत्यानाहीं ॥ ४ ॥ अतिसमयोवर्तेलग्न ॥ दोहीं
पक्षींचेंसावधान ॥ अच्युतचिंतनींराखामन ॥ सावधाननिजबोधें
॥ ५ ॥ ओंपुण्याहपडलीमिठी ॥ द्वैतभावाचीसुटलीगांठी ॥ सुट
लाअंतःपटदृष्टी ॥ उठाउठीहरीवरी ॥ ६ ॥ भीमकीमाथांएकाएक ॥
कृष्णअक्षताघालीदेख ॥ तेचिमस्तकींहस्तक ॥ परमसुखपावली ॥
॥ ७ ॥ भीमकीकृष्णाचियामाथां ॥ घालूंजायजंवअक्षता ॥ कृष्ण

चिदेखेसभोंवता ॥ सबाह्यतापरिपूर्ण ॥ ८ ॥ कृष्णदेखेजिकडेतिक
डे ॥ अक्षताघालीचहूंकडे ॥ पुरोहितह्मणतीलागलेंवेड ॥ कृष्णानि
वाडेंनोळखसी ॥ ९ ॥ कृष्णालागींपरमपिसी ॥ माळघालूनिरथीं
होतिसी ॥ शेखींकृष्णातेंनोळखसी ॥ केवींनांदसीसंसारीं ॥ १० ॥
ऐसेंहेंझालेंपाणिग्रहण ॥ कृष्णेंप्रतीतिपाहिलीजाण ॥ मगबांधावया
कंकण ॥ शुद्धसुतेंसुतविती ॥ ११ ॥ पहिलेंसूक्ष्मअतिअत्यंत ॥ तें
चिअष्टधावाढत ॥ स्थूळमानेंद्वयहोत ॥ मगतोडिततडतडां ॥
॥ १२ ॥ पहिलेंदुखंडकेलेंजाण ॥ त्रिगुणगुणेंघालीवळण ॥ अर्ध
स्त्रीनामकंकण ॥ अर्धजाणकृष्णपुरुषा ॥ १३ ॥ एकचितंतुद्वैतझा
ला ॥ स्त्रीनामेंबाणला ॥ अर्धपुरुषत्वपावला ॥ करींबांधिलेंकृष्णा
चे ॥ १४ ॥फेडिलेंमायेचेंवधुवस्त्र ॥ अष्टपुत्रीपीतांबर ॥ नेसलीकृ
ष्णमयविचित्र ॥ तेणेंसुंदरशोभली ॥ १५ ॥ मळीनवाससांडीप्रकृ

ती ॥ सांडिलेंदोन्हीपक्षींनघेती ॥ सलोभउपाध्येतेंनेती ॥ मगभां
डतीपरस्परें ॥ १६ ॥ भीमकीनेंवरिलेंनारायणा ॥ झळकतदृश्यक
रींकंकणा ॥ सौभाग्यद्रव्यंदेतसेराणा ॥ अहेवपणंश्रीकृष्णें ॥ १७ ॥
दिव्यशोभाशोभेकृष्ण ॥ तेथींचीशोभावर्णीकोण ॥ जाणतीअनुभ
वीसुजाण ॥ सुखसंपूर्णतेथींचें ॥ १८ ॥ जीवींजीवापडलीमिठी ॥
बाहेरपालवाबांधिल्यागांठी ॥ भीमकीकृष्णापाहेदृष्टीं ॥ हरुषपोटीं
नसमाये ॥१९॥ विवाहहोमालागींश्रीहरी ॥ वेगेंचलावहुल्यावरी॥
कडेघ्यावीजीनोवरी ॥ लहानथोरींवेढिली ॥२०॥नोवरीधरितांचि
हातीं॥नारीमीनल्यानेणोंकिती॥प्रकृतींवेढिलाश्रीपती॥अडकलेती
गोविंदा ॥२१॥ बाईलहातींधरिल्यासाठीं॥कृष्णगोविलाजगजेठी॥
येरांजीवांचीकायसीगोष्टी ॥ बैसतांपाठींगोडलागे ॥ २२ ॥ कृष्ण
विचारीनिजवृत्ती ॥ मजचावरीमाझीप्रकृती ॥ माझेंनिगमनइर्शीनि

श्रितीं ॥ लाजूंकितीलटिकाची ॥२३ ॥ हेंबैसलीमाझियेकडिये ॥
जीवेंभावेंमजेहेपडिये ॥ प्रपंचाचेआतुलेकडिये ॥ नामरूपइचेनी ॥
॥ २४ ॥ मजवीणहेनोवरी ॥ पुढेंनचलेपाऊलभरी ॥ लटकीला
जसोडूनिदूरी ॥ वचनकरींवडिलांचें ॥ २५ ॥ आंगानातळतांश्री
हरी ॥ हातनलावितांनोवरी ॥ उचलोनिआणिलीबहुल्यावरी ॥
नरनारीहांसती ॥ २६ ॥ विवाहहोमझालासंपूर्ण ॥ सप्तपदीपाणि
ग्रहण ॥ भीमकेंदिधलीवरदक्षिणा ॥ भूरिदानवांटिलें ॥ २७ ॥
कानपिळूंमेहुणेकिती ॥ होईलरुक्मियाचीगती ॥ रूपविडंबील
श्रीपती ॥ याचीख्यातीतिहींलोकीं ॥ २८ ॥ त्यांचाजाणोनियां
भावो ॥ कृष्णेंफेडिलासंदेहो ॥ मेहुणेगौरविलेपहाहो ॥ दिव्यांब
रींभूषणीं ॥ २९ ॥ भीमककृष्णासीविनंतीकरी ॥ चतुर्थहोमआमु
चेघरीं ॥ करावाजीकृपेकरीं ॥ सहपरिवारींसुहृदेंशीं ॥ ३० ॥ प

हावयासूनमु खासी ॥ मूळपाठवावरमायेसी ॥ भवऱ्याकळसआहे
तिजपाशीं ॥ निघेवेगेंसींशुद्धमती ॥ ३१ ॥ कृष्णदेवजिच्याहृदया
सी ॥ धन्य धन्यतिचीकुशी ॥ शुद्धमतीलागेपायांसीं ॥ देवकीसीप्रा
र्थितये ॥ ३२ ॥ बसविलीसुखासनीं ॥ लागलावाजंत्रांचाध्वनी ॥
विंजणेघालितीदोघीजणी ॥ पैरावणीदोहींपदीं ॥ ३३ ॥ शुद्ध
मतीदेतसेविडिया ॥ पीकधरावयासुवर्णघडिया ॥ श्रीगिरिवरीडो
लतीगुढिया ॥ पायघडियापदोपदीं ॥ ३४ ॥ चांदवेमोतिलगवि
स्तारें ॥ दोहींबाहींढळतीचवरें ॥ देवकीसमारंभेंथोरें ॥ आणिली
गजरेंमांडवा ॥ ३५ ॥ कृष्णरुक्मिणीअतिगोमटीं ॥ साजिरींवधु
वरेंदेखिलीं दृष्टीं ॥ ऐसाजोडानाहींसृष्टीं ॥ माझीदृष्टीझणींलागे ॥
॥ ३६ ॥ देवकीयेउनीआपण ॥ दोघांउतरीनिंबलोण ॥ कृष्णनिं
बलोणासीहुताशन ॥ मुखपसरोनिधाविन्नला ॥ ३७ ॥ कृष्ण

निंबलोणपडतांमुखीं ॥ तेणंमुखसरतेंझालेंतिहींलोकीं ॥ हेंजाणो
नियाज्ञिकीं ॥ अतिसाक्षेपींसादर ॥ ३८ ॥ कृष्णनिंबलोणअ
तिसाक्षेप ॥ करितांहरलेत्रिविधताप ॥ जाऊनदेहसंताप ॥ सुख
रूपतोझाला ॥ ३९ ॥ सूनबैसवूनमांडीवरी ॥ कृष्णश्रवणजडित
भंवरी ॥ कानींघातलीनिर्धारीं ॥ कळसवरीधैर्याचा ॥ ४० ॥
मुक्तामोतिलगगंभीर ॥ श्रवणींबाणल्यासाचार ॥ तेणंशोभलीसुं
दर ॥ मनोहरसकळिकां ॥ ४१ ॥ लग्नलागलियायेरेदिवशीं ॥
सोहळामांडिलावधुवरांसीं ॥ मूळपाठविलेंहळदीसीं ॥ यादवांसीं
भीमकें ॥ ४२ ॥ मूळपाठविलेंसकळां ॥ दोहींबाहींबारासोळा ॥
करवलीसुभद्रावेल्हाळा ॥ चालेसुढाळाउन्मनी ॥ ४३ ॥ १०६
अत्यंतशहाण्यासुवासिनी ॥ आणिकआल्यानवजणी ॥ कृष्णाची
सुतखावणी ॥ त्याजाणोनीवर्तती ॥ ४४ ॥ वडिलपणेंअतिश्रेष्ठ ॥

सकळांमाजीवरिष्ठ ॥ शांतिाचलिलीचोखट ॥ अतिलोभिष्टश्री
कृष्ण ॥ ४५ ॥ सभाबैसलीनिजबोधें ॥ ढवळेगातीस्वानंदें ॥
हळदीआरंभिलीविनोदें ॥ झालासावधअधिकारी ॥ ४६ ॥ पा
होंजाणतीकृष्णकौतुक ॥ तेहीसावधझालेलोक ॥ अनधिकारियां
लगबगदेख ॥ पाहतीमुखवनितांचें ॥ ४७ ॥ वधुवरेंपाहतांनिवम
न ॥ दोहींपक्षींसावधान ॥ कोणीनबोलतीवचन ॥ पडिलेंमौनस
कळिकां ॥ ४८ ॥ चौघीजणीअतिचपळा ॥ कुजबुजतीवेळोवे
ळां ॥ कैशाझाल्यातीतोंडाळा ॥ शब्दचाळानसांडिती ॥ ४९ ॥
शांतिह्मणेपरत्यासरा ॥ सांगेनतेंतुह्मींकरा ॥ कुवंडीश्रीकृष्णवरा ॥
लोणउतरासर्वस्वें ॥ ५० ॥ स्नेहेंउजळूनियांवाती ॥ भीमकीसन्मु
खदाविती ॥ येरीनातळेजीहातीं ॥ स्नेहवृत्तीनावडे ॥ ५१ ॥ कु
रवंडीनधरितांहातीं ॥ मायधायशंकल्याचित्तीं ॥ मगबोललीनि

जशांती ॥ नव्हेश्रीपतीहेंयोग्य ॥ ५२ ॥ जयादीपाचियेमेळीं ॥
ननिघेस्नेहधूम्रकाजळी॥तैसादीपकउजळी॥मगवोंवाळीश्रीकृष्णा ॥
॥ ५३ ॥ ऐकोनिभीमकीझालीसुखी ॥ खुणबाणलीनेटकी ॥
जीवींजीवाचियेवोळखी ॥ परमपारखीतोजाणे ॥ ५४ ॥ निर्धू
मअग्नीच्यानिजमेळीं ॥ कृष्णदीपेंदीपउजळी ॥ आकाशलोपलेंप
भेतळीं ॥ भावेंवोंवाळीश्रीकृष्ण ॥ ५५ ॥ नकळेभीमकीचेंलाघ
व ॥ सकळहीह्मणतीधन्यभाव ॥ आतांघेऊनियांनांव ॥ पायमा
गेंकृष्णाचे ॥ ५६ ॥ ऐकोनिजनांचियेगोष्टी ॥ भीमकीदचकली
पोटीं ॥ कायआतांबोलोंगोष्टी ॥ नदिसेसृष्टीनामरूप ॥ ५७ ॥
याच्यानामरूपभेदा ॥ व्यक्तिनाणवेचिवेदा ॥ पुढारींवाढनचले
शब्दा ॥ नेतिअनुवादापरतल्या ॥ ५८ ॥ पाहतांरूपाचादुष्का
ळ ॥ घालीसाकारतेचाआळ ॥ लावितांनामाचाविटाळ ॥ तेणें

गोपाळशोभला ॥ ५९ ॥ सर्वेंचिह्मणेकळलेंचित्ता ॥ गोइंद्रि ां
हानियंता ॥ यासीगोवळाह्मणतां ॥ दोषसर्वथामजनाहीं ॥ ६० ॥
ऐसेंविचारूनिवेल्हाळा॥लक्षलाविलेंचरणकमळा ॥ वेगींपायद्वार ो
पाळा ॥ भीमकबाळाबोलली ॥ ६१ ॥ तंवपिटिलीटाळिया ा
ळी ॥ एकोनिहांसिन्नलावनमाळी॥भीमकीयेंभलीकेलीरांडोळी ॥
ह्मणवनमाळीजाणत ॥ ६२ ॥ एकोनभीमकीच्याबोला ॥ कृ
ष्णदेवोमानवला ॥ वर्ततखुणाजाणतआपुला ॥ देतपाउलास ा
नंदें ॥ ६३ ॥ अबलासांगतीवडिलां ॥ येणेंअभिमानसांडिला ॥
कृष्णबाइलेआधीनझाला ॥ तिच्याबोलामाजीवर्ते ॥ ६४ ॥
कृष्णदेखेरनिबहुकाळा ॥ हळदीलावीवेळोवेळां ॥ उठोनिय घ
नसांवळा ॥ अतिसोज्वळाकरूंपाहे ॥ ६५ ॥ जेंजेंकृष्णाआं गीं
लागे ॥ तेंतेंकांहींकेलियाननिघे ॥ भीमकीउठीलागवेगें ॥ मा गी

जशांती ॥ नव्हेश्रीपतीहेंयोग्य ॥ ५२ ॥ जयादीपाचियेमेळीं ॥
ननिघेस्नेहधूम्रकाजळी॥तैसादीपकउजळी॥मगवोंवाळीश्रीकृष्णा ॥
॥ ५३ ॥ ऐकोनिभीमकीझालीसुखी ॥ खुणबाणलीनेटकी ॥
जीवींजीवाचियेवोळखी ॥ परमपारखीतोजाणे ॥ ५४ ॥ निर्धू
मअग्नीच्यानिजमेळीं ॥ कृष्णदीपेंदीपउजळी ॥ आकाशलोपलेंप्र
भेतळीं ॥ भावेंवोंवाळीश्रीकृष्ण ॥ ५५ ॥ नकळेभीमकीचेंलाघ
व ॥ सकळहीह्मणतीधन्यभाव ॥ आतांघेऊनियांनांव ॥ पायमा
गेंकृष्णाचे ॥ ५६ ॥ ऐकोनिजनांचियेगोष्टी ॥ भीमकीदचकली
पोटीं ॥ कायआतांबोलोंगोष्टी ॥ नदिसेसृष्टीनामरूप ॥ ५७ ॥
याच्यानामरूपभेदा ॥ व्यक्तिनाणवेचिवेदा ॥ पुढारींवाढनचले
शब्दा ॥ नेतिअनुवादापरतल्या ॥ ५८ ॥ पाहतांरूपाचादुष्का
ळ ॥ घालीसाकारतेचाआळ ॥ लावितांनामाचाविटाळ ॥ तेणें

गोपाळशोभला ॥ ५९ ॥ सर्वेंचिह्मणेकळलेंचित्ता ॥ गोइंद्रियां
हानियंता ॥ यासीगोवळाह्मणतां ॥ दोषसर्वथामजनाहीं ॥ ६० ॥
ऐसेंविचारूनिवेल्हाळा॥लक्षलाविलेंचरणकमळा ॥ वेगींपायघ्यागो
पाळा ॥ भीमकबाळाबोलली ॥ ६१ ॥ तंवपिटिलीटाळियाटा
ळी ॥ ऐकोनिहांसिन्नलावनमाळी॥भीमकीयेंभलीकेलीरांडोळी ॥
ह्मणवनमाळीजाणत ॥ ६२ ॥ ऐकोनभीमकीच्याबोला ॥ कृ
ष्णदेवोमानवला ॥ वर्ततखुणाजाणतआपुला ॥ देतपाउलास्वा
नंदें ॥ ६३ ॥ अबलासांगतीवडिलां ॥ येणेंअभिमानसांडिला ॥
कृष्णबाइलेआधीनझाला ॥ तिच्याबोलामाजीवर्ते ॥ ६४ ॥
कृष्णदेखेरनिबहुकाळा ॥ हळदीलावीवेळोवेळां ॥ उठोनियांघ
नसांवळा ॥ अतिसोज्वळाकरूंपाहे ॥ ६५ ॥ जेंजेंकृष्णाआंगीं
लागे ॥ तेंतेंकांहींकेलियाननिघे ॥ भीमकीउठीलागवेगें ॥ मळी

ननिघेसर्वथा ॥६६॥ अत्यंतनिर्मळवनमाळी ॥ निजनिर्मळननिघेम
ळी॥चोखटलीभीमकबाळी ॥ नदेखेतळींमळवढ्ढ ॥६७॥ पाहतांकृ
ष्णचरणरेखा ॥चरणींदेखेतिहींलोकां ॥ भीमकीलर्ग्नींसुलयंदेखा ॥
उटणेंहरिखाहोतसे॥६८॥कृष्णचरणींनिजस्वरूप॥ देखतांआलास्वे
दकंप॥ नेत्रींदाटलेंजोबाष्प ॥ विकळस्वरूपमूर्छित॥६९॥सद्गुरुह्मण
तीसावधान ॥ कृष्णचरणींदृढमन ॥ धैर्यराखोनिजाण ॥विकळपण
येऊंनेदीं॥७०॥मोहेंधाविन्नलीधाय॥ ह्मणेतुजझालेंकाय ॥झणीदृष्टी
लागेलमाय॥उचलोनिकडियेघेतली ॥७१॥कृष्णचरणींजेंअनुभवि
लें॥ तेंतंवनबोलवेबोलें॥भीमकीयेंशहाणपणकेलें॥ खुणेंवारिलेंमाय
सी॥७२॥पाळीआलीकृष्णाकडे ॥एकेचिहातींफेडीबिरडें ॥नफिट
तरीरोकडें ॥दंडवतघडेभीमकीसी॥७३॥ मेहुणपणाचेपरीपोटीं॥वि
षयतृष्णेचियेदृष्टीं ॥बिरडयापडल्यासुद्धगांठी॥केवींजगजेठीसोडी
ल ॥ ७४ ॥ मेहुणेह्मणतीहाजगजेठी ॥ जाणेबिरडयांचीहातवटी ॥

अभ्यासकेलायमुनेतटीं॥दाटोदाटींगौळणींसीं॥७५॥वर्मकर्मबोलती
खुणा ॥यादवह्मणतीश्रीकृष्णा॥ बिरड्यापाहातोकैसेना ॥ तूंदेखतां
निजदृष्टीं॥७६॥महावीरांचेंबिरडेंपडलें ॥ तेंतुवांएकलेनेंफेडिलें॥ मे
हुणेनलाजतीबोलतांबोलें॥ रुक्मियादिधलेंतेंदीजे॥७७॥सासुसास
ऱ्यांचीआवडी॥देवकीवसुदेवांचियेगोडी॥ह्मणतीकृष्णाबिरडेंफेडीं॥
वचननमोडींवडिलांचें॥७८॥ कृष्णअवलोकीकृपादृष्टीं ॥ बिरड्यां
च्यासुटल्यागांठी॥द्वितकांचोळीसमदृष्टी। फेडीजगजेठीतात्काळ७९
पहायेणेंनवलकेलें ॥ दृष्टिमात्रेंचिउकलिलें ॥ नसोडितांतोडिलें॥
बिरडेंकाढिलेंनिजदृष्टीं॥८०॥पाहतांकृष्णदृष्टीकडे॥फिटसंसारबिर
डें ॥त्यासींहेंदुर्घटकेवढें ॥ फेडितांबिरडेंनोवरीचें ॥८१॥ नानाव्रतेंत
पेंदानें ॥ योगयागादिसाधनें॥ करितांशिणलेयोगीजन ॥तरीकृष्ण
चरणनपावती ॥ ८२ ॥ भीमकीदैवाचीपैंचांग॥परमभाग्येंअतिसभा

ग्य ।।पावलीकृष्णाचेंअधंग ।। भावेंश्रीरंगभोगित ।।८३।।श्रीकृष्णा
सन्मुखभीमकी ।। बैसविलीजीकौतुकीं ।। लाजेंझालीअधोमुखी ।। कृ
ष्णाकडेनपाहे।।८४।।तंवतळवटींएकाएक ।। देखतीझालीकृष्णमुख।।
पाठमोरीपाहतांदेख।।देखेसन्मुखश्रीकृष्ण।।८५।।वामसव्यदोहींकडे।।
देखेश्रीकृष्णाचेंरूपडें ।। आतांमीरिघोंकोणीकडे ।। चहूंकडेहरिदि
से ।।८६।। ऐशापरीअतिसंकटीं ।। लाजतांकृष्णदेखेदृष्टीं।। लाजसां
डूनिगोरटी ।। उघडीदृष्टीहरिरूपीं ।।८७।। भीमकीसकुमारगोमटी।।
कृष्णाइयेसींहळूचउठीं ।। कठिणहस्तंतूंजगजेठी ।। मल्लमुष्टींमर्दिले।
।।८८ ।। तुझालागतांचिहात ।। देहबुद्धीचाकरीघात ।। यालागीं
जीवभीत ।। तुझीमातनकरवे ।।८९।। रेवतीह्मणेजीयादवा ।। आधीं १०९
घ्यावेंइच्यानांवा ।। मगहळदीइसींलावा ।। देवाधिदेवाश्रीकृष्णा ।
।। ९० ।। कृष्णह्मणेहळदीमिसें।।मजचीलावूंआल्यापिसें ।। नांवरू

मजनदिसे ॥ कायम्यांकैसेंह्मणावें ॥ ९१ ॥ नामरूपाचीव्यवस्था ॥
रुक्मिणीचजाणेतत्वतां ॥ माझ्याआंगींनाहींसर्वथा ॥ नामघेतामी
नव्हे ॥९२॥ आग्रहकरावागोपाळा ॥ नामरूपातूंचिजिव्हाळा ॥
व्यर्थचाळविशीअबग ॥ सुखसोहळातुझेनी ॥९३॥ कृष्णह्मणसांगे
जीवींची ॥ नामरूअतिरूपाची ॥ सगुणगुणेंहेगुणाची॥प्रियाआमु
चीजनहर्ष्टी ॥९४॥ कृष्णह्मणेरुक्मिणीदेवी॥ नामरूपातूंचिआघवी॥
मजपरिसतूंचिबरवी ॥ हांसिजेसर्वीऐकोनी ॥ ९५ ॥ हळदीघेऊनि
श्रीरंगें ॥ उटिलीं ीमकीचींअष्टांगें ॥ येरीनिवतसेसर्वांगें ॥ जाण
तीआंगेंअनुभवी॥९६॥ चरणींउद्धरलीशिळा ॥ तेकरभोगीभीमक
बाळा ॥ मृदुपणाचाजिव्हाळ ॥ जाणतीकळानिजभक्ता॥९७॥हातं
वब्रह्मादिकांचाईश॥ हळदीगिसेंहृषीकेश॥ झालाभीमकीचादास॥
जगन्निवासजगदात्मा ॥ ९८ ॥ दासाचेंहीदास्यकरणं॥ हेंतंवश्रीकृ

.स्व. ष्णचिजाणें ॥ उच्छिष्टभक्तांचेंकाढणें ॥ स्वामीपणंनेणफुगों॥९९॥ अ०
कृष्णसाचारदेवाधिदेवो ॥ फेडीभक्तांचासंदेहो ॥ जैसाजैसाभक्त १६
११० भावो॥तैसादेवोहोतसे॥१००॥भक्तभावाच्याआवडी ।धूतरणांगणीं
घोडीं ॥ भक्तभावाचीनिजगोडी॥जाणेघडफुडीश्रीकृष्ण॥१॥कृष्ण
चरणींसत्यसमता ॥ सुरंगभावार्थअक्षता॥भीमकीयेंचरणींठेविलामा
था ॥ लाजसर्वथानधरीच॥२॥ऐकोनिहरिखलीवेल्हाळा ॥धन्यदशा
आलीकपाळा॥चरणवंदूनगोपाळा॥भीमकबाळाउल्हासली॥ ३ ॥
हरिखेंनमूंपाहेगोरटी॥पूर्वीलसख्यावक्रदृष्टी॥ देखतांलाजलीपोटीं ॥
भेदउठेशंकेचा॥४॥तेणेंचुकविलेसमचरण॥वृथागेलेंजीनमन ॥ माये
सकटहांसतीजन॥येरीअभिमानधरियेला ॥५॥थोरअभिमानलीबा
ळी॥धरीअंगुष्ठकरतळीं॥नमनचुकोंनेदीचयेवेळीं ॥ तंववनमाळीहां ११०
सत॥६॥येरीमस्तकजंवलोटी ॥तंवसमचरणापडलीमिठी ॥ अभि

मानेंकेलीहिंपुटी ॥ पायललाटींनलागती ॥७॥ नमस्काराळागींगे
ली ॥ येरीमागुतीआंगेंलविली ॥ तंवसमसाम्यपाउलीं ॥ कांहीं
केल्यानातुडती ॥८॥ जितुकेंअभिमानाचेंबळ॥तितुकेंनिजदृष्टींपड
ळ॥तेणेंचुकविलेंचरणकमळ॥विगेंवेल्हाळगजबजली ॥९॥ वियोगन
साहवेपोटीं॥ऊर्ध्वश्वासेंस्फुंदेगोरटी॥चरणनलागतीललाटीं ॥ कपा
ळपिटीनिजकरीं॥१०॥दुःखेंह्मणतसेकटकटा॥मरमरदुष्टाअदृष्टा ॥
कृष्णपावलियागोष्टीफुकटा ॥ चरणललाटींनलागती ॥११॥लो
कह्मणतीसकळ ॥ धन्यभीमकीचेंकपाळ॥तेंहेंआजिझालेंनिष्फळ॥
चरणींकपाळनातळे॥ १२ ॥ मनींहोतीऐशीआस ॥ करूनिउटणि
यांचेंमिस ॥ कृष्णनमीसावकाश ॥ हेंहीउदासभाग्यमाझें ॥ १३ ॥
चरणनपावेचीकपाळ ॥ जीवींलागलीतळमळ ॥ गात्रेंझालींविक
ळ ॥ परमविव्हळहोतसे ॥ १४ ॥ चंडवातेंजैसीकर्दळी ॥ उलथूं

पाहेभूमंडळीं ॥ त्याहूनअधिकभीमकबाळी॥ गात्रेंसकळीकांपती॥
॥ १५ ॥ नेत्रींअश्रूंचियाधारा॥ अंगकांपेथरथरां ॥ चरणवियोगेंसु
दरा ॥ शरीरभाराउबगली ॥ १६ ॥ गळतीअव्यवस्थभूषणें॥करमु
द्रिकाआणिकंकणें॥पडलीअवशेषितप्राणें॥सत्वगुणेंमूर्च्छित ॥१७॥
जीवनावेगळीमासोळी ॥ तेवींतळमळीभीमकबाळी ॥ उद्धवतळम
ळलातयेवेळीं ॥ आनंदजळींवर्षत ॥ १८ ॥ उद्धवह्मणेकृष्णनाथा ॥
तुझीअवस्थाशोधितांचित्ता॥ विनोदकरिसीभक्तहिता ॥ चरणींमा
थाठेवूंदे॥१९ ॥मगधांवोनियांलवलाहें॥ धरूनभीमकीचीबाहें ॥ ह्म
णेउठींउठींवोमाये॥ वंदींपायकृष्णाचे ॥१२०॥ सांडींसांडींलाजअ
भिमान ॥निर्विकल्पराखींमन॥ वृत्तिकरूनिसावधान॥हरिचरणवंदा
वे ॥२१॥ उद्धवाचियावचनीं ॥ दृढविश्वासलीरुक्मिणी ॥ लाजसां
डिलीनिवद्दनी॥हरिचरणींनिर्लज्जा ॥२२॥ समचरणांचियाभेटी ॥

सुटल्याअहंसोहंगांठी॥उठूंविसरलीगोरटी॥ घालीमिठीहरिचरणीं ॥
॥२३॥ वृत्तीसीझालेंसमाधान॥खुंटलाशब्दतुटलेंमौन॥भोगिताहे चै
तन्यघन ॥समचरणवंदित॥२४॥उपरमलीविषयदृष्टी ॥निजानंदेंकों
दलीसृष्टी ॥ तेथेंहरपलीत्रिपुटी॥ उठाउठीनिजलाभ ॥२५॥ कृष्ण
चरणींजडलीकैशी॥देहविदेहनाठवेतिशीं॥विसरलीविवाहसोहळ्या
सी॥ कृष्णसाम्यासींसमसाम्य ॥२६॥ नोवरानोवरीनाठवेहेतू ॥ आ
णवाहूनिगेलादृष्टांतू ॥ अर्थस्वार्थआणिकपरमार्थू ॥झालाअनंतुअनं
तीं॥२७॥हरिह्मणेवेल्हाळा॥ दिसेदेहभावींविकळा ॥ मायधायकरि
तीकोल्हाळा॥ सोयरियांसकळमिळोनी॥२८॥ऐशाकरितीकथागो
ष्टी ॥ पायांलागलियासाठीं ॥ जीवभावासीपडलीतुटी ॥ वरजग
जेठीवरूंनये ॥२९॥ लौकिकपरमार्थासीकेवळ ॥ दोहींपक्षींपडेल
विकळ ॥ मजवरीरचितीलटकाआळ ॥ नानाशब्दजाळतर्कांचे ॥

नी ॥४६॥ स्वानंदवसंताचेंरिघवणें ॥ वृक्षनित्यनवातेणेंगुणें ॥ संत
कोकिळांचींसुटलींमौनें ॥ निजबोधेंकरितीटाहो॥४७॥सकळफळें
फळल्यापाठीं॥ आम्रवृक्षफळेंशेवटीं॥ रसस्वादाचियाखोटी॥ पोटीं
चीआंठीसांडिली ॥४८॥ निजरसेंजोमुराला ॥ तोचिसज्जनींसेवि
ला ॥ बहुकायबोलोंबोल॥आंबाशिंपोंगेलाश्रीकृष्ण॥४९॥ तेथेंके
लीनवलकुसरी॥सन्मुखपाहतांनोवराश्रीहरी॥विन्मुखपाहतांतेचिनो
वरी॥मांडीवरीबैसविली॥१५०॥शेंड्याहूनिसमूळीं॥ अखंडएकधार
लागली॥आंबाशिंपीभीमकबाळी॥चौघीवल्हाळीतेथेंगाती॥५१॥
प्रकृतिपुरुषदोघेंजणें॥आंबाशिंपितीएकपणें॥चूततरुविस्तारलातेणें
॥अच्युतपणेंजगासीं॥५२॥आंबाशिंपोनिगोरटी ॥ कृष्णासहितवे
गेंउठी ॥हातींचीरितीनव्हेवाटी ॥कृष्णपूर्णदृष्टींपहातसे ॥५३॥ त्रि
गुणगुणातीतजाण ॥ तिसरेदिवशींतेलवण ॥ करूनिनोवरीसीअ

र्पण ॥ वाणपाळटलेंचतुर्था ॥ ५४ ॥ श्रीकृष्णासींवाणपाळटण ॥
नामरूपाचेवासपूर्ण॥स्थितिकाळासींदेऊनिमान ॥ लीलाश्रीकृष्ण
नेसला ॥ ५५॥ वाणपाळटणेंनोवरीस ॥ अक्षराचेसंपूर्णवास ॥ ने
सोनियांसावकाश ॥निजसुखेंसींवर्तती ॥५६ ॥ वधुवरेंबैसवोनिको
डें ॥ समसाम्यवाहूनिसांडें॥ ऐरणीविस्तारावयापुढें ॥ शुद्धमतीसा
वध ॥५७॥ व्याहीगौरवितांकौतुक ॥ कृष्णासमानमानीभीमक ॥
सकळिकांदेऊनिसुख ॥ एकएकगौरविले ॥५८ ॥ भीमकेंमांडिलें
विंदान ॥ भवऐरणीसंपादन ॥ कृष्णासींवंशपात्रदान ॥ विधिविधा
नवेदोक्त ॥५९ ॥ वंशविस्तारितांसुरेख॥सोळाकळांचेसोळाअर्क ॥
प्रकृतिस्वभावसुपल्यादेख ॥ ज्ञानदीपेंसोज्वळ ॥१६०॥ शुद्धमतीनें
तत्त्वतां ॥ एकजनार्दनपाहतां ॥ वंशठेविलाकृष्णमाथां ॥ जुनाटक
थापरियेसा ॥६१॥ पूर्वींपितामहाचापिता ॥ तयासींप्रसन्नसुभानु

होता॥ तेणें भानुदासा वंशसरतां ॥ केला तत्वतां हरिचरणीं ॥६२॥
प्रल्हादाचे कृपेसाठीं ॥ बळीचें द्वारराखी जगजेठी ॥ तैसीच हेही आहे
गोष्टी ॥ कृपादृष्टी कृष्णाची ॥६३॥ सांगतां वंशपात्रदान ॥ लागलें
निजवंशाचें अनुसंधान ॥ आमुचे वंशीं वरदान ॥ परमभक्त हरीचे ॥६४॥
मी जन्मलों धन्यवंशीं ॥ ह्मणोनि हरिभक्ती आह्मांसी ॥ संतसोयरे
निजसुखासी ॥ वंश कृष्णासी निरविला ॥६५॥ जें जें जयासी निरवि
लें ॥ तेणें तें पाहिजे सांभाळिलें ॥ आमुचें चालकपण कृष्णासी आलें ॥
कां सेलाविलें जनार्दनें ॥६६॥ कथेसी झाली आडकथा ॥ ह्मणोनि न
कोपावें श्रोतां ॥ धेंडा नाचविला श्रीकृष्णनाथा ॥ रसाळ कथा पुढें आ
हे ॥१६७॥ इतिश्रीमद्भागवते महापुराणे दशमस्कंधे हरिवंशसंहिता
संमते रुक्मिणीस्वयंवरे विवाहसंभ्रमोनाम षोडशःप्रसंगः ॥ १६ ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ थोरह्मणतीनवल ॥ ऐकतांयाचेबोल ॥ रसा
ळअतिसखोल ॥ येतातीडोलप्रेमाचे॥१॥मगह्मणतीकविपोषका ॥
थोरमिळविलेंसुखा ॥ पारनाहींआजींचियाहरिखा ॥ कथासांगकां
निःशंक ॥ २ ॥ महाप्रसादजीआतां ॥ ह्मणोनिचरणींठेविलामा
था॥कोणेंनाचविलेंकृष्णनाथा॥नोवरीनाचविताकोणझाला॥ ३ ॥
दोहींपक्षींच्यादोघांजणां॥ कांसघालोनिआलेरणांगणा॥सभादेखो
निदाविती खुणा॥कळानानादाविती॥४॥ बोधेंकृष्णघेऊनिखांदीं ॥
नाचतीऐक्यतालतिहींछंदीं ॥ चुकोंनेदीसमानबुद्धी ॥ नानाछंदें
नाचती॥५॥देहाभिमानेंघेतलीनोवरी॥दावितनानाछंदकुसरी ॥द्वंद्व
तालातेंसांवरी॥द्वैतसेभंवरीभवस्वर्गीं॥६॥बोधनाचतघेऊनिकृष्ण ॥
नोवरीघेऊनिदेहाभिमान।आपुलालेपक्षींजाण॥दोघेजणनाचती॥७॥
वोंवाळूनिश्रीकृष्णासी ॥ अनंतमुद्रायाचकांसी ॥ देऊनिअमरकेलें

होता॥ तेणेंभानुदासावंशसरतां ॥ केलातत्वतांहरिचरणीं ॥६२॥
प्रल्हादाचेकृपेसाठीं ॥ बळीचेंद्वारराखीजगजेठी ॥ तैसीचहेहीआहे
गोष्टी ॥ कृपादृष्टीकृष्णाची ॥६३॥ सांगतांवंशपात्रदान॥ लागलें
निजवंशाचेंअनुसंधान॥आमुचेवंशींवरदान॥परमभक्तहरीचे॥६४॥
मीजन्मलोंधन्यवंशीं ॥ ह्मणोनिहरिभक्तीआह्मांसी ॥ संतसोयरे
निजसुखासी ॥ वंशकृष्णासीनिरविला ॥६५॥ जेंजेंजयासीनिरवि
लें ॥ तेणेंतेंपाहिजेसांभाळिलें॥ आमुचेंचालकपणकृष्णासीआलें॥
कांसेलाविलेंजनार्दनें ॥६६॥ कथसीझालीआडकथा ॥ ह्मणोनिन
कोपावेंश्रोतां॥ धेंडानाचविलाश्रीकृष्णनाथा ॥ रसाळकथापुढेआ
हे ॥१६७॥ इतिश्रीमद्भागवतेमहापुराणेदशमस्कंधेहरिवंशसंहिता
संमते रुक्मिणीस्वयंवरे विवाहसंभ्रमोनाम षोडशःप्रसंगः ॥ १६ ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ थोरह्मणतीनवल ॥ ऐकतांयाचेबोल ॥ रसा
ळअतिसखोल ॥ येतातीडोलप्रेमाचे॥१॥मगह्मणतीकविपोषका ॥
थोरमिळविलेंसुखा ॥ पारनाहींआजींचियाहरिखा ॥ कथासांगकां
निःशंक ॥ २ ॥ महाप्रसादजीआतां ॥ ह्मणोनिचरणींठेविलामा
था॥कोणेंनाचविलेंकृष्णनाथा॥नोवरीनाचविताकोणझाला॥ ३ ॥
दोहींपक्षींच्यादोघांजणां॥ कांसघालोनिआलेरणांगणा॥सभादेखो
निदावितीखुणा॥कळानानादाविती॥४॥ बोधेंकृष्णघेऊनिखांदीं ॥
नाचतीऐक्यतालतिहींछंदीं ॥ चुकोंनेदीसमानबुद्धी ॥ नानाछंदें
नाचती॥५॥देहाभिमानेंघेतलीनोवरी॥दावितनानाछंदकुसरी॥द्वंद्व
तालातेंसांवरी॥दृतसेभंवरीभवस्वर्गीं॥६॥बोधनाचतघेऊनिकृष्ण ॥
नोवरीघेऊनिदेहाभिमान॥आपुलालेपक्षींजाण॥दोघेजणनाचती॥७॥
वोंवाळूनिश्रीकृष्णासी ॥ अनंतमुद्रायाचकांसी ॥ देऊनिअमरकेलें

त्यांसी ॥ मागोंआणिकांसीविसरले ॥ ८ ॥ वोंवाळणीहातींचढे ॥
तोनपाहेआणिकांकडे ॥ वाणितांश्रीकृष्णाचेपवाडे ॥ मागणेंपुढें
त्याखुंटलें ॥ ९ ॥ श्वेतरक्तत्रिगुणवास ॥ वोंवाळूनियांसावकाश ॥
त्यागकरितीकृष्णदास ॥ अतिउल्हाससोहळ्याचा ॥ १० ॥ वों
वाळणीनोवरीकडे ॥ अमितविषयसुखापडे ॥ घेतांअधिकतृष्णा
वाढे ॥ चहूंकडेतेमागती ॥ ११ ॥ नसुटतीअभिलाषाच्यागांठी ॥
सांडूनिदेतांकांपतीमुष्टी ॥ मागुतीलोलंगतांदृष्टी ॥ कवडीसाठीं
झोंबती ॥ १२ ॥ त्यागितांजीर्णदेहाचावास ॥ दातेहोतीकासावि
स ॥ नसेरमागेत्यांचीआस ॥ त्यांतेंबहुवसनेंदेती ॥ १३ ॥ पाह
तांअत्यंतजर्जरझाले ॥ दिसेनवांठायींतडकलें ॥ पाहिजेअविमु
क्तित्यागिलें ॥ वांयांगेलेंदोदिवसां ॥ १४ ॥ एकोनत्यागाचीमा
त ॥ अधोमुखहोतगृहस्थ ॥ लोभनसांडितीपांटांत ॥ शिकवूंआले

तशिकवित्या ॥ १५ ॥ तुह्मींकैसेनित्यागकेला ॥ शिकवूंआले
तीपुढिलांला ॥ आह्मीनायकूंतुमच्याबोला ॥ ह्मणोनरुसलांत्या
गासीं ॥ १६ ॥ त्यागनोहेनोवरीपक्षीं ॥ देखोनिहांसिजेमुमुक्षीं ॥
कृष्णवऱ्हाडीअतिदक्षी ॥ त्यागाविषयींउद्भट ॥ १७ ॥ कृष्णघेऊ
निनाचवितां ॥ बोधशिणलाजीतत्वतां ॥ हळूचउतरीकृष्णनाथा॥
होयनिघतालाजोनी ॥ १८ ॥ अभिमानपैंनोवरी ॥ कांहींकेल्या
नउतरी ॥ बळेंउडेपळेदूरी ॥ लाजनधरीसभेची ॥ १९ ॥ ध
रूनिधांविन्नलेपैंएक ॥ नोवरीघेऊनिपळेदेख ॥ कोंडूंजातांअधि
काधिक ॥ ठकवूनिलोकतोपळे ॥ २० ॥ त्यासींसंतींकेलावि
धी ॥ हळूचआणिलासोहंबुद्धी ॥ तेहीसांडूनत्रिशुद्धी ॥ नोवरीसं
दिशीउतरली ॥ २१ ॥ तेथेंझालीजीनवलपरी ॥ भक्तींप्रार्थिला
मुरारी ॥ नोवरीघेऊनिखांद्यावरी ॥ रंगींश्रीहरीनाचावें ॥ २२ ॥

भक्तिभावाअल्हादेवो ॥ वचनतुल्हंघीचपहाहो ॥ नोवरीघेऊनिदे
वोंधिदेवो ॥ दावीनिर्वाहोनृत्याचा ॥ २३ ॥ निजींनिजरूपावरी ॥
समसाम्यनिजनोवरी॥घेऊनियांखांद्यावरी॥नृत्यकरीस्वानंदें ॥२४॥
पहिलेतालेजीतत्वतां ॥ अकारहाणोनियांलाता ॥ उकारमकाररचि
माथां ॥ पायपिटिताहोयकृष्ण ॥२५॥ उल्हाळेंदेतकवणेपरी॥वैकुंठ
कैलासाहूनिवरी॥ शून्यसोहूनियांदूरी॥चिदंबरींनाचत ॥२६॥नोव
रीवाढेंआपणापरी॥आपणवाढेनोवरीवरी॥क्षणातळींक्षणावरी॥ ना
नापरीनाचवी॥ २७ ॥पाहतांपाहतांपडलेंठक॥नोवरानोवरीझालीं
एक॥जीवशिवहेसरलीभाक॥निजसुखस्वानंदें॥२८ ॥कृष्णासीआठ
वलेंदेख॥आह्मींदोघेंहोऊनिएक॥नाचतांजीवसकळिक ॥ जीवपणा
मुकतील ॥ २९॥यालागींकाळाचियेस्थिती॥नोवरीउतरीश्रीपती॥
जयजयकारकीजेभक्तीं॥वेंवाळितीसर्वस्वें॥३० ॥धेंडानाचविलाया

परी॥तंवतळीआणिलीबाहेरी ॥ फळींपुष्पींजोसाजिरी॥ज्ञानदीपेंसो
ज्वळ॥३१॥दिधलीअनुभवाच्याहातां॥वंदूनिझाला तेबोलता॥वेगीं
सांगाकुळदेवता॥नाचवितामीहोईन॥३२॥आधींसांगानोवरीकडे॥
नांवेंऐकोंद्यानिवाडें॥मगनाचवीनवाडेंकोडें॥वराकडेमगपुसों॥३३॥
नोवरीकडीलकुळदेवता॥मायाआणिममता ॥ कल्पनाकामाक्षीसर्व
था॥माजघरींखेळत॥३४॥वासनादेवीसकळी॥बागबगळामुंगीमेळी
॥मारकोमसकोमराळी॥उच्छिष्टचांडाळीभाणाची॥ ३५॥आशातृ
ष्णादोघीजणी॥आमुच्याकुळींमुळींहुनी॥निंदादेवीमहादारुणी॥ ए
कोनिसज्जनींकोपिजे॥३६॥मोहममताआमुचेकुळीं ॥ लोभवेताळ
त्याजवळी॥क्रोधझोटिंगमहाबळी॥अधिकारलीशुभकार्यां॥३७॥जें
जेंदैवतसांगेपंगा॥तेंतेंनातळतआणिरंगा॥नयेत्यावाटेलावीवेगा॥ना
चवूनिउगातोराहे॥३८॥कृष्णपक्षींअळोलिक॥अवघेंकुळदैवतएक॥

नाचतां अनुभवाचें कौतुक ॥ पडलें ठकसकळिकां ॥ ३९ ॥ कृष्णकुळदेव
ताएक ॥ दुजें नाहीं नाहीं देख ॥ एकाजनार्दनीं सुख ॥ अतिसंतोषनाचतां
॥ ४० ॥ इतिश्रीमद्भागवतेमहापुराणेदशमस्कंधे हरिवंशसंहितासंमते
रुक्मिणीस्वयंवरे घेंडानृत्यं नाम सप्तदशःप्रसंगः ॥ १७ ॥ ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ हातींदुधातुपाचीवाटी ॥ देवकीबैसवूनिपाटीं ॥
पुढेंदीधलीभीमकीगोरटी ॥ उदराशिंपीशुद्धमती ॥ १ ॥ धन्यधन्य
तुमचीकुशी ॥ जेथेंजन्मलेहृषीकेशी ॥ ह्मणोनिलागलीचरणा
सी ॥ रुक्मिणीसींनिरवित ॥ २ ॥ चौघांपुत्रांहूनआगळी ॥
वाढविलीहेवेल्हाळी ॥ आतांदिधलीतुह्मांजवळी ॥ पुत्रस्नेहेंपाळा
वी ॥ ३ ॥ दोघीजणींमातापितरीं ॥ हातींधरूनिनोवरी ॥ याद
वांचेमांडीवरी ॥ यथानुक्रमेंबैसविली ॥ ४ ॥ गहिंवरनधर
वेभीमकासीं ॥ प्रेमलोटलेंतयासीं ॥ मिठीघालोनिकृष्णचर
णासी ॥ उकसांबुकसीस्फुंदत ॥ ५ ॥ लाजसांडोनिशुद्धमती ॥
पायांलागलीश्रीपती ॥ भीमकीदेऊनियांहातीं ॥ वैकुंठपतीजो
डिला ॥ ६ ॥ पाहतीनरनारीसकळा ॥ आसुवेंआलींत्यां
च्याडोळां ॥ खंतीनकरींबोभीमकबाळा ॥ मायेकडेनपहावें ॥

॥ ७ ॥ कृष्णींलागलियाप्रीती ॥ मायामाहेरींचीखंती ॥ सर्वथा
नकरींचित्तीं ॥ निजवृत्तीहरिचरणीं ॥ ८ ॥ वरमायेसींकळवळा ॥
पायांलागेवेळोवेळां ॥ आसुवेंपूर्णआलींडोळां ॥ ह्मणेप्रतिपाळाभी
मकीसी ॥ ९ ॥ शुद्धमतीह्मणेरायासी ॥ मजआंदणद्यावेंभीमकी
सी ॥ होईनकृष्णाचीनिजदासी ॥ चरणसेवेसीनिरंतर ॥ १० ॥
राजाह्मणेशुद्धमती ॥ जीवप्राणआणिसंपत्ती ॥ सर्वस्वअर्पिलेंश्री
पती ॥ विकल्पचित्तींनधरावा ॥ ११ ॥ भावविश्वासदोघेजण ॥
दिलेभीमकीसीआंदण ॥ कृष्णसेवेलागींजाण ॥ अहर्निशींसादर ॥
॥ १२ ॥ द्विपदाआणिचतुष्पदा ॥ नानाधातुरत्नेंअष्टधा ॥
भीमकेंआंदणगोविंदा ॥ बहुसंपदादीधली ॥ १३ ॥ वसुदेवा
दिउग्रसेन ॥ भीमकासीकरितीआमंत्रण ॥ भोजनाचाआग्रह
जाण ॥ केलासन्मानसर्वांचा ॥ १४ ॥ भीमकबोलेकृष्णासीं ॥

विनंतिआहेपायांपाशीं ॥ पुत्रझालियाभीमकीसीं ॥ निजपंक्ती
सीशेषदीजे ॥ १५ ॥ चतुर्विधासत्रधारी ॥ तुझीआज्ञाआम्हुचेशि
रीं ॥ भोजनाचाआग्रहनकरीं ॥ वचनश्रीहरीमानलें ॥ १६ ॥
वरातनिघालीवेगेंसीं ॥ गृहप्रवेशद्वारकेसी ॥ आज्ञादीधलीभीमका
सी ॥ निजनगरासींतोनिघे ॥ १७ ॥ दोघेंवधुवरेंगजस्कंधीं ॥
भोंवतीयादवांचीमांदी ॥ गीतनृत्यअतिविनोदीं ॥ द्वारकेमध्येंउ
त्सवो ॥ १८ ॥ मृगमदगंधाचेपैंसडे ॥ कुंकुमकस्तूरीचहुंकडे ॥
मखरेंश्रृंगारिलींपुढें ॥ वाडेंकोडेंझळकती ॥ १९ ॥ नगरश्रृंगारि
लेंकुसरीं ॥ गुढियातोरणेंघरोघरीं ॥ कर्दळीस्तंभरोंविलेद्वारीं ॥
फळेंमाझारींशोभती ॥ २० ॥ पूर्णकुंभदारोदारीं ॥ प्रदीप्तदीपठे
विलेवरी ॥ दधिअक्षतादूर्वांकुरीं ॥ सुमनहारींसुगंधा ॥ २१ ॥ वधूव
रेंपहावयाकौतुक ॥ नगरनागरिकलोक ॥ मंडपघसणीहोतसेदेख॥

एकाएकींधांविन्नले ॥ २२ ॥ चढलींमाडियागोपुरीं ॥ पुष्पांज
ळीदेतीनरनारी ॥ देववर्षतीअंबरीं ॥ जयजयकारींप्रवर्तले ॥२३ ॥
पाहतांकृष्णस्वरूपासी ॥ आरामनाहींडोळ्यांसी ॥ यालागींनांदेह
श्यापाशीं ॥ कृष्णसुखींसीफडकले ॥ २४ ॥ पदोपदींदीपाव
ळी ॥ वोंवाळितीनरवनमाळी ॥ बापदेवाचीनव्हाळी ॥ भीमक
बाळीअर्धांगीं ॥ २५ ॥ वेश्याआणिसंन्यासी ॥ मंडपघसणीहोतसे
कैसी ॥ कोपआलाश्रीपादासी ॥ दंडेंवेश्यांसींठोकिती ॥ २६ ॥
येरीविसरलीदेहासी ॥ वृत्तीलाधलीकृष्णस्वरूपासी ॥ रागेंलाता
हाणोनितिसी ॥ विटाळआह्मांसीकांकेला ॥ २७ ॥ येरीहांसोनि
कपाळपिटी ॥ अजूनक्रोधनसांडीपोटीं ॥ विटंबिलीदंडकांसोटी ॥
आत्मदृष्टीतुह्मांनाहीं ॥ २८ ॥ मीउत्तमपैलहीन ॥ विषमभेदाचेंअ
ज्ञान ॥ सर्वांभूतींसमसमान ॥ निजात्मज्ञानतुह्मांनाहीं ॥ २९ ॥

नाहींनिजशांतीरोकडी ॥ तंवकांकेलीताडातोडी ॥ भगवींनाशि
लींलुगडीं ॥ उपाधीगाढीश्रीपादा ॥ ३० ॥ शेंडीसांडिलीउ
पडोनी ॥ वासनावाढविलीचौगुणीं॥ श्रीकृष्णदेखिलियानयनीं ॥
विटाळमानीतोनिजांध ॥ ३१ ॥ ऐसाकरितांवाग्वाद ॥ तंवदूरीअं
तरलागोविंद ॥ आडवादाटलाजनसंबंध ॥ नदिसेमुकुंदसर्वथा ॥
॥ ३२ ॥ वधुवरेंआलींमहाद्वारा ॥ लोणउतरितीसुंदरा ॥ मुदवों
वाळीसुभद्रा ॥ कृष्णपुढारांचालिला ॥ ३३ ॥ पूर्णकलशेंसींआ
ल्यादासी ॥ अनंतवाणेंवरीवस्त्रेंसीं ॥ उत्तममेचूचेंदेऊनीत्यांसी ॥
नवविधेसींअलंकार ॥ ३४ ॥ शोभाआलीभाणवसासी ॥ कृ
त्रिमलक्ष्मीशोभलीकैसी ॥ साचमानलेंजनांसी ॥ तिणेंसकळां
सींभुलविलें ॥ ३५ ॥ येतांदेखोनिकृष्णनाथा ॥ लक्ष्मीला
जवीतत्वतां ॥ सांडूनियांकृत्रिमता॥निजरूपताप्रकटली॥३६॥भी

मकीनेंदेखिलेंलक्ष्मीसी ॥ विस्मयवाटलातियेसी ॥ विचारितां
निजमानसीं ॥ दोहींरूपेंसींआपणची ॥ ३७॥ विधिगृहप्रवेशासीं ॥
वधुवरेंबैसविलींभाणवसासीं ॥ करवितीलक्ष्मीपूजनासीं ॥ वधुवरें
सींद्विजवर ॥ ३८ ॥ परमामृतेंभरूनिवाटी ॥ देवकीलावीसुनेच्या
वोठीं ॥ पुसेवृद्धाचारगोष्टी ॥ सुनेघालीसीनिजमाये ॥ ३९ ॥ येरी
ह्मणेपरमानंदेंघाल्यें ॥ कृष्णसुखेंनित्यनिवाल्यें ॥ तुमचेसेवेसींपाव
ल्यें॥प्राप्तझाल्येंहरिचरणीं॥४०॥रेवतीयेऊनिभीमकीपाशीं॥वेगींनि
रवीभाणवसासीं ॥ हातींधरूनिनोवरीसीं ॥ कायतियेसीसांगतसे ॥
॥ ४१ ॥ वरूनिआलीसीकृष्णनाथा ॥ तरीहेंसर्वतुझेमाथां ॥ देणें
घेणंकार्यउचिता ॥ कर्तव्यतातुजआली ॥४२॥ येथींचीऐसीआहे
रीती ॥ सुचित्तराखावीचित्तवृत्ती॥सकळिकींमानावीकृष्णस्थिती॥ १२०
जेणंश्रीपतीसंतोषे॥४३॥ऐकांखरकटलेंमळकटें ॥अत्यंतगोंगाणीं

गोंगाइलें ।। तेंभाणवसाबाहेरपाहिजेकेलें ।। नेऊनघालावेंवोवळ्यांत ।। ४४।। जेंकांउदंडगडबडी ।। आश्रमालाठेवीरोकडी।। अत्यंतझण त्कारेंबडबडी ।। वेळणीतोडीविधीची ।। ४५ ।। जेकांकांठमोराउर ले ।। देखसीज्यांचेबुडखंडलें ।। तेंनपाहिजेहालविलें ।।असोसंचरलें निजआळां ।। ४६ ।। तपेंतापलींतुपाचीं ।। स्वर्गशिंकींबैसकात्यां ची ।। सामोग्रीवेंचिल्यातेथींची ।। मगउलंडोनीसांडिती ।।४७।।का मक्रोधाचेउंदीर ।। कोरूनिढोलकरितीअपार ।। त्यांच्यामुखींघाला वीपाथर ।। येथेंद्वारबुजवावें ।।४८।। लाविल्यालवणनलगेज्यासीं ।। लवणलक्षणत्याकायपाहसी ।। तेंतंवनाणावेंपंक्तीसीं ।। चवीत्यासीं पैंनाहीं ।।४९।। सगळेंशिजवितांअवघड ।। कांकडेकरितीकडकड।। समभावेंभरडीदृढ ।। होतीलमोडपरिपाकें ।। ५० ।। कणिकचाळा वीसगट ।। पाखडूनसांडावेंकसपट ।। होईलपरिपाकचोखट ।। पूर्ण

पोळ्यासिद्धलाडू ॥ ५१ ॥ कृष्णभाणवसात्रिशुद्धी ॥ अष्टमहासि
द्धीनवनिधी ॥ तेथेंतूंवागावेंअतिबुद्धी ॥ जीवउपाधीसांडूनी ॥५२॥
सासूसासरेभावेदीर ॥ आदिकरूनलहानथोर ॥ होऊनअवघ्यांसीं
सादर ॥ अतितत्परसेवेसीं ॥ ५३ ॥ वडीलजाऊआपण ॥ भीमकी
करींकंकण ॥ घालूनकरीनिरवण ॥ पाणिग्रहणभाणवसा ॥ ५४ ॥
धाकटेजावेसींप्रीतिकर ॥ नवविधरत्नांचाहार ॥ कंठींघातलामनो
हर ॥ येरींनमस्काररतियेसिकेला ॥५५॥ बाईजेंजेंतुह्मींशिकविलें ॥
तेंतेंमजहितासीआलें ॥ रेवतीहरिखेंयेणेंबोलें ॥ आलिंगिलेंभीमकी
सीं ॥ ५६ ॥ एवंद्वारकेमाझारी ॥ परमानंदघरोघरीं ॥ देववर्षतीकुसु
मेंअंबरीं ॥ जयजयकारवर्तला ॥ ५७ ॥ यापरीगृहप्रवेश ॥ करू
नियांहृषीकेश ॥ रमायुक्तजगन्निवास ॥ द्वारकावासकरीतसे॥५८॥
शुकह्मणेपरीक्षिती ॥ गृहस्थझालाश्रीपती ॥ भीमकीहरणाचीख्या

ती ॥ म्यांतुजप्रतीसांगितली ॥ ५९ ॥ एवंझालेंपाणिग्रहण ॥ तुन
केलेंगाश्रवण ॥ ज्याचेनिश्रवणेंजाण ॥ दोषदारुण नासती ॥ ६० ॥
ग्रंथपीठिकासंपूर्ण ॥ कथेसींश्रीकृष्णकारण ॥ कळसाआलेंनिरू
पण ॥ प्रेमळसज्जनजाणती ॥ ६१ ॥ रुक्मिणीहरणपूर्णता ॥
जुनाटहोयसर्वथा ॥ पाणिग्रहणव्यवस्था ॥ तीचनवीकथाजीवे
त्वाची ॥ ६२ ॥ ऐसाविकल्पनमानावामनीं ॥ जेंबोलिलेव्यासमु
नी ॥ तोचिअर्थविस्तारुनी ॥ प्रकटकेलाप्राकृतें ॥ ६३ ॥ यथा
विधिपाणिग्रहण ॥ मुळींआहेव्यासवचन ॥ तेंसूताप्रतिनिरूपण ॥
श्लोकार्थजाणबोलिलों ॥ ६४ ॥ साचनमानीज्याचेंचित्त ॥ तेणेंप
हावेंश्रीमद्भागवत ॥ तेथींचेश्लोकींचाश्लोकार्थ ॥ ऐसाचिआहे
सर्वथा ॥ ६५ ॥ राजेजिंकोनिदारुण ॥ भीमकीआणोनिआपण ॥
कृष्णेंकेलेंपाणिग्रहण ॥ हेंनिरूपणमुळींचें ॥ ६६ ॥ येणेंचि

पेंदपदविस्तारी ॥ कथाचालिलीपुढारीं ॥ खोडीनठेवावीचतुरीं ॥
ग्रंथनिर्धारींनपाहतां ॥ ६७ ॥ जैसेंवटबीजअल्पप्राय ॥ परिवि
स्तारेंगगनाजाय ॥ तैसीचेहेकथाहोय ॥ थोडेनबहूविस्तार ॥
॥ ६८ ॥ मूळसांडूनसर्वथा ॥ नाहींवाढविलेंग्रंथा ॥ पाहतांमुळीं
च्यापदार्थां ॥ अर्थकथाचालिली ॥ ६९ ॥ नाहींग्रंथारंभसंक
ल्प ॥ न्हताश्रोतयांचाआक्षेप ॥ ग्रंथींउजळलाकृष्णदीप ॥ सु
रूपरूपहरिकथा ॥ ७० ॥ जेणेंहाग्रंथकरविला ॥ तोआरंभींचउ
परमला ॥ पुढेंग्रंथकैसाचालिला ॥ बोलतांबोलानबोलवे॥७१॥
नेणोंकांकृष्णनाथा ॥ हेआवडलीग्रंथकथा ॥ तोचिहोऊनिश्रो
तावक्ता ॥ अर्थपरमार्थाआणिला ॥ ७२ ॥ हेंग्रंथींचेंनिरूपण ॥
जीवशिवाहोतसेलग्न ॥ अर्थपाहतांसावधान ॥ समाधानसात्विकां॥
॥ ७३ ॥ येथेंविवेकीव्हावावक्ता ॥ सावधानपाहिजेश्रोता ॥ त्या

चेनिसंवादेंहरिकथा ॥ सुखसमस्तांहोईल ॥ ७४ ॥ होऊनअनुभ
वकसवटी ॥ कथाचाळिलीमराठी ॥ वोवीनचलेफुकासाठीं ॥ श्र
द्धापोटींधरिलिया ॥ ७५ ॥ हेकृष्णकथाअलौकिक ॥ महादोषां
सींदाहक ॥ भवरोगासींछेदक ॥ अर्धमात्रासेविलिया ॥ ७६ ॥ हे
मुमुक्षूंचीकुळदेवता ॥ मुक्तांचीतरीनित्यमुक्तता ॥ येरांसंसाराचि
यासर्वथा ॥ निववितीनवरसें ॥ ७७ ॥ येऱ्हवींकोणीजरीस्वभावेंप
ढे ॥ तरीउघडतीकानींचींकवाडें ॥ अर्थऐकतांनिवाडें॥पुढेंपुढेंअति
गोड ॥ ७८॥ गोडपणापडतांमिठी ॥ सुटतीजीवशिवांच्यागांठी ॥
कृष्णकथाहेगोमटी ॥ उठाउठीनिजलाभू ॥ ७९ ॥ येथेंभीमकीचे
पुरलेअर्थ ॥ तोहाआदरेंवाचितांग्रंथ ॥ श्रोतयांचेमनोरथ ॥
कृष्णसमर्थपुरवील ॥ ८० ॥ माझेपुरवावयामनोरथ ॥ तोंमन
चिझालेंकृष्णनाथ ॥ एकाजनार्दनींनित्यतृप्त ॥ पारंगतहरिचरणीं

॥ ८१ ॥एकाजनार्दनाशरण ॥ ह्मणतांकेलेंएकपण ॥ सहजखुंटलें
निरूपण ॥ महामौन्यकथेचें ॥ ८२ ॥ मुखींजनार्दनचीवक्ता ॥ ज
नार्दनचीझालाश्रोता ॥ जनार्दनचीग्रंथलिहिता ॥ सत्यसर्वथाहेवा
णी ॥ ८३ ॥ वाराणसीमहापुरी ॥ मनकर्णिकेच्यातीरीं ॥ रामजयं
तीमाझारीं ॥ ग्रंथनिर्धारींसंपविला ॥८४ ॥शकेचवदाशेंऽयाण्णव ॥
प्रजापतिसंवत्सराचेंनांव ॥ चैत्रमासाचेंवैभव ॥ पर्वअभिनव
रामनवमी ॥८५॥ तेदिवशींसार्थकअर्थी ॥ रुक्मिणीस्वयंवरसमाप्ती॥
एकाजनार्दनकृपास्थिती ॥ ग्रंथवाराणसीप्रतिसंपविला ॥ ८६ ॥
एकाएकजनार्दनीं॥जनार्दनएकपणीं ॥ निर्मळजान्हवीचेंपाणी॥मन
कर्णिकाअतितीर्थ॥८७॥इतिश्रीमद्भागवते महापुराणे दशमस्कंधेह
रिवंशसंहितासंमते रुक्मिणीस्वयंवरेएकाकारटीकायांअष्टादशःप्रसं
गः॥१८॥श्रीकृष्णार्पणमस्तु शुभंभवतु॥ओंव्या एकंदर ॥ १६१९ ॥

इति रुक्मिणीस्वयंवर समाप्त.

आरती कृष्णाची ॥ १ ॥

हरिनामगोडझालें ॥ कायसांगूंगेमाये ॥ गोपाळबाहताती ॥ वेणु आरतीपावे ॥ धृ० ॥ गेलेंहोतेंवृंदावना ॥ तेथेंभेटलाकान्हा ॥ गोपाळासीवेधमाझा ॥ छंदलागलामना ॥ ह० ॥१ ॥ आणिकएकनवलकैसें ॥ ब्रह्मादिकांलागींपीसें ॥ उच्छिष्टालागुनोयां ॥ देवझालेजळींमासे ॥ ह० ॥ २ ॥ आणिकएकनवलचोज ॥ गोपाळांसीसांगेगूज ॥ आचवूंजळींचोजवेना ॥ पाहतांनेत्रंतेअसुज ॥ह० ॥३॥ आणिकएकनवलपरी ॥ करींधरिलीसिदोरी ॥ गोपाळांसीवाढीतसे ॥ नामयाचास्वामीहरी ॥ हरिना ० ॥ ४ ॥ ॥ ॥ ॥

आरती कृष्णाची ॥ २ ॥

ओंवाळूंआरतीमदनगोपाळा॥श्यामसुंदरगळांवैजयंतिमाळा ॥धृ०॥

चरण[illegible]वेंअतिसुकुमार ॥ ध्वजवज्रांकुशबीदाचातोडर ॥
ओं० [illegible]ाभिकमळींज्याच्याब्रह्मयाचेंस्थान ॥ हृदयींपदक
शोभे[illegible]न ॥ ओं० ॥ २ ॥ मुखकमळपाहतांसूर्याच्याको
टी ॥ [illegible]ानसकोंदियेलीदृष्टी ॥ ओं० ॥ ३ ॥ जडितमुकुट
ज्याचादैदीप्यमान ॥ तेणेंतेजेंकोंदलेंअवघेंत्रिभुवन ॥ ओं० ॥ ४ ॥
एकाजनार्दनींदेखियेलेंरूप ॥ रूपचीपाहतांतेव्हांझालेंतद्रूप ॥ ओं० ५ ॥

हें पुस्तक पुरंदरें आणि कंपनीनें “ गणपत कृष्णाजी ”च्या
छा० छा० सन १९०५, शके १८२७.

REFBK-0019475

पुरंदरे आणि कंपनी, बुकसेलर्स आणि पब्लिशर्स, मांधवबाग, मुंबई.